

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

TEKST PLANU

Załącznik nr 1

do Uchwały nr XIX/482/20

Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

z dnia 16 czerwca 2020 r.

w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Instytut Rozwoju Terytorialnego
ul. J. Wł. Dawida 1A
50-527 Wrocław
www.irt.wroc.pl

Na stronie tytułowej wykorzystano zdjęcie:
<<https://www.flickr.com/photos/bartku/27998912270/>>;
autor - Bartek Kuzia

OPRACOWANIE

Instytut Rozwoju Terytorialnego
ul. J. Wł. Dawida 1A
50-527 Wrocław

DYREKTOR

Maciej Zathay

ZASTĘPCY DYREKTORA

Magdalena Belof

Przemysław Malczewski

GENERALNY PROJEKTANT

Agnieszka Wałęga

GŁÓWNY PROJEKTANT

PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W rOF

Anna Dudziuk-Dudzik

Witold Warczewski

ZESPÓŁ AUTORSKI

Robert Banasiak

Jan Blachowski

Piotr Chmiel

Renata Cieślak

Ewelina Czuksanow

Karolina Drewnicka

Anna Dudziuk-Dudzik

Konrad Giejsztor

Karolina Gmur

Marzenna Halicka-Borucka

Marta Kukuła

Kamila Lesiw-Głowacka

Wojciech Maleszka

Ewa Markowicz-Judycka

Małgorzata Mongiało

Marta Oleszczuk

Marzena Pasak

Jarosław Patron

Magdalena Pietrukiewicz

Anna Pytlarz

Jakub Rosowski

Maciej Samulewicz

Aleksandra Sieradzka-Stasiak

Ewa Skoczeń

Robert Skrzypczyński

Ilona Szarapo

Agnieszka Wałęga

Witold Warczewski

Małgorzata Wolańska

Dariusz Zięba

SKŁAD TEKSTU

Olena Mykhailovska

Marta Oleszczuk

Magdalena Pietrukiewicz

Instytut Rozwoju Terytorialnego
ul. J. Wł. Dawida 1A
50-527 Wrocław
www.irt.wroc.pl

SPIS TREŚCI

A.	SŁOWNIK.....	8
B.	WSTĘP.....	14
	B.1. Uwarunkowania prawne.....	14
	B.2. Struktura planu.....	16
C.	WIZJA I CELE.....	18
	C.1. Wizja.....	18
	C.2. Uzasadnienie.....	18
	C.3. Cele	19
	C.4. Elementy struktury przestrzennej.....	21
D.	KIERUNKI	22
	D.1. Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy.....	24
	D.1.1. Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi.....	24
	D.1.2. Kierunek 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją.....	31
	D.1.3. Kierunek 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.....	33
	D.1.4. Kierunek 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.....	35
	D.2. Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu.....	36
	D.2.1. Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich.....	36
	D.2.2. Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu	42
	D.2.3. Kierunek 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.....	47
	D.3. Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka.....	50
	D.3.1. Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu.....	50
	D.3.2. Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.....	53
	D.3.3. Kierunek 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.....	55
	D.3.4. Kierunek 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.....	56
	D.3.5. Kierunek 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.....	58
	D.3.6. Kierunek 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców.....	61
	D.4. Cel 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.....	62
	D.4.1. Kierunek 4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TENT.....	62
	D.4.2. Kierunek 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa.....	66

E.	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO.....	69
E.1.	Wstęp.....	71
E.2.	Dokumenty diagnostyczne.....	72
E.3.	Wizja.....	72
E.4.	Kierunki.....	75
E.4.1.	Zwiększenie sprawności systemu komunikacyjnego i transportu zbiorowego we WrOF.....	75
E.4.2.	Zapewnienie wysokiej jakości życia i inwestowania, przy zachowaniu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF.....	81
E.4.3.	Skuteczna ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i racjonalne wykorzystanie zasobów.....	87
E.4.4.	Kształtowanie struktury osadniczej WrOF w sposób umożliwiający zabezpieczenie przed skutkami zmian klimatu oraz negatywnymi skutkami działalności człowieka.....	90
F.	INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	100
G.	REALIZACJA PLANU.....	102
G.1.	Zasady realizacji.....	102
G.2.	Ustalenia planu w zakresie polityki zagospodarowania przestrzennego Samorządu Województwa Dolnośląskiego.....	102
G.3.	Ustalenia planu obowiązujące dla gmin.....	102
G.4.	Postulaty wynikające z planu.....	102
H.	WYKAZY.....	103
H.1.	Wykaz nr 1 – gminy w granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.....	103
H.2.	Wykaz nr 2 – gminy w granicach Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego	103
H.3.	Wykaz nr 3 – gminy w granicach Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego	103
H.4.	Wykaz nr 4 – gminy w granicach Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego	103
H.5.	Wykaz nr 5 – gminy w granicach przygranicznego obszaru funkcjonalnego.....	104
H.6.	Wykaz nr 6 – gminy w granicach obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo.....	105
H.7.	Wykaz nr 7 - gminy w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego.....	108
H.8.	Wykaz nr 8 – gminy w granicach których zlokalizowane są tereny zamknięte, strefy ochronne dla terenów zamkniętych, obszary ograniczonego użytkowania oraz kolejowe tereny zamknięte i ich strefy ochronne.....	109
H.9.	Wykaz nr 9 - gminy, w których zlokalizowane sa udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz obszary ochrony Zbiorników Wód Podziemnych.....	110
I.	BIBLIOGRAFIA	111
J.	SPIS RYSUNKÓW ŚRÓDTEKSTOWYCH.....	114
K.	SPIS TABEL.....	115
L.	ANEKSY.....	117
L.1.	Aneks nr 1. Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	118
L.2.	Aneks nr 2. Zestawienie terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, obszarów ograniczonego użytkowania oraz zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.....	144
L.3.	Aneks nr 3. Zestawienie inwestycji ponadlokalnych zaplanowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne.....	150
L.4.	Aneks nr 4. Zestawienie niezagospodarowanych złóż kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym.....	155
L.5.	Aneks nr 5. Zestawienie postulowanych zbiorników małej retencji.....	157

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE – RYSUNKI PLANU

1. Rysunek planu nr 1. Osadnictwo
2. Rysunek planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych
3. Rysunek planu nr 3. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo
4. Rysunek planu nr 4. Zasoby środowiska
5. Rysunek planu nr 5. Systemy transportu
6. Rysunek planu nr 6. Infrastruktura energetyczna i telekomunikacyjna
7. Rysunek planu nr 7. Gospodarka odpadami i wodno-ściekowa
8. Rysunek planu nr 8. Bezpieczeństwo
9. Rysunek planu nr 9. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
10. Rysunek planu nr 10. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System ochrony zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych
11. Rysunek planu nr 11. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Osadnictwo i system transportu
12. Rysunek planu nr 12. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System Zielonej Infrastruktury
13. Rysunek planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny

A. SŁOWNIK

Poniżej zamieszczone zostały w porządku alfabetycznym definicje i wyjaśnienia, stosowanych w niniejszym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, pojęć i skrótów.

- 1) **bilans energetyczny** – identyfikacja obecnych i przyszłych potrzeb energetycznych obszaru dla danego horyzontu czasowego;
- 2) **cele środowiskowe wód podziemnych** – zgodnie z art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej są to: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka;
- 3) **ciągłość morfologiczna cieków** – nieograniczony ruch elementów biotycznych i abiotycznych środowiska rzeki, w warunkach zapewniających skład, liczebność i strukturę wiekową organizmów wodnych, w szczególności ryb, na poziomie co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód;
- 4) **Dolnośląska Polityka Rowerowa** – dokument kierunkowy Samorządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie szeroko pojętej mobilności rowerowej, dający podstawy do kształtowania w skali całego regionu sprawnego, zintegrowanego i bezpiecznego systemu transportu rowerowego, przyjęty Uchwałą Nr 23847/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 maja 2017 r.;
- 5) **formy ochrony przyrody** – zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są nimi: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów; w drodze porozumienia z sąsiednimi państwami mogą być wyznaczane przygraniczne obszary cenne pod względem przyrodniczym w celu ich wspólnej ochrony;
- 6) **główna trasa rowerowa** – zgodnie z Dolnośląską Polityką Rowerową, trasa o funkcji komunikacyjnej lub turystycznej; obsługuje ruch między większymi miejscowościami i ważnymi generatorami ruchu na terenie województwa, obsługuje również powiązania z województwami i krajami sąsiadującymi oraz ważniejszymi generatorami ruchu w skali miast; szczegółowy przebieg korytarzy głównych tras rowerowych na terenie województwa dolnośląskiego określa Koncepcja sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego, przyjęta Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku;
- 7) **główny korytarz aglomeracyjny** – ciąg dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych, o klasie technicznej co najmniej G (droga główna), który stanowi uzupełnienie względem regionalnych głównych korytarzy drogowych;
- 8) **GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych** – naturalny zbiornik wodny znajdujący się pod powierzchnią ziemi, gromadzący wody podziemne i spełniający szczególne kryteria ilościowe i jakościowe. Główne zbiorniki wód podziemnych mają strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju;
- 9) **infrastruktura turystyczna** – obiekty oraz urządzenia, które służą uprawianiu turystyki;
- 10) **jednolita część wód powierzchniowych** – w rozumieniu przepisów art. 16 pkt. 20 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:
  - a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
  - b) sztuczny zbiornik wodny,
  - c) struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części,
  - d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;
- 11) **jednostka osadnicza** – w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów, wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkały przez ludzi;
- 12) **jednostka systemu Zielonej Infrastruktury (ZI)** – obszar o specyficznych walorach środowiskowych istotny dla zachowania przepływów środowiskowych, stanowiący element spójnego systemu zapewniającego dostęp mieszkańców do usług ekosystemowych; wyodrębniona na podstawie opracowania pt. „Uszczegółowienie oraz wypracowanie zasad wdrażania optymalnego układu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WROF)” i wskazana na rysunku Planu nr 12;
- 13) **Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny** – miejski obszar funkcjonalny, ustalony w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego jako obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym na podstawie art. 39 ust.

3 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; w skład obszaru wchodzi gminy, które podpisały Porozumienie z dnia 6 maja 2015 r., wspólnej realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2025 (ZIT AJ) oraz gminy, których dostępność do Jeleniej Góry, ze względu na planowaną i realizowaną przebudowę układu komunikacyjnego, ulegnie wyraźnej poprawie; w celu zachowania ciągłości i zwartości wyznaczonego obszaru, polegającej na wyznaczeniu obszaru zamkniętego wspólną granicą, zgodnie z art. 49c ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; przyłączone zostały pozostałe granice; granice tego obszaru zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, a listę gmin leżących w jego granicach zawiera wykaz nr 2;

- 14) **JOF** – Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny, o którym mowa w punkcie 13;
- 15) **Koncepcja sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego** – przyjęta Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku, stanowiąca główne, regionalne narzędzie planistyczne (element DPR), określające szczegółowy przebieg korytarzy głównych tras rowerowych w przestrzeni regionu, a także definiujące zasady planowania tras rowerowych województwa dolnośląskiego. Link do dokumentu: https://irt.wroc.pl/pliki/koncepcja_sieci_glownych_tras_rowerowych/index.html ;
- 16) **korytarz ekologiczny** – obiekt w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, będący obszarem umożliwiającym migrację roślin, zwierząt lub grzybów;
- 17) **korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym** – korytarz ekologiczny w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, istotny dla zapewnienia ochrony i ciągłości systemu powiązań przyrodniczych w skali lokalnej;
- 18) **korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym** – korytarz ekologiczny w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, istotny dla zapewnienia ochrony i ciągłości systemu powiązań przyrodniczych w skali ponadlokalnej (regionalnej, krajowej lub międzynarodowej); orientacyjne przebiegi korytarzy ponadlokalnych przedstawiono na rysunkach Planu nr 2, 3 i 10;
- 19) **Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny** – miejski obszar funkcjonalny, stanowiący jednocześnie obszar funkcjonalny przemysłu miedziowego, ustalony w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego jako obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; w skład obszaru wchodzi gminy wykazujące powiązania funkcjonalne z rdczeniami oraz te, których powiązania z rdczeniami ulegną w przyszłości poprawie, ze względu na planowaną i realizowaną przebudowę układu komunikacyjnego; granice tego obszaru zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo oraz na rysunku Planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny, a listę gmin leżących w jego granicach zawiera wykaz nr 3;
- 20) **LGOF** – Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny, o którym mowa w punkcie 19 niniejszego słownika;
- 21) **lokalne dokumenty planistyczne** – rozumie się przez to studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- 22) **m.** – skrót słowa miasto stosowany przy nazwie gmin miejskich, np. m. Bolesławiec oznacza gminę miejską Bolesławiec; nazwy gmin miejsko-wiejskich i wiejskich stosowane są bez żadnego skrótu poprzedzającego nazwę, np. Bolesławiec oznacza gminę wiejską Bolesławiec, Bardo oznacza gminę miejsko-wiejską Bardo;
- 23) **miejskie obszary funkcjonalne** – ustalone w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego obszary: Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny, Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny, Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny i Wrocławski Obszar Funkcjonalny, o których mowa w punktach: 13, 19, 57 i 65 niniejszego słownika;
- 24) **obszary przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza** – obszary wskazywane w ramach rocznych ocen jakości powietrza przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, wymagające podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza (redukcji stężeń zanieczyszczeń);
- 25) **obszar optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** – teren o znacznej powierzchni, posiadający najkorzystniejszą lokalizację dla rozwoju funkcji gospodarczych oraz koncentracji zabudowy produkcyjnej i usługowej, wyodrębniony w ramach wielokryterialnej analizy obszaru województwa oraz teren miast na prawach powiatu w ich granicach administracyjnych (wyznaczony na zasadach przez nie ustalonych) wskazany jako kryterium predestynujące do rekomendowania przedsiębiorcom optymalnych lokalizacjach nowych inwestycji, w rozumieniu przepisów art. 7 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji; rozlokowanie niniejszych terenów jako obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji zobrazowane zostało na rysunkach Planu nr 1, 10 i 11; w zależności od uwarunkowań lokalnych jako obszary optymalnej lokalizacji nowych inwestycji można przyjąć również obszary w odległości do 1000 metrów od wyznaczonych na ww. rysunkach Planu;
- 26) **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** – obszary w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.

Prawo wodne:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
  - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
  - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
  - d) pas techniczny;
- 27) **obszary zagrożone marginalizacją** – obszary o bardzo niskim i niskim poziomie rozwoju sfery społecznej lub sfery gospodarczej, wyznaczone w ramach prac nad planem zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego w opracowaniu: „Diagnoza poziomu rozwoju sfery społecznej i gospodarczej gmin województwa dolnośląskiego”, IRT, lipiec 2017;
  - 28) **park kulturowy** – obszar, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustanowiony na mocy uchwały rady gminy (związku gmin) w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej; utworzenie parku kulturowego zgodnie z art. 7 ww. ustawy jest formą ochrony zabytków; obiekt wskazany na rysunkach Planu nr 2 i nr 10;
  - 29) **Plan** – niniejszy plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego;
  - 30) **plan miejscowy** – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - 31) **polder przeciwpowodziowy** – to zgodnie z art. 16 pkt 41 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, urządzenie wodne odgródzone od koryta rzeki, mogące okresowo przetrzymywać nadmiar wód powodziowych, zalewane, a następnie odwadniane przy pomocy urządzeń wlotowych i upustowych, samoczynnie lub w sposób kontrolowany;
  - 32) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych** – klasyfikacja w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB);
  - 33) **pomnik historii** – zabytek nieruchomy wpisany do rejestru zabytków lub park kulturowy o szczególnej wartości dla dziedzictwa kulturowego Polski, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta RP na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego; uznanie za pomnik historii zgodnie z art. 7 cytowanej ustawy jest formą ochrony zabytków; obiekt wskazany na rysunkach Planu nr 2 i nr 10;
  - 34) **pozostałe trasy rowerowe** – zgodnie z Dolnośląską Polityką Rowerową oraz koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego, trasy komunikacyjne lub turystyczne; komunikacyjne - obsługują ruch między lokalnymi źródłami i celami podróży leżącymi poza zasięgiem głównych tras rowerowych, zwiększając przy tym zasięg oddziaływania sieci głównych tras rowerowych; turystyczne - dzielą się na jednodniowe (rekreacyjne) oraz sportowe i wycynowe;
  - 35) **przygraniczny obszar funkcjonalny** – obszar funkcjonalny ustalony w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego jako obszar o znaczeniu ponadregionalnym na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 4 w związku z art. 49b pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - 36) **rdzenie miejskich obszarów funkcjonalnych** – miasta:
    - a) miasto rdzeniowe Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego (JOF): Jelenia Góra,
    - b) miasta rdzeniowe Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (LGOF) - Głogów, Legnica, Lubin i Polkowice,
    - c) miasta rdzeniowe Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF): Wałbrzych i Świdnica,
    - d) miasto rdzeniowe Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF) – Wrocław;
  - 37) **rysunek Planu** – rysunek stanowiący załącznik graficzny do niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego;
  - 38) **rysunek** – rysunek zamieszczony w tekście niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego;
  - 39) **rzeczne korytarze ekologiczne** – korytarze migracyjne ryb (cieki lub ich odcinki istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej), wyznaczone ze względu na zapewnienie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód;
  - 40) **SOF** – Sudecki Obszar Funkcjonalny, o którym mowa w punkcie 50 niniejszego słownika;
  - 41) **Standardy projektowe i wykonawcze dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego** – dokument określający i wprowadzający jednolity system zasad projektowych i wykonawczych dla infrastruktury rowerowej realizowanej w województwie dolnośląskim, przyjęty Uchwałą Nr 4710/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2017 r.; stosowanie Standardów jest obowiązkowe dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i jednostek mu podległych, dla

- pozostałych jednostek samorządu terytorialnego Standardy powinny służyć jako wytyczne na wszystkich etapach projektowania i wykonywania infrastruktury rowerowej;
- 42) **Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF)** – dokument regulujący zasady wsparcia Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF) w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
  - 43) **Strefa I** – *centralna strefa intensywnego rozwoju WrOF* – strefa określona na rysunku Planu nr 11, w skład której wchodzi następujące gminy: m. Wrocław, Długołęka, Czernica, Siechnice, Żórawina, Kobierzyce, Kąty Wrocławskie, Miękinia, Oborniki Śląskie oraz Wisznia Mała;
  - 44) **Strefa II** – *wewnętrzna strefa silnego rozwoju WrOF* – strefa określona na rysunku Planu nr 11, w skład której wchodzi następujące gminy: m. Oleśnica, Oleśnica, Dobroszyce, m. Oława, Oława, Jelcz-Laskowice, Domaniów, Strzelin, Borów, Sobótka, Jordanów Śląski, Mietków, Środa Śląska, Kostomłoty, Brzeg Dolny, Trzebnica, Prusice, Żmigród oraz Zawonia;
  - 45) **Strefa III** – *zewnętrzna strefa stabilnego rozwoju WrOF* – strefa określona na rysunku Planu nr 11, w skład której wchodzi następujące gminy: Milicz, Cieszków, Krośnice, Twardogóra, gmin miejsko-wiejskich Międzybórz, Syców, Bierutów, Dziadowa Kłoda, Wiązów, Przeworno, Kondratowice, Udanin, Malczyce, Wołów oraz Wińsko;
  - 46) **Strefa I JOF, LGOF i WOF** – strefy wyznaczone w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego w Jeleniogórskim Obszarze Funkcjonalnym, Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym i Wałbrzyskim Obszarze Funkcjonalnym, do których należą rdzenie tych obszarów i gminy wykazujące ścisłe powiązania funkcjonalne z tymi rdzeniami; granice tych stref zostały wyznaczone na podstawie opracowania „Zasięg (delimitacja) miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych, IRT, styczeń 2017 r.” i zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo; listę gmin leżących w ich granicach zawierają: wykaz nr 2, wykaz nr 3 i wykaz nr 4;
  - 47) **strefa górską w Sudeckim Obszarze Funkcjonalnym** – strefa ustalona w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, jako obszar szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej, który wyznaczono na podstawie opracowania „Zasięg (delimitacja) górskiego obszaru funkcjonalnego, IRT, styczeń 2017 r.”; granice strefy zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, a listę gmin leżących w jego granicach zawiera wykaz nr 7;
  - 48) **studium gminy/Studium** – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o którym mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - 49) **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia** – dokument przyjęty Uchwałą nr L/1177/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
  - 50) **Sudecki Obszar Funkcjonalny** – górski obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym w rozumieniu art. 49b, pkt 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, którego granice i zasady zagospodarowania zostały ustalone w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy; jako jednostkę delimitacji górskiego obszaru funkcjonalnego przyjęto podregiony, w granicach których zlokalizowana jest strefa górską, o której mowa w pkt 47 niniejszego Słownika; w skład obszaru wchodzi gminy, które podpisały „Deklarację Sudecką” z dnia 11.12.2017 r., w kwestii wspólnych działań dla poprawy warunków życia mieszkańców i szybszego rozwoju gospodarczego tej części Dolnego Śląska, wymienione w wykazie nr 7; „Deklaracja Sudecka” jest inicjatywą 107 samorządów subregionów wałbrzyskiego i jeleniogórskiego, które stworzyły wspólną Strategię Rozwoju Sudety 2030;
  - 51) **system Zielonej Infrastruktury WrOF** – system składający się z szeregu przestrzennych jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI) tworzących kliny, ringi oraz łączniki stanowiące ciągłą całość umożliwiającą przepływy środowiskowe i przyrodnicze wokół Wrocławia oraz do wewnątrz i na zewnątrz miasta, określony podstawie opracowania pt. „Uszczegółowienie oraz wypracowanie zasad wdrażania optymalnego układu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WROF)” i wskazany na rysunku Planu nr 12;
  - 52) **teren rekreacyjno-wypoczynkowy** – publicznie dostępny teren, w rozumieniu klasyfikacji obiektów, o których mowa w załączniku 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych, zabaw dziecięcych, urządzonych parków, skwerów, zieleńców (poza pasami ulic), ogrodów zoologicznych i botanicznych, arboretów, promenad lub bulwarów, teren o charakterze zabytkowym – ruiny zamków, grodziska, kurhany, teren sportowy lub sportowo-rekreacyjny o udziale terenu biologicznie czynnego nie mniejszym niż 60%, a także publicznie dostępny, w rozumieniu art. 3 pkt 2 i art. 13b. ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, teren leśnego kompleksu promocyjnego lub inny grunt leśny wykorzystywany na parkingi leśne i urządzenia turystyczne – służący zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji, rekreacji, wypoczynku i kultury fizycznej mieszkańców;

- 53) **teren zabudowany** – teren będący obiektem reprezentowany przez klasę obiektów w BDOT 10k o nazwie zabudowa i kodzie PTZB, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych;
- 54) **teren zieleni** – publicznie dostępny teren parków, zieleńców, promenad, bulwarów, ogrodów botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych – służący zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji, rekreacji, wypoczynku i kultury fizycznej mieszkańców;
- 55) **teren zurbanizowany** – teren będący obiektem reprezentowany przez klasę obiektów w BDOT 10k o nazwie: teren pod drogami kołowymi, szynowymi i lotniskowymi (kod PTKM), składowisko odpadów (kod PTSO), wyrobisko i zwałowisko (kod PTWZ), pozostały teren niezabudowany (kod PTNZ), plac (kod PTPL), w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych;
- 56) **Uwarunkowania** – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego”, opracowanie sporządzone na potrzeby planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, IRT, Grudzień 2017 r.;
- 57) **Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny** – miejski obszar funkcjonalny, ustalony w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, jako obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; w skład obszaru wchodzi gminy, które podpisały Porozumienie z dnia 24.02.2015 r., w celu realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej (ZIT AW); granice tego obszaru zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, a listę gmin leżących w jego granicach zawiera wykaz nr 4;
- 58) **węzeł aglomeracyjny** – zintegrowany węzeł przesiadkowy zlokalizowany w mieście posiadającym bezpośrednie połączenia z Wrocławiem oraz umożliwiający przesiadki na przewozy gminne zapewniające obsługę sąsiednich miejscowości; odznacza się dostępnością do infrastruktury kolejowej zmodernizowanej lub planowanej do modernizacji;
- 59) **węzeł krajowy** – ustanowiony w Planie zrównoważonego rozwoju transportu publicznego w zakresie międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym (załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 8 grudnia 2016 r.), zintegrowany węzeł przesiadkowy, na którym występuje powiązanie międzywojewódzkiego transportu kolejowego z innymi formami transportu zbiorowego;
- 60) **węzeł miejski** – ustanowiony w Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego (uchwała Nr LV/2107/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.) zintegrowany węzeł przesiadkowy, na którym występuje powiązanie wojewódzkich przewozów pasażerskich z powiatowymi, gminnymi przewozami pasażerskimi lub komunikacją miejską;
- 61) **węzeł miejski na sieci TEN-T** – zgodnie z art. 3 lit. p) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE oznacza obszar miejski wraz z jego otoczeniem, gdzie infrastruktura transportowa transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, jak na przykład porty, w tym terminale pasażerskie, porty lotnicze, stacje kolejowe, platformy logistyczne oraz terminale towarowe znajdujące się na obszarach miejskich lub w ich okolicy, jest połączona z innymi częściami tej infrastruktury oraz z infrastrukturą do ruchu regionalnego i lokalnego;
- 62) **węzeł powiatowy** – ustanowiony w Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego (uchwała Nr LV/2107/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.) zintegrowany węzeł przesiadkowy, na którym występuje powiązanie powiatowych przewozów pasażerskich z gminnymi przewozami pasażerskimi lub komunikacją miejską;
- 63) **wielokryterialna analiza obszaru województwa dolnośląskiego** – analiza przeprowadzona w ramach prac nad projektem Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego;
- 64) **WOF** – Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny, o którym mowa w punkcie 57 niniejszego słownika;
- 65) **Wrocławski Obszar Funkcjonalny** – miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego w rozumieniu art. 49b, pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, którego granice i zasady zagospodarowania zostały ustalone w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy; granice tego obszaru zostały ustalone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo oraz na rysunkach Planu nr 10, 11 i 12, a listę gmin leżących w jego granicach zawiera wykaz nr 1;
- 66) **WrOF** – Wrocławski Obszar Funkcjonalny, o którym mowa w punkcie 65 niniejszego słownika;

- 67) **wytyczne** – wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, określane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zgodnie z przepisami paragrafu 6 punkt 1, 2 i 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 68) **zabudowa podlegająca ochronie przed hałasem** – zabudowa na terenie przeznaczonym: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na cele mieszkaniowo-usługowe, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, dla której określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone wskaźnikami hałasu L_{DWN} , L_{N} , L_{AeqD} i L_{AeqN} ;
- 69) **zagospodarowany teren sportowy** – obszar, na którym zlokalizowane są budowle sportowe i rekreacyjne (grupa 241) w rozumieniu Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych;
- 70) **zalecenie** – zapisana w formie zwrotu „zaleca się” rekomendacja Samorządu Województwa Dolnośląskiego, niebędąca ustaleniem obowiązującym dla gmin przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- 71) **zielona infrastruktura** – strategicznie zaplanowana sieć obszarów, zaprojektowana i zarządzana w sposób mający zapewnić szeroką gamę usług ekosystemowych, takich jak produkcja żywności, retencjonowanie wody, utrzymanie bioróżnorodności, zapewnienie dobrej jakości powietrza, przestrzeni rekreacyjnych i wypoczynkowych, przeciwdziałanie oraz adaptacja do zmian klimatycznych; ta sieć zielonych (lądowych) i niebieskich (wodnych) przestrzeni służy poprawie warunków środowiskowych, a tym samym zapewnieniu zdrowia i dobrej jakości życia ludzi;
- 72) **zintegrowany węzeł przesiadkowy** – zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym to miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną;
- 73) **złoże kopaliny** – teren w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, będący naturalnym nagromadzeniem minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą;
- 74) **zwarty kompleks terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej** – obszar o znacznej powierzchni (około 10 ha i więcej) stanowiący całość funkcjonalno-przestrzenną, składający się z terenów, w rozumieniu oznaczeń dotyczących przeznaczenia terenu określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zabudowy usługowej, rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m², obiektów produkcyjnych, składów i magazynów wraz z towarzyszącymi terenami dróg publicznych i wewnętrznych, infrastruktury technicznej oraz terenami zieleni urządzonej służącymi do ich obsługi, skupiający szereg podmiotów gospodarczych lub zajmowany przez jeden duży podmiot gospodarczy;

B. WSTĘP

B.1. Uwarunkowania prawne

Podstawę prawną sporządzenia niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (Planu) stanowi Uchwała Nr IX/118/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego oraz art. 39 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa, zgodnie z art. 39 ust. 3 ww. ustawy, uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa oraz rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym. W niniejszym Planie uwzględnione zostały ustalenia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Ze względu na brak audytu krajobrazowego Plan nie zawiera rekomendacji i wniosków.

Zgodnie z art. 39 ust. 6 ww. ustawy częścią Planu jest plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. W niniejszym Planie jest to Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego zawarty w części E oraz na rysunkach Planu nr 10, 11 i 12.

Poszczególne elementy, które określa się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, zgodnie z art. 39 ust. 3 ww. ustawy, zostały w niniejszym Planie określone w następujący sposób:

- 1) podstawowe elementy sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunki powiązań transgranicznych:
  - a) podstawowe elementy sieci osadniczej zostały określone na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo;
  - b) powiązania komunikacyjne, w tym kierunki powiązań transgranicznych zostały określone na rysunku Planu nr 5. Systemy transportu;
  - c) powiązania infrastrukturalne, w tym kierunki powiązań transgranicznych zostały określone na rysunku Planu nr 6. Infrastruktura energetyczna i telekomunikacyjna oraz na rysunku Planu nr 7. Gospodarka odpadami i wodno-ściekowa;
- 2) system obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
  - a) obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków, zostały określone na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
  - b) obszary ochrony uzdrowisk zostały określone na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska jako strefy ochrony uzdrowiskowej (A, B, C);
  - c) obszary ochrony dóbr kultury współczesnej nie zostały określone w Planie ze względu na brak waloryzacji

i wykazu dóbr kultury współczesnej objętych lub wskazanych do objęcia ochroną; Samorząd Województwa Dolnośląskiego nie posiada kompetencji do ustalania ochrony, wojewódzki konserwator zabytków nie wprowadził ochrony takich dóbr, jedynie niektóre gminy ustaliły ochronę w dokumentach lokalnych, co nie zapewnia kompleksowego podejścia do ochrony dóbr kultury współczesnej na obszarze całego województwa;

- 3) rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zostało określone na rysunku Planu nr 9. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym a wykaz inwestycji i ich lokalizacja zostały określone w aneksie nr 1. Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- 4) granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym zostały określone w sposób podany w poniższej tabeli (Tabela 1). Do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym należą w województwie dolnośląskim cztery typy obszarów²: miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, obszar wiejski, przygraniczny i górski³. Na podstawie pisma Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁴, który jest organem właściwym w sprawie wydania rozporządzenia dotyczącego wiejskich obszarów funkcjonalnych, odstąpiono od określania tego typu obszarów w Planie; jako obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym ustalone zostały, ze względu na istotne znaczenie dla polityki przestrzennej województwa, miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych oraz obszar cenny przyrodniczo;
- 5) obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały określone na rysunku Planu nr 8. Bezpieczeństwo na podstawie przekazanych w dniu 15 kwietnia 2015 r. przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP); dla odcinków rzek, dla których nie wykonano map, zachowują ważność studia ochrony przeciwpowodziowej⁵ do czasu sporządzenia i przekazania właściwym organom map zagrożenia powodziowego, opracowanych w kolejnych cyklach planistycznych; w województwie dolnośląskim dotyczy to potoku Kamienica i Kamiennego Potoku; zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r.

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.)

² Art. 49a i 49b ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

³ Ze względu na brak rozporządzeń regulujących szczegółowe warunki określania obszarów funkcjonalnych i ich granic, wymienionych w art. 49 d ust. 5 i 6 ww. ustawy, granice tych obszarów zostały wyznaczone na podstawie własnych autorskich kryteriów.

⁴ Pismo SAR-an-bk-667-1/16(772) z dnia 14 kwietnia 2016 r.

⁵ Art. 549 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Tabela 1. Obszary funkcjonalne ustalone w Planie.

Nazwa obszaru	Znaczenie obszaru/ typ obszaru	Miejsce ustalenia granic	Miejsce ustalenia zasad
Wrocławski Obszar Funkcjonalny	ponadregionalny /miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego	rysunki Planu: <ul style="list-style-type: none"> nr 1. Osadnictwo, nr 10. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System ochrony zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych, nr 11. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Osadnictwo i system transportu, nr 12. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System Zielonej Infrastruktury. 	tabela 11 tabele od nr 19 do nr 29
Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny	regionalny /miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego	rysunek Planu nr 1. Osadnictwo	tabela 4 tabela 11
Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny	regionalny /miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego i ośrodków subregionalnych, obszar funkcjonalny przemysłu miedziowego	rysunek Planu nr 1. Osadnictwo rysunek Planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny	tabela 4 tabela 11
Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny	regionalny/miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego i subregionalnego	rysunek Planu nr 1. Osadnictwo	tabela 4 tabela 11
przygraniczny obszar funkcjonalny	ponadregionalny / przygraniczny obszar funkcjonalny	rysunek Planu nr 1. Osadnictwo	tabela 5, tabela 9, tabela 11
Sudecki Obszar Funkcjonalny	ponadregionalny /górski obszar funkcjonalny	rysunek Planu nr 1. Osadnictwo	tabela 9, tabela 11, tabela 15
obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo	regionalny /obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo	rysunek Planu nr 3. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo	tabela 8 tabela 11

Źródło: opracowanie własne.

Prawo wodne⁶, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. takich, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% lub jest wysokie i wynosi 10% oraz położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem i w obrębie pasa technicznego, Prawo wodne wprowadza ograniczenia zagospodarowania oraz obowiązek uzgadniania z Wodami Polskimi zasad zabudowy i zagospodarowania terenu. Ponadto zgodnie z art. 390 ww. ustawy lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych wymagane jest pozwolenie wodnoprawne; jest ono również wymagane w przypadku gromadzenia ścieków na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, chyba, że wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3 ww. ustawy.

- 6) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych zostały określone w następujący sposób:

- a) na rysunku Planu nr 8. Bezpieczeństwo wskazane zostały wojskowe tereny zamknięte o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa a wykaz tych terenów i ich stref ochronnych został zawarty w aneksie nr 2. Zestawienie terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- b) w części H.8 niniejszego tekstu planu zawarty został wykaz gmin, w granicach których zlokalizowane są tereny zamknięte w resorcie obrony i ich strefy ochronne oraz tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe; granice tych gmin określone zostały na Rysunku 10. Tereny zamknięte i obszary ograniczonego użytkowania w województwie dolnośląskim 2019 r.
- 7) obszary występowania udokumentowanych złóż kopalni i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla:
- a) obszary występowania udokumentowanych złóż kopalni zostały określone na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska,
- b) w województwie dolnośląskim nie występują obszary udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

⁶ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.).

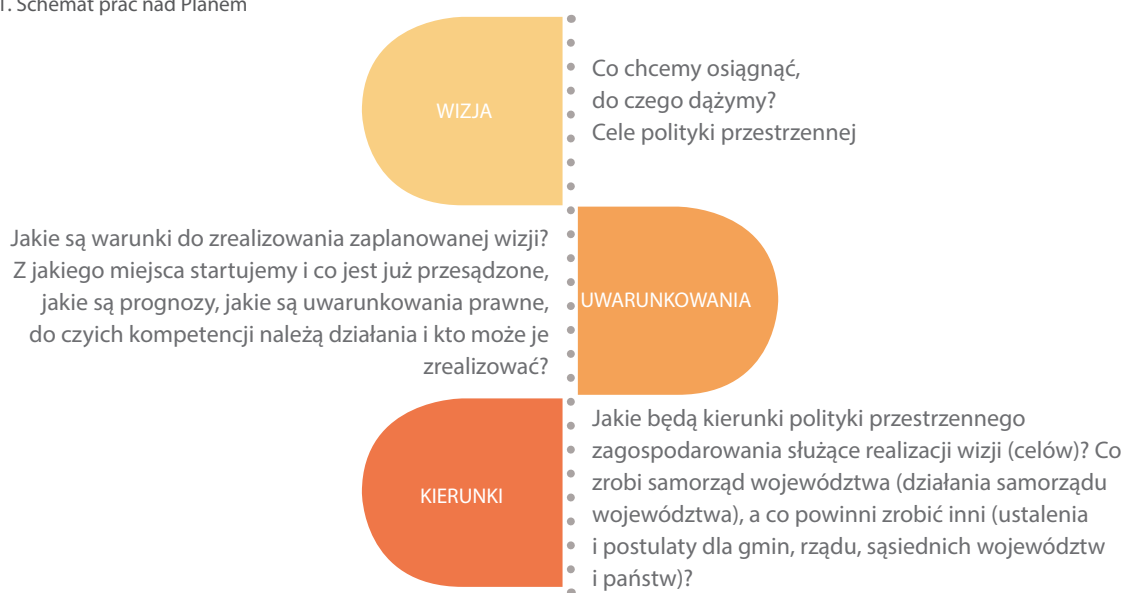
B.2. Struktura planu

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, składa się z tekstu Planu i trzynastu rysunków Planu, wymienionych po spisie treści.

Prace nad Planem prowadzone były w trzech zasadniczych etapach (Rysunek 1), obejmujących wizję, uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Wizja zagospodarowania przestrzennego województwa (Wizja) została opisana w części C tekstu Planu. Jest ona opisem docelowego stanu zagospodarowania przestrzennego w perspektywie 2030 roku. Wizja została przedstawiona za pomocą czterech celów, do realizacji których Samorząd Województwa Dolnośląskiego będzie dążył.

Rysunek 1. Schemat prac nad Planem

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa (Uwarunkowania), rozumiane jako ocena istniejących i przyszłych warunków wpływających na możliwość realizacji zaplanowanej wizji, nie stanowią części Planu, ale zostały zawarte w odrębnym opracowaniu⁷. Jest to ocena dokonana w oparciu o obecną sytuację i dotychczasowe trendy, a także prognozowane zmiany. Podstawą do oceny sytuacji wyjściowej była diagnoza stanu województwa zawarta w raporcie o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego⁸ oraz analizy diagnostyczne sporządzone na potrzeby Planu, których wykaz znajduje się w bibliografii.

Kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa (Kierunki) ustalone zostały w części D tekstu Planu dla całego województwa oraz w części E dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Kierunki podporządkowane zostały realizacji czterech celów. Każdy z Kierunków zawiera krótkie uzasadnienie i przedstawiony został za pomocą

⁷ Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, IRT, grudzień 2017 r.

⁸ Uchwała Nr 3916/V/2017 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia dokumentów pn.: „Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego”, „Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zamieszczonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, perspektywa 2020”.

pięciu kategorii działań (Rysunek 2): działania Samorządu Województwa Dolnośląskiego, postulaty kierowane do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, postulaty kierowane do gmin, postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw oraz ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w podziale na zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Wyjątek stanowi Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, zamieszczony w części E, w którym poza tymi pięcioma kategoriami dodatkowo określone zostały postulaty kierowane do powiatów. Kierunki ustalone w tekście należy rozpatrywać łącznie z rysunkami Planu, na których treści zostały pokazane w podziale na: informacje, ustalenia i postulaty (Tabela 2).

W części F tekstu Planu oraz w aneksie nr 1 zawarte zostały ustalenia w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Są to inwestycje ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm, Radę Ministrów, właściwych ministrów lub Sejmik Województwa Dolnośląskiego. Rozmieszczenie tych inwestycji zostało pokazane na rysunku Planu nr 9. Inwestycje te zostały wymienione również w części D, jako ustalenia obowiązujące dla gmin, gdzie przyporządkowane zostały poszczególnym celom i kierunkom. Natomiast w aneksie nr 1 zamieszczona została lista wszystkich inwestycji w podziale na inwestycje ustalone w dokumentach krajowych, krajowych i wojewódzkich oraz wojewódzkich.

Rysunek 2. Rodzaj treści zawartych w tekście Planu

WIZJA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA
STANOWI OPIS CELÓW, DO REALIZACJI KTÓRYCH SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
BĘDZIE DAŻYŁ.

Kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego i działania.
Są to kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego, które będzie realizował Samorząd Województwa Dolnośląskiego i działania, które umożliwią realizację przyjętych kierunków w podziale na: działania Samorządu Województwa Dolnośląskiego, ustalenia obowiązujące dla gmin, postulaty kierowane do gmin, postulaty kierowane do Rządu RP, do sąsiednich województw i państw.

Działania
Samorządu
Województwa
Dolnośląskiego.

Stanowią zobowiązanie dla wszystkich organów i jednostek samorządu województwa do podjęcia określonych działań.

Ustalenia
obowiązujące
dla gmin.

Są to działania, które obowiązują gminy przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Postulaty
kierowane do
gmin.

Są to działania w zakresie polityki przestrzennej gmin, które są postulowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego.

Postulaty
kierowane do
Rządu RP.

Stanowią wnioski Samorządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie działań należących do kompetencji Rządu RP.

Postulaty
kierowane do
sąsiednich
województw
i państw.

Obejmują działania, które powinny posiadać kontynuację poza granicami województwa dolnośląskiego.

C. WIZJA I CELE

C.1. Wizja

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (Plan) jest dokumentem określającym politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Punktem wyjścia do sformułowania tej polityki jest wizja zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca jednocześnie cel główny, czyli stan, do którego Samorząd Województwa Dolnośląskiego będzie dążył traktując przestrzeń, jako wspólne dobro.

Wizja zagospodarowania przestrzennego brzmi:

DOLNY ŚLĄSK 2030: RÓŻNE OBSZARY – JEDEN REGION, RÓŻNE POTENCJAŁY – SPÓJNY ROZWÓJ.

Wizja zagospodarowania przestrzennego wpisuje się w wizję rozwoju Europy, Polski i Województwa Dolnośląskiego, określoną w politykach rozwoju, prowadzonych przez Unię Europejską, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Samorząd Województwa Dolnośląskiego, do których należą:

- polityka rozwoju województwa, ustalona w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030⁹,
- wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiazań – Wizja 2030¹⁰,
- polityka zagospodarowania przestrzennego Polski, ustalona w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030¹¹,
- polityka rozwoju kraju ustalona w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)¹² oraz w strategiach sektorowych,
- polityka rozwoju Unii Europejskiej, ustalona w Strategii Europa 2020 oraz w strategiach branżowych,
- polityka Organizacji Narodów Zjednoczonych, ustalona w Agendzie 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Do wspólnych priorytetów tych polityk należy:

- rozwój inteligentny, oparty na wiedzy i innowacji,
- rozwój zrównoważony, efektywnie korzystający z zasobów, przyjazny środowisku i konkurencyjny,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, zapewniający spójność społeczną i terytorialną.

⁹ Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

¹⁰ Przyjęta przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej do spraw Współpracy Regionalnej i Przygranicznej w dniu 1 grudnia 2016 r.

¹¹ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 27 kwietnia 2012 roku, poz. 252.

¹² Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 15 marca 2017 r. poz. 260.

Wizja zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego jest spójna z wizją przyjętą w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030¹³, zgodnie z którą Dolny Śląsk 2030 regionem równomiernego rozwoju, regionem przyjaznym, nowoczesnym i konkurencyjnym oraz podporządkowana realizacji celu nadrzędnego: „harmonijny rozwój regionu i wysoka jakość życia dolnośląskiej społeczności”. Jednocześnie wizja ta uwzględnia ustalenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), określające wizję zagospodarowania przestrzennego Polski opartą na pięciu pożądanym cechach polskiej przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym.

C.2. Uzasadnienie

Atutem przestrzeni województwa dolnośląskiego jest jej różnorodność pod względem potencjału rozwoju. Podstawę polityki przestrzennego zagospodarowania województwa stanowi wykorzystanie tego potencjału do budowania regionu złożonego z różnorodnych, komplementarnych obszarów. Jednocześnie ważne jest aby rozwój tych obszarów odbywał się w sposób spójny, umożliwiając tworzenie harmonijnie powiązanych układów przestrzennych.

Spójność w kontekście zagospodarowania przestrzennego obejmuje trzy aspekty. Pierwszy aspekt dotyczy elementów, które powinny tworzyć spójne i zintegrowane systemy, aby możliwe było ich prawidłowe funkcjonowanie (system energetyczny, transportowy, przyrodniczy). Wymaga to spójnego planowania ich rozwoju, powiązania z elementami zewnętrznymi (europejskimi, krajowymi) i lokalnymi oraz zabezpieczenia terenów niezbędnych do ich realizacji. Wskazanie ponadlokalnych systemów w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, jedynym dokumencie z zakresu planowania przestrzennego sporządzanym dla obszaru większego niż pojedyncza gmina, zapewni ich spójność i umożliwi uwzględnienie w polityce przestrzennej gmin w sposób jednolity. Drugi aspekt dotyczy systemu osadniczego i oznacza prowadzenie polityki rozwoju, w tym również polityki zagospodarowania przestrzennego, polegającej na budowaniu sieci współpracy, powiazań funkcjonalnych i transportowych sprzyjających włączeniu w procesy rozwojowe miast i obszarów zagrożonych marginalizacją. Trzeci aspekt dotyczy obszarów funkcjonalnych, w których spójne i zintegrowane planowanie rozwoju, w tym planowanie przestrzenne, jest szansą na rozwiązanie problemów i wykorzystanie ich potencjału. Współpraca mająca na celu integrację planowania przestrzennego jest szczególnie istotna w miejskich obszarach funkcjonalnych, na obszarach dotkniętych depopulacją, jak i na obszarach intensywnego rozwoju osadnictwa, a także na obszarach przygranicznych, wymagających spójnego planowania transgranicznego oraz na obszarach górskich, gdzie atrakcyjność turystyczna idzie w parze z utrudnionymi warunkami inwestowania.

¹³ Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Prowadząc politykę zagospodarowania przestrzennego trzeba mieć na uwadze fakt, że przestrzeń stanowi ograniczony zasób i powinna być wykorzystywana w sposób racjonalny, zapewniający zrównoważony rozwój. To oznacza wykorzystanie przestrzeni zgodnie z jej najlepszymi predyspozycjami, z uwzględnieniem aspektów społecznych, ekonomicznych i środowiskowych, ale jednocześnie z poszanowaniem zasobów wymagających ochrony dla przyszłych pokoleń oraz z uwzględnieniem zagrożeń i konfliktów przestrzennych. Stosując się do tej reguły należy m.in.: zachować potencjał ekologiczny, chronić bioróżnorodność ekosystemową, respektować ograniczenia zasobów naturalnych, zapewnić wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego i poprawę jego jakości, przeciwdziałać zanieczyszczeniu środowiska i ograniczać wielkość tego zjawiska; propagować zrównoważoną konsumpcję i produkcję. Zachowanie zrównoważonych warunków rozwoju i racjonalne wykorzystanie zasobów jest szczególnie zagrożone na obszarach gdzie występuje presja inwestycyjna, jak obszary intensywnego rozwoju osadnictwa, obszary występowania złóż kopalin czy obszary ochrony przyrodniczej i krajobrazowej.

C.3. Cele

Osiągnięciu wizji zagospodarowania przestrzennego województwa, określającej Dolny Śląsk 2030 jako jeden region rozwijający się w sposób spójny ale złożony z różnych obszarów o odmiennych potencjałach, podporządkowana jest realizacja czterech celów polityki zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa.

Punktem wyjścia do sformułowania celów są zidentyfikowane procesy, które będą miały wpływ na przyszły obraz województwa i które zostały przyjęte jako determinanty zagospodarowania przestrzennego:

- procesy aglomeracyjne, zachodzące w sąsiedztwie głównych miast, wywołane ich silną pozycją społeczno-gospodarczą, polegające na nasilonych migracjach z miast na tereny podmiejskie, intensywnych dojazdach do pracy do tych miast, przekształcaniem i zmianą funkcji terenów wiejskich, presją na zabudowę terenów otwartych – wymagające integracji planowania zabudowy i infrastruktury technicznej, budowy zrównoważonych systemów transportu zbiorowego i transportu rowerowego, realizacji systemów zielonej infrastruktury, zapewnienia podstawowych usług w miejscu zamieszkania;
- procesy marginalizacji, zachodzące na obszarach peryferyjnych, pozostających poza wpływem głównych aglomeracji miejskich, charakteryzujących się złą sytuacją społeczno-gospodarczą, polegające na wyludnianiu się tych obszarów – wymagające podejmowania interwencji publicznej służącej niwelowaniu różnic w dostępie do usług publicznych i rynku pracy, ożywieniu małych miast, wzrostowi przedsiębiorczości i mobilności zawodowej w miastach i na wsi oraz poprawie infrastruktury i dostępności transportowej;
- procesy demograficzne, polegające na zmniejszaniu się liczby mieszkańców i starzeniu się społeczeństwa, zróżnicowane terytorialnie – wymagające dostosowania struktur przestrzennych do tych zmian.

Jako dodatkową determinantę o zasięgu globalnym przyjęto procesy zmian klimatu, wywołujące niebezpieczne, ekstremalne zjawiska pogodowe i niekorzystne skutki społeczne i gospodarcze, wymagające adaptacji, polegającej na zwiększeniu odporności społeczeństwa i gospodarki na negatywne skutki obecnych i przewidywanych zmian.

Przyjmując powyższe procesy jako determinanty rozwoju przestrzennego, wizja budowania regionu złożonego z różnych obszarów o odmiennym potencjale, rozwijających się w sposób spójny, oznacza osiągnięcie opisanego poniżej, docelowego stanu wyrażonego w formie czterech celów polityki zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa.

Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy.

Zróżnicowany potencjał ośrodków osadniczych jest wykorzystany i wzmocniony poprzez struktury sieciowe. Współpraca prowadzona jest w ramach sieci osadniczej stanowiącej hierarchiczną strukturę o różnych poziomach obsługi w zakresie usług i rynku pracy, wskazaną w Planie. Sieci współpracy są tworzone również w ramach obszarów funkcjonalnych, określonych w Planie, a także w ramach innych obszarów, zidentyfikowanych na poziomie lokalnym. Celem współpracy jest integracja działań i wspólne wykorzystanie zróżnicowanych, uzupełniających się potencjałów.

Potencjał głównych ośrodków osadniczych wzmacniają ich obszary funkcjonalne stanowiące zintegrowaną z nimi przestrzeń, dzięki czemu są one konkurencyjne w skali kraju i Europy.

W ramach miejskich obszarów funkcjonalnych:

- obszary intensywnego rozwoju osadnictwa związanego z napływem mieszkańców podlegają dynamicznym przekształceniom funkcjonalnym i przestrzennym, rozwój zabudowy odbywa się w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem dostępności do transportu publicznego, infrastruktury technicznej, podstawowych usług i terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz z uwzględnieniem ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu,
- działa zintegrowany system transportu zapewniający dostęp do transportu publicznego oraz przyczyniający się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń,
- system zielonej infrastruktury zapewnia szeroką gamę usług ekosystemowych, wpływając na poprawę jakości środowiska,
- tereny mieszkaniowe rozwijają się w oparciu o dostęp do transportu zbiorowego i infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu ochrony najcenniejszych zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu,
- miasta zlokalizowane w miejskim obszarze funkcjonalnym, uzupełniają funkcje głównego ośrodka, stanowiącego rdzeń tego obszaru.

Miasta zlokalizowane poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi pełnią ważną rolę w systemie osadniczym, stanowiąc główne ośrodki dla pozostałych obszarów, zlokalizowanych poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi.

Miasta i obszary wiejskie, niepodlegające procesom intensywnego rozwoju osadnictwa, wykorzystują lokalne, endogeniczne potencjały gospodarcze, a ich rozwój opiera się przede wszystkim na rewitalizacji oraz na przekształcaniach i uzupełnianiu istniejącej zabudowy.

Tereny o najlepszych predyspozycjach przestrzennych dla aktywności gospodarczej stanowią obszary optymalnej lokalizacji nowych inwestycji. Wykorzystany został atut województwa jakim jest położenie geograficzne, strategiczne w skali Europy pod względem logistycznym. Tereny te, wsparte działalnością logistyczną, zapewniają dobrą dostępność transportową i możliwość wykorzystania intermodalnego transportu.

Funkcjonuje regionalny system multimodalnego transportu publicznego, zintegrowany z systemami lokalnymi, który zapewnia dobrą dostępność transportem zbiorowym do ośrodków ponadlokalnych oraz powiązania pomiędzy tymi ośrodkami. System ten jest funkcjonalny dla użytkowników (wspólne bilety, skorelowane rozkłady jazdy), wpływa na zwiększenie potencjału miast, podniesienie popularności korzystania ze środków transportu publicznego, konkurencyjnego w stosunku do indywidualnego transportu samochodowego, oraz na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu

Rozwój przestrzenny terenów zurbanizowanych dokonuje się w oparciu o racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz przy uwzględnieniu zróżnicowanych zasobów krajobrazowych, prowadzony jest w sposób minimalizujący szkody środowiskowe i konflikty funkcjonalno-przestrzenne:

- przeciwdziałanie skutkom degradacji krajobrazu jest skuteczne, zasoby krajobrazowe są uwzględniane w zagospodarowaniu przestrzennym a obszary wyróżniające się pod względem krajobrazu zachowują swoją wizualną odrębność;
- obszary cenne przyrodniczo stanowią system odporny na zagrożenia;
- najcenniejsze założenia przestrzenne o historycznym rodowodzie zachowały czytelny układ i stanowią istotne elementy krajobrazu kulturowego;
- cenne zespoły i obiekty zabytkowe znajdują się w dobrej kondycji, są udostępniane, a ich wartości podlegają trwałej ochronie;
- zasoby rolniczej przestrzeni produkcyjnej są wykorzystywane z uwzględnieniem naturalnych uwarunkowań;
- zasoby kopalin użytecznych są chronione i racjonalnie użytkowane;
- zintegrowany system magistralnych szlaków turystycznych wzmacnia gospodarczo udostępniane ośrodki i obszary.

Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka.

Województwo stanowi region skutecznie przygotowany do zmian klimatycznych i gwarantuje jego mieszkańcom bezpieczeństwo przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi, w tym przed powodzią (zwłaszcza na terenach górskich oraz na terenach intensywnie zurbanizowanych), a także przed suszami.

Rozwój zabudowy odbywa się przy zachowaniu zasad służących adaptacji do zmian klimatu.

Region zapewnia bezpieczeństwo energetyczne poprzez powiązania zewnętrzne oraz wykorzystanie endogenicznego potencjału odnawialnych źródeł energii.

Wysoka efektywność energetyczna zapewnia niską emisję zanieczyszczeń. Rozwój infrastruktury jest spójny z rozwojem osadnictwa, co ogranicza kosztocłonność rozwoju struktur osadniczych.

Dobry stan środowiska zapewnia bezpieczeństwo i wysoką jakość życia w regionie.

Cel 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.

Zewnętrzna dostępność transportowa jest zapewniona przez Europejską sieć Ten-T i powiązania wewnętrzne z tą siecią.

Regionalny system infrastruktury transportowej tworzą korytarze transportowe zapewniające spójność i integrację działań różnych podmiotów.

C.4. Elementy struktury przestrzennej

Dla realizacji celów polityki przestrzennej zagospodarowania województwa dolnośląskiego, ustala się w niniejszym Planie następujące elementy struktury przestrzennej województwa:

1. Hierarchię ośrodków osadniczych, wskazaną na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo:
  - a) ośrodki ponadlokalne:
    - ośrodek wojewódzki: m. Wrocław,
    - ośrodek regionalny: m. Jelenia Góra, m. Legnica, m. Wałbrzych,
    - ośrodek subregionalny: m. Głogów, m. Lubin, m. Świdnica,
  - b) ośrodki lokalne:
    - ośrodek lokalny I stopnia: m. Bolesławiec, m. Dzierżonów, m. Kłodzko, m. Oława, m. Oleśnica, Polkowice, m. Zgorzelec,
    - ośrodek lokalny II stopnia: Góra, m. Jawor, m. Kamienna Góra, m. Lubań, Lwówek Śląski, Milicz, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, m. Wołów, Ząbkowice Śląskie, m. Złotoryja,
    - ośrodek lokalny III stopnia: pozostałe ośrodki gminne - miasta i wsie będące siedzibą gmin.
2. Ośrodki osadnicze o szczególnej funkcji – ośrodki transgraniczne:
  - a) Bogatynia/Hrádek/Zittau,
  - b) Kudowa-Zdrój/Náchod,
  - c) Zgorzelec/Görlitz.
3. Miejskie obszary funkcjonalne wskazane na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo:
  - a) Wrocławski Obszar Funkcjonalny, w skład którego wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 1,
  - b) Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny, wyznaczony jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego, w skład którego wchodzi gminy, wymienione w wykazie nr 2 w punkcie 1,
  - c) strefa I Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego, wyznaczona w oparciu o najsilniejsze powiązania funkcjonalne¹⁴ z ośrodkiem regionalnym – m. Jelenią Górą, w skład której wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 2 w punkcie 2,
  - d) Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny, wyznaczony jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego, z czterema rdzeniami: miastem regionalnym – m. Legnicą, miastami subregionalnymi – Głogowem i Lubinem oraz wyróżniającym się pod względem dojazdów do pracy ośrodkiem lokalnym – Polkowicami, w skład którego wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 3, w punkcie 1,
  - e) Strefa I Legnicko - Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego wyznaczona w oparciu o najsilniejsze powiązania funkcjonalne¹⁵ z ośrodkiem regionalnym – m. Legnicą, subregionalnymi: m. Głogowem, m. Lubinem oraz wyróżniającym się pod względem dojazdów do pracy ośrodkiem lokalnym – Polkowicami, w skład której wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 3, w punkcie 2,
  - f) Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny, wyznaczony jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego, wymieniony w wykazie nr 4, w punkcie 1,
  - g) strefa I Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, zdelimitowana¹⁶ w oparciu o najsilniejsze powiązania funkcjonalne z ośrodkiem regionalnym – Wałbrzychem oraz subregionalnym – Świdnicą, w skład której wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 4, w punkcie 2.
4. Przygraniczny obszar funkcjonalny¹⁷, wskazany na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, w skład którego wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 5.
5. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo, składający się z obszarów węzłowych i obszarów uzupełniających, ustalonych na rysunku Planu nr 3. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo, zlokalizowanych w granicach gmin wymienionych w wykazie nr 6.
6. Sudecki Obszar Funkcjonalny, wskazany na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, w skład którego wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 7, w punkcie 1.
7. Strefa górską w Sudeckim Obszarze Funkcjonalnym, wskazana na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, w skład której wchodzi gminy wymienione w wykazie nr 7, w punkcie 2.
8. Jednostki systemu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym, których obszar został ustalony na rysunku Planu nr 12. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System Zielonej Infrastruktury.

¹⁴ Zasięg (delimitacja) miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych, IRT, styczeń 2017 r.

¹⁵ Zasięg (delimitacja) miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych, IRT, styczeń 2017 r.

¹⁶ Zasięg (delimitacja) miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych, IRT, styczeń 2017 r.

¹⁷ Zasięg (delimitacja) przygranicznego obszaru funkcjonalnego, IRT, styczeń 2017 r.

D. KIERUNKI

Głównym celem polityki przestrzennego zagospodarowania województwa prowadzonej przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego jest realizacja wizji zagospodarowania przestrzennego (Wizji), czyli wykorzystanie zróżnicowanych obszarów i potencjałów do osiągnięcia spójnego rozwoju regionu. Ta wizja została przedstawiona za pomocą czterech celów, w odniesieniu do których sformułowane zostały kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Uwarunkowania wykazały, że aby realizacja Wizji była możliwa, konieczne jest prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i podjęcie działań należących do kompetencji Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Jednocześnie, w celu zapewnienia skuteczności tej polityki, konieczna jest współpraca z różnymi podmiotami oraz realizacja działań komplementarnych na szczeblu krajowym

i lokalnym. Zdefiniowane w niniejszym rozdziale kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa (Kierunki) obejmują wyłącznie aspekty zagospodarowania przestrzennego, zostały sformułowane w odpowiedzi na sytuację zidentyfikowaną w Uwarunkowaniach w odniesieniu do celów sformułowanych w Wizji i zostały przedstawione w podziale na pięć kategorii treści, zgodnie z poniższą tabelą (Tabela 2). Wyjątek stanowi Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, zamieszczony w części E, w którym dodatkowo określone zostały postulaty kierowane do powiatów.

Tabela 2. Podział na różne kategorie treści w tekście Planu w części D. Kierunki oraz na rysunkach Planu.

Lp.	Kategoria treści	Opis	Adresat	Oznaczenie w tekście	Oznaczenie na rysunkach planu
1	Działania Samorządu Województwa Dolnośląskiego	Ustalenia stanowiące zobowiązanie dla wszystkich organów i jednostek Samorządu Województwa Dolnośląskiego, związane ściśle z ich kompetencjami.	Wszystkie organy i jednostki organizacyjne Województwa Dolnośląskiego		ustalenie dla województwa
2	Postulaty kierowane do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej	Postulaty obejmujące działania na terenie województwa dolnośląskiego pozostające w kompetencjach rządu. Postulowane działania są niezbędne aby zrealizować przyjętą wizję rozwoju województwa dolnośląskiego oraz zintegrować działania administracji rządowej i samorządu województwa	Rząd Rzeczypospolitej Polskiej		postulat do Rządu RP
3	Postulaty kierowane do gmin	Postulaty Samorządu Województwa Dolnośląskiego obejmujące działania pozostające w kompetencjach gmin, które nie stanowią ustaleń Planu obowiązujących dla gmin. Postulowane działania są niezbędne aby zrealizować przyjętą wizję rozwoju województwa dolnośląskiego oraz zintegrować działania samorządu województwa i samorządów lokalnych. Są to wyłącznie postulaty o charakterze planistycznym, ponieważ wdrażanie Planu następuje poprzez formułowanie wniosków do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	gminy		postulat do gmin
4	Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw	Postulaty Samorządu Województwa Dolnośląskiego obejmujące działania, które powinny posiadać kontynuację poza granicami województwa dolnośląskiego dla zachowania ciągłości danego obszaru lub obiektu.	sąsiednie województwa i państwa		brak

Lp.	Kategoria treści	Opis	Adresat	Oznaczenie w tekście	Oznaczenie na rysunkach planu
5	Ustalenia obowiązujące dla gmin	Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	gminy		ustalenie dla gmin

Kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania określone w tekście należy rozpatrywać łącznie z rysunkami Planu. Na rysunkach Planu wyszczególnione zostały informacje (uwarunkowania), ustalenia i postulaty posiadające odniesienie przestrzenne, dla których możliwe było wskazanie lokalizacji.

W poniższej tabeli ustalone zostały cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego.

Tabela 3. Cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego.

Cele	Kierunki
CEL 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy	Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi.
	Kierunek 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją.
	Kierunek 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.
	Kierunek 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego krajobrazu	Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich.
	Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.
	Kierunek 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.
Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka.	Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki odnawialnej opartej na wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu.
	Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.
	Kierunek 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.
	Kierunek 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.
	Kierunek 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.
	Kierunek 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców (zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie i nadmierne wykorzystanie zasobów wody, hałas).
Cel 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.	Kierunek 4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T.
	Kierunek 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa.

D.1.

Cel 1. Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy.

D.1.1. Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi

Miejskie obszary funkcjonalne ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych są miejscami największej koncentracji procesów gospodarczych, potencjału rynku pracy i usług. Szansą na wzmocnienie potencjału ośrodków ponadlokalnych jest integracja w obrębie ich obszarów funkcjonalnych, która powinna się odbywać poprzez działania planistyczne, służące przywróceniu i utrwaleniu ładu przestrzennego, jak i działania inwestycyjne. W poniższej tabeli ustalone zostały działania w zakresie poprawy dostępności transportowej i integracji transportu, budowy systemu zielonej infrastruktury i racjonalizacji zagospodarowania terenów niezabudowanych w odniesieniu do miejskich obszarów funkcjonalnych.

Ważnym zagadnieniem w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym, który stanowi jednocześnie obszar funkcjonalny przemysłu miedziowego, jest uwzględnienie w planowaniu przestrzennym zasięgu oddziaływania przemysłu miedziowego oraz lokalizacji infrastruktury tego przemysłu w celu zapobiegania konfliktom przestrzennym.

Szczególnie istotne w LGOF, jako obszarze funkcjonalnym przemysłu miedziowego, są następujące rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej:

- ochrona złóż kopalin przedzainwestowaniem, uniemożliwiającym ich eksploatację, w tym uwzględnienie wymagań związanych z przyszłą możliwością gospodarczego wykorzystania złoża,
- zapewnianie niezbędnych rezerw terenowych dla potrzeb infrastruktury obsługującej kopalnię,
- objęcie obszarów występowania złóż cennych gospodarczo obligatoryjnym planowaniem miejscowym,
- użytkowanie złóż kopalin zintegrowane z celami ochrony przyrody, krajobrazu i krajobrazu kulturowego.

W zakresie rozwoju transportu w obszarach funkcjonalnych konieczne jest wspieranie rozwoju transportu w sposób zrównoważony. W szczególności powinno się kształtować sieć kolejową w sposób umożliwiający prowadzenie ruchu aglomeracyjnego. Dla realizacji powyższego działania należy modernizować czynne i nieczynne linie kolejowe istotne w przewozach aglomeracyjnych oraz uzupełnić sieć poprzez budowę brakujących połączeń pozwalających lepiej kształtować transport zbiorowy w obszarach funkcjonalnych. Ponadto należy dążyć do wzrostu przepustowości aglomeracyjnych linii kolejowych poprzez separację ruchu dalekobieżnego i towarowego od aglomeracyjnego. Należy to realizować poprzez rozbudowę układu torowego linii wlotowych do Wrocławskiego Węzła Kolejowego oraz wewnątrz tego węzła o dodatkową parę torów szlakowych. Ponadto w miejscu łączenia się linii kolejowych należy przewidzieć możliwości zaprojektowania rozwiązań bezkolizyjnych. Komplementarnym przedsięwzięciem względem infrastruktury kolejowej jest kształtowanie węzłów przesiadkowych oraz parkingów typu P&R i B&R w otoczeniu stacji i przystanków

kolejowych położonych poza centrami miast rdzeniowych. Ważne jest aby jednocześnie z działaniami dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego realizowane były działania organizacyjne służące stworzeniu systemu funkcjonalnego dla użytkowników (wspólne bilety, skorelowane rozkłady jazdy). W zakresie drogownictwa największym wyzwaniem dla obszarów funkcjonalnych jest ograniczenie uciążliwości wynikających z dużego natężenia ruchu w obszarach zurbanizowanych. Odpowiedzią na to wyzwanie może być wyprowadzenie ruchu samochodowego poprzez budowę obwodnic, których parametry techniczne będą dostosowane do realnych potrzeb.

Ważnym aspektem działań w zakresie systemu transportu jest dostosowanie infrastruktury dla osób o szczególnych potrzebach, w tym dla osób o ograniczonej sprawności. Dlatego przy wszystkich działaniach dotyczących budowy, modernizacji i rewitalizacji infrastruktury transportowej ze szczególną uwagą powinna zostać uwzględniona dostępność tej infrastruktury dla osób o ograniczonej sprawności i trudnościach w zakresie mobilności.

Podobne działania dotyczą budowy, modernizacji i rewitalizacji przestrzeni i infrastruktury publicznej. Wymóg ich dostępności dla osób o szczególnych potrzebach, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, powinien być jednym z priorytetów realizowanych zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Ograniczenie rozpraszania zabudowy przyczyni się do lepszego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej, komunikacyjnej oraz usług. Pozwoli także zachować tereny otwarte dla rolnictwa, leśnictwa oraz przyrody. Nierozwijanie zabudowy na terenach niepredysponowanych, takich jak np. tereny zagrożone powodzią, podmokłe czy tereny na których występuje oddziaływanie przemysłu zminimalizuje konflikty przestrzenne.

Opracowanie i wdrożenie koncepcji systemu zielonej infrastruktury dla miejskich obszarów funkcjonalnych jako elementu prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, wykraczającej poza granice poszczególnych samorządów lokalnych, jest działaniem zasadniczym w celu przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy oraz ochrony terenów otwartych przed nieuzasadnionym ich przeznaczaniem pod nowe inwestycje budowlane. Konieczne jest do tego porozumienie samorządów jak również zaangażowanie organizacji pozarządowych, naukowców i mieszkańców.

Jednocześnie, jako komplementarne powinny być prowadzone działania sprzyjające utrzymaniu i wzmocnieniu ponadlokalnej rangi ośrodków – rdzeni miejskich obszarów funkcjonalnych. Działania te zostały zdefiniowane w poniższych tabelach jako prowadzenie polityki, przez co należy rozumieć działania ze sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej, np. lokalizowanie ponadlokalnych usług publicznych.

W poniższej tabeli ustalone zostały działania w Jeleniogórskim, Legnicko-Głogowskim i Wałbrzyskim Obszarze Funkcjonalnym. Działania dotyczące Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego zostały ustalone w planie zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, zawartym w części E niniejszego tekstu Planu.

Tabela 4. Działania służące realizacji Kierunku 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi.

KIERUNEK 1.1.

WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZEZ INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Prowadzenie polityki sprzyjającej utrzymaniu i wzmocnieniu rangi Legnicy, Jeleniej Góry i Wałbrzycha, jako ośrodków regionalnych w powiązaniu z ośrodkiem wojewódzkim - Wrocławiem.
2. Prowadzenie polityki sprzyjającej utrzymaniu i wzmocnieniu rangi ośrodków subregionalnych: Głogowa, Lubina, Świdnicy oraz ośrodka lokalnego I stopnia: Polkowice, będących rdzeniami miejskich obszarów funkcjonalnych.
3. Prowadzenie polityki stymulującej współpracę w ramach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego.
4. Redukcja uciążliwości związanych z wielkością ruchu samochodowego płynącego do Jeleniej Góry:
  - 1) budowa obwodnicy Piechowice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 366.
5. Redukcja uciążliwości związanych z wielkością ruchu samochodowego płynącego do miast rdzeniowych LGOF:
  - 1) budowa obwodnicy Krzeczyna Wielkiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335.
6. Włączenie transportu rowerowego w zintegrowany system transportu.
7. Wdrażanie *Dolnośląskiej Polityki Rowerowej**.
8. Promowanie racjonalnego kształtowania zabudowy i dobrych praktyk w zakresie planowania przestrzennego zmierzających do zahamowania rozwoju zabudowy na terenach niepredysponowanych i zapobieganie nadpodaży terenów inwestycyjnych.
9. Zaprojektowanie, we współpracy z samorządami lokalnymi, koncepcji systemu obszarów zielonej infrastruktury (ZI) wraz z przypisaniem poszczególnym elementom struktury ZI kierunkowych (wiodących) funkcji.
10. Planowanie i realizowanie wzdłuż dróg wojewódzkich *głównych tras rowerowych** i *pozostałych tras rowerowych** pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg).

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Prowadzenie polityki sprzyjającej utrzymaniu i wzmocnieniu rangi Legnicy, Jeleniej Góry i Wałbrzycha, jako ośrodków regionalnych w powiązaniu z ośrodkiem wojewódzkim - Wrocławiem.
2. Przystosowanie czynnych linii kolejowych do potrzeb kolei aglomeracyjnych w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym (LGOF), w tym sieci stacji i przystanków kolejowych:
  - 1) linia kolejowa nr 137 na odcinku Legnica – Jawor,
  - 2) linia kolejowa nr 273 na odcinku Głogów – Rudna Miasto,
  - 3) linia kolejowa nr 275 na odcinku Wrocław Muchobór – Legnica – Chojnów,
  - 4) linia kolejowa nr 289 na odcinku Legnica – Rudna Gwizdanów.
3. Odbudowa i modernizacja nieczynnych linii kolejowych istotnych dla ruchu pasażerskiego w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym:
  - 1) Przemków Odlewnia – Rokitki – Chocianów,
  - 2) Żagań – Głogów.
4. Budowa linii kolejowej Polkowice – Nielubia wraz z łącznicą kolejową na terenie miasta Polkowice, a także dostosowanie parametrów linii do prowadzenia przewozów pasażerskich na odcinku Lubin-Nielubia.
5. Przystosowanie czynnych linii kolejowych do potrzeb kolei aglomeracyjnych w Wałbrzyskim Obszarze Funkcjonalnym, w tym sieci stacji i przystanków kolejowych:
  - 1) linia kolejowa nr 137 na odcinku Jaworzyna Śląska – Świdnica Miasto,
  - 2) linia kolejowa nr 274 na odcinku Wrocław Świebodzki – Jaworzyna Śląska – Wałbrzych – Sędziszów,
  - 3) linia kolejowa nr 285 na odcinku Wrocław Główny – Jedlina-Zdrój,
  - 4) linia kolejowa nr 286 na odcinku Wałbrzych Główny – Nowa Ruda,
  - 5) linia kolejowa nr 291 na odcinku Boguszów-Gorce Wschód – Mieroszów,
  - 6) linia kolejowa nr 771 na odcinku Świdnica Miasto – Świdnica Przedmieście.
6. Opracowanie krajowej polityki rowerowej, celującej w rozwój ruchu rowerowego i koordynację działań na poziomie krajowym.
7. Uwzględnienie potrzeb rozwoju ruchu rowerowego przy inwestycjach realizowanych przez instytucje państwowe.
8. Stworzenie programów finansowych dla rowerowych inwestycji priorytetowych z punktu widzenia krajowej i regionalnych polityk rowerowych.
9. Wprowadzenie regulacji prawnych sprzyjających racjonalnemu kształtowaniu zabudowy:
  - 1) wprowadzenie obowiązku zgodności decyzji o warunkach zabudowy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,

KIERUNEK 1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZECZ INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI- JELENIOGÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (JOF)

- 2) wprowadzenie definicji działki sąsiedniej,
- 3) określenie precyzyjnej metodologii sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę i zapotrzebowania na nowe tereny.
10. Wprowadzenie pojęcia zielonej infrastruktury do systemu planowania przestrzennego.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnienie powiązań funkcjonalnych w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych i spójne oraz zintegrowane planowanie przestrzenne w ramach tych obszarów.	gminy w granicach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazach nr 2, 3 i 4
2. Uwzględnienie w polityce przestrzennej zielonej infrastruktury jako elementu struktury przestrzennej i kierunku przeznaczenia terenu.	
3. Planowanie elementów zielonej infrastruktury z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami.	
4. Uwzględnienie w polityce przestrzennej możliwości odbudowy, modernizacji i rozbudowy linii kolejowych dla zaspokojenia potrzeb kolejowych przewozów aglomeracyjnych.	
5. Dostosowanie przestrzeni i wykonanie działań komplementarnych przy rewitalizowanych dworcach kolejowych (Boguszów-Gorce Zachód, Bolesławiec, Imbramowice, Kąty Wrocławskie, Malczyce, Smolec, Szklarska Poręba Górna, Wałbrzych Główny, Węgliniec) w celu osiągnięcia funkcjonalnych zespołów węzłów przesiadkowych.	m. Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Kąty Wrocławskie, Malczyce, m. Szklarska Poręba, m. Wałbrzych, Węgliniec, Żarów
6. Uwzględnienie w polityce przestrzennej budowy linii kolejowej Polkowice – Nielubia wraz z łącznicą kolejową na terenie miasta Polkowice, a także dostosowanie parametrów linii do prowadzenia przewozów pasażerskich na odcinku Lubin-Nielubia.	Jerzmanowa, Lubin, m. Lubin, Polkowice, Żukowice
7. Uwzględnienie w polityce przestrzennej budowy obwodnicy Krzeczyna Wielkiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335.	Lubin
8. Uwzględnienie budowy lotniska sportowo-dyspozycyjnego w Świebodzicach i Mirosławicach.	Sobótka, Świebodzice
9. Zaplanowanie i utworzenie parkingów P&R oraz B&R w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych poza obszarami centralnymi miast rdzeniowych.	m. Głogów, Grębocice, Kunice, m. Legnica, Miłkowice, Rudna, Żukowice
10. Uwzględnienie w polityce przestrzennej obszarów prognostycznych i perspektywicznych złóż kopalin wskazanych na rysunku Planu nr 13: 1) obszarów objętych koncesją na poszukiwanie/rozpoznanie złóż kopalin, 2) obszarów objętych wnioskiem o udzielenie koncesji na poszukiwanie/rozpoznanie złóż kopalin.	gminy zlokalizowane w granicach Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienionych w wykazie nr 3
11. Planowanie przeznaczenia terenów z uwzględnieniem potrzeb wykorzystania gospodarczego złóż kopalin na obszarach prognostycznych i perspektywicznych.	
12. Zapewnienie warunków przestrzennych dla lokalizacji infrastruktury niezbędnej dla funkcjonowania przemysłu miedziowego : 1) systemów infrastruktury technicznej, 2) infrastruktury służącej transportowaniu eksploatowanych surowców.	
13. Uwzględnienie w polityce przestrzennej budowy obwodnicy Piechowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 366.	m. Piechowice
14. Zaplanowanie i utworzenie parkingów P&R oraz B&R w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych poza obszarem centralnym Jeleniej Góry.	m. Jelenia Góra, Mysłakowice, m. Piechowice, Stara Kamienica, m. Szklarska Poręba
15. Zaplanowanie i utworzenie parkingów P&R oraz B&R w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych poza obszarami centralnymi miast rdzeniowych.	m. Boguszów-Gorce, Borów, Głuszycy, Jaworzyna Śląska, m. Jedlina-Zdrój, Świdnica, m. Wałbrzych

KIERUNEK 1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZEC INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI- JELENIOGÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (JOF)

16. Opracowanie, zgodnie z rekomendacjami Dolnośląskiej Polityki Rowerowej, miejskich koncepcji rozwoju tras rowerowych w granicach administracyjnych miast i uwzględnienie tych tras w studiach gmin.	gminy miejskie zlokalizowane w granicach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazach nr 2, 3 i 4
17. Uwzględnienie infrastruktury transportu rowerowego przy planowaniu zintegrowanego systemu transportu, obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury w miejskich obszarach funkcjonalnych.	gminy zlokalizowane w granicach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazach nr 2, 3 i 4
18. Planowanie tras rowerowych z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami.	gminy zlokalizowane w granicach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazach nr 2, 3 i 4
19. Planowanie infrastruktury rowerowej zgodnie ze <i>Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego*</i> .	gminy zlokalizowane w granicach Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazach nr 2, 3 i 4

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej modernizacji linii kolejowej nr 14 odc. Głogów - Żagań.	województwo lubuskie
2. W obszarach stykowych konieczność uzgodnienia przebiegu planowanych tras rowerowych z jednostkami ościennymi.	województwa: lubuskie, wielkopolskie, opolskie, Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec - Saksonia

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego:

gminy zlokalizowane w granicach ww. obszarów ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 2, 3 i 4

- Prowadzenie współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych w celu zarządzania przestrzenią w taki sposób, aby następowała integracja oraz łączenie funkcji komplementarnych w przestrzeni w celu zmniejszenia kosztów funkcjonowania infrastruktury komunalnej i podniesienia jakości życia mieszkańców, z uwzględnieniem:
  - zrównoważonej mobilności, w tym zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie, m.in. poprzez:
    - wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych *głównych tras rowerowych** województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z *Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego**,
    - planowanie i realizowanie wzdłuż dróg gminnych *pozostałych tras rowerowych** pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg),
  - wspólnego planowania rozwoju zabudowy mieszkaniowej w formie kompleksowych zespołów zabudowy, z zapewnieniem w miejscu zamieszkania dostępu do podstawowych usług publicznych, infrastruktury technicznej oraz transportu zbiorowego,
  - potrzeb ochrony obszarów cennych przyrodniczo i ochrony krajobrazu kulturowego oraz tożsamości miejsca,
  - potrzeb kształtowania struktur przestrzennych umożliwiających zachowanie i funkcjonowanie terenów otwartych i zieleni w obszarach zurbanizowanych, powiązanych z miejskimi systemami zieleni,
  - potrzeb ograniczania zagospodarowania terenów dotychczas niezurbanizowanych i zapobieganiu temu zagospodarowaniu,
  - potrzeb zachowania obszarów dostępnych publicznie w ramach struktury zagospodarowania przestrzeni miejskich,
  - kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- Wzmacnianie funkcjonalno-przestrzennej spójności obszaru funkcjonalnego oraz jego powiązań zewnętrznych.
- Wzmacnianie potencjałów wewnętrznych wynikających z renty położenia i charakteru miejskiego obszaru funkcjonalnego, stanowiących o jego konkurencyjności.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego wraz z *zaleceniami**.

gminy zlokalizowane w granicach LGOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 3

- Zachowanie bezpiecznej, eliminującej potencjalne konflikty przestrzenne, odległości od istniejących i planowanych obiektów infrastruktury przemysłu miedziowego, przy wyznaczaniu terenów *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem**. Zaleca się stosowanie następujących odległości:

KIERUNEK 1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZEZ INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI – JELENIOGÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (JOF)

- 1) bezpiecznej odległości od szybów górniczych, wynikającej z uwarunkowań występujących w rejonie szybu, nie mniejszej niż 400 m,
  - 2) 1000 m od hut miedzi,
  - 3) 1000 m od obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych o powierzchni przekraczającej 2 km².
2. Uwzględnienie w studiach gmin elementów systemu zielonej infrastruktury wskazanych do zachowania oraz powiązań systemu zielonej infrastruktury, wyznaczonych na rysunku Planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego Legnicko-Głogowskiego, Jeleniogórskiego i Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego wraz z zaleceniami*.

gminy zlokalizowane w granicach strefy I ww. obszarów, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 2, pkt 2, w wykazie nr 3, pkt 2 i w wykazie nr 4, pkt 2

1. Określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartej kompleksu publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego**, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych. Zwarty kompleks publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** musi stanowić wyodrębnioną przestrzennie jednostkę funkcjonalną lub składać się z kilku odrębnych, lecz powiązanych funkcjonalnie, jednostek funkcjonalnych o przeznaczeniu podstawowym zawierającym się w zakresie pojęcia publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**. Zaleca się, aby minimalna powierzchnia zwartej kompleksu publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego** wynosiła:
  - 1) dla gmin powyżej 10 tys. mieszkańców – 20 ha,
  - 2) dla gmin poniżej 10 tys. mieszkańców – 10 ha.
2. Określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego** w zasięgu pieszo dojazdu i dojazdu rowerem. Zaleca się, aby dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, określić lokalizację wydzielonego funkcjonalnie i zwartej przestrzennie, publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego**, o następujących parametrach:
  - 1) o powierzchni co najmniej 0,2 ha w odległości do 800 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) o powierzchni co najmniej 2,0 ha w odległości do 2500 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej.
3. Określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi *terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi** poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub jednostek bilansowych *wytycznych** do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej. Zaleca się aby wskaźnik ten był wyrażony poprzez ustalenie proporcji powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** do powierzchni wydzielonych funkcjonalnie terenów zabudowy mieszkaniowej wyrażonych w formie ilorazu, a wartość jego wynosiła co najmniej 0,1.
4. Ograniczenie przeznaczania pod *zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem** terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej. Zaleca się aby poza terenami miast pod *zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem** przeznaczać tereny położone w odległościach co najmniej:
  - 1) 100 m od linii kolejowych zaliczanych do sieci TEN-T,
  - 2) 100 m od autostrad, dróg ekspresowych oraz głównych ruchu przyspieszonego,
  - 3) 50 m od dróg głównych.
5. Separowanie terenów *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** od dużych zwartej kompleksów *terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej** poprzez ustalenie minimalnych odległości między tymi terenami i kompleksami. Zaleca się aby poza terenami miast zachowywać parametr odległości co najmniej 150 m między terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** a *zwartymi kompleksami zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej** o powierzchni przekraczającej 10,0 ha, za wyjątkiem zabudowy przemysłu miedziowego, dla której przyjmuje się parametry określone w ustaleniach dla gmin ujętych w pkt. 1 ustaleń obowiązujących dla gmin, w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego LGOF.
6. Określenie minimalnych odległości pomiędzy terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** a najbliższymi terenami zabudowy związanej z potencjalną emisją fetoru. Zaleca się zachowanie odległości do terenów *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** co najmniej:
  - 1) 400 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP),
  - 2) 300 m od najbliższych terenów istniejącej lub projektowanej zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (od 60 do 210 DJP),
  - 3) 300 m od najbliższych terenów zabudowy istniejącej lub projektowanej związanej z przetwarzaniem i składowaniem odpadów.
7. Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD).
Zaleca się:

KIERUNEK 1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZEZ INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI- JELENIOGÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (JOF)

- 1) lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi z nią usługami w pierwszej kolejności na terenach położonych w odległościach do:
  - a) 800 m od stacji i przystanków kolejowych,
  - b) 400 m od przystanków autobusowych,przy czym odległość ta powinna uwzględniać zasięg oddziaływania akustycznego linii kolejowych oraz w pierwszej linii zabudowy od strony stacji i przystanków kolejowych należy sytuować zabudowę usługową,
- 2) wprowadzenie *wytycznych** zapewniających mieszkańcom jednostki osadniczej pieszy dostęp o zasięgu do 800 m:
  - a) do usług podstawowych z zakresu oświaty, handlu, gastronomii, zdrowia, sportu i rekreacji – pozwalających na zaspokojenie większości codziennych potrzeb mieszkańców jednostki,
  - b) lub do przystanku komunikacji zbiorowej, szczególnie komunikacji kolejowej,
- 3) wprowadzenie *wytycznych** pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego *jednostek osadniczych** nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków autobusowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową. Przeznaczenie pod rozwój zabudowy w ww. jednostkach w pierwszej kolejności terenów niezabudowanych zlokalizowanych pomiędzy istniejącą zabudową w granicach *jednostki osadniczej**, a w przypadku braku takich terenów – terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, lecz w odległości nie większej niż 100 m od granic obszarów *jednostki osadniczej** o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.
8. Wprowadzenie *wytycznych** pozwalających na ograniczenie, poza terenami miast, lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej do zabudowy niskiej. Zaleca się lokalizowanie jej w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych, 400 metrów od przystanków autobusowych lub szkół podstawowych.
9. Uwzględnienie lokalnych warunków nasłoneczniania terenu przy ustalaniu *wytycznych** dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej poprzez określenie zasad:
  - 1) kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
  - 2) kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich,
  - 3) dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
  - 4) nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką,
  - 5) ograniczania powstawania dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej,
  - 6) defragmentacji dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie.
10. Ustalenie *wytycznych** kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki przewietrzania terenów poprzez określenie zasad:
  - 1) kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę,
  - 2) uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania,
  - 3) określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych,
  - 4) wprowadzania szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie,
  - 5) stosowania podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszczanie się osób w tej przestrzeni, w przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej lub pierzejowej, w ścisłej zabudowie śródmiejskiej.
11. Zachowywanie pomiędzy *jednostkami osadniczymi** wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych. Zaleca się, aby wolne od zabudowy i zagospodarowania przestrzenie otwarte lub zalesione miały szerokość co najmniej 500 m, a w przypadku gdy odległość ta jest mniejsza niż 500 m zaleca się ograniczenie rozwoju zabudowy na kierunkach, w których mógłby on doprowadzić do dalszego zmniejszenia przestrzeni wolnej od zabudowy pomiędzy *jednostkami osadniczymi**.
12. Integrowanie transportu poprzez wyznaczanie w studiach gmin oraz budowę gminnych i aglomeracyjnych zintegrowanych węzłów przesiadkowych.
13. Zachowanie terenów otwartych, zagrożonych powodzią i podmokłych, jak również lasów, parków, alei drzew, obszarów tworzących korytarze ekologiczne, jako potencjału do budowy systemu zielonej infrastruktury.
14. W przypadku opracowania koncepcji zielonej infrastruktury uwzględnienie ustaleń tej koncepcji w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w celu zagwarantowania spójnego wdrażania.
15. Wskazanie w studiach gmin korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy rzecznych. Pozostawienie wzdłuż rzek, mniejszych cieków i urządzeń melioracji podstawowych pasów terenów zielonych, wolnych od zabudowy.
16. Wskazanie w studiach gmin powiązań (ciągłości) terenów zielonych (otwartych), klasyfikowanych ze względu na sposób użytkowania jako obszary leśne, rolnicze, zadrzewione, parkowe, ogrody działkowe oraz związane z wodami powierzchniowymi – w tym mokradłowe.

KIERUNEK 1.1. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO ORAZ OŚRODKÓW REGIONALNYCH POPRZEC INTEGRACJĘ Z ICH OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI- JELENIOGÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (JOF)

17. Planowanie i realizowanie wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych *pozostałych tras rowerowych** pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg).

m. Legnica, m. Jelenia Góra, m. Wałbrzych

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

Uwzględnienie inwestycji:

1. Budowa przystanków kolejowych w ciągu linii kolejowej Wrocław-Jelenia Góra nr 274 i 311/ Kolei Aglomeracyjnej.	m. Jelenia Góra
2. Modernizacja wybranych dworców przy linii kolejowej nr 274 na odcinku Wrocław - Boguszów-Gorce Zachód wraz przedłużeniem przy linii 311, wybranych dworców przy linii kolejowej nr 282 wraz z dworcem na st. Malczyce położonym przy linii 275.	m. Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Kąty Wrocławskie, Malczyce, m. Wałbrzych, Węgliniec, Żarów

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu

D.1.2. Kierunek 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją

Część obszarów w województwie ze względu na swoje położenie podlega zjawiskom peryferyzacji. Szansą dla nich może być poprawa powiązań transportowych z głównymi zespołami miejskimi w regionie, które są dużymi rynkami pracy oraz oferują wysokiej jakości placówki edukacyjne i kulturalne. Rozbudowa układów drogowych nie niesie częstokroć poprawy w zakresie transportu zbiorowego oraz nierzadko wywołuje negatywne skutki środowiskowe. Szansą na zmniejszenie peryferyzacji ośrodków jest budowa multimodalnego systemu transportu w regionie, dzięki któremu mieszkańcy rejonów zagrożonych marginalizacją będą mieli dostęp zarówno do transportu drogowego jak i kolejowego. Wymaga to odtworzenia i rewitalizacji nieczynnych i zlikwidowanych odcinków linii kolejowych na obszarach zagrożonych marginalizacją.

Bogatynia, Zgorzelec i Kudowa-Zdrój są ośrodkami o randze lokalnej zlokalizowanymi na obszarze o słabym dostępie do ośrodków ponadlokalnych. Integracja tych miast z ośrodkami zlokalizowanymi po drugiej stronie granicy: Hrádkiem nad Nisou, Zittau, Görlitz i Náchodem, wzmocni ich potencjał w zakresie ludności, miejsc pracy i usług. Szczególnie Zgorzelec i Görlitz mają wspólnie potencjał miasta o randze ponadlokalnej.

Tereny przygraniczne na Dolnym Śląsku posiadają duży potencjał rozwojowy. Wzmacnianie kontaktów społeczno-gospodarczych, które są szansą dla terenów pogranicza jest utrudnione bez sprawnych połączeń transportowych. Niedostateczna jakość

infrastruktury transportowej ogranicza wymianę handlową i prowadzi do marginalizacji. Dodatkowo nakładające się problemy organizacyjne związane z transportem publicznym pogarszają przepływ osób. Część problemów występujących w rejonach przygranicznych nie jest możliwa do rozwiązania w sposób planistyczny lub z poziomu jednostek samorządu terytorialnego. Nie mniej Dolny Śląsk jako region czerpiący korzyści ze swego położenia na pograniczu polsko-czesko-niemieckim dąży do rozwoju infrastruktury transportowej poprawiającej dostępność terenów transgranicznych.

Jednocześnie jako komplementarne powinny być prowadzone działania zapobiegające degradacji oraz służące wzmocnieniu ośrodków lokalnych zlokalizowanych na obszarach zagrożonych marginalizacją ze względu na niski poziom rozwoju sfery gospodarczej lub społecznej. Działania te powinny być dedykowane poszczególnym ośrodkom, z uwzględnieniem ich specyfiki i powinny dotyczyć przede wszystkim sfery gospodarczej i społecznej. Takie założenia, w odniesieniu m.in. do miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze przyjmuje Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W poniższej tabeli zostały one ujęte jako działania polegające na prowadzeniu polityki w odniesieniu do wskazanych ośrodków, przez co należy rozumieć działania społeczne, gospodarcze i przestrzenne, np. rewitalizację.

Tabela 5. Działania służące realizacji Kierunku 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją.

KIERUNEK 1.2.

ZAPOBIEGANIE PERYFERYZACJI OŚRODKÓW I OBSZARÓW ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Prowadzenie polityki zapobiegającej degradacji i wspomagającej rozwój wielofunkcyjny ośrodków miejskich i ich najbliższego otoczenia, sprzyjającej kształtowaniu zrównoważonej struktury społeczno-gospodarczej:
  - 1) ośrodków regionalnych, jako ważnych elementów równoważenia rozwoju w województwie, stanowiących uzupełnienie oferty stolicy województwa w zakresie usług wyższego rzędu, aby ich pozycja w systemie osadniczym i społeczno-gospodarczym nie ulegała dalszemu pogorszeniu, grożąc marginalizacją i zjawiskami kryzysowymi: Jelenia Góra i Wałbrzych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi,
  - 2) ośrodków lokalnych I stopnia, zapewniających dobry dostęp do usług ponadlokalnych i rynku pracy mieszkańcom obszarów zagrożonych marginalizacją, ze względu na słabą dostępność transportową do ośrodków ponadlokalnych: Kłodzko, Bolesławiec,
  - 3) ośrodków lokalnych II stopnia, zlokalizowanych na obszarach zagrożonych marginalizacją: Góra, Wołów, Lwówek Śląski, Jawor, Złotoryja, Kamienna Góra, Strzelin, Ząbkowice Śląskie, Lubań.
2. Prowadzenie polityki sprzyjającej integracji ośrodków transgranicznych: Zgorzelec/Görlitz, Kudowa-Zdrój/Náchod, Bogatynia/Hrádek/Zittau.
3. Prowadzenie polityki sprzyjającej realizacji Strategii Rozwoju Sudety 2030¹⁸.
4. Wzmocnienie powiązań transportowych w obszarze przygranicznym, w tym:
  - 1) budowa drogowych przepraw mostowych przez Nysę Łużycką: Pieńsk – Deschka i Bogatynia /Trzcinec Dolny – Hirschfeld.

¹⁸ „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020-2030, obejmująca swoim zasięgiem sub-regiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) – Strategia Rozwoju Sudety 2030”, przyjęta uchwałami poszczególnych rad gmin i powiatów, np. Uchwałą Nr L/224/2018 Rady Powiatu Złotoryjskiego z dnia 25 października 2018 r.

KIERUNEK 1.2. ZAPOBIEGANIE PERYFERYZACJI OŚRODKÓW I OBSZARÓW ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Realizacja polityki zapisanej w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, kierowanej do miast średnich, jako miast wymagających jeszcze większej troski, aby ich pozycja w systemie osadniczym i społeczno-gospodarczym nie ulegała dalszemu pogorszeniu, grożąc marginalizacją i zjawiskami kryzysowymi: Bielawa, Bolesławiec, Dzierżonów, Jawor, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Kłodzko, Lubań, Nowa Ruda, Świebodzice, Wałbrzych, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, Złotoryja.
2. Uwzględnienie w polityce rozwoju Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego jako obszaru speryferyzowanego i zagrożonego marginalizacją.
3. Prowadzenie polityki zapobiegającej degradacji i wspomagającej rozwój: ośrodków lokalnych I stopnia, zapewniających dobry dostęp do usług ponadlokalnych i rynku pracy mieszkańcom obszarów zagrożonych marginalizacją ze względu na słabą dostępność transportową do ośrodków ponadlokalnych: Kłodzko, Bolesławiec.
4. Prowadzenie polityki sprzyjającej integracji ośrodków transgranicznych: Zgorzelec/Görlitz, Kudowa-Zdrój/Náchod, Bogatynia/Hrádek/Zittau.
5. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków względem głównych zespołów miejskich poprzez multimodalny zrównoważony rozwój transportu, w tym: rewitalizacja nieczynnych linii kolejowych:
  - 1) Kowary – Kamienna Góra,
  - 2) Turossów – Bogatynia,
  - 3) Bielawa Zachodnia – Srebrna Góra,
  - 4) Strzelin – Łagiewniki.
6. Wzmocnienie powiązań transportowych w obszarze przygranicznym, w tym:
  - 1) podwyższenie dopuszczalnej masy całkowitej (DMC) dla pojazdów ciężarowych w ciągach dróg krajowych w miejscach przekraczania granicy: DK 33 (Boboszczów/Dolni Lipka), DK 35 (Golińsk/Starostin),
  - 2) podwyższenie dopuszczalnej masy całkowitej (DMC) dla pojazdów ciężarowych w ciągach dróg wojewódzkich w miejscach przekraczania granicy: DW 352 (Bogatynia/Kunratice), DW 355 (Zawidów/Habartice), DW 361 Czerniawa Zdrój/Nové Město pod Smrkem) oraz DW 385 (Tłumaczów/Otovice),
  - 3) poprawa parametrów technicznych linii kolejowych pod kątem uruchomienia regularnych połączeń pasażerskich: 274/290/344 Zgorzelec – Zawidów/Frydlant, 298/299 (wraz z łącznicą 774) Sędziszów – Kamienna Góra – Lubawka/Kralovec oraz 291 Boguszów-Gorce – Mieroszów/Meziměstí,
  - 4) modernizacja linii kolejowej nr 346 Liberec – Zittau wraz z budową przystanku w miejscowości Porajów.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnienie w studium gminy kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w dokumentach planistycznych miasta sąsiedniego. Wspólne, transgraniczne konsultowanie kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.	m. Bogatynia, m. Kudowa-Zdrój, m. Zgorzelec
2. Uwzględnienie w studiach gmin możliwości realizacji inwestycji: budowa przepraw mostowych na Dzikiej Orlicy.	Bystrzyca Kłodzka, m. Duszniki-Zdrój, Międzyziesie
3. Uwzględnienie w dokumentach gminnych polityki rozwoju zawartej w Strategii Rozwoju Sudety 2030.	gminy zlokalizowane w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 7
4. Uwzględnienie w studiach gmin możliwości realizacji inwestycji wynikających z Programu Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020 i Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020:	
1) Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 351 Pieńsk – Jędrzychowice wraz z ul. Bolesławiecką.	Pieńsk, Zgorzelec, m. Zgorzelec
2) Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 353 Pieńsk – Strzelno.	Pieńsk

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej rewitalizacji nieczynnej linii kolejowej Bojanowo – Góra – Szlichtyngowa – Głogów.	województwa: lubuskie, wielkopolskie
2. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej modernizacji/rewitalizacji linii kolejowej Zawidów – Sulików – Mikulowa – Zgorzelec.	Republika Czeska
3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej modernizacji linii kolejowej Liberec – Zittau wraz z budową przystanku w miejscowości Porajów.	Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec

KIERUNEK 1.2. ZAPOBIEGANIE PERYFERYZACJI OŚRODKÓW I OBSZARÓW ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ

Ustalenia obowiązujące dla gmin

przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania przygranicznego obszaru funkcjonalnego:

1. Zachowanie rezerw terenowych pod nowe drogowe, rowerowe i piesze przeprawy mostowe na Nysie łużyckiej w celu poprawy wzajemnej dostępności miejscowości transgranicznych po polskiej i niemieckiej stronie.	Bogatynia, Pieńsk, m. Zgorzelec, Zgorzelec
2. Utrzymanie rezerw terenowych na cele transportowe po zlikwidowanych liniach kolejowych, w celu zapewnienia możliwości realizacji inwestycji transportowych w pasie terenu o dogodnej geometrii oraz pochyleniach podłużnych, głównie z myślą o możliwości realizacji na tych odcinkach inwestycji takich jak: Kolej Dużych Prędkości Wrocław – Praga, odbudowa linii kolejowych, budowa dróg rowerowych, budowa dróg. Zasada dotyczy poniższych inwestycji:	
1) dawna linia kolejowa nr 284 odcinek Mirsk – Pobiedna granica państwa,	Leśna, Mirsk
2) dawna linia nr 291 odcinek Boguszów-Gorce do linii kolejowej nr 869 w Wałbrzychu Szczawienku,	m. Boguszów-Gorce, m. Szczawno-Zdrój, m. Wałbrzych
3) odcinek bocznica kopalni w Tłumaczowie – granica państwa,	Radków
4) odcinek Świebodzice – Świebodzice Stare,	m. Świebodzice
5) linia kolejowa nr 284 Gryfów Śląski – Lwówek Śląski,	Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski
6) linia kolejowa nr 372 Bojanowo – Góra – Szlichtyngowa – Głogów,	Góra, Niechlów, Głogów
7) linia kolejowa nr 318 Srebrna Góra – Bielawa Zachodnia,	Stoszowice, Dzierżoniów, Bielawa
8) linia kolejowa nr 330 Kamienna Góra – Okrzeszyn,	m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka
9) linia kolejowa nr 318 Srebrna Góra – Nowa Ruda Słupiec,	Stoszowice, Nowa Ruda, m. Nowa Ruda
10) linia kolejowa nr 327 Nowa Ruda Słupiec – Radków.	Radków

D.1.3. Kierunek 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji

Na Dolnym Śląsku można zaobserwować duże zróżnicowanie przestrzenne poziomu rozwoju sfery gospodarczej. Pasma i obszary odznaczające się bardzo wysokim poziomem rozwoju gospodarczego zlokalizowane są wokół największych ośrodków miejskich oraz wzdłuż najważniejszych korytarzy komunikacyjnych. Koncentracja negatywnych dla rozwoju gospodarczego cech skupia się natomiast w północnej części województwa dolnośląskiego, w powiatach głogowskim i górowskim.

Niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego władze lokalne zabiegają o nowych inwestorów, wykazując zróżnicowaną aktywnością w tworzeniu i przygotowywaniu terenów pod inwestycje. Skutkiem czego w strukturze przestrzennej województwa wykształciła się sieć terenów inwestycyjnych. Wyznaczane w gminnych dokumentach planistycznych, niejednokrotnie wskazywane są w lokalizacjach niedogodnych do inwestowania.

Przeprowadzona w ramach prac projektowych wielokryterialna analiza obszaru województwa, pozwoliła na wyodrębnienie terenów o najkorzystniejszej lokalizacji dla rozwoju funkcji gospodarczych. Rozlokowanie niniejszych terenów jako obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji zobrazowane zostało na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo.

W celu osiągnięcia optymalnych korzyści wynikających z renty położenia terenów aktywności gospodarczej oraz minimalizowania konfliktów przestrzennych konieczne jest zintegrowanie działań władz na wszystkich szczeblach administracji. Szczególnym działaniem, poza zakresem działań planistycznych, które winno być realizowane na wszystkich szczeblach administracji, jest przygotowanie i promowanie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji jako oferty inwestycyjnej Dolnego Śląska.

Tabela 6. Działania służące realizacji Kierunku 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.

KIERUNEK 1.3.

ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA POPRZEC WYZNACZENIE OBSZARÓW OPTYMALNEJ LOKALIZACJI NOWYCH INWESTYCJI.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Wskazywanie *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacjach nowych inwestycji przy zarządzaniu obszarami oraz przy sporządzaniu planów rozwoju inwestycji, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.
2. Opracowanie kompleksowych programów rewitalizacji oraz wspieranie organizacyjne i finansowe rewitalizacji zdegradowanych terenów powojkowych, przemysłowych, pokolejowych zlokalizowanych na *obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo.
3. Wspieranie doposażenia w niezbędną infrastrukturę techniczną wyłącznie *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, w tym przede wszystkim wspieranie finansowe i organizacyjne działań na rzecz wyposażenia *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** w drogi dojazdowe łączące strefę z siecią komunikacyjną.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Ustanowienie rekomendacji samorządu województwa dotyczących *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako kryterium decydującym o rekomendowaniu przedsiębiorcom optymalnych lokalizacjach nowych inwestycji, w rozumieniu przepisów art. 7 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.
2. Wspieranie finansowe i organizacyjne działań na rzecz wyposażenia *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, w drogi dojazdowe łączące strefę z siecią komunikacyjną, jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji.
3. Wspieranie organizacyjne i finansowe rewitalizacji zdegradowanych terenów powojkowych, przemysłowych, pokolejowych zlokalizowanych na *obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnianie w studiach gmin <i>obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji*</i>, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako terenów lokalizacji budynków lub budowli związanych z prowadzeniem działalności mającej na celu wytwarzanie dóbr i materiałów oraz jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji w rozumieniu przepisów art. 7 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.	m. Bielawa, Bierutów, Bogatynia, m. Bolesławiec, Bolesławiec, Borów, Brzeg Dolny, Długołęka, Dobromierz, m. Chojnów, Chojnów, Domaniów, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Gaworzycze, m. Głogów, Głogów, Grębocice, Gromadka, Jawor, Jaworzyna Śląska, Jelcz- Laskowice, m. Jelenia Góra, Jerzmanowa, Jordanów Śląski, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Kąty Wrocławskie m. Kłodzko, Kłodzko, Kobierzyce, Kostomłoty, Krotoszyce, m. Legnica, Legnickie Pole, m. Lubań, Lubań, Lubawka, m. Lubin, Lubin, Łagiewniki, Malczyce, Marcinowice, Męcinka, Mietków, Miękinia, Miłkowice, Mściwojów, Nowa Ruda, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Oborniki Śląskie, Paszowice, Pieszyce, Polkowice, Prochowice, Prusice, Radwanice, Rudna, Ruja, Siechnice, Sobótka, Strzegom, Strzelin, Sulików, m. Szczawno-Zdrój, Stoszowice, Środa Śląska, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, Trzebnica, Udanin, m. Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, Wądroże Wielkie, Wiązów, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, Ząbkowice Śląskie, m. Zgorzelec, Zgorzelec, m. Złotoryja, Złotoryja, Żarów, Żórawina, Żukowice

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu

D.1.4. Kierunek 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami

Według danych GUS, na Dolnym Śląsku jest ponad 240 tys.¹⁹ osób z niepełnosprawnością, co stanowi około 8,3 % ludności województwa. Pomimo ciągle podejmowanych działań i inicjatyw ze strony różnych instytucji państwowych i organizacji pozarządowych, osoby starsze oraz z różnymi dysfunkcjami mają zasadnicze trudności w uczestniczeniu w życiu publicznym, korzystaniu z dóbr kultury oraz w dostępie do komunikacji. Bariery te ograniczają nie tylko samodzielne funkcjonowanie i prowadzenie aktywnego życia przez osoby ze szczególnymi potrzebami, ale również wpływają na ich większą izolację w społeczeństwie.

Potrzeba zapewnienia wszystkim równych szans, również osobom ze szczególnymi potrzebami, wynika ze standardów deklarowanych w Konstytucji RP (art. 30, 32, 68 i 69) oraz unormowań międzynarodowych. Zapisy dotyczące zapewnienia wszystkim, również osobom niepełnosprawnym, dostępności przestrzeni i usług publicznych zawarte zostały również w polityce rozwoju województwa ustalonej w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, w celu strategicznym 2.2.

Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych. Należy również wprowadzić konieczność przeprowadzenia inwentaryzacji i audytów dotyczących występowania w przestrzeni publicznej barier ograniczających dostępność obiektów dla osób z różnymi niepełnosprawnościami (ruchu, wzroku, słuchu). W celu przyspieszenia procesu likwidacji powyższych barier i doprowadzenia tym samym do zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w takich sferach, jak budownictwo mieszkaniowe i użyteczności publicznej oraz transport, zatrudnienie i edukacja, niezbędne jest opracowanie odpowiednich procedur i systemowych rozwiązań prawno-finansowych. W poniższej tabeli ujęte zostały działania polegające na prowadzeniu polityki w tym zakresie, w odniesieniu do wszystkich gmin województwa dolnośląskiego.

Tabela 7. Działania służące realizacji Kierunku 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

KIERUNEK 1.4. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI I USŁUG PUBLICZNYCH DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
1. Opracowanie kompleksowego programu podnoszenia dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, po wykonaniu szczegółowej inwentaryzacji i audytu.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
1. Wprowadzenie pojęcia projektowania uniwersalnego do systemu planowania przestrzennego.	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Kształtowanie polityki przestrzennej na terenie gmin w sposób zapewniający wysoką jakość życia mieszkańcom poprzez:	wszystkie gminy
1) planowanie zabudowy mieszkaniowej, przestrzeni publicznych, oraz infrastruktury usług publicznych, spełniających wymogi dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,	
2) określenie wskaźnika udziału mieszkań przeznaczonych dla osób ze szczególnymi potrzebami w nowo budowanych mieszkaniach;	
2. Uwzględnienie w studiach gmin konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji i audytów dotyczących występowania w przestrzeni publicznej barier ograniczających dostępność obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.	
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak	
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak	

¹⁹ Wg danych GUS, Osoby niepełnosprawne w wieku 16 lat i więcej wg typu aktywności, GUS 2017

D.2.

Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu.

D.2.1. Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich

Regionalny system obszarów chronionych województwa dolnośląskiego składa się z obszarów o różnych reżimach ochronnych oraz obszarów łącznikowych i buforowych, które nie są obecnie objęte ochroną prawną. Prawidłowe funkcjonowanie systemu, który powinien stanowić integralną część systemu krajowego i europejskiego, a także zapewnić ochronę istniejących siedlisk oraz swobodne przemieszczanie gatunków roślin i zwierząt, wymaga wielu działań na różnych poziomach kompetencji i płaszczyznach współpracy – od poziomu krajowego, poprzez regionalny, kończąc na poziomie lokalnym. Ochrona walorów przyrodniczych powinna być zintegrowana z działaniami służącymi zachowaniu walorów kulturowych i krajobrazowych, wspólnie stanowiących dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe regionu i świadczące o jego, tworzonej przez wieki, tożsamości.

Do najważniejszych działań w tym zakresie należy zaliczyć przeciwdziałanie fragmentacji systemu przyrodniczego i wzmocnienie powiązań pomiędzy głównymi – węzłowymi obszarami sieci. Należy w tym celu poszukiwać skutecznych rozwiązań mających na celu wzmocnienie roli korytarzy ekologicznych, zarówno poprzez tworzenie nowych obszarów chronionych (np. obszary chronione krajobrazu) jak również poprzez dolesianie i skuteczną ochronę przed zabudową uniemożliwiającą prawidłowe funkcjonowanie korytarzy. Działania te będą skuteczne jedynie wówczas, kiedy zostaną wprowadzone odpowiednie uregulowania prawne na poziomie krajowym – w zakresie zapewnienia prawnej ochrony korytarzy ekologicznych lub/i wzmocnienia rangi obszarów chronionego krajobrazu.

W niniejszym Planie zostały określone przebiegi głównych i uzupełniających tras migracji dużych ssaków (korytarze lądowe) oraz główne korytarze rzeczne dla migracji ryb, których granice wymagają doprecyzowania w lokalnych opracowaniach planistycznych. Oprócz ww. korytarzy o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym bardzo istotne znaczenie mają korytarze ekologiczne dla ochrony ptaków i nietoperzy, a także lokalne korytarze ekologiczne istotne dla płazów, gadów, roślin i bezkręgowców. Ze względu na skalę opracowania i brak dostępnych danych na poziomie regionalnym, powinny one zostać wyznaczone indywidualnie na poziomie lokalnym, w oparciu o dostępne inwentaryzacje przyrodnicze i inne specjalistyczne opracowania.

Dodatkowym narzędziem mającym na celu skuteczną ochronę walorów krajobrazowo – kulturowych województwa będzie audyt krajobrazowy stanowiący podstawę do podejmowania działań w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego zarówno na poziomie wojewódzkim jak lokalnym. Dokumenty te będą również stanowiły merytoryczną podstawę dla weryfikacji i kształtowania sieci obszarów chronionych. Na wyznaczonych

w audytach obszarach tzw. krajobrazów priorytetowych będą bowiem stosowane obligatoryjnie bardzo restrykcyjne zasady ochrony krajobrazu, włącznie z zakazem zabudowy, będzie również możliwe powoływanie nowych obszarów chronionych. Jedną z głównych zasad określających rozwój regionu jest zasada zrównoważonego rozwoju – zgodnie z którą rozwój gospodarczy powinien przebiegać w sposób uwzględniający konieczność zachowania najcenniejszych zasobów przyrodniczych, także dla przyszłych pokoleń. Przedstawiona w Uwarunkowaniach²⁰ diagnoza stanu przestrzeni województwa w odniesieniu do jej zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych wskazuje jednoznacznie na konieczność wzmocnienia ochrony najcenniejszych obszarów przed rosnącą presją inwestycyjną i zagrożeniami dla środowiska (zabudowa mieszkaniowa i zabudowa związana działalnością gospodarczą, infrastruktura komunikacyjna i energetyczna, wykorzystanie złóż surowców mineralnych, presja turystyczna, zanieczyszczenie powietrza, itd.), gdyż dotychczasowa ochrona większości tych obszarów – pomimo iż regulowana odpowiednimi przepisami i aktami prawnymi, okazuje się w wielu przypadkach niewystarczająca.

Oprócz obszarów objętych najwyższą ochroną – w tym ochroną ścisłą (parki narodowe i rezerwy przyrody) zdecydowana większość przestrzeni objętej ochroną prawną – cennej pod względem przyrodniczym, kulturowym i krajobrazowym pozostaje w ciągłym użytkowaniu gospodarczym, a tym samym narażona jest na występowanie konfliktów ekologicznych i naruszenia celów ochronnych.

Istotnym elementem dla ochrony ww. najcenniejszych zasobów oraz przeciwdziałania postępującej fragmentacji przestrzeni są korytarze i łączniki ekologiczne, łączące najcenniejsze obszary węzłowe sieci ekologicznej a także obszary niezbędnych świadczeń ekosystemowych w obszarach funkcjonalnych miast (tzw. zielone pierścienie). Elementy te nie są obecnie objęte żadną formą ochrony prawnej. Ich uwzględnienie w planie zagospodarowania przestrzennego województwa daje możliwość połączenia poszczególnych odcinków korytarzy – funkcjonujących na różnych poziomach planowania przestrzennego lub koncepcji przyrodniczych – w spójną całość, spełniającą podstawowe wymagania sieci powiązań ekologicznych.

Zgodnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 w regionalnych dokumentach planistycznych można wyznaczyć obszar funkcjonalny ze względu na możliwość wystąpienia konfliktów przestrzennych związanych ze sposobem wykorzystania ich potencjału przyrodniczego i kulturowego.

²⁰ Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, IRT, luty 2018 r.

W związku z tym, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, ze względu na ponadprzeciętne w skali kraju walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe, w celu zintegrowania działań ochronnych i prawidłowego kształtowania przestrzeni województwa – umożliwiając zarówno rozwój gospodarczy jak i zachowanie najcenniejszych zasobów dla przyszłych pokoleń, ustalono na rysunku Planu nr 3. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo.

Zdefiniowany powyżej obszar obejmuje następujące obiekty obecnie objęte ochroną ustawową, które chronią siedliska i gatunki, walory krajobrazowe, kulturowe i uzdrowiskowe oraz pozostałe elementy ważne dla funkcjonowania obszaru – nieobjęte dotychczas ochroną prawną, w tym:

- 1) Obszary najwyższej ochrony – w tym obszary ochrony ścisłej (parki narodowe i rezerваты przyrody).

- 2) Obszary wysokiej ochrony (parki krajobrazowe, obszary sieci NATURA 2000, strefy A, B, C ochrony uzdrowiskowej, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne).

- 3) Obszary uzupełniające (obszary chronionego krajobrazu, otuliny obszarów chronionych i korytarze ekologiczne łączące obszary objęte ochroną prawną).

Poza wskazanymi w obszarze funkcjonalnym cennym przyrodniczo obszarami i obiektami, na terenie całego województwa występują inne elementy pełniące funkcje uzupełniające w stosunku do podstawowego – regionalnego systemu przyrodniczo-kulturowego. Ich zachowanie i ochrona jest niezbędna dla stabilności sieci ekologicznej i ochrony wszystkich ekosystemów i gatunków.

Tabela 8. Działania służące realizacji kierunku 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich.

KIERUNEK 2.1. STWORZENIE SPÓJNEGO REGIONALNEGO SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY, FUNKCJONUJĄCEGO W RAMACH STRUKTUR KRAJOWYCH I EUROPEJSKICH		
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:		
1.	Objęcie ochroną w formie parków krajobrazowych lub obszarów chronionego krajobrazu najważniejszych korytarzy ekologicznych i innych obszarów spełniających wymogi objęcia taką ochroną - po sporządzeniu szczegółowych analiz przyrodniczych i krajobrazowych (m.in. audytu krajobrazowego).	
2.	Uwzględnianie w politykach województwa ochrony zasobów krajobrazowych o szczególnym znaczeniu dla zachowania tożsamości regionalnej oraz wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami krajobrazowymi i kulturowymi województwa.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:		
1.	Opracowanie właściwej dla poziomu regionalnego metodyki sporządzania audytów/waloryzacji krajobrazowych, umożliwiającej m.in. tworzenie nowych obszarów chronionych.	
2.	Proponowane powiększenie obszaru Karkonoskiego Parku Narodowego.	
3.	Wzmocnienie roli obowiązujących planów ochrony obszarów chronionych (w tym m.in. parków krajobrazowych).	
4.	Ustawowe wzmocnienie roli obszarów chronionego krajobrazu.	
5.	Wprowadzenie ustawowej ochrony korytarzy ekologicznych oraz uzgodnienie ich przebiegu z krajami sąsiednimi.	
6.	W celu udroźnienia głównych korytarzy ekologicznych należy zastosować właściwe rozwiązania techniczne na etapie lokalizowania i projektowania przebiegu dróg o natężeniu ruchu powyżej 10 tys. pojazdów na dobę oraz zapewnić odpowiednią ilość i jakość przejść dla zwierząt na odcinkach przecinanych przez ww. drogi (istniejące i projektowane).	
7.	Weryfikacja ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych ²¹ w celu zapewnienia właściwych warunków środowiskowych i przestrzennych dla ochrony funkcji uzdrowiskowych.	
Postulaty kierowane do gmin:		
1.	Uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych).	wszystkie gminy
2.	Ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych.	wszystkie gminy
3.	Uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.	wszystkie gminy
4.	Wyłączenie obszarów chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2018 r. poz. 2389 z późn. zm.).	Bardo, m. Boguszów-Gorce, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Ciepłowody, Czarny Bór, m. Duszniki-Zdrój, Gaworzycy, Góra, Gryfów Śląski, Jemielno, Kłodzko, Leśna, Lubin, Mieroszów, Międzybórz, Międzyzlesie, Niechlów, Niemcza, Nowa Ruda, Olszyna, Pielgrzymka, Pieszyce, m. Polanica-Zdrój, Prochowice, Przeworno, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Strzegom, Syców, m. Szczawno-Zdrój, Szczytna, Ścinawa, Świdnica, Walim, m. Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, Wąsosz, Wisznia Mała, Zagrodo, Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok, Żukowice

²¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 1056 z późn. zm.

KIERUNEK 2.1. STWORZENIE SPÓJNEGO REGIONALNEGO SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY, FUNKCJONUJĄCEGO W RAMACH STRUKTUR KRAJOWYCH I EUROPEJSKICH

5. Obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi.	wszystkie gminy
6. Ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, groźeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi.	wszystkie gminy
7. Na obszarach ochrony uzdrowskiej A B, C należy prowadzić działania przestrzenne służące ograniczeniu niskiej emisji i poprawie stanu środowiska miejscowości uzdrowskich: 1) zwiększanie powierzchni obszarów biologicznie czynnych, 2) stosowanie energooszczędnej i niskoemisyjnej infrastruktury, 3) rozbudowę systemów proekologicznych form transportu (ścieżki rowerowe, ciągi piesze, transport zbiorowy).	Bystrzyca Kłodzka (Długopole-Zdrój), m. Duszniki-Zdrój, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra (Cieplice), m. Kudowa-Zdrój, Łądek-Zdrój, Niemcza (Przerzeczyn-Zdrój), m. Polanica-Zdrój, m. Szczawno-Zdrój, m. Świeradów-Zdrój (Czerniawa-Zdrój, Świeradów-Zdrój)

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Podejmowanie wspólnych działań w zakresie ochrony istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz kształtowania spójnego systemu powiązań przyrodniczych. Działania te powinny obejmować przede wszystkim obszary sieci NATURA 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i główne (krajowe i międzynarodowe) korytarze ekologiczne:	
1) Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórze Dalkowskie (na obszarze dwóch województw), 2) PLB020005 Bory Dolnośląskie (na obszarze dwóch województw), 3) PLB020003 Stawy Przemkowskie (na obszarze dwóch województw), 4) PLB020008 Łęgi Odrzańskie (mały fragment w woj. lubuskim), 5) PLH020086 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej, 6) PLH020063 Wrzosowiska Świętoszowsko – Ławszowskie (na obszarze dwóch województw), 7) PLH020050 Dolina Dolnej Kwisy (na obszarze dwóch województw), 8) PLH020018 Łęgi Odrzańskie (na obszarze dwóch województw), 9) PLH080055 Przygielkowiska koło Gozdnicy (na obszarze dwóch województw), 10) PLH080007 Buczyzna Szprotawsko – Piotrowicka (na obszarze dwóch województw), 11) PLB080004 Dolina Środkowej Odry (mały fragment w dolnośląskim), 12) PLH080014 Nowosolska Dolina Odry (mały fragment w dolnośląskim), 13) Korytarz ekologiczny (Zachodni) o znaczeniu międzynarodowym, 14) Główny międzynarodowy korytarz ekologiczny Doliny Odry,	województwo lubuskie
15) Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” (na obszarze dwóch województw), 16) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy,	województwo wielkopolskie

KIERUNEK 2.1. STWORZENIE SPÓJNEGO REGIONALNEGO SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY, FUNKCJONUJĄCEGO W RAMACH STRUKTUR KRAJOWYCH I EUROPEJSKICH

<p>17) Krzywińsko – Osiecki Obszar Chronionego Krajobrazu, 18) Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie – Kotlina Odolanowska (na obszarze dwóch województw), 19) PLB020001 Dolina Baryczy (na obszarze dwóch województw), 20) PLH020041 Ostoja nad Baryczą (na obszarze dwóch województw), 21) Korytarz ekologiczny (Południowo-Centralny) o znaczeniu międzynarodowym,</p>	
<p>22) PLB020002 Grądy Odrzańskie, 23) PLH020017 Grądy Odrzańskie, 24) PLH020104 Łęgi koło Chałupek, 25) Łądowy korytarz ekologiczny (Południowo-Centralny) o znaczeniu krajowym, 26) Główny międzynarodowy korytarz ekologiczny Doliny Odry, 27) Korytarz ekologiczny Nysy Kłodzkiej o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym).</p>	województwo opolskie
<p>2. Uwzględnianie w polityce ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów chronionych na pograniczu polsko-niemieckim i polsko-czeskim;</p>	
<p>1) PLB020005 Bory Dolnośląskie, 2) PLH020066 Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej, 3) PLH020086 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej, 4) Korytarze ekologiczne (Zachodni i Południowo - Centralny) o znaczeniu międzynarodowym (główny kierunek migracji zewnętrznych), 5) Korytarz ekologiczny Nysy Łużyckiej o znaczeniu ponadlokalnym,</p>	Republika Federalna Niemiec
<p>6) Park Narodowy Gór Stołowych, 7) Karkonoski Park Narodowy (wchodzi w skład Bilateralnego Rezerwatu Biosfery MaB), 8) Śnieżnicki Park Krajobrazowy, 9) Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich, 10) Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie, 11) Obszar Chronionego Krajobrazu „Zawory”, 12) PLB020006 Góry Stołowe, 13) PLB020010 Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie, 14) PLB020007 Karkonosze, 15) PLB020009 Góry Izerskie, 16) PLH020096 Góry Złote, 17) PLH020016 Góry Białskie i Grupa Śnieżnika, 18) PLH020061 Dzika Orlica, 19) PLH020060 Góry Orlickie, 20) PLH020004 Góry Stołowe, 21) PLH020038 Góry Kamienne, 22) PLH020006 Karkonosze, 23) PLH020047 Torfowiska Gór Izerskich, 24) Korytarz ekologiczny (Zachodni) o znaczeniu międzynarodowym (główny kierunek migracji zewnętrznych), 25) Korytarz ekologiczny rzeki Ścinawki o znaczeniu ponadlokalnym.</p>	Republika Czeska

Ustalenia obowiązujące dla gmin

przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

1. Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w planach ochrony dla Parków Krajobrazowych: Przemkowskiego, Jezierzycy, „Chelmy” i Gór Sowich, wskazanych w pozycjach od W17 do W25 w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9

KIERUNEK 2.1. STWORZENIE SPÓJNEGO REGIONALNEGO SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY, FUNKCJONUJĄCEGO W RAMACH STRUKTUR KRAJOWYCH I EUROPEJSKICH

Ustalenia obowiązujące dla gmin

przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo:

1.	Uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin informacji o granicach proponowanego powiększenia obszaru Karkonoskiego Parku Narodowego. Ewentualne powiększenie obszaru parku nastąpi wyłącznie po uzgodnieniu z samorządami zainteresowanych gmin i zaopiniowaniu przez organizacje pozarządowe.	m. Jelenia Góra, Kamienna Góra, m. Karpacz, m. Kowary, Lubawka, m. Piechowice, Podgórzyn, m. Szklarska Poręba
2.	Uwzględnienie postulowanych obszarów do objęcia ochroną prawną – na podstawie zapisów obowiązujących planów ochrony parków krajobrazowych, w tym:	
	1) postulowanych rezerwatów przyrody,	Gromadka, Męcinka, Nowa Ruda, Paszowice, Wołów
	2) postulowanych użytków ekologicznych,	Głuszyca, Męcinka, Nowa Ruda, Sobótka, Wołów
	3) postulowanych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych,	Męcinka, Nowa Ruda, m. Nowa Ruda, Pieszycy, Złotoryja
	4) proponowanych stanowisk dokumentacyjnych.	m. Bielawa, Dzierżonów, Głuszyca, Gromadka, Jordanów Śląski, Męcinka, Mieroszów, Nowa Ruda, Paszowice, Pieszycy, Przemków, Sobótka, Walim, Złotoryja
3.	Ochrona obszarów o nieprzekształconych lub stosunkowo mało zmienionych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, oraz uwzględnianie pozostałych działań ochronnych w zakresie ochrony krajobrazu, sformułowanych w obowiązujących planach ochrony parków krajobrazowych:	
	1) Park Krajobrazowy „Chełmy”,	Męcinka, Paszowice, Złotoryja
	2) Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy”,	Wińsko, Wołów
	3) Park Krajobrazowy „Gór Sowich”,	m. Bielawa, Dzierżonów, Głuszyca, Nowa Ruda, Pieszycy, Stosowice, Walim
	4) Przemkowski Park Krajobrazowy,	Chocianów, Gaworzycy, Gromadka, Przemków, Radwanice
	5) Rudawski Park Krajobrazowy,	Bolków, Janowice Wielkie, Kamienna Góra, m. Kowary, Marciszów, Mysłakowice
	6) Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich,	m. Boguszów-Gorce, Czarny Bór, Głuszyca, m. Jedlina-Zdrój, Mieroszów, m. Wałbrzych
	7) Ślązański Park Krajobrazowy,	Dzierżonów, Jordanów Śląski, Łagiewniki, Marcinowice, Sobótka
	8) Park Krajobrazowy Doliny Bobru.	m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Lubomierz, Lwówek Śl., Stara Kamienica, Świerzawa, Wleń
4.	Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym* w lokalnych dokumentach planistycznych* oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Wyznaczone na rysunkach Planu nr 2 i 3 korytarze ekologiczne mają przebieg orientacyjny – szczegółowy przebieg i szczegółowe zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.	gminy położone w granicach korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z rysunkiem Planu nr 3, wymienione w wykazie nr 6 w punkcie 2
5.	Zwiększanie lesistości lądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych.	gminy położone w granicach lądowych korytarzy ekologicznych, zgodnie z rysunkiem Planu nr 3, wymienione w wykazie nr 6 w punkcie 3
6.	Na obszarach otulin parków krajobrazowych działalność związana z usługami turystycznymi i sportowymi powinna zostać dostosowana skalą i intensywnością do charakteru obszaru chronionego i jego otoczenia poprzez obligatoryjne wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy szczegółowych parametrów zabudowy dla projektowanej działalności.	Bardo, m. Boguszów-Gorce, Bolków, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Dobromierz, Dzierżonów, Gaworzycy, Głuszyca, Gromadka, Janowice Wielkie, m. Jawor, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Jordanów Śląski, Kamienna Góra, Kłodzko, m. Kowary, Krotoszyce, Łądek-Zdrój, Lubomierz, Lwówek Śląski, Łagiewniki, Marcinowice, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Międzylesie, Mysłakowice, Paszowice, Radwanice, Sobótka, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stronie Śląskie, Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych, Wleń, m. Złotoryja, Złotoryja, Złoty Stok

KIERUNEK 2.1. STWORZENIE SPÓJNEGO REGIONALNEGO SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY, FUNKCJONUJĄCEGO W RAMACH STRUKTUR KRAJOWYCH I EUROPEJSKICH

7. Stosowanie następujących zasad zagospodarowania gmin uzdrowiskowych w granicach położonych na ich obszarach uzdrowisk statutowych :
- 1) na terenach stref A, B, C ochrony uzdrowiskowej prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z zasadami zagospodarowania przyjętymi dla tych stref w Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych²² ,
- 2) ochrona przed zabudową terenów warunkujących zachowanie powierzchniowej infiltracji wód na poziomie umożliwiającym naturalną odnowę złóż wód mineralnych,
- 3) ochrona przed zabudową terenów wchodzących w skład systemu naturalnych kanałów przewietrzania gminy.
- Bystrzyca Kłodzka (Długopole-Zdrój), m. Duszniki-Zdrój, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra (Cieplice), m. Kudowa-Zdrój, Lądek-Zdrój, Niemcza (Przereczyn-Zdrój), m. Polanica-Zdrój, m. Szczawno-Zdrój, m. Świeradów-Zdrój (Czerniawa-Zdrój, Świeradów-Zdrój)

²² Dz. U. z 2017 r. poz.1056 z późn. zm.

D.2.2. Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu

Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska wynika z wielonarodowej i wielowyznaniowej specyfiki regionu. Pod względem liczby zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwo dolnośląskie zajmuje pierwszą pozycję w Polsce. Zasoby te stanowią bardzo istotny czynnik umożliwiający budowanie i utrwalanie tożsamości regionalnej oraz rozwijanie potencjału społecznego i gospodarczego. Zapewnienie ochrony i opieki nad zabytkami należy do kompetencji organów administracji publicznej. Samorząd województwa wykonuje zadania w tym zakresie jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiedzialna za ochronę zabytków na terenie województwa oraz jako właściciel zabytków stanowiących mienie województwa.

Najważniejszym zadaniem jest poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych oraz historycznie ukształtowanych miejskich założeń przestrzennych, które pilnie wymagają podjęcia prac ratowniczych. Konieczne jest utrzymanie wartości historycznych świadczących o tożsamości i indywidualnych cechach założeń urbanistycznych, takich jak układ przestrzenny z centralnie usytuowanym rynkiem i dominującymi obiektami, ratuszem, kościołem oraz kwartałami mieszczańskiej zabudowy.

O wysokim potencjale krajobrazu kulturowego województwa świadczy liczba obiektów i zespołów zabytkowych o wybitnych wartościach artystycznych i historycznych, objętych formami ochrony zabytków. Należą do nich obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO (3), zabytki uznane za pomniki historii (12) oraz parki kulturowe (5). Zachowanie wysokich wartości i unikatowych cech krajobrazu kulturowego ma znaczenie priorytetowe dla utrwalania tożsamości regionu i jego rozwoju społeczno-gospodarczego. W związku z tym konieczne jest stosowanie w szerszym zakresie skutecznych form ochrony, takich jak pomniki historii i parki kulturowe oraz wpisy na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Za pomnik historii uznawane są obiekty lub zespoły zabytkowe posiadające wybitne wartości artystyczne i szczególne znaczenie dla kultury i historii Polski. Wg wojewódzkiego konserwatora zabytków na terenie województwa znajduje się ponad 100 obiektów zabytkowych o wartościach ponadregionalnych kwalifikujących się do objęcia taką ochroną. Park kulturowy jest narzędziem umożliwiającym samorządom gmin obszarową ochronę krajobrazu kulturowego. Wskazanie dla powołania parków kulturowych odnosi się do większości historycznych założeń urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków oraz zespołów zabytków powiązanych z krajobrazem.

Miejsca martyrologii będące świadectwem walk i męczeństwa z okresu drugiej wojny światowej wymagają ochrony i szczególnej uwagi przy ich zagospodarowaniu, z preferowaną funkcją edukacyjną. Odnosi się to do byłego niemieckiego nazistowskiego obozu Gross-Rosen w Rogoźnicy i jego 57 filii oraz do pomników i cmentarzy wojennych ofiar zbrodni hitlerowskich zlokalizowanych na terenie Dolnego Śląska.

Konkurencyjność gospodarki województwa dolnośląskiego opierać się będzie m.in. o racjonalne wykorzystanie w rozwoju turystyki zasobów przyrodniczych i kulturowych regionu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska.

Aby umożliwić realizację ww. celu samorząd województwa, w ramach przysługujących mu kompetencji, będzie wspierał tworzenie nowoczesnych systemów zarządzania rozwojem turystyki w ramach inicjatyw klastrowych. Budowa turystycznych sieci klastrowych z udziałem społeczności lokalnych umożliwi realizację akceptowanych społecznie produktów turystycznych i wyrówna szanse rozwojowe obszarów posiadających atrakcyjny turystycznie potencjał przyrodniczy i kulturowy.

Samorząd województwa wspierać będzie również rozwój systemu regionalnych szlaków turystycznych oraz jego integrację z transportem zbiorowym. Priorytetem w tym zakresie będzie opracowanie koncepcji rozwoju regionalnych szlaków turystycznych opartej m.in. o rozpoznanie popytu turystycznego, analizę chłonności i atrakcyjności zasobów oraz ocenę wpływu zmian klimatu na rozwój tras turystycznych etc. Wdrożenie koncepcji pozwoli na racjonalne, oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju, kanalizowanie ruchu turystycznego w regionie oraz wzmocni ochronę zasobów najcenniejszych przed nadmierną penetracją turystyczną. Celem opracowania koncepcji jest wyznaczenie systemu regionalnych tras turystyki aktywnej oraz sieci tematycznych szlaków turystycznych udostępniających zasoby przyrodnicze, krajobrazowe oraz kulturowe regionu.

W polskim ustawodawstwie tworzenie i użytkowanie szlaków turystycznych nie podlega jednolitym regulacjom prawnym, stąd samorząd województwa podejmie w tym zakresie inicjatywę legislacyjną skierowaną do Rządu RP.

Działania samorządu województwa przyjęte dla realizacji celu przyczynią się do poprawy spójności gospodarczej i terytorialnej regionu.

Tabela 9. Działania służące realizacji kierunku 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.

KIERUNEK 2.2.**WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU****Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:**

1. Działania służące zapewnieniu ochrony i poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego oraz utrzymaniu wielokulturowej tożsamości regionu, w tym:
  - 1) poprawa stanu założeń przestrzennych o zachowanej strukturze urbanistycznej oraz zespołów zabytkowych przez wsparcie finansowe samorządu województwa,
  - 2) zachowanie miejsc pamięci utrwalających wielokulturową tożsamość regionu przez wsparcie finansowe samorządu województwa.
2. Wskazanie w Planie obszarów i zespołów zabytkowych wnioskowanych do objęcia ochroną w formie parku kulturowego i pomnika historii dla zachowania wartości krajobrazu kulturowego o wysokim znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego.
3. Wspieranie rozwoju systemu regionalnych szlaków turystycznych poprzez:
  - 1) opracowanie koncepcji rozwoju systemu regionalnych szlaków turystycznych z uwzględnieniem obszarów o niewykorzystanym potencjale turystycznym,
  - 2) włączenie regionalnych szlaków turystycznych w udostępnianie zasobów przyrodniczych i kulturowych będących w gestii samorządu województwa,
  - 3) poprawę dostępności turystycznej województwa przez integrację regionalnych szlaków z systemem węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej.
4. Opracowanie zintegrowanej strategii rozwoju regionalnych klastrow turystycznych.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Obejmowanie ochroną w formie pomnika historii obiektów zabytkowych o wybitnych wartościach historycznych i artystycznych. Proponuje się powołanie następujących pomników historii:
  - 1) Zespół opactwa cystersów z parkiem i osadą w Henrykowie (Ziębice),
  - 2) Zespół opactwa cystersów w Lubiążu (Wołów),
  - 3) Kościół Wang w Karpaczu Górnym (m. Karpacz),
  - 4) Zespół opactwa cystersów w Kamieńcu Żąbkowickim (Kamieniec Żąbkowicki),
  - 5) Założenie rezydencjonalne zamku Książ z parkiem krajobrazowym (m. Wałbrzych),
  - 6) Zespół Starej Kopalni w Wałbrzychu (m. Wałbrzych),
  - 7) Założenie staromiejskie Kłodzka z Twierdzą i Fortem Owcza Góra (m. Kłodzko),
  - 8) Kaplica Czaszek w Kudowie-Czermnej (m. Kudowa-Zdrój),
  - 9) Zespół klasztoru jezuitów w Legnicy (kościół pw. św. Jana Chrzciciela, mauzoleum, seminarium),
  - 10) Zespół opactwa benedyktynek w Lubomierzu (Lubomierz),
  - 11) Kościół pw. św. Jerzego w Dzierżoniowie (m. Dzierżoniów),
  - 12) Zespół rezydencjonalny - zamek i kościół pw. św. Jana Apostoła w Oleśnicy (m. i gm. Oleśnica),
  - 13) Wieża mieszkalna w Siedlęcinie (Jeżów Sudecki),
  - 14) Kościół pw. św. Gotarda w Strzelinie,
  - 15) Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Wierzbnej (Żarów),
  - 16) Zespół kościoła pw. Świętej Trójcy w Żórawinie (Żórawina),
  - 17) Zespół pałacowy w Bagnie (Oborniki Śląskie),
  - 18) Zespół pałacowy w Oleśnicy Małej (Oława),
  - 19) Akademia Rycerska w Legnicy,
  - 20) Kolegiata pw. NMP w Głogowie,
  - 21) Kościół pw. św. Marcina w Jaworze,
  - 22) Zamek w Jaworze,
  - 23) Sanktuarium z założeniem kalwaryjnym w Wambierzycach (Radków).
2. Wnioskowanie o obejmowanie ochroną w formie wpisu na listę światowego dziedzictwa UNESCO unikalnych krajobrazów kulturowych regionu, m.in. „Pałaców i parków krajobrazowych Kotliny Jeleniogórskiej”.
3. Opracowanie:
  - 1) strategii turystycznego zagospodarowania Odry i jej dorzecza,
  - 2) strategii turystycznego zagospodarowania obszarów górskich i podgórszych Polski.
4. Opracowanie i wdrożenie jednolitych podstaw prawnych regulujących całościowo proces planowania, realizacji i eksploatacji szlaków turystycznych.
5. Opracowanie systemu ewidencji i numeracji tras rowerowych na poziomie krajowym.

KIERUNEK 2.2. WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnianie założeń „Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego” w gminnych programach opieki nad zabytkami w celu skoordynowania działań w sferze ochrony zabytków.	wszystkie gminy
2. Wskazywanie w dokumentach planistycznych obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony zabytków (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków).	wszystkie gminy
3. Obejmowanie ochroną w formie parku kulturowego obszarów o wysokich walorach historycznych, artystycznych i krajobrazowych. Proponuje się utworzenie następujących parków kulturowych:	
1) Zespół opactwa cystersów z parkiem i osadą w Henrykowie,	Ziębice
2) Zespół opactwa cystersów w Lubiążu,	Wołów
3) Zespół opactwa cystersów w Krzeszowie,	Kamienna Góra
4) Założenie kalwaryjne w Wambierzycach,	Radków
5) Zespół staromiejski, oraz założenie kalwaryjne w Bardzie,	Bardo
6) Zespół staromiejski oraz Kościół Pokoju w Świdnicy,	m. Świdnica
7) Zespół Hali Stulecia we Wrocławiu,	m. Wrocław
8) Zespół staromiejski Chełmska Śląskiego,	Lubawka
9) Założenie rezydencjonalne zamku Książ z parkiem krajobrazowym,	m. Wałbrzych
10) Zespół staromiejski w Wałbrzychu,	m. Wałbrzych
11) Założenie krajobrazowe zamków Bolków – Świny,	Bolków
12) Zespół zamku we Wleniu,	Wleń
13) Zespół zamku Czocho,	Leśna
14) Zespół zamku Chojnik z Sobieszowem w Jeleniej Górze,	m. Jelenia Góra
15) Założenie rezydencjonalne w Maciejowcu oraz zapora w Pilchowicach,	Wleń
16) Założenie przestrzenne miejscowości i zespół pałacowo-parkowy w Miliczu,	Milicz
17) Założenie przestrzenne miejscowości Sułów,	Milicz
18) Założenie krajobrazowo-przestrzenne wsi Wierzchowice – Krośnice,	Krośnice
19) Zespół staromiejski Bystrzycy Kłodzkiej,	Bystrzyca Kłodzka
20) Założenie przestrzenne z zabudową i krajobrazem kulturowym miejscowości Międzygórze,	Bystrzyca Kłodzka
21) Założenie przestrzenne miejscowości, zespół rezydencjonalny z parkiem, zespół kościoła z kaplicami w Gorzanowie.	Bystrzyca Kłodzka
4. Realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych.	wszystkie gminy
5. Realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych.	wszystkie gminy
6. Dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu poprzez:	wszystkie gminy
1) realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych turystycznie zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jako standardu ich komunikacyjnej obsługi,	
2) wykluczenie z realizacji infrastruktury sportów zimowych obszarów o niewystarczających zasobach wód, których eksploatacja dla wytwarzania sztucznego śniegu zagraża lokalnemu środowisku naturalnemu.	

KIERUNEK 2.2. WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU.

7. Realizacja BlueVelo - Odrzańskiej Trasy Rowerowej wskazanej na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, zgodnie z Koncepcją przebiegu trasy Odrzańskiej Drogi Rowerowej ²³ .	Brzeg Dolny, Czernica, m. Głogów, Głogów, Jelcz Laskowice, Jemielno, Kotla, Malczyce, Miękinia, Niechlów, Oborniki Śląskie, m. Oława, Oława, Pęcław, Prochowice, Rudna, Siechnice, Ścinawa, Środa Śląska, Wińsko, Wołów, Wrocław, Żukowice
8. W obszarach stykowych wyznaczonych w Planie obszarów funkcjonalnych zapewnienie ciągłości planowanych <i>głównych tras rowerowych*</i> województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach wskazanych na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z <i>Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego*</i> .	gminy położone w korytarzach planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego określonych na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych
9. Integracja szlaków wodnych ze szlakami pieszymi, rowerowymi i konnymi w ich otoczeniu (wzdłuż rzek o sezonowej zmienności poziomu wód).	Bardo, Bogatynia, m. Bolesławiec, Bolesławiec, Bolków, Brzeg Dolny, Bystrzyca Kłodzka, Cieszków, Czernica, Długołęka, Gaworzyce, m. Głogów, Głogów, Góra, Grębocice, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, Jaworzyna Śląska, Jelcz-Laskowice, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamieniec Żąbkowski, Kąty Wrocławskie, m. Kłodzko, Kłodzko, Kostomłoty, Kotla, Leśna, m. Lubań, Lubań, Lubomierz, Lwówek Śląski, Malczyce, Marcinowice, Mietków, Miękinia, Milicz, Mysłakowice, Niechlów, Nowogrodziec, Oborniki Śląskie, Olszyna, m. Oława, Oława, Osiecznica, Pęcław, Pieńsk, Platerówka, Prochowice, Rudna, Siekierzyn, Sobótka, Stara Kamienica, Sulików, Ścinawa, Środa Śląska, Święta Katarzyna, m. Świdnica, Świdnica, Trzebnica, Wąsosz, Węgliniec, Wińsko, Wleń, Wołów, m. Wrocław, Żąbkowice Śląskie, m. Zgorzelec, Zgorzelec, Złoty Stok, Żarów, Żmigród, Żukowice
10. Weryfikacja przebiegu i modernizacja Drogi Śródsudeckiej (Via Montana) poprawiająca bezpieczeństwo trasy i jej atrakcyjność turystyczną oraz skuteczność ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych w obszarze oddziaływania trasy.	gminy zlokalizowane w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonego na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 7
11. Wyłączenie z zabudowy, w tym z zabudowy turystycznej i rekreacyjnej: 1) terenów otwartych o największych walorach widokowych predysponowane do rozwoju szlaków turystycznych, 2) obszarów o ekspozycji północnej, obszarów osuwiskowych, zalewowych, inwersyjnych.	
12. Wyeliminowanie lokalizacji zwartych kompleksów zabudowy produkcyjnej o powierzchni większej niż 1,0 ha oraz usługowej o powierzchni większej niż 2,0 ha na terenach o nachyleniu powyżej 5,0%.	
13. Ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni terenów biologicznie czynnych na poziomie 75,0% na terenach o nachyleniu powyżej 5,0% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej, zamieszkania zbiorowego, usług zdrowia (lecnicztwa uzdrowskiego), usług sportu i rekreacji oraz usług turystycznych.	

²³ Uchwała Nr 2256/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 czerwca 2016 r.

KIERUNEK 2.2. WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Kontynuacja Drogi Śródsudeckiej (Via Montana).	województwo opolskie
2. Turystyczne udostępnienie Odry i jej dopływów.	województwo opolskie, województwo lubuskie
3. Kontynuacja Odrzańskiej Drogi Rowerowej (Blue Velo).	województwo opolskie, województwo lubuskie, Republika Czeska
4. Powiązanie systemu tras rowerowych województw ościennych z siecią planowanych <i>głównych tras rowerowych*</i> województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.	Republika Federalna Niemiec województwo opolskie, województwo wielkopolskie, województwo lubuskie
5. Kontynuacja Drogi Śródsudeckiej (Via Montana).	Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec
6. Powiązanie systemu czeskich i niemieckich tras rowerowych z <i>głównymi trasami rowerowymi*</i> województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, zgodnie z „Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego” przyjętą Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku.	Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego

gminy zlokalizowane w granicach strefy górskiej Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 7, w punkcie 2

1. Uwzględnianie istniejących analiz krajobrazowych i wytycznych zawartych w planach ochrony dla parków krajobrazowych.
2. Wprowadzenie zakazu lokalizacji wysokościowych urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak maszty telewizyjne i wieże telefonii komórkowej w strefach ekspozycji widokowej wyznaczonych w studiach gmin.
3. Wskazanie w studiach gmin obiektów regionalnej architektury drewnianej wraz z otoczeniem do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w gminnej ewidencji zabytków). Wprowadzenie do studium gminy zapisów w zakresie zasad ochrony obiektów regionalnej architektury drewnianej.
4. Wskazanie w studiach gmin obszarów planowanych do rozwoju turystyki i rekreacji, które należy wyznaczyć na podstawie szczegółowych analiz przyrodniczych, krajobrazowych, fizjograficznych i kulturowych przyjmując następujące zasady ich turystycznego udostępniania:
  - 1) w obszarach chronionych realizacja infrastruktury turystycznej zgodnie z zasadami prawnej ochrony tworzących je zasobów,
  - 2) w terenach zurbanizowanych realizacja zagospodarowania turystycznego przez uzupełnianie luk w istniejącej zabudowie, jej kontynuację, adaptację lub proturystyczną rewitalizację zdegradowanych obszarów,
  - 3) w obszarach otwartych pod warunkiem zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych terenu oraz zapewnienia indywidualnych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej na terenach położonych poza zasięgiem istniejących mediów.
5. Wskazanie w studiach gmin obszarów, które wymagają opracowania, we współpracy z sąsiednimi gminami, planów rozwoju ponadlokalnej infrastruktury turystycznej, udostępniającej wskazane obszary jako całość.
6. Wskazanie w studiach gmin przebiegu regionalnych szlaków turystycznych, w tym planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z „Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego” przyjętą Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku.
7. Wskazanie w studiach gmin węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej zintegrowanych ze szlakami turystycznymi prowadzącymi w obszarze gminy.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania przygranicznego obszaru funkcjonalnego:

gminy zlokalizowane w granicach przygranicznego obszaru funkcjonalnego ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, wymienione w wykazie nr 5

1. Zintegrowanie systemu szlaków turystycznych w obszarze pogranicza i wskazanie powiązań z systemami tras turystycznych po stronie czeskiej i niemieckiej.
2. Wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych *głównych tras rowerowych** województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z *Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego**

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, uwzględnienie inwestycji:

1. Budowa Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach.	m. Szklarska Poręba

D.2.3. Kierunek 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska

Województwo dolnośląskie dysponuje bogatymi zasobami różnorodnych surowców naturalnych. Złoża wielu kopalin udokumentowano lub są eksploatowane w Polsce tylko na terenie Dolnego Śląska. Rozmieszczenie złóż surowców w obszarze województwa uwarunkowane jest zróżnicowaną budową geologiczną tej części kraju. Wykorzystanie części niezagospodarowanych złóż kopalin jest ograniczone ze względu na konflikty z innymi funkcjami i przeznaczeniami terenu. Prowadzona eksploatacja kopalin ze złóż oraz składowanie odpadów powydobywczych wpływa na niekorzystne zmiany w środowisku i w krajobrazie. Skala i zasięg niekorzystnego oddziaływania jest minimalizowana poprzez stosowanie odpowiednich działań zapobiegających, rekultywacyjnych i kompensujących.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa ustawowo uwzględnia się obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju²⁴ w tym zakresie, w tym granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych strategicznych złóż kopalin. W aneksie nr 4 zamieszczono listę udokumentowanych złóż kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym i o znaczeniu regionalnym.

Do najważniejszych działań w zakresie ochrony udokumentowanych złóż kopalin oraz racjonalnego gospodarowania zasobami kopalin wskazuje się opracowanie wykazu złóż strategicznych w kraju z określeniem przestrzennego zasięgu ich zalegania oraz określenie zasad zagospodarowania dla obszarów ich występowania. Wprowadzenie odpowiednich uregulowań prawnych w połączeniu z informacją z waloryzacji złóż kopalin określającej rangę złoża ze względu na grupę kryteriów geologiczno-górnictwowych, środowiskowych i planistycznych dostarczy narzędzi do prowadzenia efektywnej i racjonalnej ochrony i gospodarki dostępnymi, nieodnawialnymi zasobami tych surowców.

Szczególne zasady ochrony złóż kopalin zostały określone w ramach Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego, który stanowi jednocześnie obszar funkcjonalny przemysłu miedziowego.

Obszar województwa posiada także potencjał udokumentowania nowych złóż kopalin. W zależności od stopnia rozpoznania potencjalnych obszarów złożowych, są to obszary perspektywiczne, na których stwierdzono przesłanki występowania złóż oraz obszary prognostyczne – rozpoznane wstępnie bez dokładnego oszacowania zasobów i parametrów jakościowych na Rysunku 4 przedstawiono mapę gmin województwa dolnośląskiego, w których występują przesłanki udokumentowania złóż kopalin.

Województwo dolnośląskie zajmuje drugie miejsce w kraju, po województwie opolskim, pod względem wartości wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, na którego wysokość najistotniejszy wpływ ma jakość gleb. Istotnym zagrożeniem dla gleb gruntów rolnych, szczególnie tych najlepszych, jest niewłaściwa gospodarka przestrzenna, prowadząca często do nieuzasadnionego wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego i przeznaczanie ich pod zabudowę. Przeprowadzone analizy wykazały, że w latach 2007–2013 zaplanowano wyłączenie na cele nierolnicze ponad 160 tys. ha użytków rolnych. Ponad 50 % obszaru gruntów planowanych do wyłączenia z produkcji rolnej stanowią grunty klas I – III, a ok. 33 % - grunty klasy IV. Potrzebne są regionalne wytyczne dla ochrony gleb, wskazujące które zasoby powinny podlegać ochronie biorąc pod uwagę różne uwarunkowania, w tym procesy osadnicze zachodzące w miejskich obszarach funkcjonalnych.

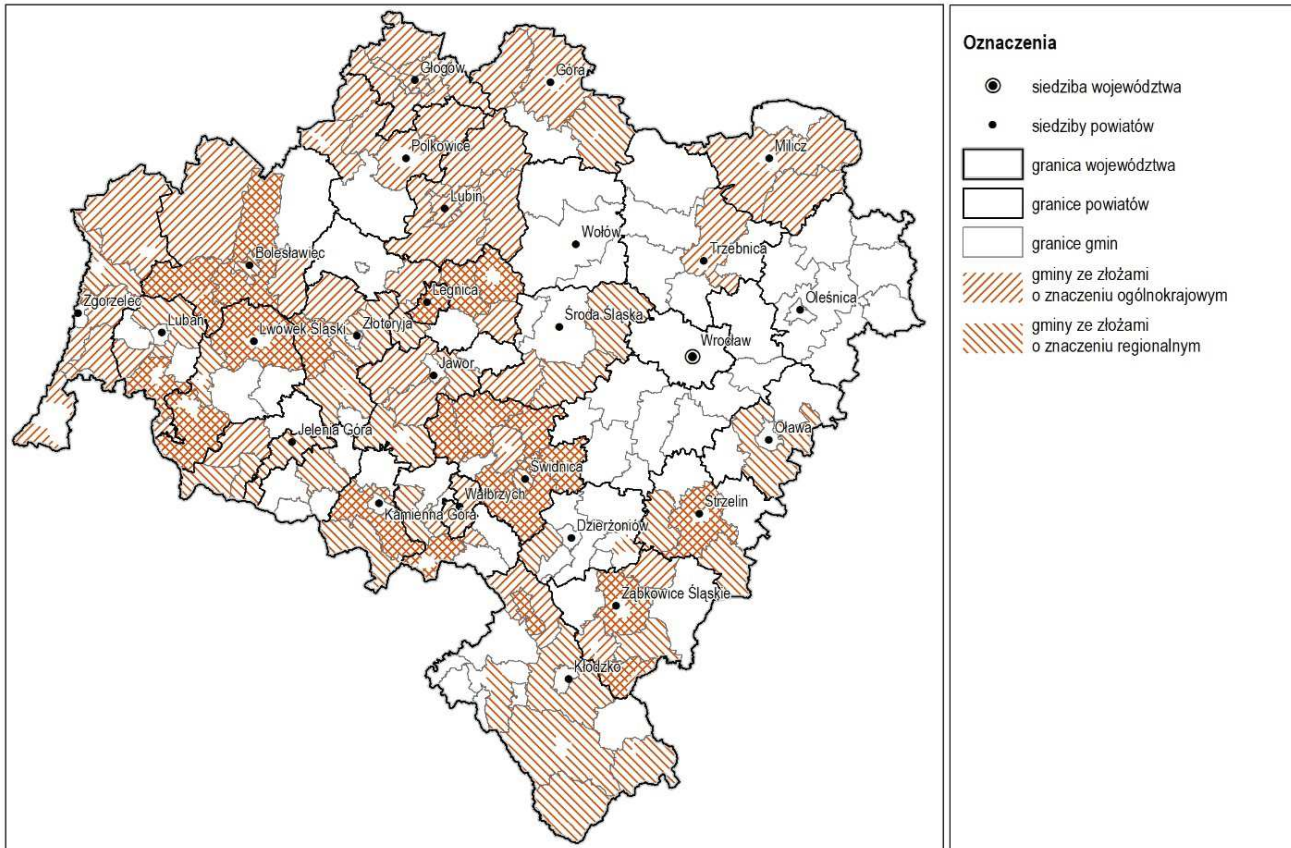
Jako najważniejsze działania w zakresie ochrony zasobów wód podziemnych wskazuje się ustanowienie obszarów ochronnych dla zbiorników tych wód, dostosowanie polityki zagospodarowania przestrzennego do zasad i warunków określonych dla poszczególnych obszarów ochronnych oraz monitoring stanu wód podziemnych.

W tabeli nr 10 oraz na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska wskazane zostały działania służące ochronie i racjonalnemu wykorzystaniu zasobów środowiska w odniesieniu do zasobów złóż kopalin, gleb i zbiorników wód podziemnych.

²⁴ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 27 kwietnia 2012 roku, poz. 252.

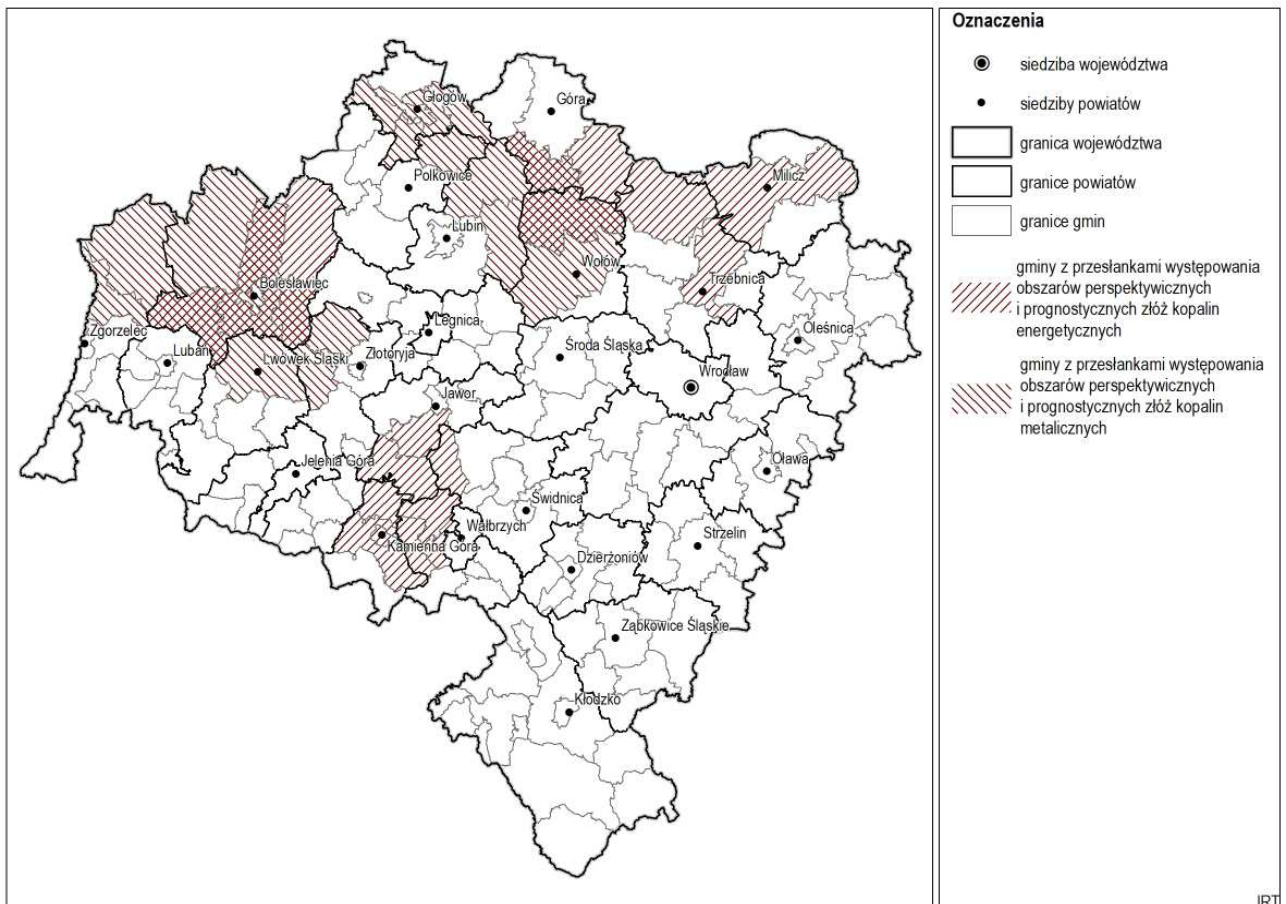

Rysunek 3. Gminy, w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie pisma Głównego Geologa Kraju, znak DSA-LO.075.20.2016.KD z dnia 22 grudnia 2016 r.

Rysunek 4. Gminy województwa dolnośląskiego, w których są przesłanki występowania obszarów perspektywicznych i prognostycznych złóż kopalin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bilans Perspektywicznych Zasobów Kopalin Polski, Państwowy Instytut Geologiczny

Tabela 10. Działania służące realizacji kierunku 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.

KIERUNEK 2.3. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalni o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym oraz określenie zasad zagospodarowania dla tego obszaru. 2. Uwzględnienie lokalizacji udokumentowanych złóż kopalni w dokumentach planistycznych i strategicznych. 3. Koncesjonowanie wydobycia kopalni ze złóż o znaczeniu regionalnym w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie ich zasobów z uwzględnieniem środowiskowych, społecznych, technicznych i ekonomicznych uwarunkowań eksploatacji. 4. Opracowanie regionalnej strategii surowcowej wraz z waloryzacją złóż kopalni w województwie dolnośląskim. 5. Opracowanie wytycznych dla ochrony gleb Dolnego Śląska. 6. Uwzględnienie obszarów i wymogów ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (LZWP), które zostały wskazane na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska, jako obszary ochrony Zbiorników Wód Podziemnych, zgodnie z warunkami określonymi w planach gospodarowania wodami. 	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie wykazu złóż strategicznych. 2. Waloryzacja niezagospodarowanych złóż kopalni o charakterze strategicznym. 3. Prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami złóż kopalni, w tym złóż perspektywicznych i prognostycznych. 4. Objęcie obszarów występowania złóż cennych gospodarczo obligatoryjnym planowaniem miejscowym. 5. Opracowanie zasad zagospodarowania obszarów występowania złóż o charakterze strategicznym. 6. Wspieranie działań mających na celu poszukiwanie i dokumentowanie złóż kopalni. 7. Ustanowienie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. 	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym i planowanie przeznaczenia terenów w sposób niewywołujący potencjalnych konfliktów związanych z ich eksploatacją.	gminy, wskazane na Rysunku 3. Gminy, w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalni o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym, wymienione w wykazie nr 9 w punkcie 1
2. Ograniczanie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową.	wszystkie gminy
3. Uwzględnienie obszarów i wymogów ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (LZWP), które zostały wskazane na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska, jako obszary ochrony Zbiorników Wód Podziemnych, zgodnie z warunkami określonymi w planach gospodarowania wodami.	gminy, w granicach których zlokalizowane są obszary ochrony Zbiorników Wód Podziemnych wskazane na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska, wymienione w wykazie nr 9 w punkcie 2
4. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania wpływów eksploatacji górniczej w zasięgu terenów górniczych.	wszystkie gminy
5. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym informacji o obszarach perspektywicznych, na których stwierdzono przesłanki występowania złóż oraz obszarów prognostycznych – rozpoznanych wstępnie wskazanych na rysunku 4.	Bolesławiec, m. Bolesławiec, Boguszów-Gorce, Bolków, Czarny Bór, Dobromierz, Głogów, m. Głogów, Grębocice, Gromadka, Jemielno, Jerzmanowa, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, Lwówek Śląski, Marciszów, Milicz, Nowogrodzic, Osiecznica, Paszowice, Pęcław, Pielgrzymka, Pieńsk, Rudna, Stare Bogaczowice, Ścinawa, Trzebnica, Warta Bolesławiecka, Wąsosz, Węglińiec, Wińsko, Wołów, Zagrodno, Żmigród, Żukowice
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:	
1. Uwzględnianie w planowaniu zagospodarowania przestrzennego ochrony zasobów naturalnych, w tym wód powierzchniowych i podziemnych oraz udokumentowanych złóż kopalni.	województwo: lubuskie, opolskie i wielkopolskie
2. Uwzględnianie w polityce ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych na pograniczu polsko-niemieckim i polsko-czeskim.	Republika Federalna Niemiec, Republika Czeska
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak	

D.3.

Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka.

D.3.1. Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu

Przyjęty kierunek polityki przestrzennego zagospodarowania województwa wynika z obowiązujących uwarunkowań legislacyjnych, przede wszystkim z kompetencji samorządu województwa dolnośląskiego związanych z zapewnieniem warunków do rozwoju infrastrukturalnych połączeń międzyregionalnych i wewnątrzregionalnych.

Działania ustalone dla realizacji tego kierunku uwzględniają głównie wsparcie samorządu województwa dla realizacji inwestycji wynikających z obowiązujących dokumentów i ustaw, a także biorą pod uwagę rozwój infrastruktury energetycznej planowany przez przedsiębiorstwa odpowiedzialne za przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej i gazu.

Realizacja tego kierunku obliguje samorząd województwa do opracowania dokumentu strategicznego wskazującego kierunki prowadzenia regionalnej polityki energetycznej, uwzględniającej rozwój energetyki opartej na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Działania określone w ramach tego kierunku obejmują także zapewnienie wzrostu wykorzystania ciepła sieciowego i wsparcia dla działań przyczyniających się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.

Tabela 11. Działania służące realizacji kierunku 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu.

KIERUNEK 3.1.

ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ ORAZ RACJONALNEGO ROZWOJU ENERGETYKI OPARTEJ NA ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII PRZY WYKORZYSTANIU NATURALNYCH UWARUNKOWAŃ REGIONU.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Zapewnienie warunków dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały wskazane w aneksie nr 1 w pozycjach od K150 do K162 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:
  - 1) w ustawie o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych²⁵,
  - 2) w ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu²⁶,
  - 3) na liście Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej, w ramach POLiŚ 2014-2020,
  - 4) w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030²⁷.
2. Uwzględnienie planowanego przez operatorów sieci przesyłowej i dystrybucyjnej rozwoju infrastruktury energetycznej w regionalnych dokumentach strategicznych i planistycznych, w zakresie wskazanym w aneksie nr 3 i na rysunku Planu nr 6.
3. Uwzględnienie planowanej budowy nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów, mającego zastąpić wycofane z eksploatacji jednostki starszej generacji, w regionalnych dokumentach strategicznych i planistycznych.
4. Wsparcie dla rozbudowy dystrybucyjnej sieci gazowej na obszarach wymagających poprawy stopnia zgazyfikowania, w szczególności w gminach, w których odnotowuje się intensywny rozwój osadnictwa.
5. Wsparcie dla rozwoju ciepła sieciowego i systemów indywidualnego ogrzewania:

²⁵ Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 z późn. zm.).

²⁶ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554 z późn. zm.).

²⁷ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z dnia 27 kwietnia 2012 r., poz. 252).

KIERUNEK 3.1. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ ORAZ ENERGETYKI OPARTEJ NA ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII PRZY WYKORZYSTANIU NATURALNYCH UWARUNKOWAŃ REGIONU.

1) na terenach istniejącej i planowanej zabudowy, wyposażonych w rozwinięte systemy zaopatrywania w ciepło, znajdujących się w zasięgu sieci ciepłowniczej;	Bogatynia, m. Bolesławiec, Brzeg Dolny, Chocianów, Chojnów, m. Dzierżonów, m. Głogów, Jawor, Jelcz-Laskowice, m. Jelenia Góra, m. Kamienna Góra, m. Kłodzko, m. Legnica, m. Lubań, m. Lubin, Milicz, m. Nowa Ruda, m. Oleśnica, m. Oława, Polkowice, Siechnice (Siechnice, Święta Katarzyna), Stronie Śląskie, Ścinawa, m. Świebodzice, m. Świdnica, m. Wałbrzych, m. Wrocław, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec oraz Złotoryja
2) na obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza*;	wszystkie gminy
3) opartych na źródle ciepła pozyskiwanego z odnawialnych źródeł energii.	wszystkie gminy
6. Opracowanie dokumentu strategicznego dotyczącego prowadzenia regionalnej polityki energetycznej w województwie dolnośląskim uwzględniającego:	
1) inwestycje w zakresie utrzymania i rozbudowy infrastruktury energetycznej o znaczeniu wojewódzkim,	
2) politykę rozwoju w zakresie odnawialnych źródeł energii.	

Postulaty kierowane do Rządu RP:

- Opracowanie aktualizacji krajowej polityki energetycznej, która nadałaby priorytet inicjatywom na rzecz rozwoju przyjaznej społeczeństwu i środowisku energetyce, zgodnej z aktualnymi trendami polityki energetycznej UE.
- Opracowanie przez właściwego ministra wytycznych dotyczących rozwoju różnych form energetyki odnawialnej na różnych typach obszarów produkcji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Podjęcie decyzji o budowie Elektrowni Szczytowo-Pompej Młoty i jej przyłączenia do krajowego systemu elektroenergetycznego.

Postulaty kierowane do gmin:

wszystkie gminy województwa dolnośląskiego

- Uwzględnienie możliwości realizacji inwestycji wynikających z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych w lokalnych opracowaniach planistycznych, w zakresie wskazanym w aneksie nr 3 i na rysunku Planu nr 6.
- Zastosowanie zapisów w *lokalnych opracowaniach planistycznych** wskazujących realizację sieci energetycznych jako podziemnych na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych pod rozwój zabudowy. Realizację napowietrznych sieci proponuje się dopuszczać jedynie w uzasadnionych przypadkach, na obszarach regionalnych stref aktywności gospodarczej oraz innych kompleksów zabudowy produkcyjnej lub usługowej o łącznej powierzchni powyżej 10 ha.
- Wykonanie i uwzględnienie *bilansu energetycznego**, zawierającego analizę potrzeb transportowych użytkowników terenów oraz lokalnych warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, przy planowaniu rozwoju przestrzennego gmin.
- Zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię ciepłą, szczególnie w zakresie rozwiązań indywidualnych i grupowych.
- Dążenie do wyposażenia w sieć gazową, umożliwiającą wykorzystanie gazu ziemnego do celów grzewczych, wszystkich terenów zabudowanych, w szczególności w *jednostkach osadniczych** liczących powyżej 0,5 tys. mieszkańców. W przypadku braku:
  - możliwości technicznych lub warunków ekonomicznych dla rozwoju sieci gazowej w oparciu o system gazu ziemnego, należy dążyć do dostarczenia gazu przez lokalizację lokalnych systemów dystrybucyjnych opartych na stacjach skroplonego gazu ziemnego,
  - dostępu do dystrybucyjnej sieci gazowej na terenach o rozproszonej zabudowie oraz w jednostkach osadniczych liczących poniżej 0,5 tys. mieszkańców należy preferować zasilanie gazem płynnym.
- Dążenie do transformacji systemów zaopatrzenia w ciepło, poprzez:
  - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz urządzeń zasilanych paliwem gazowym lub ciekłym w przypadku rozwiązań indywidualnych,
  - sukcesywne podłączenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyposażonej w indywidualne źródła ciepła do scentralizowanych lub grupowych systemów grzewczych.
- Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności na *obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza**.
- Uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu wspomagającego politykę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych - „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim”.
- Uwzględnienie preferencji dla lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych na obszarach:
  - położonych w sąsiedztwie dróg i linii elektroenergetycznych,
  - o niskim nachyleniu terenu – obszary nizinne,
  - o wysokim nasłonecznieniu,
  - nieużytków i gleb nieprzydatnych rolniczo, oraz na dachach obiektów wielkopowierzchniowych.
- Umożliwienie wykorzystania cieków i zbiorników wodnych do produkcji energii, w szczególności w miejscach lokalizacji urządzeń piętrzących.
- Wsparcie dla technologii wytwarzania energii w układach skojarzonych: kogeneracyjnych, trigeneracyjnych oraz poligeneracyjnych.

KIERUNEK 3.1. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ ORAZ ENERGETYKI OPARTEJ NA ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII PRZY WYKORZYSTANIU NATURALNYCH UWARUNKOWAŃ REGIONU.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Zapewnienie warunków dla utrzymania ciągłości realizacji inwestycji wynikających z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych, w zakresie:	
1) budowy gazociągu systemowego Lwówek – Odolanów (inwestycja ujęta w aneksie nr 1, jako inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym),	województwo wielkopolskie
2) budowy linii napowietrznej 110 kV Rawicz-Góra,	
3) przebudowy linii 110 kV Żmigród – Rawicz,	
4) budowy gazociągu systemowego Zdzeszowice – Wrocław (inwestycja ujęta w aneksie nr 1, jako inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym),	województwo opolskie
5) przebudowy linii 400 kv Pasikurowice - Dobrzeń - Trębaczew - Joachimów,	
6) modernizacji linii 220 kV Groszowice-Ząbkowice,	
7) budowa linii 110 kv Oleśnica - Bierutów - Namysłów (linia kablowa)	
8) modernizacji linii 220 kV Mikułowa – Leśniów.	województwo lubuskie

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wraz z zaleceniami*: wszystkie gminy

- Określenie warunków i wskaźników lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na dachach i zadaszeniach obiektów przy określaniu *wytycznych** dla terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową i produkcyjną, w szczególności wyznaczanych na *obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**.
Zaleca się wskazanie kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha, a w szczególności zlokalizowanych na *obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**, jako obszarów, na których na dachach i zadaszeniach obiektów mogą zostać rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium w zakresie rozmieszczenia inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym:

1. Uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K150 do K162 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9
1) w ustawie o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych ²⁸ ,	
2) w ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu ²⁹ ,	
3) na liście Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,	
4) w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 ³⁰ .	

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

²⁸ Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 z późn. zm.).

²⁹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554 z późn. zm.).

³⁰ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z dnia 27 kwietnia 2012 r., poz. 252).

D.3.2. Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów

Przyjęty kierunek wynika z konieczności wsparcia realizacji zadań przyjętych w dokumentach krajowych i regionalnych, stanowiących podstawę do tworzenia odpowiednich warunków do poprawy stanu gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej oraz uwzględniających wdrażanie obowiązujących regulacji Unii Europejskiej do polskiego prawodawstwa. Dokumentami nadrzędnymi w tym zakresie są Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017 oraz plany gospodarki odpadami dla województw: dolnośląskiego, opolskiego, wielkopolskiego i lubuskiego. Ponadto intensywny rozwój osadnictwa w części regionu wymaga podjęcia działań, które zapewnią odpowiedni

stan wyposażenia terenów zabudowy w sieć kanalizacyjną i wodociągową. Ważne jest również zminimalizowanie znaczących różnic w dostępie do urządzeń odprowadzających i oczyszczających ścieki na obszarach wiejskich i miejskich. Natomiast zapewnienie warunków dla prawidłowego prowadzenia gospodarki odpadami wpłynie na wzrost efektywności przetwarzania odpadów, a przede wszystkim zapobiegnie ich wytwarzaniu i usprawni selektywne zbieranie. Realizacja celu w zakresie gospodarowania odpadami zapewni osiągnięcie pożądanego stanu gospodarki o obiegu zamkniętym.

Tabela 12. Działania służące realizacji kierunku 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów

KIERUNEK 3.2. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA WYPOSAŻENIA TERENÓW ZURBANIZOWANYCH W URZĄDZENIA I SYSTEMY UMOŻLIWIAJĄCE DOSTARCZANIE WODY I ODBIÓR ŚCIEKÓW ORAZ ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
1. Zapewnienie warunków dla realizacji zadań ujętych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 (WPGO 2016) ³¹ oraz Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym ³² , dotyczących:	wszystkie gminy
1) planowanych inwestycji celu publicznego w zakresie regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych,	
2) rekultywacji składowisk komunalnych.	
2. Utrzymanie współpracy w gminach, gdzie gospodarka odpadami prowadzona jest na podstawie umów akcesyjnych:	
1) z województwem opolskim,	Bierutów, Kamieniec Ząbkowicki, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie i Złoty Stok
2) z województwem wielkopolskim,	Cieszków, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Milicz, m. Oleśnica, Oleśnica, Syców
3) z województwem lubuskim.	Niechlów
3. Zapewnienie warunków dla realizacji zadań ujętych w Aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2017), w tym inwestycji w zakresie:	wszystkie gminy
1) wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej,	
2) indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie ścieków),	
3) modernizacji, rozbudowy lub budowy oczyszczalni ścieków.	
4. Zapewnienie warunków dla wyposażenia w sieć kanalizacyjną i urządzenia służące oczyszczaniu ścieków na terenach wchodzących w skład wyznaczonych aglomeracji ściekowych (przyjętych Uchwałami Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, lecz nieuwzględnionych w obowiązującym AKPOŚK 2017).	wszystkie gminy

³¹ Uchwała Nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.

³² Uchwała Nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.

KIERUNEK 3.2. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA WYPOSAŻENIA TERENÓW ZURBANIZOWANYCH W URZĄDZENIA I SYSTEMY UMOŻLIWIĄJĄCE DOSTARCZANIE WODY I ODBIÓR ŚCIEKÓW ORAZ ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW

5. Zapewnienie warunków dla wyposażenia w sieć kanalizacyjną i urządzenia służące oczyszczaniu ścieków w gminach, w których odnotowuje się intensywny rozwój osadnictwa.	Bolesławiec, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Gaworzycy, Głogów, Jelcz-Laskowice, Jerzmanowa, Jeżów Sudecki, Jordanów Śląski, Karpacz, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kotła, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Lubin, Miękinia, Miłkowice, Mysłakowice, Oborniki Śląskie, Oleśnica, m. Oława, Oława, Polanica-Zdrój, Radwanice, Rudna, Siechnice, Szklarska Poręba, Świdnica, Świeradów-Zdrój, Trzebnica, Wisznia Mała, Warta Bolesławiecka, Zgorzelec, Żórawina
6. Opracowanie przez samorząd województwa programu wojewódzkiego dla aglomeracji < 2000 równoważnej liczby mieszkańców (RLM), nieujętych w Aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2017).	

Postulaty kierowane do Rządu RP:

- Opracowanie na poziomie krajowym aktualizacji Programu wyposażenia w oczyszczalnie ścieków aglomeracji poniżej 2 000 RLM.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnienie możliwości realizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami.	wszystkie gminy
2. Uwzględnienie lokalizacji i oddziaływania istniejących oraz planowanych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych należących do KGHM Polska Miedź SA w procesie kształtowania struktury przestrzennej i lokalizowania zabudowy.	Grębocice, Lubin, Polkowice, Rudna
3. Uwzględnienie lokalizacji i oddziaływania składowisk odpadów przemysłowych w procesie kształtowania struktury przestrzennej i lokalizowania zabudowy.	Brzeg Dolny, m. Głogów, Krotoszyce, m. Legnica, Siechnice, m. Wałbrzych, Złoty Stok
4. Rozbudowa systemów umożliwiających dostarczenie wody i odbiór ścieków, w szczególności na wrażliwych obszarach ochrony zbiorników wód podziemnych.	wszystkie gminy
5. W zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych, na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych na rozwój zabudowy należy stosować rozwiązania zbiorcze lub grupowe.	wszystkie gminy
6. Stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę: a) powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (<i>jednostek osadniczych*</i> posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa), b) poza terenami o niskiej koncentracji osadnictwa i intensywności zabudowy, powinno być ograniczone do celów gospodarczych i produkcyjnych oraz przeciwpożarowych.	wszystkie gminy
7. Stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych: 1) na terenach aglomeracji ściekowych, zgodnie z warunkami określonymi w AKPOŚK 2017, 2) poza aglomeracjami ściekowymi a) powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (<i>jednostek osadniczych*</i> posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa),	wszystkie gminy

KIERUNEK 3.2. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA WYPOSAŻENIA TERENÓW ZURBANIZOWANYCH W URZĄDZENIA I SYSTEMY UMOŻLIWIĄJĄCE DOSTARCZANIE WODY I ODBIÓR ŚCIEKÓW ORAZ ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW

b) powinny być ograniczone na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz jednorodzinnej szeregowej i grupowej.	
8. W lokalnych opracowaniach planistycznych, na podstawie opracowań ekofizjograficznych, zaleca się wskazanie zasięgu terenów, na których możliwe jest stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.	wszystkie gminy

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Utrzymanie współpracy wynikającej z umów akcesyjnych w zakresie gospodarowania odpadami w gminach zlokalizowanych w województwie dolnośląskim:	
1) Bierutów, Kamieniec Ząbkowicki, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie, Złoty Stok,	województwo opolskie
2) Cieszków, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, m. Oleśnica, Oleśnica, Syców, Milicz,	województwo wielkopolskie
3) Niechlów.	województwo lubuskie
2. Utrzymanie współpracy w zakresie gospodarki ściekowej w gminach zlokalizowanych w województwie dolnośląskim w ramach wyznaczonych aglomeracji:	
1) „Brzeg” – gmina Oława,	województwo opolskie
2) „Zduny-Cieszków” – gmina Cieszków.	województwo wielkopolskie

Ustalenia obowiązujące dla gmin

przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

1. Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K174 do K301 oraz od W33 do W119 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9
1) Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 ³³ ,	
2) Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym ³⁴ ,	
3) Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017.	

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu

D.3.3. Kierunek 3.3 Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej

Przyjęty kierunek jest spójny z europejskimi i krajowymi planami rozwoju sektora teleinformatycznego, których celem jest zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu pozwalającego na korzystanie z e-usług. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie województwa dolnośląskiego umożliwi m.in. zakończona budowa aktywnej części Dolnośląskiej Sieci Szerokopasmowej (DSS). Budowę sieci dostępowych, gwarantujących dostarczenie usług szerokopasmowych bezpośrednio odbiorcom, należy przede wszystkim wspierać we wskazanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej

obszarach problemowych, w których nie występuje infrastruktura telekomunikacyjna o odpowiednich parametrach przepustowości. Jednocześnie, w celu m.in. usprawnienia e-administracji oraz zarządzania ruchem na terenach miejskich należy również wspierać rozbudowę miejskich sieci szerokopasmowych. Działania powinny również uwzględniać rozwój naziemnej infrastruktury radiowo-telewizyjnej, zapewniającej łączność bezprzewodową. Realizacja działań będzie służyła ograniczeniu wykluczenia cyfrowego oraz integracji rozwoju infrastruktury technicznej.

³³ Uchwała Nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.

³⁴ Uchwała Nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.

Tabela 13. Działania służące realizacji kierunku 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.

KIERUNEK 3.3. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TELEKOMUNIKACYJNEJ.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP: brak	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Wspieranie rozwoju systemów łączności bezprzewodowej oraz uwzględnianie stref ochronnych wokół obiektów radiowo-telewizyjnych oraz pasów ochronnych linii radiowych.	wszystkie gminy
2. Wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych na obszarach problemowych, w których nie występuje infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiająca świadczenie usług dostępu do Internetu o wymaganej przepustowości.	m. Bielawa, Bierutów, m. Bolesławiec, Bolesławiec, Bolków, Borów, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Cieszków, Dobromierz, Dobroszyce, Domaniów, m. Duszniki-Zdrój, Dziadowa Kłoda, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Gaworzycy, m. Głogów, Głogów, Grębocice, Gromadka, Gryfów Śląski, Góra, Janowice Wielkie, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, Jelcz-Laskowice, Jemielno, Jerzmanowa, Jeżów Sudecki, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, m. Karpacz, m. Kłodzko, Kłodzko, Kondratowice, Kostomłoty, Kotła, m. Kowary, Krośnice, Krotoszyce, m. Kudowa-Zdrój, Kunice, Łądek-Zdrój, Legnickie Pole, Leśna, Lewin Kłodzki, m. Lubań, Lubań, Lubawka, m. Lubin, Lubin, Lubomierz, Lwówek Śląski, Łagiewniki, Marcinowice, Marciszów, Męcinka, Międzybórz, Międzyzylesie, Miękinia, Milicz, Miłkowice, Mirsk, Mściwojów, Mysłakowice, Niechlów, Niemcza, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Nowogrodzic, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, Olszyna, m. Oława, Oława, Osiecznica, Paszowice, Pęcław, m. Piechowice, Pieszycy, m. Piława Górna, Platerówka, Podgórzyn, m. Polanica-Zdrój, Polkowice, Prusice, Przemków, Przeworno, Radków, Radwanice, Rudna, Ruja, Siekierzyn, Stara Kamienica, Stronie Śląskie, Strzegom, Strzelin, Syców, m. Szklarska Poręba, Szczytna, Ścinawa, Środa Śląska, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, m. Świeradów-Zdrój, Trzebnica, Twardogóra, Udanin, Warta Bolesławiecka, Wąsosz, Wiązów, Wleń, Żarów
3. Budowa miejskich sieci szerokopasmowych.	gminy miejskie i miasta w gminach miejsko - wiejskich
4. Zapewnienie zintegrowanego rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z infrastrukturą energetyczną, wodnokanalizacyjną i transportową.	wszystkie gminy
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:	
1. Utrzymanie połączeń Dolnośląskiej Sieci Szerokopasmowej z Wielkopolską Siecią Szerokopasmową i współpraca przy rozbudowie sieci dostępowych.	województwo wielkopolskie
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak	

D.3.4. Kierunek 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.

Dolny Śląsk, jako region bogaty w surowce mineralne oraz drewno, boryka się z dużymi problemami w transporcie tych surowców. Duża ilość towarów masowych przewożona transportem samochodowym przez centralne obszary wielu miejscowości stwarza duże uciążliwości dla mieszkańców tych obszarów. Poprawa drożności szlaków kolejowych przebiegających w pobliżu kopalni oraz poprawa żeglowności Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 zgodnie z obowiązującym Rzecząpospolitą Polską „Europejskim porozumieniem w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych

o znaczeniu międzynarodowym” (AGN) w celu zmniejszenia ilości towarów masowych przewożonych w transporcie samochodowym.

Dodatkowo rozbudowa ciągów drogowych omijających największe ośrodki w regionie oraz budowa obejść miejscowości powinna wpłynąć na zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.

Tabela 14. Działania służące realizacji kierunku 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.

KIERUNEK 3.4. ZMNIJSZENIE UCIAŻLIWOŚCI PRZEWOZU TOWARÓW MASOWYCH.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
Prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości związanych z ruchem pojazdów wysokotonażowych.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30. 2. W ramach modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 uwzględnić budowę międzynarodowego intermodalnego portu śródlądowego w miejscu planowanego Nowego Portu Miejskiego „Rędzin”. 3. Budowa obwodnicy Świdnicy w ciągu drogi krajowej nr 35. 4. Budowa obwodnicy Strzelina w ciągu drogi krajowej 39. 5. Rozbudowa/przebudowa drogi krajowej 39 odc. Karczyn – Mikoszków oraz odc. Strzelin – Biedzychów. 6. Rozbudowa drogi krajowej 46 odc. Mąkolno – Złoty Stok. 7. Rewitalizacja linii kolejowej nr 304 na odcinku Strzelin – Łagiewniki. 8. Rewitalizacja linii kolejowej nr 335 Henryków – Targowica. 9. Udrożnienie dodatkowych kolejowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska: Strzegom/Strzegom Międzyrzecze – Rostoka – Marciszów, Jawor – Rostoka oraz Marciszów – Jerzmanice-Zdrój. 10. Utrzymanie rezerwy terenowej dla rewitalizacji linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom – Malczyce w celu połączenia ciągu wywozowego kruszyw z potencjalnym portem w Malczycach. 	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Utrzymanie rezerw terenowych na cele transportowe miejsc po byłych portach na Odrze.	Głogów, Malczyce, Ścinawa
2. Utrzymanie rezerwy terenowej dla rewitalizacji linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom – Malczyce	Malczyce, Środa Śląska, Udanin, Strzegom
3. Uwzględnienie budowy międzynarodowego intermodalnego portu śródlądowego w miejscu planowanego Nowego Portu Miejskiego „Rędzin”.	m. Wrocław
4. Uwzględnienie w studium gminy możliwości budowy obwodnicy Boguszowa-Gorc, z obejściem części Boguszów i Gorce, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 367.	Boguszów-Gorce, Czarny Bór.
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak	
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:	
1. Uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 na poz. K31, K32, K45, K138, K139, K140 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach: <ol style="list-style-type: none"> 1) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego, 2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, 3) Program zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, 4) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 5) Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030. 	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9

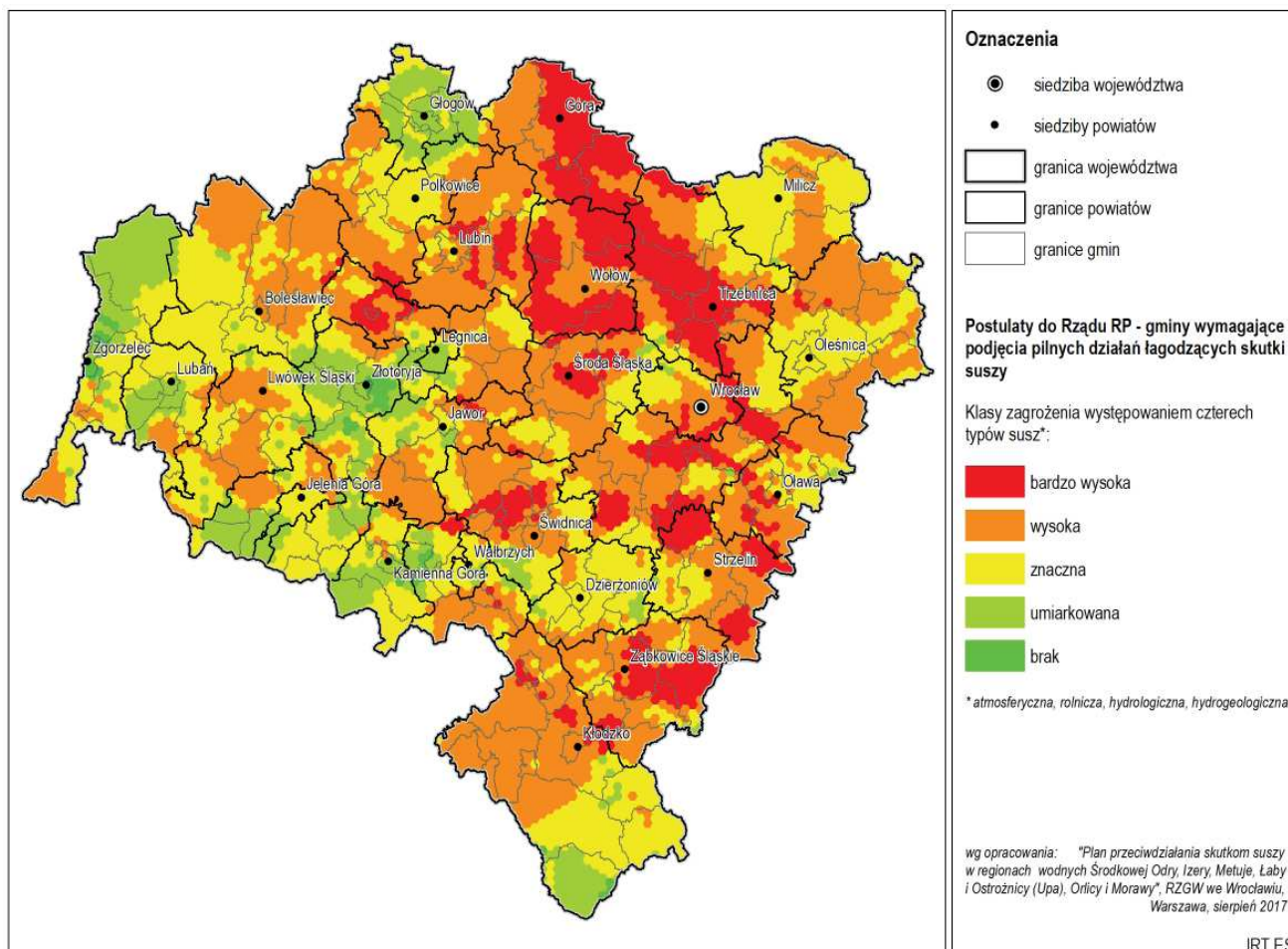
D.3.5. Kierunek 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy

Na intensyfikację negatywnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy ma wpływ wiele czynników. Należą do nich zarówno obserwowane zmiany klimatyczne, ale też dynamiczny rozwój obszarów zurbanizowanych i presje inwestycyjne na atrakcyjne doliny rzeczne przy jednoczesnej niskiej efektywności zarządzania zasobami wodnymi i wodami opadowymi. Aby osiągnąć optymalny poziom bezpieczeństwa konieczna jest korelacja prewencyjnych działań przestrzennych i działań organizacyjno-prawnych - choćby konieczność wprowadzenia zmian legislacyjnych i przypisania kompetencji realizacyjnych w zakresie wyznaczenia obszarów narażonych na ryzyko powodzi opadowych i wskazania działań, ograniczających ich skutki – niezwykle istotnych dla bezpieczeństwa obszarów miejskich. Podobne działania są konieczne w zakresie działań ograniczających skutki suszy – zjawiska obejmującego znacznie większe obszary niż powódzie.

Niezbędne są również działania wdrażające systemy monitoringu, kontroli i wczesnego ostrzegania przed powodzią i suszą, a także współpraca (niezwykle ważna w obszarze międzynarodowego dorzecza jakim jest dorzecze Odry) i koordynacja działań wielu podmiotów mających wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa przed powodzią i suszą, odpowiedzialnych m.in. za gospodarkę wodną, ochronę przeciwpowodziową, planowanie przestrzenne.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, w poniższej tabeli oraz na rysunku Planu nr 8 Bezpieczeństwo, w zakresie określonych kompetencji, definiuje się następujące działania, których realizacja ma zwiększyć bezpieczeństwo Dolnoślązaków wobec ekstremalnych zjawisk naturalnych.

Rysunek 5. Gminy wymagające podjęcia pilnych działań łagodzących skutki suszy.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Działania służące realizacji kierunku 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.

KIERUNEK 3.5.

OGRANICZANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW EKSTREMALNYCH ZJAWISK NATURALNYCH – POWODZI I SUSZY.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Zwiększanie zdolności retencyjnej dorzecza Odry, oraz maksymalnego zatrzymywania wód opadowych i roztopowych w miejscach ich opadu, w tym:
  - 1) uwzględnianie ochrony i zwiększania retencji na obszarach górskich, rolniczych, leśnych i zurbanizowanych,
  - 2) uwzględnianie realizacji zadań strategicznych i działań buforowych ujętych w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry oraz w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.
2. Uwzględnianie realizacji zadań ujętych w Planie przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry, Izery, Metuje, Łaby i Ostrożnicy, Orlicy i Morawy.
3. Wyznaczenie kierunków adaptacji do zmian klimatu na poziomie regionalnym z uwzględnieniem generalnych kierunków wskazanych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), w tym opracowanie regionalnej strategii adaptacji do zmian klimatu.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Opracowanie i wdrażanie programu małej retencji dla województwa dolnośląskiego, prowadzącego m.in. do:
  - 1) zwiększenia retencji na obszarach górskich, rolniczych, leśnych, zurbanizowanych,
  - 2) renaturyzacji koryt cieków i ich brzegów,
  - 3) odtwarzania starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych.
2. Modernizacja wałów przeciwpowodziowych wzdłuż rzek: Odra (Środa Śl., Miękinia, Niechlów), Polska Woda, Rybnica, Prądnia, Grabownica (powiat milicki), Śleza (Borów, Kondratowice), Śleza (m. Wrocław), Śleza Mała (Borów), Czarna Woda, Potok Sulistrowicki (Sobótka), Oława (Strzelin, m. Strzelin), Szprotawa (Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce), Bystrzyca (Wrocław-Marszowice, Świdnica), Średzka Woda (Malczyce, Środa Śląska), Cicha Woda (Prochowice).
3. Odbudowa, przebudowa, modernizacja cieków: Płóczka, Rakówka (Lwówek Śl.), Jarosławiec (Udanin), Potok Skoroszowicki (Strzelin), Stara Barycz (pow. milicki), Parowa (Strzegom, Dobromierz), Srebrna (Lwówek Śl.), Czerwona Woda III (m. Zgorzelec, Zgorzelec, Sulików), Zbójno (Prochowice, Malczyce, Środa Śl.), Średzka Woda (Malczyce, Środa Śląska, Kostomłoty), Dębniak, Ługa Przychowska, Struga, Młynówka (Ścinawa).
4. Wyznaczenie lokalizacji i budowa zbiorników retencjonujących wodę na potrzeby środowiska.
5. Określenie, zgodnie z art. 166 ust. 14 Ustawy Prawo Wodne, zakresu wymagań oraz warunków dla planowanej zabudowy oraz planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
6. Wyznaczenie obszarów narażonych na ryzyko powodzi opadowych (zwłaszcza na obszarach miejskich) i roztopowych.
7. Wdrażanie ustaleń Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry, Izery, Metuje, Łaby i Ostrożnicy (Upa), Orlicy i Morawy, zwłaszcza na obszarach gmin o bardzo wysokiej, wysokiej i znacznej klasie zagrożenia występowania czterech typów susz, wymagających podjęcia pilnych działań łagodzących ich skutki przedstawionych na Rysunku 5, a także wykonanie:
  - 1) analizy możliwości spowolnienia spływu wód powierzchniowych w zlewniach górskich i podgórskich,
  - 2) analizy możliwości odtworzenia retencji dolinowej rzek poprzez rozstaw wałów,
  - 3) analizy możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych w ramach utrzymania oraz zwiększenia istniejącej zdolności retencyjnej w regionie wodnym Środkowej Odry.
8. Wdrażanie działań Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 roku (SPA 2020), w tym uwzględnienie działań wskazanych w SPA 2020 w dokumentach strategicznych, operacyjnych i legislacyjnych.
9. Zwiększanie zdolności retencyjnej dorzecza Odry poprzez budowę polderów w dolinie Odry: Bieliszów – Lubów, Dobrzejowice – Czerna oraz suchych zbiorników retencyjnych: Goszów, Bolesławów, Tarnów, Tłumaczów, Sarny, Nagodzice i Kątki, a także uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i statusu funkcjonalno – prawnego istniejących polderów przeciwpowodziowych w dolinie rzeki Odry.
10. Zakończenie budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych w Kotlinie Kłodzkiej: Boboszków (Międzyzlesie), Szalejów Górny (Kłodzko), Roztoki Bystrzyckie (Międzyzlesie), Krosnowice (Kłodzko).

Postulaty kierowane do gmin:

1. Zabezpieczenie lokalizacji suchych zbiorników retencyjnych: Kamieniec Ząbkowicki (gm. Kamieniec Ząbkowicki), Nagodzice (gm. Międzyzlesie), Goszów (gm. Stronie Śląskie), Pawłowice (gm. Ząbkowice Śląskie), Sarny (gm. Radków), Bolesławów (gm. Stronie Śląskie), Tłumaczów (gm. Radków), Tarnów (gm. Ząbkowice Śląskie).	..... Kamieniec Ząbkowicki, Międzyzlesie, Radków, Stronie Śląskie, Ząbkowice Śląskie
2. Ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią oraz wdrażanie (po opracowaniu) wytycznych Planu Zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry w zakresie „Lokalizacyjnych i technicznych aspektów zabudowy na obszarach zagrożonych powodzią”.	..... wszystkie gminy, w których występują obszary zagrożone powodzią wskazane na rysunku Planu nr 8
3. Ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią, w tym dostosowanie zagospodarowania i warunków technicznych	..... wszystkie gminy, w których występują obszary zagrożone powodzią wskazane na rysunku Planu nr 8

KIERUNEK 3.5. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW EKSTREMALNYCH ZJAWISK NATURALNYCH – POWODZI I SUSZY.

zabudowy do stopnia zagrożenia, z uwzględnieniem cyklicznych zalewów.	
4. Uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych ustaleń przestrzennych z zakresu małej retencji, wynikających z opracowanego programu małej retencji dla województwa dolnośląskiego (patrz: pkt 1. Postulaty kierowane do Rządu RP).	wszystkie gminy
5. Uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych granic i funkcji polderów.	wszystkie gminy
6. Uwzględnienie komponentu adaptacyjnego (dozmian klimatu) w dokumentach planistycznych, strategicznych i operacyjnych gminy, w tym m.in. odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych.	wszystkie gminy
7. Opracowanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatycznych z uwzględnieniem zarządzania wodami opadowymi, w szczególności opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców.	wszystkie gminy miejskie, szczególnie: m. Legnica, m. Wrocław, m. Wałbrzych
8. Wyznaczenie w opracowaniach ekofizjograficznych obszarów o dużej zdolności retencyjnej i terenów o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji oraz uwzględnianie tych obszarów i terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach lokalizacyjnych i w decyzjach o warunkach zabudowy.	wszystkie gminy
9. Zabezpieczenie lokalizacji zbiorników małej retencji wskazanych w aneksie nr 5.	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 5 i na rysunku Planu nr 8
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:	
1. Współpraca w zakresie poprawy zdolności retencyjnych zlewni na obszarach stykowych, w tym skoordynowanie działań przestrzennych minimalizujących negatywne skutki powodzi i suszy.	województwa: opolskie, wielkopolskie, lubuskie; kraje: Liberecki, Kralovohradecki, Pardubicki, Ołomuniecki, Saksonia
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:	
1. Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w dokumentach krajowych, wskazanych w pozycjach od K31 do K143 w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9, w tym m.in: <ol style="list-style-type: none"> 1) zabezpieczenie lokalizacji suchych zbiorników przeciwpowodziowych w Kotlinie Kłodzkiej: Kamieniec Ząbkowicki (Kamieniec Ząbkowicki), Pawłowice (Ząbkowice Śląskie), 2) zabezpieczenie lokalizacji 5 suchych zbiorników retencyjnych w Kotlinie Jeleniogórskiej: Kamienica (Stara Kamienica), Karpniki, Kostrzyca (Mysłakowice), Sędziszów, Stara Białka (Kamienna Góra), 3) zabezpieczenie lokalizacji suchych zbiorników przeciwpowodziowych: Świecie (Leśna), Jurków (Leśna). 	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9
2. Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalone w dokumentach krajowych, wskazanych w pozycjach od K305 do K311 w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9, w tym m.in: zabezpieczenie lokalizacji zbiorników: Kątki (Marcinowice), Maleszów (Kondratowice), Pielgrzymka (Pielgrzymka), Rudna (Rudna), Długomost (Dziadowa Kłoda), Oleszna (Łagiewniki), Mirsk (Mirsk).	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9

KIERUNEK 3.5. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW EKSTREMALNYCH ZJAWISK NATURALNYCH – POWODZI I SUSZY.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego

wszystkie gminy w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 7

1. Stosowanie w studiach gmin zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne).
2. Ustalanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz wytycznych* umożliwiających:
  - 1) lokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, w lokalnych obniżeniach, zbiorników małej retencji,
  - 2) stosowanie rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów oraz spowalniających spływ wody w cieku (zakola, meandry),
  - 3) utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych,
  - 4) odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,
  - 5) ograniczanie i kontrolowanie spływu powierzchniowego (retencja skokowa) poprzez przeznaczanie terenów o spadkach powyżej 15% na zalesianie.

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

D.3.6. Kierunek 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców.

Na obszarze województwa dolnośląskiego występują obszary przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza – pyłu zawieszonego PM 10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Coroczne raporty WIOŚ wykazują, że na taki stan ma wpływ przede wszystkim tzw. emisja niska pochodząca z indywidualnych źródeł ogrzewania budynków.

Ze względu na zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców wynikające z utrzymywania się ponadnormatywnych stężeń ww. substancji, podjęte zostały przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego trzy uchwały w sprawie ograniczeń w zakresie stosowania instalacji do spalania paliw (tzw. uchwały antysmogowe) dla gminy miejskiej Wrocław, dla miejscowości uzdrowiskowych oraz dla pozostałej części województwa.

Wprowadzane ww. uchwałami ograniczenia będą miały ograniczoną skuteczność bez zmiany przepisów prawnych na

poziomie krajowym w zakresie monitorowania i kontroli jakości paliw i użytkowanych instalacji.

Istotnym problemem są również zanieczyszczenia pochodzące z komunikacji samochodowej – tlenki azotu, tlenki węgla, pyły zawieszone i inne, szczególnie uciążliwe w ośrodkach miejskich (głównie tych, przez które przebiegają drogi o dużym natężeniu ruchu).

Na terenie województwa występują również zakłady o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które zostały zamieszczone w Aneksie nr 2 a ich rozmieszczenie zostało pokazane na rysunku Planu nr 8. Bezpieczeństwo. Ze względu na bezpieczeństwo ważne jest uwzględnienie ich w planowaniu przestrzennym i zachowanie odpowiedniej odległości od tych zakładów.

Tabela 16. Działania służące realizacji kierunku 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców.

KIERUNEK 3.6.

OGRANICZANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ZAGRAŻAJĄCYCH ZDROWIU I BEZPIECZEŃSTWU MIESZKAŃCÓW.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Wspieranie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza, w tym podejmowanie przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwał w sprawie ograniczeń w zakresie stosowania instalacji do spalania paliw (tzw. uchwał antysmogowych).

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Wprowadzenie przepisów umożliwiających ustanawianie przez samorządy stref ograniczonego ruchu w centrum dużych miast oraz swobodnego kształtowania polityki parkingowej.
2. Zmiany przepisów prawnych w sprawie monitorowania i kontroli jakości paliw.
3. Wprowadzenie przepisami prawa mechanizmu, umożliwiającego miejskim samorządom ustanawianie w miastach stref ograniczonej emisji spalin.

KIERUNEK 3.5. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ZAGRAŻAJĄCYCH ZDROWIU I BEZPIECZEŃSTWU MIESZKAŃCÓW.

Postulaty kierowane do gmin:

wszystkie gminy

1. Planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej.
2. Planowanie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach znajdujących się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu.
3. Uwzględnienie strefowego rozmieszczenia terenów, polegającego na lokalizacji terenów niepodlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie terenów, na których usytuowane są ponadnormatywne źródła dźwięku.
4. Ograniczenie planowania terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach, które nie posiadają:
  - 1) możliwości zaopatrzenia w ciepło sieciowe lub nie przewiduje się rozwoju systemów ciepłowniczych;
  - 2) dostępu do sieci gazowej lub nie planuje się wyposażenia w sieć gazową;
 z wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej, gdzie do zaopatrzenia w ciepło wykorzystywane będą odnawialne źródła energii.
5. Zachowanie bezpiecznej odległości od zakładów o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które zostały zamieszczone w Aneksie nr 2, a ich rozmieszczenie zostało pokazane na rysunku Planu nr 8. Bezpieczeństwo.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak

D.4.

Cel 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.

D.4.1. Kierunek 4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T

Realizacja inwestycji drogowych i kolejowych wchodzących w skład sieci TEN-T znacząco wpłynie na poprawę dostępności zewnętrznej województwa. W celu poprawy dostępności wewnątrzregionalnej należy prowadzić działania komplementarne, polegające na zwiększaniu mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugo i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T. Inwestycje uzupełniające względem sieci TEN-T stanowią linie kolejowe o znaczeniu regionalnym, drogi wojewódzkie oraz drogi krajowe poza siecią

TEN-T. Ponadto w związku z podpisaniem „Europejskiego porozumienia w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym” (AGN), w odniesieniu do Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 należy podjąć działania na rzecz spełnienia wymogów infrastruktury transportu wodnego śródlądowego dla sieci TEN-T w kontekście rewizji sieci TEN-T po 2023 roku.

Tabela 17. Działania służące realizacji kierunku 4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T

KIERUNEK 4.1.

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ W RAMACH SIECI TEN-T

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Budowa obwodnicy Oławy.
2. Budowa obwodnicy Dzierżoniowa – etapami.
3. Rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów – Bielawa Zachodnia.

KIERUNEK 4.1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ W RAMACH SIECI TEN-T

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Realizacja inwestycji w ramach sieci TEN-T:
  - 1) budowa drogi ekspresowej S3 odc. Bolków – Lubawka (granica państwa),
  - 2) rozbudowa autostrady A4 odc. Wrocław – Krzyżowa,
  - 3) budowa autostrady A18 odc. Olszyna – Golnice (przebudowa jezdni południowej),
  - 4) modernizacja linii kolejowej CE30 odc. Wrocław Brochów – Jelcz – Opole Groszowic wraz z dobudową drugiego toru na odc. Siechnice – Czernica,
  - 5) modernizacja linii kolejowej C59/2 odc. Wrocław – Strzelin – Kamieniec Żąbkowicki – Kłodzko – Międzyzlesie wraz z dobudową drugiego toru na odcinkach Strzelin – Kamieniec Żąbkowicki i Kłodzko – Międzyzlesie,
  - 6) budowa kolei dużych prędkości (KDP) tzn. „Y” relacji Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław oraz jego wydłużenie w kierunku Pragi.
2. Realizacja inwestycji w ramach łączenia węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z siecią TEN-T:
  - 1) budowa drogi ekspresowej S8 na odc. Wrocław (Magnice) – Kłodzko,
  - 2) budowa drogi ekspresowej S5 na odc. Sobótka (S8) – Bolków (S3),
  - 3) przebudowa drogi krajowej nr 33 odc. Kłodzko – Boboszków o parametrach dla drogi ekspresowej,
  - 4) budowa obwodnic miejscowości: Głogowa w ciągu DK12, Trzebnicy pomiędzy DK5 i DK15, Milicza i Cieszkowa w ciągu DK15, Lubania, Biedrzychowic, Chmielenia oraz Pasiecznika w ciągu DK30, Świebodzic w ciągu DK34, Świdnicy i Mokrzyszowa w ciągu DK35, Wałbrzycha w ciągu DK35, Ścinawy w ciągu DK36, Oławy w ciągu DK94, południowo-wschodniej Legnicy - etap II,
  - 5) rozbudowa DK12 odc. Przemków – Radwanice oraz Radwanice – DK3,
  - 6) przebudowa DK15 odc. Trzebnica – Skoroszów oraz Dziadkowo – gr. woj.,
  - 7) rozbudowa DK35 na odc.: Świebodzice – Mokrzyszów – Słotwina, Pszenno – Szczepanów oraz odc. Siedlakowice – Małuszów,
  - 8) rozbudowa DK36 odc. Prochowice – Gogołowice,
  - 9) przebudowa DK94 odc. Krzywa – Chojnów, odc. Chojnów – Legnica, odc. Legnica – Prochowice, odc. Prochowice – Mazurowice oraz odc. Siechnice – Stanowice,
  - 10) dokończenie budowy łącznika aglomeracyjnego S5 – A4 (odc. DK94 – A4),
  - 11) budowa łącznika aglomeracyjnego S3 – Wałbrzych,
  - 12) budowa łącznika aglomeracyjnego S3 – Jelenia Góra,
  - 13) remont linii nr 286 na odcinku Wałbrzych – Kłodzko,
  - 14) rewitalizacja linii kolejowej nr 309 na odcinku Kłodzko Nowe – Polanica Zdrój,
  - 15) rewitalizacja linii kolejowej nr 316 na odcinku Chojnów – Rokitki,
  - 16) rewitalizacja linii kolejowej nr 322 na odcinku Kłodzko Nowe – Stronie Śląskie,
  - 17) rewitalizacja linii kolejowej nr 317, 336 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów Zdrój,
  - 18) rewitalizacja linii kolejowej nr 308, 340 na odcinku Jelenia Góra – Mysłakowice – Kowary (Ogorzelec); Mysłakowice – Karpacz,
  - 19) rewitalizacja linii kolejowej nr 283 na odcinku Jelenia Góra – Lwówek Śląski,
  - 20) rewitalizacja linii kolejowej nr 284 na odcinku Lwówek Śląski – Złotoryja,
  - 21) rewitalizacja linii kolejowej nr 284 na odcinku Złotoryja – Legnica,
  - 22) rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Dzierżonów – Kędzierzyn-Koźle,
  - 23) rewitalizacja linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom – Marciszów,
  - 24) prace na linii kolejowej nr 143 odc. Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów,
  - 25) prace na liniach kolejowych nr 14, 815, 816 odc. Ostrów Wlkp. – (Krotoszyn) – Leszno – Głogów wraz z elektryfikacją odc. Krotoszyn/Durzyn – Leszno – Głogów,
  - 26) prace na liniach kolejowych nr 281, 766 odc. Oleśnica/Lukanów – Krotoszyn – Jarocin – Września – Gniezno (odc. Oleśnica/Lukanów – Grabowno Wielkie),
  - 27) modernizacja linii kolejowej nr 355 na odcinku Grabowno Wielkie – Ostrów Wielkopolski,
  - 28) rewitalizacja linii kolejowej nr 181 na odcinku Oleśnica – Syców – Kępno.

Postulaty kierowane do gmin:

1. Uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin inwestycji zawartych w Załączniku nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020, wymienionych w aneksie nr 1, w tabeli A.1.5.
2. Uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji inwestycji:

<ol style="list-style-type: none"> 1) rozbudowa autostrady A4 odc. Wrocław – Krzyżowa, 	Chojnów, Gromadka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Krotoszyce, m. Legnica, Legnickie Pole, Udanin, Warta Bolesławiecka, Wądroże Wielkie, m. Wrocław, Zagrodno, Złotoryja
<ol style="list-style-type: none"> 2) budowa kolei dużych prędkości (KDP) tzn. „Y” relacji Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław oraz jego wydłużenie w kierunku Pragi, 	Bierutów, m. Boguszów-Gorce, Bolesławiec, m. Bolesławiec, Bolków, Chojnów, Czarny Bór, Czernica, Dobromierz, Janowice Wielkie, Jaworzyna Śląska, Jelcz-Laskowice, m. Jelenia Góra, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra,

KIERUNEK 4.1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ W RAMACH SIECI TEN-T

	Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Krotoszyce, Kunice, m. Legnica, Legnickie Pole, Leśna, Lubań, m. Lubań, Lubawka, Lwówek Śląski, Malczyce, Marcinowice, Marciszów, Mietków, Międzybórz, Miękinia, Miłkowice, Mirsk, Mysłakowice, Nowogrodziec, Oleśnica, Osiecznica, Pielgrzymka, Pieńsk, Prochowice, Ruja, Siechnice, Siekierczyn, Sobótka, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Strzegom, Sulików, Syców, m. Szczawno-Zdrój, Środa Śląska, Świdnica, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, Węglińiec, m. Wrocław, Zagrodno, Zawidów, Zgorzelec, m. Zgorzelec, Złotoryja, Żarów m. Legnica, Legnickie Pole
3) budowa obwodnicy południowo-wschodniej miasta Legnicy w ciągu drogi krajowej 94 – etap II,	
4) drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Lubin, Głogów – Ciechanów w zakresie: Budowa obejścia m. Rynarcice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 323 – jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę,	Rudna
5) dokończenie budowy łącznika aglomeracyjnego S5 – A4 (odc. DK94 – A4),	Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, Miękinia, Środa Śląska
6) budowa obwodnicy Szczawno-Zdrój – etap III,	m. Szczawno-Zdrój, m. Wałbrzych
7) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 wraz z obwodnicą Bolesławca – etap II,	Bolesławiec, m. Bolesławiec
8) budowa obwodnicy Strzegomia,	Strzegom
9) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 374 na odcinku od m. Świebodzice do drogi krajowej nr 5 w m. Strzegom,	Strzegom, m. Świebodzice
10) drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Góra – węzeł S5 Leszno Płd. w zakresie: Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 323 na odcinku Góra – gr. województwa dolnośląskiego,	Góra
11) budowa obwodnicy Strzelina,	Strzelin
12) budowa obwodnicy Wołowa,	Wołów
13) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 342 od drogi wojewódzkiej nr 341 w m. Pęgów do północnej granicy m. Wrocławia,	Oborniki Śląskie, Wisznia Mała
14) budowa obwodnicy Oławy,	Oława, m. Oława
15) budowa obwodnicy Dzierżoniowa - etapami,	m. Bielawa, Dzierżoniów, m. Dzierżoniów, Pieszyce, m. Piława Górna
16) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 340 Bukowice – Trzebnica wraz z budową obwodnicy Obornik Śląskich,	Brzeg Dolny, Oborniki Śląskie, Trzebnica
17) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 340 Trzebnica – Dobroszyce – odcinkami,	Dobroszyce, Trzebnica, Zawonia
18) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 340 Dobroszyce – Oleśnica węzeł Dąbrowa (obecnie węzeł Oleśnica Zachód) – odcinkami,	Dobroszyce, Oleśnica, m. Oleśnica
19) budowa obwodnicy Bielawy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 384,	Bielawa
20) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 364 na odcinku Legnica – Złotoryja,	Krotoszyce, Legnica, Złotoryja, m. Złotoryja
21) budowa obwodnicy Nowa Ruda – Słupiec w ciągu drogi wojewódzkiej nr 381,	m. Nowa Ruda
22) skomunikowanie mostu na rzece Odrze w m. Brzeg Dolny z obecną drogą wojewódzką nr 336 w miejscowości Brzezinka Średzka,	Miękinia
23) budowa zachodniej obwodnicy Lubania łączącej drogi wojewódzkie nr 296 oraz nr 357,	m. Lubań
24) rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów – Bielawa Zachodnia,	m. Bielawa, m. Dzierżoniów
25) rewitalizacja linii kolejowej nr 317, 336 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów Zdrój,	Gryfów Śląski, Mirski, m. Świeradów-Zdrój
26) rewitalizacja linii kolejowej nr 308, 340 na odcinku Jelenia Góra – Mysłakowice – Kowary; Mysłakowice – Karpacz,	m. Jelenia Góra, m. Kowary, Mysłakowice

KIERUNEK 4.1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ W RAMACH SIECI TEN-T

27) rewitalizacja linii kolejowej nr 283 na odcinku Jelenia Góra - Lwówek Śląski,	m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Lwówek Śląski, Wleń
28) rewitalizacja linii kolejowej nr 284 na odcinku Lwówek Śląski – Złotoryja,	Lwówek Śląski, Pielgrzymka, Złotoryja, m. Złotoryja
29) rewitalizacja linii kolejowej nr 284 na odcinku Złotoryja – Legnica,	Krotoszyce, m. Legnica, Złotoryja, m. Złotoryja
30) rewitalizacja linii nr 137 na odcinku Dzierżoniów – Kędzierzyn-Koźle,	Dzierżoniów, m. Dzierżoniów, Kamieniec Ząbkowicki, Niemcza, m. Piława Góra, Ząbkowice Śląskie
31) modernizacja linii kolejowej nr 355 na odcinku Grabowno Wielkie – Ostrów Wielkopolski.	Międzybórz, Twardogóra

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej modernizacji linii kolejowej nr 137 odc. Dzierżoniów – Kędzierzyn-Koźle.	województwo opolskie
2. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym postulowanej modernizacji linii kolejowej nr 355 na odc. Grabowno Wielkie – Ostrów Wielkopolski.	województwo wielkopolskie
3. Rewitalizacja linii kolejowej nr 181 na odcinku Oleśnica – Syców – Kępno.	województwo wielkopolskie

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym :

1. Uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 na poz. K1-K29, K163, K166, K170-173, K302-K304, KW2-KW11 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach: <ol style="list-style-type: none"> 1) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego, 2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, 3) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.), 4) Krajowy Program Kolejowy do 2023 r., 5) Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r., 6) Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, 7) Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 – 2023. 	rozmieszczenie zostało wskazane w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9
---	--

D.4.2. Kierunek 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa

Główne korytarze drogowe zostały wyznaczone na podstawie analizy sieci drogowej i składają się z dróg krajowych i wojewódzkich zapewniających połączenia dolnośląskich ośrodków ponadlokalnych z siecią TEN-T, zapewniających połączenia pomiędzy ośrodkami ponadlokalnymi, stanowiących połączenia z ważnymi ośrodkami w regionach ościennych oraz cechujących się największym natężeniem ruchu. Z uwagi na właściwą dostępność drogową na poziomie regionalnym, korytarze drogowe wskazane w ciągach dróg wojewódzkich uwzględniają uwarunkowania funkcjonalno-techniczne oraz planowane przekazania lub zamiany dróg pomiędzy poszczególnymi zarządcami. Część dróg wojewódzkich nie posiada odpowiednich parametrów technicznych i użytkowych odpowiadających tej kategorii dróg. W ramach wskazanych korytarzy wyeliminowano odcinki dróg wojewódzkich nie

spełniające wymogów dla klasy technicznej co najmniej Z (droga zbiorcza) oraz takie, które nie spełniają ze względu funkcjonalno-technicznych funkcji dróg wojewódzkich. W przypadku dróg klasy technicznej G i GP (w szczególności w zakresie dróg wojewódzkich) występuje potrzeba stosowania obostrzeń dla obszarów przyległych wynikających z przepisów prawa.

Wyznaczenie głównych korytarzy drogowych ma na celu utworzenie ciągów komunikacyjnych, które będą stanowić najlepsze połączenie pomiędzy głównymi miastami, węzłami na drogach krajowych i wojewódzkich oraz granicą państwa. Drogi znajdujące się w poszczególnych korytarzach nie są jednorodne pod względem wielkości przenoszonego ruchu, parametrów techniczno-eksploatacyjnych, udziału pojazdów wysokotonażowych w ruchu i ograniczeń terenowych oraz środowiskowych. Dlatego ważne jest dostosowanie tych dróg do optymalnych parametrów użytkowych oraz do obowiązujących parametrów technicznych aby zapewniały sprawne połączenie w danym korytarzu drogowym.

Tabela 18. Działania w ramach kierunku 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa

KIERUNEK 4.2.

INTEGRACJA DZIAŁAŃ W RAMACH GŁÓWNYCH KORYTARZY DROGOWYCH O KLUCZOWYM I STRATEGICZNYM ZNACZENIU Z PUNKTU WIDZENIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Uwzględnienie głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa przy planowaniu inwestycji.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Uwzględnienie głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa przy planowaniu inwestycji.

Postulaty kierowane do gmin:

Postulaty kierowane do gmin:

1. W ramach wskazanych ciągów drogowych postuluje się o uwzględnienie rezerw terenowych z uwagi na możliwość ujednoczenia parametrów użytkowych dróg wchodzących w skład danego korytarza. Szczególnie istotnym jest zapewnienie możliwości dostosowania parametrów technicznych dróg do obowiązujących normatywów, w oparciu o realne uwarunkowania terenowe. W miarę możliwości należy ograniczać lokalizację nowych zjazdów oraz skrzyżowań z drogami dojazdowymi i lokalnymi. Obsługa przyległych terenów powinna odbywać się poprzez już istniejące zjazdy, skrzyżowania oraz nowe drogi o klasie co najmniej zbiorczej, a dotyczy to w szczególności dróg klasy technicznej G i GP. W ramach wskazanych korytarzy należy dążyć do realizacji ciągów pieszych lub pieszko-rowerowych zgodnie ze *Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego**.

1) Korytarz autostrady A4 – przebieg: granica państwa Zgorzelec – Bolesławiec – Krzyżowa – Legnica – Wrocław – Oława – Opole.

Bolesławiec, Chojnów, Domaniów, Gromadka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Krotoszyce, m. Legnica, Legnickie Pole, Mietków, Nowogrodziec, Oława, Osiecznica, Pieńsk, Udanin, Warta Bolesławiecka, Wądroże Wielkie, Wiązów, m. Wrocław, Zagrodno, Zgorzelec, m. Zgorzelec, Złotoryja, Żórawina

2) Korytarz (warszawski) drogi ekspresowej S8 – przebieg: A8 od węzła Wrocław Południe – Wrocław Psie Pole – dalej jako S8 Oleśnica – Kępno – Sieradz.

Długołęka, Dobroszyce, Kąty Wrocławskie, Oleśnica, m. Oleśnica, Syców, Wisznia Mała, m. Wrocław

3) Korytarz (berliński) autostrady A18 – przebieg: węzeł A18 Krzyżowa – Gólnice – dalej jako DK18 Żary – Olszyna granica państwa.

Bolesławiec, Osiecznica

4) Korytarz (poznańsko-hradecki) – przebieg: S5 Rawicz – Trzebnica – Wrocław Północ – dalej jako DK5 Wrocław

Bardo, Ciepłowody, m. Duszniki-Zdrój, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kłodzko, m. Kłodzko, Kobierzyce, m. Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki, Łągowieki, Niemcza, m. Polanica-Zdrój, Prusice, Szczytna, Trzebnica,

KIERUNEK 4.2. INTEGRACJA DZIAŁAŃ W RAMACH GŁÓWNYCH KORYTARZY DROGOWYCH O KLUCZOWYM I STRATEGICZNYM ZNACZENIU Z PUNKTU WIDZENIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

<p>Południe – dalej jako S8 Magnice – dalej jako DK8 Łagiewniki – Ząbkowice Śląskie, Kłodzko – Kudowa-Zdrój granica państwa.</p>	<p>Wisznia Mała, m. Wrocław, Ząbkowice Śląskie, Żmigród</p>
<p>5) Korytarz (praski) – przebieg: S3 Nowa Sól – Polkowice – Lubin – Legnica – Jawor – Bolków – Kamienna Góra – Lubawka granica państwa.</p>	<p>Bolków, Czarny Bór, Dobromierz, Gaworzyce, m. Jawor, Jerzmanowa, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, Krotoszyce, m. Legnica, Lubawka, Lubin, m. Lubin, Męcinka, Miłkowice, Mściwojów, Paszowice, Polkowice, Radwanice, Stare Bogaczowice</p>
<p>6) Korytarz (alternatywy A4) – przebieg: DK94 Zgorzelec – Bolesławiec – Legnica – Środa Śląska – Wrocław – Oława – Opole.</p>	<p>Bolesławiec, m. Bolesławiec, Chojnów, m. Chojnów, Kunice, m. Legnica, Malczyce, Miękinia, Miłkowice, Nowogrodzic, Oława, m. Oława, Pieńsk, Prochowice, Siechnice, Środa Śląska, Warta Bolesławiecka, m. Wrocław, Zgorzelec</p>
<p>7) Korytarz (alternatywy S3) – przebieg: DK3 Nowa Sól – Polkowice – Lubin – Legnica – Jawor – Bolków – dalej jako DK5 Kamienna Góra – Lubawka granica państwa.</p>	<p>Bolków, Gaworzyce, m. Jawor, Jerzmanowa, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, m. Legnica, Legnickie Pole, Lubawka, Lubin, m. Lubin, Marciszów, Męcinka, Miłkowice, Paszowice, Polkowice, Radwanice</p>
<p>8) Korytarz (alternatywy S5) – przebieg: DK5 węzeł Żmigród – Trzebnica – Wrocław.</p>	<p>Prusice, Trzebnica, Wisznia Mała, m. Wrocław, Żmigród</p>
<p>9) Korytarz (wałbrzyski) – przebieg: DK35 węzeł Bielany Wrocławskie – Świdnica – Świebodzice – Wałbrzych.</p>	<p>Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Marcinowice, Mietków, Sobótka, Świdnica, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych</p>
<p>10) Korytarz (jaroziński) – przebieg: DK15 Trzebnica – Milicz – Krotoszyn.</p>	<p>Cieszaków, Krośnice, Milicz, Trzebnica</p>
<p>11) Korytarz „sudecki północny” – przebieg: DK30 Zgorzelec – Lubań – Jelenia Góra – dalej jako DK3 Bolków – dalej jako DK5 Dobromierz – dalej jako DK34 Świebodzice – dalej jako DK35 Świdnica – dalej jako DW382 Dzierżoniów – Ząbkowice Śląskie – Kamieniec Ząbkowicki – Paczków.</p>	<p>Bolków, Dobromierz, Dzierżoniów, m. Dzierżoniów, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamieniec Ząbkowicki, Lubań, m. Lubań, Lubomierz, Olszyna, m. Piława Górna, Siekierczyn, Stara Kamienica, Świdnica, m. Świdnica, m. Świebodzice, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, m. Zgorzelec</p>
<p>12) Korytarz „sudecki południowy” – przebieg: DK30 Zgorzelec – Lubań – Jelenia Góra – dalej jako DW367 Kowary – Kamienna Góra – Wałbrzych – dalej jako DW381 Nowa Ruda – Kłodzko – dalej jako DK46 Paczków.</p>	<p>m. Boguszów-Gorce, Czarny Bór, Głuszyca, Gryfów Śląski, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, Kłodzko, m. Kłodzko, m. Kowary, Lubań, m. Lubań, Lubomierz, Mysłakowice, Nowa Ruda, m. Nowa Ruda, Olszyna, Siekierczyn, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Walim, m. Wałbrzych, Zgorzelec, m. Zgorzelec, Złoty Stok</p>
<p>13) Korytarz „obwodnicy aglomeracji wrocławskiej” – przebieg: Błonie skrzyżowanie z DK94 – Brzeg Dolny (obwodnica) – Miękinia (obwodnica) – dalej jako DW340 Oborniki Śląskie – Trzebnica – Oleśnica – dalej jako DW451 Bierutów – dalej jako DW396 Oława – Gaj Oławski – dalej DW346 Kąty Wrocławskie – Środa Śląska.</p>	<p>Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Dobroszyce, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Miękinia, Oborniki Śląskie, Oleśnica, m. Oleśnica, Oława, m. Oława, Środa Śląska, Trzebnica, Zawonia, Żórawina</p>
<p>14) Korytarz „B-Ł-D” – przebieg: Bielany Wrocławskie – Łany – Długołęka – węzeł Wrocław Psie Pole.</p>	<p>Czernica, Długołęka, Kobierzyce, Siechnice, m. Wrocław</p>
<p>15) Korytarz (trasy staro obornickiej) – przebieg: DW342 Wrocław – Oborniki Śląskie.</p>	<p>Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, m. Wrocław</p>
<p>16) Korytarz (trasy staro oleśnickiej) – przebieg: DK98 Wrocław – łącznik Długołęka – dalej jako DW368 Oleśnica.</p>	<p>Długołęka, Oleśnica, m. Oleśnica, m. Wrocław</p>
<p>17) Korytarz (jelczański) – przebieg: DW455 Wrocław – Jelcz-Laskowice – Oława.</p>	<p>Czernica, Jelcz-Laskowice, Oława, m. Oława, m. Wrocław</p>
<p>18) Korytarz (strzeziński) – przebieg: DW395 Wrocław – Strzelin.</p>	<p>Borów, Siechnice, Strzelin, m. Wrocław, Żórawina</p>
<p>19) Korytarz (dzierzoniowski) – przebieg: DW384 Łagiewniki – Dzierżoniów.</p>	<p>Dzierżoniów, m. Dzierżoniów, Łagiewniki</p>
<p>20) Korytarz (oławsko-strzeziński) – przebieg: DW346 Godzikowice – Gaj Oławski – dalej jako DW396 Strzelin.</p>	<p>Domaniów, Oława, Strzelin, Wiązów</p>
<p>21) Korytarz (podsudecki) – przebieg: DW382 Świdnica – Stanowice – dalej jako DW374 Strzegom – Jawor – dalej jako DW363 Złotoryja – dalej DW364 Lwówek Śląski – Gryfów Śląski.</p>	<p>Gryfów Śląski, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, Lwówek Śląski, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Pielgrzymka, Strzegom, Świdnica, m. Świdnica, Złotoryja, m. Złotoryja</p>

KIERUNEK 4.2. INTEGRACJA DZIAŁAŃ W RAMACH GŁÓWNYCH KORYTARZY DROGOWYCH O KLUCZOWYM I STRATEGICZNYM ZNACZENIU Z PUNKTU WIDZENIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

22) Korytarz (trasy strzegomskiej) – przebieg: DW347 Wrocław – Kąty Wrocławskie – dalej A4 węzeł Kostomłoty – dalej DK5 Strzegom – Dobromierz.	Dobromierz, Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, Strzegom, m. Wrocław, Żarów
23) Korytarz (łącznika podsudecki) – przebieg: DW374 Stanowice – Świebodzice.	Strzegom, m. Świebodzice
24) Korytarz (złotoryjski) – przebieg: DW364 Legnica – Złotoryja – dalej DW363 Bolesławiec.	Bolesławiec, m. Bolesławiec, m. Legnica, Krotoszyce, Warta Bolesławiecka, Zagrodno, Złotoryja, m. Złotoryja
25) Korytarz (starotrzeci) – przebieg: DK3 Szklarska Poręba-Jakuszyce granica państwa - Jelenia Góra – dalej DK30 Pasiecznik – dalej DW297 Lwówek Śląski – Bolesławiec – Nowa Sól.	Bolesławiec, m. Bolesławiec, m. Jelenia Góra, Lubomierz, Lwówek Śląski, m. Piechowice, Stara Kamienica, m. Szklarska Poręba
26) Korytarz (żytański) – przebieg: DW352 Zgorzelec – Bogatynia-Turoszów – dalej DW354 Sieniawka – dalej DW332 Zittau/Hradek nad Nisou.	Bogatynia, Zgorzelec, m. Zgorzelec
27) Korytarz (żelaznego mostu) – przebieg: DK36 Prochowice – Lubin – dalej DW323 Rudna – Góra – Leszno.	Góra, Jemielno, Lubin, m. Lubin, Prochowice, Rudna
28) Korytarz (głogowski) – przebieg: DW329 węzeł Kazimierzów – Głogów – dalej DK12 Wschowa.	Głogów, m. Głogów, Jerzmanowa
29) Korytarz (lubiąski) – przebieg: DW338 Kawice – Wołów – Wińsko.	Prochowice, Wińsko, Wołów
30) Korytarz – przebieg: DW340 Bukowice – Wołów – Ścinawa.	Brzeg Dolny, Ścinawa, Wińsko, Wołów
31) Korytarz – przebieg: DK36 Lubin – Ścinawa – Rawicz,	Lubin, m. Lubin, Ścinawa, Wąsosz, Wińsko
32) Korytarz (staroleśnicki) – przebieg: DW368 Długoleśka – węzeł Oleśnica Zachód.	Długoleśka, Oleśnica, m. Oleśnica
33) Korytarz (ołomuński) – przebieg: DK33 Kłodzko – Bystrzyca Kłodzka – Boboszów granica państwa.	Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko, m. Kłodzko, Międzyzlesie

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium: brak

E.
PLAN
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
WROCŁAWSKIEGO OBSZARU
FUNKCJONALNEGO

E.	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO.....	69
E.1.	Wstęp.....	71
E.2.	Dokumenty diagnostyczne.....	72
E.3.	Wizja.....	72
E.4.	Kierunki.....	75
E.4.1.	Zwiększenie sprawności systemu komunikacyjnego i transportu zbiorowego we WrOF.....	75
	Tabela 19. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania węzła miejskiego na sieci TEN-T.....	76
	Tabela 20. Działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowowego w transporcie WrOF.....	77
	Tabela 21. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WrOF.....	78
E.4.2.	Zapewnienie wysokiej jakości życia i inwestowania, przy zachowaniu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF.....	81
	Tabela 22. Działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania.....	82
	Tabela 23. Działania z zakresu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF.....	84
	Tabela 24. Działania z zakresu kształtowania wysokiej jakości <i>obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji*</i>	85
E.4.3.	Skuteczna ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i racjonalne wykorzystanie zasobów.....	87
	Tabela 25. Działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.....	87
	Tabela 26. Działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych.....	89
E.4.4.	Kształtowanie struktury osadniczej WrOF w sposób umożliwiający zabezpieczenie przed skutkami zmian klimatu oraz negatywnymi skutkami działalności człowieka.....	90
	Tabela 27. Działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury.....	91
	Tabela 28. Działania z zakresu ograniczania negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.....	96
	Tabela 29. Działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WrOF odpornej na skutki zmian klimatu.....	97

E. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

E.1. Wstęp

Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego jest planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego w rozumieniu art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podstawą prawną jego sporządzenia jest uchwała nr IX/118/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

Zgodnie z KPZK 2030 (rozdział 6.1.1. Obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich, w tym metropolitalnych) Wrocław jest ośrodkiem wojewódzkim o znaczeniu metropolitalnym. Wrocławski Obszar Funkcjonalny (WrOF) jest jednym z kluczowych obszarów w systemie osadniczym Polski, odgrywającym wiodącą rolę w rozwoju Dolnego Śląska. Zaawansowane funkcje metropolitalne powodują, że WrOF posiada szereg powiązań, w tym międzynarodowych, z ośrodkami regionalnymi, krajowymi i europejskimi. Wzrost innowacyjności obszaru możliwy jest dzięki rozwijaniu:

- funkcji naukowo-dydaktyczno-badawczych,
- funkcji gospodarczych,
- funkcji biznesowych.

WrOF to także skomplikowana struktura administracyjno-funkcjonalno-przestrzenna stanowiąca zwarty układ przestrzenny, o silnych powiązaniach pomiędzy miastem rdzeniowym i jego otoczeniem. Obszar ten scala system wielopoziomowych powiązań przyrodniczo-społeczno-gospodarczych, który dla sprawnego funkcjonowania wymaga daleko idącej współpracy jednostek administracyjnych zlokalizowanych na jego obszarze, w zakresie zarządzania jego funkcjonowaniem oraz wypracowania wspólnych celów rozwojowych.

Główną rolę planu zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (Plan WrOF) jest ustalenie standardów zagospodarowania przestrzennego niezbędnych dla zachowania równowagi społeczno-gospodarczo-środowiskowej. W związku z tym, ustalenia Planu WrOF zostały oparte na następujących założeniach:

1. zgodnie z art. 1 ust 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

„W przypadku sytuowania nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań układu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni następuje poprzez:

- 1) kształtowaniu struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności

układu przestrzennego;

- 2) lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;
- 3) zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów;
- 4) dążenie do planowania i lokalizowania nowej zabudowy:
  - a) na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. poz. 1612 oraz z 2005 r. poz. 141), w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,
  - b) na terenach położonych na obszarach innych niż wymienione w lit. a, wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy położonych na obszarach, o których mowa w lit. a; przy czym w pierwszej kolejności na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy, przez co rozumie się obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy,
2. zasady zagospodarowania określone w Planie WrOF uwzględniają wytyczne zawarte w opracowaniu pt. „Uszczegółowienie oraz wypracowanie zasad wdrażania optymalnego układu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WrOF)”.

Zasięg Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego określono na podstawie badań przeprowadzonych w ramach „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”. W dokumencie tym wykazano, iż Wrocławski Obszar Funkcjonalny obejmuje 27 gmin, Wrocław wraz z 2 gminami miejskimi: Oleśnicą i Oławą, 9 gminami miejsko-wiejskimi: Brzegiem Dolnym, Jelczem-Laskowicami, Kątami Wrocławskimi, Obornikami Śląskimi, Prusicami, Siechnicami, Sobótką, Środą Śląską i Trzebnicą oraz 15 gminami wiejskimi: Borowem, Czernicą, Długoleką, Dobroszycami, Domaniewem, Jordanowem Śląskim, Kobierzycami, Kostomłotami, Mietkowem, Miękinia, Oleśnicą, Oławą, Wisznią Małą, Zawonią,

Żórawiną. Jako studium przypadku do granic Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego włączono także gminę miejsko-wiejską Wołów.

Ustawowe wskazania związane z organizacją transportu publicznego w miejskich obszarach funkcjonalnych, przesądziły o powiększeniu zdelimitowanego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego o gminy Żmigród i Strzelin. Obszar uzupełniono także o gminy powiatu milickiego, które co prawda nie posiadają silnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z Wrocławiem, to pozostawienie ich poza WrOF mogłoby narazić te gminy na istotną marginalizację związaną z ich położeniem. W celu pełnej konsolidacji zdecydowano, iż WrOF powinien być spójny także pod kątem administracyjnym. W związku z tym, granice WrOF podporządkowano granicom administracyjnym powiatów, według zasady: jeżeli choć jedna z gmin danego powiatu została zakwalifikowana do WrOF, to pozostała część powiatu również została włączona w granice WrOF. Ostateczne granice WrOF obejmują następujące powiaty: Wrocław miasto na prawach powiatu, wrocławski, średzki, wołowski, trzebnicki, milicki, oleśnicki, oławski, strzebiński.

Plan WrOF obejmuje około 1/3 (33,7%) województwa dolnośląskiego – teren o łącznej powierzchni 672 480 ha, który zamieszkuje około 1,2 mln osób (42,1% ludności województwa dolnośląskiego).

WrOF dzięki posiadanemu potencjałowi społeczno-gospodarczemu oraz wyjątkowo korzystnemu położeniu ma ogromne możliwości rozwojowe, zarówno na tle Polski, jak i krajów sąsiednich.

Obszar ten, pomimo znacznego zróżnicowania przestrzennego i funkcjonalnego, dzięki stosunkowo regularnej strukturze oraz posiadaniu komplementarnych zasobów dysponuje mocnymi predyspozycjami aby uzyskać poziom bardzo wydajnego, sprawnego i konkurencyjnego obszaru funkcjonalnego, przyjaznego mieszkańcom, przedsiębiorcom oraz potencjalnym inwestorom.

Dotychczasowy rozwój WrOF przebiega w sposób dynamiczny. Rozwiązania przyjmowane w Planie WrOF winny skupiać się na korygowaniu zaistniałych nieprawidłowych rozwiązań oraz koordynacji kierunków zagospodarowania przestrzennego, przy jednoczesnym zapewnieniu optymalnych warunków rozwoju oraz zapobieganiu powstawania barier i konfliktów funkcjonalnych, a także przestrzennych. Pozwoli to na wzmocnienie pozycji obszaru, zwiększenie zasięgu jego oddziaływania oraz podniesienie jego rangi i prestiżu na arenie krajowej i międzynarodowej.

E.2. Dokumenty diagnostyczne

Diagnoza szerokiego spektrum zagadnień odnoszących się do rozwoju WrOF przeprowadzona została przede wszystkim w następujących dokumentach:

- Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym,

- Koncepcja kształtowania i racjonalnego wykorzystania terenów otwartych we Wrocławskim Obszarze Metropolitalnym,
- Uszczegółowienie oraz wypracowanie zasad wdrażania optymalnego układu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WrOF),
- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

Celem powstania powyższych dokumentów była analiza aktualnej sytuacji na potrzeby niniejszego dokumentu.

Wśród innych dokumentów, które także stanowią diagnostyczną podstawę treści zapisanych w Planie WrOF należy wymienić m.in. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego, Plan rozwoju sieci drogowej województwa dolnośląskiego do roku 2020 w zakresie dróg wojewódzkich, Plan inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych ze środków EFRR 2014-2020, Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego, Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, plany gospodarki odpadami dla województw: dolnośląskiego, opolskiego, wielkopolskiego i lubuskiego, Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry i inne dokumenty wyszczególnione w rozdziale poświęconym materiałom wejściowym.

Wszystkie wymienione powyżej dokumenty stanowiły podstawę kolejno: zidentyfikowania przesłanek określenia kierunków Planu WrOF jak i ostatecznie sformułowania zestawu niezbędnych działań. Treści te zostały przedstawione w dalszej części dokumentu.

E.3. Wizja

WYZWANIA

Ustalenia Planu WrOF winny rozstrzygać o sposobie zagospodarowania przestrzennego obszaru, gdzie przestrzeń powinna spełniać wysokie wymagania funkcjonalne oraz być przygotowana na współczesne i przyszłe wyzwania rozwojowe.

Musi być to wielofunkcyjna przestrzeń, zapewniająca wysoką jakość życia, doskonale powiązana funkcjonalnie oraz zapewniająca obsługę mieszkańców i podmiotów gospodarczych w pełnym zakresie i na najwyższym poziomie.

Przebieg WrOF winna zatem charakteryzować się następującymi cechami:

1. przestrzeń harmonijnie zagospodarowana:
  - a. dostępna,
  - b. spójna,
  - c. zintegrowana,
  - d. wielofunkcyjna,

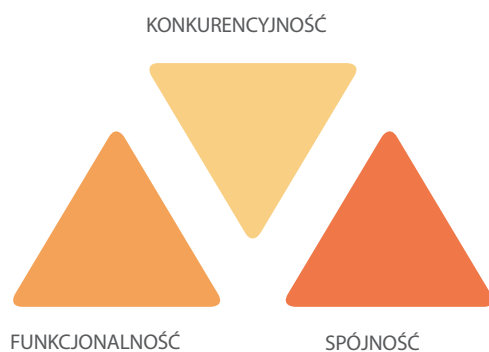
- e. bezpieczna,
2. przestrzeń zapewniająca wysoki poziom życia:
  - a. o wysokim standardzie zamieszkiwania,
  - b. o wysokim standardzie działania gospodarczego,
3. przestrzeń doskonale powiązana:
  - a. funkcjonalnie,
  - b. przestrzennie,
  - c. komunikacyjnie,
4. przestrzeń wyposażona w usługi:
  - a. ekosystemowe,
  - b. środowiskowe,
  - c. społeczne,
  - d. biznesowe,
5. przestrzeń odporna na zmiany klimatyczne.

CEL:

WROCLAWSKI OBSZAR FUNKcjONALNY - PRZESTRZEŃ KONKURENCYJNA W EUROPIE

Zadaniem Planu WrOF jest wzmocnienie zdolności Wrocławia i obszaru funkcjonalnego do poprawy jakości życia mieszkańców oraz warunków inwestowania.

Realizację tego celu można dokonać przez uzyskanie odpowiedniego stopnia spójności, dobrej funkcjonalności oraz wysokiego poziomu konkurencyjności WrOF. Określone w Planie WrOF kierunki polityki przestrzennej mają pełnić rolę katalizatora działań prowadzących do zapewnienia tejsze spójności, funkcjonalności i konkurencyjności WrOF.

SPÓJNOŚĆ

Pierwszym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania i dalszego stabilnego rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Wrocławia jest jego spójność, zarówno pod względem funkcjonalnym, jak i przestrzennym. Spójność obszaru, w dalszej konsekwencji ma wpływ także na jego funkcjonalność oraz konkurencyjność.

Brak spójności naraża obszar na powstawanie konfliktów oraz barier funkcjonalnych i rozwojowych, a także nieuzasadnione ponoszenie dodatkowych kosztów społecznych, gospodarczych, czy środowiskowych funkcjonowania i rozwoju.

Spójność funkcjonalno-przestrzenna na poziomie lokalnym powinna być zabezpieczona poprzez rozwiązania zawarte w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, natomiast zadaniem Planu WrOF jest zapewnienie spójności na poziomie obszaru funkcjonalnego.

Spójność WrOF (w ujęciu przestrzennym) należy zatem zapewnić poprzez zachowanie istniejących związków, eliminowanie zakłóceń i odblokowywanie powiązań oraz budowanie nowych relacji funkcjonalnych i przestrzennych wykraczających poza granice administracyjne, pozwalających na poziomie ponadlokalnym zabezpieczyć istotne dla całego obszaru przepływy i wymianę w sposób zapewniający sprawne jego funkcjonowanie. Szczególnie ważne są tu powiązania transportowe i relacje środowiskowe, a także sąsiedztwo terenów o funkcjach konfliktowych.

Jakość i sprawność powiązań ma istotny wpływ na:

- swobodę przemieszczania się osób, towarów oraz jakość wymiany środowiskowej – przemieszczanie się roślin i zwierząt,
- dostępność terenów – w tym usług, mediów komunalnych, energii, oraz innych zasobów środowiskowych,
- sprawność przepływu informacji, energii,
- jakość środowiska zamieszkania, swobodę prowadzenia działalności gospodarczej, potencjał inwestycyjny,
- bilans kosztów funkcjonowania obszaru.

Największą barierę dla powiązań przestrzennych, transportowych oraz funkcjonalnych pomiędzy jednostkami administracyjnymi i osadniczymi, a także terenami przyrodniczymi stanowi rzeka Odra przecinająca WrOF ze wchodu na zachód. Z drugiej strony jest to jednak największy korytarz przyrodniczy, środowiskowy i transportowy na terenie WrOF łączący tereny położone wzdłuż tej dużej rzeki.

Dlatego dolinę Odry należy zagospodarowywać w szczególny sposób. Z jednej strony wiązać przestrzennie i funkcjonalnie tereny znajdujące się po obu jej stronach, ale w sposób niepowodujący negatywny wpływ na istniejące przepływy przyrodnicze i środowiskowe.

Przy modernizacji istniejących powiązań i realizacji nowych inwestycji oraz modernizacji przestrzeni zlokalizowanych wzdłuż Odry nie można doprowadzić do obniżenia poziomu przepływów przyrodniczych i środowiskowych, a w miarę możliwości należy je usprawniać.

W znacznej mierze o spójności całości WrOF decyduje struktura wewnętrzna oraz bezpośrednie powiązania

zewnątrzne samego Wrocławia. Potencjał miasta, jego centralna lokalizacja oraz położenie w dolinie Odry powodują, że tworzy ono potężny węzeł skupiający większość zasobów WrOF oraz źródło i cel większości kontaktów i przepływów społeczno-gospodarczych w obszarze.

Brak ciągłości i harmonii zagospodarowania oraz dysfunkcyjne powiązania zewnętrzne powodują ograniczenia w dostępności do jego części centralnej oraz utrudnienia w powiązaniach wewnętrznych, jak i w wymianie z otoczeniem. Dlatego bardzo ważne jest dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz poszczególnych systemów infrastrukturalnych Wrocławia w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie sprawnych powiązań z otoczeniem.

Istotna jest tu spójność Wrocławia z jednostkami bezpośrednio z nim sąsiadującymi, a także znajdującymi się w bliskim sąsiedztwie.

Należy odpowiednio scalać powiązania transportowe, środowiskowe oraz przyrodnicze i funkcjonalne dochodzące do Wrocławia z terenów otaczających miasto, co wymaga ścisłej współpracy w dziedzinie planowania i zagospodarowania przestrzennego Wrocławia z gminami ościennymi.

FUNKcjONALNOŚĆ

Ranga, wielkość i charakter WrOF wymagają zapewnienia wysokiej funkcjonalności tego obszaru. Ograniczona funkcjonalność miejskiego obszaru funkcjonalnego ma znaczący wpływ na obniżenie poziomu jego konkurencyjności zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej.

Funkcjonalność obszaru polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu obsługi komunikacyjnej, usługowej i środowiskowej mieszkalnictwa, działalności gospodarczej i inwestycyjnej oraz zabezpieczeniu równowagi społeczno-gospodarczo-środowiskowej.

Dla sprawnego funkcjonowania miejskiego obszaru funkcjonalnego niezbędne są:

- bardzo dobra dostępność zewnętrzna terenu WrOF, w tym szczególnie Wrocławia,
- optymalna dostępność wewnętrzna poszczególnych jednostek osadniczych oraz obsługa komunikacyjna istotnych dla WrOF terenów,
- zróżnicowanie funkcjonalne obszaru pozwalające na zaspokojenie wielorakich (różnorodnych, wszelkich) potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców związanych z WrOF,
- dobry dostęp dla mieszkańców i przedsiębiorców związanych z WrOF do wysokiej jakości usług o bardzo szerokim spektrum – od podstawowych do najbardziej wyspecjalizowanych,
- tworzenie warunków umożliwiających zachowanie na właściwym poziomie bezpieczeństwa (funkcjonalnego) infrastrukturalnego i środowiskowego WrOF,
- odpowiednie zabezpieczenie funkcji środowiskowych WrOF.

Dla poprawy funkcjonalności należy dążyć do konsolidacji i współdzielenia funkcji, w szczególności komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.

KONKURENCYJNOŚĆ

WrOF jest bardzo konkurencyjnym rejonem, który jednak wymaga prowadzenia szeregu działań, które w przyszłości ograniczą lub wyeliminują występujące braki, czy niedomagania oraz pozwolą na należyte wykorzystanie jego predyspozycji dla dalszego rozwoju obszaru.

Poziom konkurencyjności WrOF w znacznej mierze decyduje o konkurencyjności całego województwa dolnośląskiego. Niestety im bardziej konkurencyjny staje się WrOF, w stosunku do innych miejskich obszarów funkcjonalnych, tym bardziej wzmacnia swoją pozycję w regionie kosztem innych obszarów.

Dla WrOF konkurencyjność oznacza przede wszystkim konkurencyjność zewnętrzną, pozycjonowanie się względem innych miejskich obszarów funkcjonalnych o podobnym potencjale w kraju i jego najbliższym otoczeniu.

WrOF to jeden, odrębny, subregionalny organizm funkcjonalno-przestrzenny i konkurencyjność wewnątrz tego obszaru powinna się ograniczać głównie do wykorzystywania lokalnej specyfiki dla budowy unikalnych rozwiązań wzbogacających ofertę i różnorodność obszaru.

Potrzeba, a wręcz obowiązek, wzmacniania konkurencyjności WrOF wynika z odpowiedzialności za wykorzystanie pozycji, siły witalnej i rozwojowej tego obszaru.

O konkurencyjności WrOF decyduje bardzo wiele czynników, jednak rozstrzygające są tu przede wszystkim wysoka jakość życia jego mieszkańców oraz wielkość korzyści wynikających z lokalizacji inwestycji na jego terenie, na co pośrednio lub bezpośrednio mają także wpływ stopnień spójności i zakres funkcjonalności obszaru.

Aby umożliwić uzyskanie odpowiedniego poziomu konkurencyjności WrOF należy zapewnić jak najwyższej jakości przestrzeń przy jednoczesnym zoptymalizowaniu (nie zminimalizowaniu) kosztów jej funkcjonowania.

Właściwym narzędziem do uzyskania wysokiego poziomu konkurencyjności WrOF jest inteligentne planowanie (smart planning) jego rozwoju ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców oraz poprawę jakości funkcjonowania podmiotów gospodarczych i inwestorów, przy jednoczesnym zwiększaniu poziomu bezpieczeństwa, zachowaniu walorów środowiskowych oraz odpowiednim bilansowaniu kosztów energetycznych i transportowych, a także zabezpieczeniu obszaru przed zmianami klimatu.

E.4. KIERUNKI

WrOF stanowi zróżnicowaną przestrzeń, zarówno pod względem siły powiązań poszczególnych gmin z miastem rdzeniowym, jak i odmiennego tempa ich rozwoju, czy intensywności i rodzaju zagospodarowania.

Kształtowanie zagospodarowania ściślej powiązanego z lokalnymi uwarunkowaniami wymaga dostosowania ustaleń dla danej części obszaru. Głównie ze względu na siłę powiązań z Wrocławiem oraz po części związaną z tym, intensywność rozwoju, teren WrOF został podzielony na trzy strefy. Strefę centralną złożoną z Wrocławia i gmin bezpośrednio z nim sąsiadujących, strefę wewnętrzną składającą się z gmin otaczających strefę centralną oraz strefę zewnętrzną złożoną z gmin uzupełniających obszar do granic podregionu wrocławskiego.

Strefa I - centralna strefa intensywnego rozwoju WrOF:

Obejmuje, poza Wrocławiem, trzy ośrodki miejskie w gminach miejsko-wiejskich: Kąty Wrocławskie, Oborniki Śląskie i Siechnice, 6 gmin wiejskich: Długołęka, Czernica, Żórawina, Kobierzyce, Miękinia oraz Wisznia Mała. Łączna powierzchnia strefy wynosi 157 129 ha, co stanowi 23,4% powierzchni WrOF. Na terenie strefy I mieszka około 800 tys. osób, czyli prawie 2/3 (65,5%) wszystkich mieszkańców WrOF.

Strefa II - wewnętrzna strefa silnego rozwoju WrOF

Tworzy ją 20 gmin, w tym 11 miast (2 gminy miejskie i 9 gmin miejsko-wiejskich) oraz 9 gmin wiejskich: miejska Oleśnica, wiejska Oleśnica, Dobroszyce, miejska Oława, wiejska Oława, Jelcz-Laskowice, Domaniów, Strzelin, Borów, Sobótka, Jordanów Śląski, Mietków, Środa Śląska, Kostomłoty, Brzeg Dolny, Trzebnica, Prusice, Wołów, Zmigród oraz Zawonia. Łączna powierzchnia strefy wynosi 268 902 ha, czyli 40,0% powierzchni WrOF. Strefę II zamieszkuje około 300 tys. osób, tj. 24,5% mieszkańców WrOF.

Strefa III - zewnętrzna strefa stabilnego rozwoju WrOF

Tworzy ją 14 gmin, w tym 6 gmin miejsko-wiejskich: Bierutów, Miedzybórz, Milicz, Syców, Twardogóra, Wiązów oraz 8 gmin wiejskich: Cieszków, Dziadowa Kłoda, Kondratowice, Krośnice, Malczyce, Przeworno, Udanin oraz Wińsko. Łączna powierzchnia strefy wynosi 246 449 ha, czyli 31,72% powierzchni WrOF. Około 123 tys. osób mieszka na terenie strefy III, co stanowi 10,0% mieszkańców WrOF.

Kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania wskazane dla WrOF stanowią uzupełnienie lub/i uszczegółowienie kierunków ustalonych dla całości województwa dolnośląskiego, dlatego należy je rozpatrywać i wdrażać łącznie z kierunkami polityki przestrzennego zagospodarowania określonymi w Planie dla całości województwa, w zakresie odnoszącym się do terytorium WrOF.

E.4.1. Zwiększenie sprawności systemu komunikacyjnego i transportu zbiorowego we WrOF

Podstawą sformułowania Kierunku były następujące przesłanki:

- zapewnienie wysokiej zewnętrznej dostępności WrOF w oparciu o sieć TEN-T i powiązania uzupełniające w ramach węzła miejskiego sieci TEN-T,
- ukształtowanie funkcjonalnej hierarchicznej sieci drogowej,
- wspieranie zrównoważonej mobilności poprzez integrację przestrzenną transportu zbiorowego oraz indywidualnego rowerowego i samochodowego,
- poprawa bezpieczeństwa i ograniczenie uciążliwości wynikających z funkcjonowania sieci transportowej dla mieszkańców obszaru funkcjonalnego,
- niesatysfakcjonujący udział transportu czystego ekologicznie w strukturze podróży obszaru WrOF,
- brak spójnego systemu transportu rowerowego we WrOF, zintegrowanego z transportem zbiorowym.

Pożądane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym WrOF w wyniku realizacji Kierunku:

- spójna multimodalna sieć transportowa w ramach węzła miejskiego sieci TEN-T umożliwiająca sprawne powiązania WrOF z najważniejszymi aglomeracjami Europy,
- ukształtowanie spójnej i funkcjonalnej promienisto-pięścieniowej sieci drogowej,
- zwiększenie długości sieci transportu zbiorowego, rowerowego i pieszego sprzyjającego racjonalnemu wykorzystaniu istniejącej i projektowanej infrastruktury i ograniczającego niekorzystny wpływ transportu indywidualnego na mieszkańców i środowisko,
- wzrost ilości obwodnic zmniejszających ilość obszarów zurbanizowanych narażonych na niekorzystne oddziaływanie ruchu tranzytowego,
- skoordynowany, spójny i bezpieczny system tras rowerowych we WrOF zintegrowany z transportem zbiorowym, stanowiący wsparcie dla systemu transportowego województwa dolnośląskiego i wpływający na wzrost udziału ruchu rowerowego we WrOF,
- spadek udziału transportu indywidualnego na rzecz transportu zbiorowego wraz z systemowymi rozwiązaniami integrującymi ruch pieszego, rowerowy, różne środki transportu zbiorowego oraz transport indywidualny.

Tabela 19. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania węzła miejskiego na sieci TEN-T.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU POPRAWY FUNKCJONOWANIA WĘZŁA MIEJSKIEGO NA SIECI TEN-T.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie spójności sieci TEN-T w węźle miejskim i jego otoczeniu poprzez budowę obwodnicy Radwanic oraz Siechnic w ciągu drogi krajowej nr 94. 2. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w rejonie węzła Bielany Wrocławskie poprzez jego przebudowę lub budowę nowego przebiegu autostrady A4 na odc. węzeł Kostomłoty/Kąty Wrocławskie - węzeł Wschód/Brzezimierz. 3. Zmiana systemu poboru opłat na autostradzie A4 na bardziej automatyczny, nieograniczający przepustowości drogi. 4. W ramach modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 uwzględnienie budowy międzynarodowego intermodalnego portu śródlądowego w miejscu planowanego Nowego Portu Miejskiego „Rędzin”. 	
Postulaty kierowane do powiatów: brak	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Realizacja Trasy Krakowskiej jako usprawnienia powiązania Obwodnicy Śródmiejskiej z drogą wojewódzką nr 372.	m. Wrocław
2. Uwzględnienie rezerw terenowych pod budowę obwodnicy Radwanic oraz Siechnic w ciągu drogi krajowej nr 94.	Siechnice
3. Dokończenie budowy tzw. Osi Inkubacji.	m. Wrocław
4. Zapewnienie dostępu stacji Wrocław Główny do Obwodnicy Śródmiejskiej za pośrednictwem drogi o odpowiedniej klasie, uwzględniając rangę obiektu w skali kraju i regionu oraz względy bezpieczeństwa.	m. Wrocław
5. Budowa Alei Stabłowickiej poprawiającej dostępność Portu Lotniczego.	m. Wrocław
6. Utrzymanie rezerwy terenowej na potrzeby utworzenia międzynarodowego intermodalnego portu śródlądowego na Odrze w rejonie planowanego Nowego Portu Miejskiego „Rędzin”.	m. Wrocław
7. Zapewnienie dostępu planowanego Nowego Portu Miejskiego „Rędzin” z Autostradą Obwodnicą Wrocławia za pośrednictwem co najmniej drogi klasy G z uwagi na możliwość utworzenia międzynarodowego intermodalnego portu śródlądowego na Odrze.	m. Wrocław
8. Uwzględnienie rezerw terenowych pod budowę obwodnicy Kątów Wrocławskich i Pełcznicy.	Kąty Wrocławskie
9. Uwzględnienie rezerwy terenowej pod rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 395 od węzła Wrocław Wschód do skrzyżowania ulic Buforowej i Kondutorskiej we Wrocławiu.	Siechnice, m. Wrocław
10. Budowa tzw. Trasy Obornickiej	Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Wrocław
11. Uwzględnienie rezerw terenowych umożliwiających przebudowę węzła Bielany Wrocławskie, na rozwiązanie podnoszące bezpieczeństwo ruchu drogowego.	Kobierzyce, m. Wrocław
12. Uwzględnienie rezerw terenowych z uwagi na możliwość realizacji wielopoziomowych bezkolizyjnych przejazdów kolejowych przez linie w sieci TEN-T oraz na pozostałych liniach we Wrocławskim Węźle Kolejowym.	Brzeg Dolny, Malczyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Oława, Prusice, Siechnice, Strzelin, Środa Śląska, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Żmigród, Żórawina
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak	
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych: brak	

Tabela 20. Działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie WrOF.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU ZWIĘKSZENIA UDZIAŁU RUCHU ROWEGOWEGO W TRANSPORCIE WRUF.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Włączenie transportu rowerowego w zintegrowany system transportu WrOF. 2. Wdrażanie <i>Dolnośląskiej Polityki Rowerowej</i>*.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie systemu ewidencji i numeracji tras rowerowych na poziomie krajowym. 2. Uwzględnienie potrzeb rozwoju ruchu rowerowego przy inwestycjach realizowanych przez instytucje rządowe. 3. Opracowanie krajowej polityki rowerowej, celującej w rozwój ruchu rowerowego i koordynację działań na poziomie krajowym. 4. Stworzenie programów finansowych dla rowerowych inwestycji priorytetowych z punktu widzenia krajowej i regionalnych polityk rowerowych.	
Postulaty kierowane do powiatów:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie, zgodnie z rekomendacjami Dolnośląskiej Polityki Rowerowej, powiatowych strategii rozwoju ruchu rowerowego. 2. Uwzględnienie potrzeb rozwoju ruchu rowerowego przy inwestycjach realizowanych przez instytucje powiatowe. 3. Koordynacja uspojniania przebiegu planowanych tras rowerowych na styku jednostek administracyjnych w powiecie poprzez organizację spotkań uzgadniających. 4. Planowanie i realizacja pozostałych tras rowerowych wzdłuż dróg powiatowych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg).	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo
Postulaty kierowane do gmin:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie, zgodnie z rekomendacjami Dolnośląskiej Polityki Rowerowej, miejskich koncepcji rozwoju tras rowerowych w granicach administracyjnych miast. 2. Włączenie transportu rowerowego w zintegrowany system transportu gminy, obejmujący różne środki transportu i elementy infrastruktury: kolej aglomeracyjną, tramwaje, autobusy, system kierowania ruchem, parkingi w systemie Bike&Ride, komunikację rowerową i pieszą. 3. Uspojnienie, na styku jednostek administracyjnych, przebiegu planowanych tras rowerowych z gminami ościennymi. 4. Budowa infrastruktury rowerowej zgodnie ze <i>Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego</i>*. 5. Opracowanie Koncepcji sieci tras rowerowych gminy, stanowiącej składową Koncepcji sieci tras rowerowych WrOF:<ol style="list-style-type: none"> 1) zgodnie ze <i>Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego</i>*, 2) powiązanej ze szkieletem <i>głównych tras rowerowych</i>*, wyznaczonych w <i>Koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego</i>*, w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego, 3) uwzględniającej system tras rowerowych wynikający ze <i>Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF)</i>*, 4) w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego. 6. Uwzględnienie potrzeb rozwoju ruchu rowerowego przy inwestycjach realizowanych przez instytucje gminne.	Bierutów, Brzeg Dolny, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Międzybórz, Milicz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wołów, m. Wrocław, Żmigród gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

DZIAŁANIA Z ZAKRESU ZWIĘKSZENIA UDZIAŁU RUCHU ROWEGOWEGO W TRANSPORCIE WROF.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. W obszarach stykowych konieczność uzgodnienia przebiegu planowanych tras rowerowych z jednostkami ościennymi.	województwa: lubuskie, wielkopolskie, opolskie

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych:

1. Uwzględnienie <i>głównych tras rowerowych*</i> , wyznaczonych w <i>Koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego*</i> .	Strefa I: Czernica, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Siechnice, m. Wrocław, Żórawina Strefa II: Borów, Brzeg Dolny, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kostomłoty, Mietków, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Sobótka, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, Żmigród Strefa III: Bierutów, Kondratowice, Malczyce, Milicz, Wiązów, Wińsko, Wołów
2. Wyznaczenie elementów systemu bike & ride przy stacjach i przystankach kolejowych oraz pętlach tramwajowych, a także dworcach autobusowych.	gminy zlokalizowane w granicach WroF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
3. Wyznaczenie tras rowerowych umożliwiających bezpośredni dojazd rowerem z punktów centralnych miejscowości położonych w promieniu do 7 km do <i>zintegrowanych węzłów przesiadkowych*</i> .	
4. Uwzględnienie i uzupełnienie tras rowerowych przewidzianych w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WroF), które łączą Wrocław z gminami ościennymi.	Strefa I: Czernica, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Siechnice, Wisznia Mała, m. Wrocław, Żórawina Strefa II: m. Oleśnica, Oleśnica, Sobótka, Trzebnica
5. Zachowanie rezerwy terenowej na prowadzenie tras rowerowych po zlikwidowanych liniach kolejowych i dowiązanie ich do układu drogowego.	Strefa I: Wisznia Mała, m. Wrocław Strefa II: Borów, Domaniów, Malczyce, Mietków, m. Oława, Oława, Prusice, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, Żmigród Strefa III: Dziadowa Kłoda, Kondratowice, Krośnice, Milicz, Przeworno, Syców, Wiązów, Wińsko, Wołów
6. Planowanie i realizacja pozostałych tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg).	gminy zlokalizowane w granicach WroF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 21. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WroF.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU POPRAWY FUNKCJONOWANIA KORYTARZY TRANSPORTOWYCH ORAZ REALIZACJI KOLEI AGLOMERACYJNEJ WE WROF.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Uwzględnienie *głównych korytarzy aglomeracyjnych** przy planowaniu inwestycji.
2. Ograniczanie lokalizacji nowych zjazdów oraz skrzyżowań z drogami dojazdowymi.
3. Obsługa terenów przyległych do głównych korytarzy aglomeracyjnych poprzez już istniejące zjazdy, skrzyżowania oraz nowe drogi o klasie co najmniej lokalnej.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU POPRAWY FUNKCJONOWANIA KORYTARZY TRANSPORTOWYCH ORAZ REALIZACJI KOLEI AGLOMERACYJNEJ WE WROF.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Uwzględnienie głównych korytarzy aglomeracyjnych we WrOF przy planowaniu inwestycji w infrastrukturę transportową.
2. Poprawienie funkcjonowania sieci drogowej i redukcja uciążliwości związanych z wielkością natężenia ruchu samochodowego we WrOF poprzez:
  - 1) budowę obwodnicy Międzyborza w ciągu drogi krajowej nr 25,
  - 2) budowę obwodnicy Gniechowice w ciągu drogi krajowej nr 35,
  - 3) budowę obwodnicy Wiązowa w ciągu drogi krajowej nr 39.
3. Przystosowanie linii kolejowych do przewozów aglomeracyjnych.
4. Podwyższenie bezpieczeństwa na liniach kolejowych w sieci TEN-T oraz na liniach we Wrocławskim Węźle Kolejowym poprzez realizację wielo- i poziomowych bezkolizyjnych przejazdów kolejowych w szczególności na liniach kolejowych nr 143 na odcinku st. Wrocław Psie Pole – Wrocław Nadodrze oraz nr 285 Wrocław Główny – st. Wrocław Klecina.
5. Przeprowadzenie analizy usytuowania stacji i przystanków kolejowych i uwzględnienie ich przy modernizacji/rewitalizacji linii kolejowych, tak aby ujmowały potrzeby przestrzenne i funkcjonalne obecnych i przyszłych pasażerów.
6. Rewitalizacja nieczynnych linii kolejowych we WrOF z uwzględnieniem potrzeb kolei aglomeracyjnej:
  - 1) linia kolejowa nr 285 na odcinku Wrocław Główny – Świdnica,
  - 2) linia kolejowa nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce – Wrocław Sołtysowice,
  - 3) linia kolejowa nr 310 na odcinku Kobierzyce – Piława Górna.

Postulaty kierowane do powiatów:

1. Uwzględnienie głównych korytarzy aglomeracyjnych przy planowaniu inwestycji.	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo

Postulaty kierowane do gmin:

1. Zabezpieczenie terenów pod utworzenie na terenie WrOF <i>głównych korytarzy aglomeracyjnych*</i> .	Brzeg Dony, Jordanów Śląski, Międzybórz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Prusice, Sobótka, Syców, Wołów, Żmigród
2. Realizacja na terenach zabudowanych ciągów pieszych lub pieszko-rowerowych w ramach wskazanych <i>głównych korytarzy*</i> aglomeracyjnych.	
3. Uwzględnienie następujących <i>głównych korytarzy aglomeracyjnych*</i> :	
1) korytarz (ślężański) – przebieg: DP2075D Jordanów Śląski – Sobótka – dalej jako DP1990D Sobótka – Mirosławice,	Jordanów Śląski, Sobótka
2) korytarz (ostrowski) – przebieg: DK25 węzeł Oleśnica Północ – granica województwa,	Międzybórz, Oleśnica, Syców
3) korytarz (dolnobrzezki) – przebieg: DW341 Pęgów – Brzeg Dolny – Prawików,	Brzeg Dolny, Oborniki Śląskie, Wołów
4) korytarz (wołowsko-żmigrodzki) – przebieg: DW339 Wołów – Strupina – węzeł Żmigród,	Prusice, Wołów, Żmigród
5) korytarz (aglomeracyjny S5-A4) – przebieg: DW340 - Brzeg Dolny (obwodnica) – Miękinia (obwodnica) - Błonie (skrzyżowanie z DK94).	Brzeg Dolny, Miękinia
4. Uwzględnienie rezerw terenowych umożliwiających w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych budowę <i>węzłów aglomeracyjnych*w</i> :	Bierutów, Kąty Wrocławskie, Mietków, Siechnice, Sobótka, Twardogóra, Żmigród
1) Bierutowie,	
2) Kątach Wrocławskich,	
3) Mietkowie,	
4) Siechnicach,	
5) Sobótce,	
6) Twardogórze,	
7) Żmigrodzie.	
5. Uwzględnienie funkcjonowania zintegrowanych węzłów przesiadkowych na terenie Wrocławia, w tym rozwój już istniejących węzłów oraz zabezpieczenie rezerw terenowych dla węzłów nowych:	m. Wrocław
1) Wrocław Brochów,	
2) Wrocław Leśnica,	
3) Wrocław Lotnisko,	
4) Wrocław Maślice,	
5) Wrocław Nowy Dwór,	
6) Wrocław Osobowice AOW,	
7) Wrocław Partynice,	
8) Wrocław Psie Pole,	
9) Wrocław Stadion Południe,	
10) Wrocław Wojnów,	
11) Wrocław Zachodni.	

DZIAŁANIA Z ZAKRESU POPRAWY FUNKCJONOWANIA KORYTARZY TRANSPORTOWYCH ORAZ REALIZACJI KOLEI
AGLOMERACYJNEJ WE WROF.

6. Przeprowadzenie szczegółowych analiz dot. możliwości rozbudowy dróg wjazdowych do Wrocławia o buspasy prowadzące do pierwszego zintegrowanego węzła przesiadkowego* na terenie miasta.	Czernica, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Siechnice, Wisznia Mała, m. Wrocław
7. Poprawienie funkcjonowania korytarza transportowego i redukcja uciążliwości związanych z wielkością natężenia ruchu samochodowego we WroF poprzez:	
1) wyznaczenie rezerwy terenowej dla realizacji drogi klasy G na relacji Jelcz-Laskowice – Bierutów – węzeł Syców Zachód,	Bierutów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Oleśnica, Syców
2) wyznaczenie rezerwy terenowej dla realizacji drogi klasy G w relacji Jelcz-Laskowice – Oleśnica,	Bierutów, Czernica, Jelcz-Laskowice, Oleśnica, m. Oleśnica
3) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Międzyborza w ciągu drogi krajowej nr 25,	Międzybórz
4) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Gniechowic w ciągu drogi krajowej nr 35,	Kąty Wrocławskie
5) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Wiązowa w ciągu drogi krajowej nr 39,	Wiązów
6) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Lubiąza w ciągu drogi wojewódzkiej nr 338,	Wołów
7) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Kryniczna w ciągu drogi wojewódzkiej nr 346,	Kąty Wrocławskie
8) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Szczepankowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 346,	Kobierzyce
9) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Wierzbic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 346,	Kobierzyce
10) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Borka Strzezińskiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395,	Borów
11) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Ludowa Polskiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395,	Strzelin
12) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Gaju Oławskiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 396,	Oława
13) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Twardogóry w ciągu drogi wojewódzkiej nr 448,	Twardogóra
14) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Bierutowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 451,	Bierutów
15) wyznaczenie rezerwy terenowej dla budowy obwodnicy Sycowa,	Syców
16) wyznaczenie rezerw terenowych dla budowy obwodnic miejscowości Bukowice, Rościślawice, Wilczyn oraz Droszów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340.	Brzeg Dolny, Oborniki Śląskich, Trzebnica
8. Uwzględnienie w Studium rozwiązań sprzyjających rozwojowi elektromobilności oraz wykorzystaniu paliw alternatywnych w transporcie.	gminy zlokalizowane w granicach WroF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Uwzględnienie rezerwy terenowej dla drogi klasy G na relacji Jelcz-Laskowice – Bierutów – węzeł Syców Zachód.	województwo opolskie
--	----------------------

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych:

gminy zlokalizowane w granicach WroF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

1. Wyznaczenie miejsca umożliwiającego realizację przynajmniej jednego zintegrowanego węzła przesiadkowego* na terenie gminy.
2. Przeprowadzenie szczegółowych analiz dot. możliwości wyznaczenia elementów systemu park & ride przy stacjach i przystankach kolejowych oraz pętach tramwajowych.

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

E.4.2. Zapewnienie wysokiej jakości życia i inwestowania, przy zachowaniu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF

Podstawą sformułowania Kierunku były następujące przesłanki:

- powstrzymanie dalszego rozlewania się zabudowy i zapewnienie wielofunkcyjności poszczególnych jednostek osadniczych pozwalające na zmniejszenie dystansów związanych z realizacją codziennych potrzeb i ograniczenie transportochłonności sieci osadniczej,
- zapewnienie wysokiej jakości środowiska zamieszkania, w tym ekologicznych warunków życia przez rozwój terenów mieszkaniowych w miejscach pozbawionych ograniczeń związanych z sąsiedztwem konfliktowych funkcji lub niekorzystnych uwarunkowań środowiskowych,
- zapewnienie odpowiedniego udziału terenów zieleni stanowiących przeciwwagę dla intensywnego zagospodarowania związanego z działalnością człowieka oraz służących codziennej rekreacji, w nowych oraz przekształcanych strukturach osadniczych,
- zapewnienia mieszkańcom minimalnych standardów wyposażenia w usługi publiczne,
- konieczność zachowania wartości dziedzictwa i cech krajobrazu kulturowego jako podstawy tożsamości obszaru WrOF,
- zapewnienie skuteczności ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego o wysokich wartościach historycznych i artystycznych,
- konieczność utworzenia spójnego systemu infrastruktury turystycznej, rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej w obszarze WrOF wymagającego koordynacji na różnych poziomach lokalnym, subregionalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
- słaba oferta atrakcyjnych terenów inwestycyjnych pod rozwój funkcji gospodarczych oraz metropolitalnych.

Pożądane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym WrOF w wyniku realizacji Kierunku:

- ograniczenie wprowadzania nowego zainwestowania na tereny otwarte, poprzez efektywne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych oraz kształtowanie i rozwijanie zwartych struktur osadniczych - minimalizujących koszty (ekonomiczne i środowiskowe) związane z ich obsługą,
- zwiększenie koordynacji rozwoju osadnictwa z możliwościami rozwojowymi sieciowych systemów infrastruktury technicznej wpływających na poziom życia zarówno w sposób bezpośredni (komfort życia związany z dostępnością udogodnień cywilizacyjnych) jak i pośredni (wysoka jakość środowiska jako istotny wyznacznik jakości przestrzeni życia i pracy),
- wzrost atrakcyjności środowiska zamieszkania, rozumianej jako upowszechnienie dostępności do podstawowych usług publicznych, w tym terenów codziennej rekreacji, a także do przystanków i węzłów transportu zbiorowego w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania,
- ograniczenie działań negatywnie wpływających na walory krajobrazowe (w tym kompozycję urbanistyczną istniejących założeń) i zwiększenie skuteczności ich ochrony,
- wzmocnienie tożsamości kulturowej i historycznej obszaru przez zachowanie najcenniejszych zasobów dziedzictwa kulturowego,
- skuteczna ochrona i poprawa stanu założeń przestrzennych, obiektów i zespołów zabytkowych przez stosowanie takich form ochrony zabytków, jak pomniki historii i parki kulturowe,
- wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego w rozwoju społeczno-gospodarczym,
- poprawa dostępu mieszkańców WrOF do obszarów codziennego i cotygodniowego wypoczynku,
- wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru WrOF,
- atrakcyjnie zlokalizowane i uzbrojone tereny inwestycyjne przyciągające inwestorów zewnętrznych i tworzących trwałe miejsca pracy w szczególności w branżach o największym potencjale rozwoju.

Tabela 22. Działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU PODNIESIENIA JAKOŚCI ZAMIESZKANIA.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
1. Utworzenie i zarządzanie metropolitalnym klastrem turystyczno-sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowym.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
1. Opracowanie krajowej polityki deglomeracji usług wyższego rzędu na obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich.	
2. Uwzględnienie WrOF w politykach i planach rozwoju międzynarodowych, krajowych i ponadregionalnych usług sportu i rekreacji.	
Postulaty kierowane do powiatów:	
1. Opracowanie koncepcji rozlokowania ponadlokalnych obiektów i obszarów związanych z usługami.	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo
Postulaty kierowane do gmin:	
gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1	
1. Określanie <i>wytycznych*</i> pozwalających uzyskać: <ol style="list-style-type: none"> 1) wysoki standard zamieszkiwania – odpowiednio dostosowany do lokalnych uwarunkowań właściwych dla terenów miejskich, podmiejskich i wiejskich, 2) odpowiedni klimat zamieszkiwania: nasłonecznienie, przewietrzanie, wilgotność powietrza, nasycenie zielenią, 3) odpowiednią jakość środowiska, niski poziom zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby w tym zanieczyszczeń hałasem, falami elektromagnetycznymi, światłem nocnym oraz fetorem, 4) dobrą dostępność czasową i przestrzenną do podstawowych usług – opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, szkolnictwa, zdrowia, handlu i gastronomii, 5) dobrą dostępność czasową i przestrzenną do terenów sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych – przyosiedlowych, związanych bezpośrednio z terenami mieszkaniowymi, 6) dobrą dostępność do usług ponadpodstawowych, 7) dobrą dostępność do usług wyższego rzędu, 8) dobrą dostępność do miejsc pracy, 9) dobrą dostępność do funkcji turystycznych i rekreacji weekendowej na obszarze WrOF (terenów i obiektów sportowych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych). 	
2. Otaczanie <i>jednostek osadniczych*</i> terenami zadrzewionymi, rekreacyjno-wypoczynkowymi, zieleni urządzonej.	
3. Wyodrębnienie na terenach wskazujących pod rozwój zabudowy lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, odrębnych funkcjonalnie ogólnodostępnych <i>terenów zieleni*</i> o powierzchni nie mniejszej niż 1000m ² i szerokości nie mniejszej niż 20m.	
4. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, energetycznego, powodziowego, transportowego oraz przestrzennego przy określaniu kierunków polityki przestrzennej oraz ustalaniu standardów i wskaźników zagospodarowania przestrzennego.	
5. Na styku jednostek administracyjnych uspojnienie przebiegu szlaków turystycznych z gminami ościennymi.	
6. Integrowanie obszarów rozwoju turystyki i rekreacji WrOF z obszarami tworzącymi <i>system Zielonej Infrastruktury*</i> .	
7. Poprawa dostępności komunikacją zbiorową i rowerową obszarów rozwoju turystyki, sportu i rekreacji w WrOF.	
8. Rozwój funkcji turystycznych w obszarach nieposiadających atrakcyjnych turystycznie zasobów przyrodniczych, prowadzić w oparciu o zasoby środowiska kulturowego.	
9. Integracja szlaków turystycznych z przystankami komunikacji zbiorowej.	
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:	
1. Proekologiczne zagospodarowanie turystyczne, sportowe i rekreacyjno-wypoczynkowe Odry.	województwo opolskie

DZIAŁANIA Z ZAKRESU PODNIESIENIA JAKOŚCI ZAMIESZKANIA.

Ustalenia obowiązujące dla gmin
przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wraz z zaleceniami*:

gminy zlokalizowane w granicach WroF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

1. Określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartej kompleksu publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego**, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzaniu czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych. Zwarty kompleks publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** musi stanowić wyodrębnioną przestrzennie jednostkę funkcjonalną lub składać się z kilku odrębnych, lecz powiązanych funkcjonalnie, jednostek funkcjonalnych o przeznaczeniu podstawowym zawierającym się w zakresie pojęcia publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**. Zaleca się, aby minimalna powierzchnia zwartej kompleksu publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego** wynosiła:
  - 1) dla gmin powyżej 10 tys. mieszkańców – 20 ha,
  - 2) dla gmin poniżej 10 tys. mieszkańców – 10 ha.
2. Określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego** w zasięgu pieszo dojazdu i dojazdu rowerem. Zaleca się aby, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, określić lokalizację, wydzielonego funkcjonalnie i zwartej przestrzennie, publicznie dostępnego *terenu rekreacyjno-wypoczynkowego**, o następujących parametrach:
  - 1) o powierzchni co najmniej 0,2 ha w odległości do 800 m od terenów granic terenów zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) o powierzchni co najmniej 2,0 ha w odległości do 2500 m od terenów granic terenów zabudowy mieszkaniowej.
3. Określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi *terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi** poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub bilansowych wytycznych do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowych. Zaleca się aby wskaźnik ten był wyrażony poprzez ustalenie proporcji powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznie dostępnych *terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** do powierzchni wydzielonych funkcjonalnie *terenów zabudowy mieszkaniowej** wyrażonych formie ilorazu, a wartość jego wynosiła co najmniej 0,1.
4. Ograniczenie przeznaczania pod *zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem** terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej. Poza terenami miast pod *zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem**, zaleca się przeznaczanie terenów położonych w odległościach co najmniej:
  - 1) 100 m od linii kolejowych zaliczanych do sieci TEN-T,
  - 2) 100 m od autostrad, dróg ekspresowych oraz głównych ruchu przyspieszonego,
  - 3) 50 m od dróg głównych.
5. Separowanie terenów *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** od obiektów i terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** a dużymi *zwartymi kompleksami terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej**. Poza terenami miast zaleca się aby zachowywać parametr odległości co najmniej 150 m między terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** a *zwartymi kompleksami zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej* o powierzchni przekraczającej 10,0ha.
6. Określenie minimalnych odległości pomiędzy terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** a najbliższymi terenami zabudowy związanej z potencjalną emisją fetoru. Zaleca się zachowanie odległości terenów *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** co najmniej:
  - 1) 400 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP),
  - 2) 300 m od najbliższych terenów istniejącej lub projektowanej zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (od 60 do 210 DJP),
  - 3) 300 m od najbliższych terenów zabudowy istniejącej lub projektowanej związanej z przetwarzaniem i składowaniem odpadów.
7. Podporządkowanie ochronie zasobów cennych przyrodniczo i kulturowo rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.
8. Wskazanie obszarów, które wymagają współpracy z sąsiednimi gminami przy opracowywaniu planów rozwoju infrastruktury turystycznej.
9. Realizowanie Systemu Zielonej Infrastruktury jest priorytetem wobec wszelkich innych zasad zagospodarowania ustalonych w PLANIE z wyłączeniem ważnych względów społecznych oraz celów publicznych.

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 23. Działania z zakresu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WYSOKICH WARTOŚCI I CECH KRAJOBRAZU KULTUROWEGO WROF.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
1. Obejmowanie ochroną w formie pomnika historii obiektów zabytkowych o wysokich wartościach historycznych i znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego w wymiarze krajowym. Na obszarze miejskiego obszaru funkcjonalnego proponuje się powołanie następujących <i>pomników historii</i> *:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) zespół opactwa cystersów w Lubiążu, 2) zespół rezydencjonalny - zamek i kościół pw. św. Jana Apostoła w Oleśnicy, 3) kościół pw. św. Gotarda w Strzelinie, 4) zespół kościoła pw. Świętej Trójcy w Żórawinie, 5) zespół pałacowy w Bagnie, 6) zespół pałacowy w Oleśnicy Małej. 	
Postulaty kierowane do powiatów: brak	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Utworzenie parków kulturowych w celu zachowania wartości krajobrazu kulturowego o wysokim znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego. Na obszarze miejskiego obszaru funkcjonalnego proponuje się utworzenie następujących <i>parków kulturowych</i> *:	
1) zespół opactwa cystersów w Lubiążu,	Wołów
2) Hala Stulecia we Wrocławiu,	m. Wrocław
3) założenie przestrzenne miejscowości i zespół pałacowo-parkowy w Miliczu,	Milicz
4) założenie przestrzenne miejscowości Sulów,	Milicz
5) założenie krajobrazowo-przestrzenne wsi Wierzchowice-Krośnice.	Krośnice
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak	
Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych:	
1. Wprowadzanie <i>wytycznych</i> * określających zasady ochrony i zagospodarowania obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków.	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
2. Wskazywanie obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w ewidencji zabytków), w tym dóbr kultury współczesnej.	
3. Wprowadzanie <i>wytycznych</i> * w zakresie zasad ochrony i zagospodarowania dóbr kultury współczesnej.	
4. Uwzględnianie w ustaleniach postulatów w zakresie powołania pomników historii dla obiektów o wysokich wartościach historycznych i znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego w wymiarze krajowym.	Oborniki Śląskie, Oleśnica, Oława, Strzelin, Wołów, Żórawina

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 24. Działania z zakresu kształtowania wysokiej jakości obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji*.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁTOWANIA WYSOKIEJ JAKOŚCI OBSZARÓW OPTIMALNEJ LOKALIZACJI NOWYCH INWESTYCJI.

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Przy dystrybuowaniu środków finansowych i kierowaniu działań rozwojowych w zakresie wsparcia rozwoju i obsługi terenów inwestycyjnych na terenie WrOF w pierwszej kolejności należy uwzględniać *obszary optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Przy dystrybuowaniu środków finansowych i kierowaniu działań rozwojowych w zakresie wsparcia rozwoju i obsługi terenów inwestycyjnych na terenie WrOF w pierwszej kolejności należy uwzględniać *obszary optymalnej lokalizacji nowych inwestycji**.

Postulaty kierowane do powiatów:

1. Uwzględnianie w pierwszej kolejności *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** przy planowaniu działań rozwojowych w zakresie wsparcia rozwoju i obsługi terenów inwestycyjnych na terenie WrOF. : powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo

Postulaty kierowane do gmin:

gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1 oraz miasta na prawach powiatu w ich granicach administracyjnych, na zasadach przez nie ustalonych

1. Ustalenie:
  - 1) terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji skoncentrowanej działalności gospodarczej.
2. Określenie wytycznych* w zakresie zasad kształtowania polityki przestrzennej oraz warunków zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających dobrą dostępność:
  - 1) do infrastruktury transportowej,
  - 2) do infrastruktury technicznej,
  - 3) do infrastruktury naukowo-badawczej,
  - 4) do bazy edukacyjnej,
  - 5) do infrastruktury biznesowo-finansowej.
3. Optymalizowanie lokalizacji dużych kompleksów terenów zabudowy usługowej lub produkcyjnej. Zaleca się, aby kompleksy terenów o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha przeznaczone pod rozwój zabudowy usługowej lub produkcyjnej w miarę możliwości wyznaczać w obrębie wskazanych w PLANIE *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** lub w odległości do 1000 m od nich – w przypadku braku możliwości wynikających z uwarunkowań lokalnych.
4. Zapewnienie efektywnej obsługi komunikacyjnej terenów wyznaczonych pod rozwój zabudowy usługowej lub produkcyjnej wyznaczonych w ramach *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** wskazanych w PLANIE lub innych dużych, zwartych kompleksów terenu zabudowy usługowej lub produkcyjnej przeznaczonych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej. Zaleca się aby obsługa komunikacyjna tych terenów była zapewniona drogą co najmniej o parametrach drogi klasy zbiorczej, wyposażoną w pas zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wysokiej o szerokości co najmniej 3,0 m.
5. Ustalenie wytycznych* w zakresie odległości między przeznaczanymi pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej terenami zabudowy usługowej lub produkcyjnej – wyznaczanymi w ramach, wskazanych w PLANIE, *obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji** lub ustalonymi w ramach innych dużych, zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej a istniejącymi i projektowanymi terenami *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem**. Zaleca się, aby odległość od terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem wynosiła co najmniej:
  - 1) 150 m od zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej, przeznaczonych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o łącznej powierzchni od 10,0 do 25,0ha,
  - 2) 300 m od zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej, przeznaczonych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o łącznej powierzchni przekraczającej 25,0ha.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁTOWANIA WYSOKIEJ JAKOŚCI TERENÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ.

6. Zabezpieczenie odpowiedniej jakości środowiska na obszarach skoncentrowanej działalności gospodarczej – dużych, zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej – poprzez ustalenie wskaźnika nasycenia tych terenów zielenią określającego wielkość powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych *terenów zieleni** przypadających na funkcjonujące w ramach obszarów skoncentrowanej działalności gospodarczej terenów zabudowy usługowej i/lub produkcyjnej. Zaleca się, aby wskaźnik udziału zieleni wyrażony został jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych *terenów zieleni** do terenów produkcyjnych lub usługowych, a jego wartość wynosiła co najmniej 0,05.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych: brak

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

E.4.3. Skuteczna ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i racjonalne wykorzystanie zasobów

Podstawą sformułowania Kierunku były następujące przesłanki:

- wynikająca z zasady zrównoważonego rozwoju bezwzględna potrzeba skutecznej ochrony walorów środowiska przyrodniczego oraz ich zachowania dla przyszłych pokoleń,
- zapewnienie ciągłości i spójności przestrzennej ekosystemów dla zachowania ich różnorodności biologicznej,
- rozwój i optymalizacja systemu obszarów chronionych z uwzględnieniem obszarów formalnie nieobjętych ochroną prawną,
- zachowanie specyficznych i wyróżniających obszar walorów krajobrazowych,
- trwałe zachowanie i racjonalne użytkowanie posiadanych zasobów,
- skuteczna ochrona zasobów środowiska przyrodniczego.

Pożądane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym WrOF w wyniku realizacji Kierunku:

- sprawnie funkcjonujący system ekologiczny oparty o istniejące obszary chronione, korytarze ekologiczne, elementy zielonej infrastruktury, elementy zieleni miejskiej i tzw. zielonych pierścieni wokół miast oraz ekosystemów wodnych, leśnych i tzw. terenów otwartych – jako niezbędny element dla stabilnego i trwałego rozwoju obszaru WrOF,
- zapewnienie spójności systemu przyrodniczego Wrocławia i jego otoczenia poprzez wykorzystanie istniejących obszarów chronionych w granicach miasta, systemu zieleni miejskiej, dolin rzecznych, lasów oraz istniejących i planowanych w Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego Wrocławia klinów zieleni, tworząc docelowo przyrodniczy układ pierścieniowo-klinowy,

- zmniejszenie presji inwestycyjnej na obszary szczególnie cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym,
- utrzymanie istniejących walorów krajobrazowych, m.in. poprzez wzmocnienie roli obszarów chronionego krajobrazu, w tym powoływanie nowych obszarów chroniących krajobraz – np. w oparciu o przebieg najważniejszych korytarzy ekologicznych,
- dobry stan środowiska w szczególności w odniesieniu do jakości wód, gleb i powietrza,
- racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych w rozwoju społeczno-gospodarczym,
- objęcie obszarów występowania zasobów naturalnych skuteczną ochroną.

Tabela 25. Działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI I SPÓJNOŚCI TERENÓW CENNYCH PRZYRODNICZO I KRAJOBRAZOWO.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP: brak	
Postulaty kierowane do powiatów: brak	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Aktualizowanie opracowań ekofizjograficznych i inwentaryzacji przyrodniczych, które będą stanowiły podstawę do waloryzacji i wyznaczania terenów cennych przyrodniczo oraz zapewnienia ich ciągłości, w tym wyznaczania lokalnych korytarzy ekologicznych.	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak	

DZIAŁANIA Z ZAKRESU ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI I SPÓJNOŚCI TERENÓW CENNYCH PRZYRODNICZO I KRAJOBRAZOWO.

Ustalenia obowiązujące dla gmin

przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wraz z zaleceniami*.

1. Uwzględnienie i zachowanie ciągłości wskazanych w Planie korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym* (łądowych i rzecznych) poprzez uszczegółowienie ich przebiegu oraz określenie zasad ich zagospodarowania w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych. Przy wyznaczaniu korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym* zaleca się zachowanie poniższych parametrów:	
1) szerokość korytarza ekologicznego łądowego lub rzeczno-łądowego (międzynarodowe) powinna wynosić co najmniej 300 m, przy czym wskazane jest uzyskanie szerokości korytarza pomiędzy 1000 m a 5000 m, wyznaczonego poza terenami zabudowanymi* i terenami zurbanizowanymi*.	Cieszków, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Krośnice, Międzybórz, Milicz, Oleśnica, Prusice, Syców, Trzebnica, Twardogóra, Wińsko, Wołów, Zawonia, Żmigród - rzeczne (dolina Odry): Brzeg Dolny, Czernica, Jelcz-Laskowice, Malczyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Oława, Siechnice, Środa Śląska, Wińsko, Wołów, m. Wrocław
2) szerokość korytarza ekologicznego łądowego (krajowego) powinna wynosić co najmniej 200 m, przy czym wskazane jest uzyskanie szerokości korytarza pomiędzy 300 m a 1000 m, wyznaczonego poza terenami zabudowanymi* i terenami zurbanizowanymi*.	Bierutów, Brzeg Dolny, Cieszków, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Jelcz-Laskowice, Malczyce, Międzybórz, Miękinia, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Oława, Prusice, Siechnice, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Zawonia
3) szerokość korytarza ekologicznego łądowego (regionalnego) powinna wynosić co najmniej 200 m, przy czym wskazane jest uzyskanie szerokości korytarza pomiędzy 300 m a 1000 m, wyznaczonego poza terenami zabudowanymi* i terenami zurbanizowanymi*.	Czernica, Długołęka, Jelcz-Laskowice, Miękinia, Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, m. Wrocław
4) szerokość korytarza ekologicznego rzeczno-łądowego o znaczeniu ponadlokalnym (w tym odcinki wymagające szczególnej ochrony) powinna wynosić co najmniej 50 m, przy czym wskazane jest uzyskanie szerokości korytarza pomiędzy 100 m, a 300 m, wyznaczonego poza terenami zabudowanymi* i terenami zurbanizowanymi*.	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Koberzyce, Kondratowice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Oława, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Żmigród, Żórawina
2. Uwzględnienie i zachowanie ciągłości wskazanych w Planie (WrOF) korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym* (łądowych i rzecznych) poprzez uszczegółowienie ich przebiegu oraz określenie zasad ich zagospodarowania w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych. Przy wyznaczaniu korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym* zaleca się zachowanie szerokości korytarza nie mniejszej niż 30 m, przy czym wskazane jest uzyskanie szerokości korytarza pomiędzy 50 m a 100 m, wyznaczonego poza terenami zabudowanymi*.	w tym odcinki wymagające szczególnej ochrony: Brzeg Dolny, Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, Mietków, Miękinia, Oborniki Śląskie gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
3. Zapewnienie drożności i prawidłowego funkcjonowania korytarzom ekologicznym wyznaczonym na podstawie wskazanych we WrOF korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym* poprzez: 1) ustalenie minimalnych odległości między terenami lasów, gdzie zaleca się aby odległość ta wynosiła nie więcej niż 500 m, a przestrzeń między nimi nie była przecięta barierami utrudniającymi przemieszczanie się zwierząt, 2) wskazanie, wymagających ochrony przed zalesieniem, cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, zespołów łąk i pastwisk, obszarów podmokłych oraz osi i ciągów widokowych, 3) określenie zakresu ochrony przed lokowaniem zwartej zabudowy i infrastruktury technicznej, 4) sformułowanie warunków zabezpieczenia przed zabudowywaniem dolin rzecznych poza terenami zabudowanymi* i terenami zurbanizowanymi*.	gminy, na obszarze których występują korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym ustalone na rysunku Planu nr 10. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. System ochrony zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych

DZIAŁANIA Z ZAKRESU ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI I SPÓJNOŚCI TERENÓW CENNYCH PRZYRODNICZO I KRAJOBRAZOWO.

5) określenie zasięgu i zakresu zabezpieczenia przed zabudową niezabudowanych terenów (cennych) starorzeczy oraz ustalenie warunków ich odtworzenia.	
4. Uwzględnienie systemu ochrony przyrody i zieleni miejskiej Wrocławia ustalonego w <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia*</i> – w celu stworzenia docelowego spójnego układu pierścieniowo-klinowego miasta z jego otoczeniem.	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
5. Ograniczenie, w miarę możliwości, rozdzielania inwestycjami liniowymi lub dużymi terenami zabudowy, które mogłyby stanowić istotną barierę przestrzenną, dużych kompleksów leśnych oraz innych obszarów przyrodniczo cennych takich jak turzycowiska, zespoły łąk i pastwisk, obszarów podmokłych poprzez ustalenie wytycznych pozwalających na zachowanie zwarłości tych obszarów. Zaleca się aby nie dzielić funkcjonalnie kompleksów leśnych oraz innych obszarów przyrodniczo cennych takich jak turzycowiska, zespoły łąk i pastwisk o powierzchni powyżej 100 ha i nie dopuszczać na ich obszarze dużych kompleksów zabudowy o powierzchni przekraczającej 10 ha.	

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 26. Działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU OCHRONY I RACJONALNEGO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
1. Koncesjonowanie wydobycia kopalin ze złóż w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie ich zasobów z uwzględnieniem środowiskowych, społecznych, technicznych i ekonomicznych uwarunkowań eksploatacji.	
Postulaty kierowane do powiatów:	
1. Koncesjonowanie wydobycia kopalin ze złóż w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie ich zasobów z uwzględnieniem środowiskowych, społecznych, technicznych i ekonomicznych uwarunkowań eksploatacji.	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Przeznaczenie terenów górniczych, po zakończonej eksploatacji powierzchniowej, w maksymalnym stopniu na funkcje rekreacyjne lub retencyjne.	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
2. Uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż i przeznaczenie terenów w sposób niewywołujący konfliktów związanych z ich potencjalną eksploatacją.	
3. Ograniczanie przeznaczania gruntów rolnych wysokiej jakości na cele nierolnicze.	
4. Przeznaczenie pod zalesienia lub zadrzewienia nieużytków i użytków rolnych niskiej jakości, za wyjątkiem cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów otwartych i siedlisk przyrodniczych oraz obszarów podlegającym przepisom odrębnym (ochrona przeciwpowodziowa, inwestycje energetyczne i inne).	
5. Pielęgnacja istniejących i wprowadzanie nowych zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, szczególnie na obszarach intensywnej produkcji rolnej.	

DZIAŁANIA Z ZAKRESU OCHRONY I RACJONALNEGO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.

6. Uwzględnienie lokalizacji <i>udokumentowanych złóż kopalin* w lokalnych dokumentach planistycznych*</i> .	
7. Uwzględnienie obszarów i wymogów ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) zgodnie z warunkami określonymi dla ich obszarów ochronnych w planach gospodarowania wodami:	
1) GZWP nr 303,	Cieszków, Krośnice, Milicz, Międzybórz, Prusice, Trzebnica, Twardogóra, Wińsko, Wołów, Zawonia, Żmigród
2) GZWP nr 309,	Cieszków, Milicz
3) GZWP nr 319,	Brzeg Dolny, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, Udanin, Wołów, m. Wrocław
4) GZWP nr 320,	Bierutów, Czernica, Oława, Jelcz-Laskowice, Siechnice, m. Wrocław
5) GZWP nr 322.	Bierutów, Dobroszyce, m. Oleśnica, Oleśnica, Syców, Twardogóra

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw:

1. Ochrona podziemnych struktur wodonośnych, GZWP nr 320 - Pradolina rzeki Odra (S Wrocław),	województwo opolskie
2. Ochrona podziemnych struktur wodonośnych, GZWP nr 303 - Pradolina Barycz-Głogów (E), GZWP nr 309 - Zbiornik międzymorenowy Smoszew - Chwaliszew - Sulmierzyce.	województwo wielkopolskie

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzeniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych:

gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

1. Ustalenie *wytycznych** sprzyjających przeznaczaniu gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej pod zalesienia i zadrzewienia.
2. Ustalenie *wytycznych** w zakresie gospodarczego wykorzystania wód opadowych i roztopowych oraz *wody szarej**.

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

E.4.4. Kształtowanie struktury osadniczej WrOF w sposób umożliwiający zabezpieczenie przed skutkami zmian klimatu oraz negatywnymi skutkami działalności człowieka

Podstawą sformułowania Kierunku były następujące przesłanki:

- kształtowanie zabudowy w obszarach o dobrej dostępności transportu zbiorowego w sposób sprzyjający ruchowi pieszemu i rowerowemu jako czynnik zmniejszający transportochłonność sieci osadniczej,
- zapewnienie odpowiedniego udziału terenów zieleni stanowiących przeciwwagę dla intensywnego zagospodarowania związanego z działalnością człowieka oraz służących codziennej rekreacji, w nowych oraz przekształcanych strukturach osadniczych,
- konieczność minimalizacji zagrożenia wynikającego z intensyfikacji negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy, na które mają wpływ zarówno obserwowane zmiany klimatyczne jak i następstwa niewłaściwie prowadzonych działań przestrzennych,
- ograniczanie wprowadzania zabudowy mieszkaniowej na obszarach występowania zagrożeń naturalnych oraz poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego,
- nowe trendy w zwiększaniu retencyjności obszarów intensywnie zagospodarowanych,
- zapewnienie spójności rozwoju systemów infrastruktury technicznej z rozwojem struktury osadniczej,
- ograniczenie energochłonności struktur osadniczych,
- zapewnienie mieszkańcom odpowiednich standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w tym w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów na terenie WrOF.

Pożądanymi zmianami w zagospodarowaniu przestrzennym WrOF w wyniku realizacji Kierunku:

- zwiększenie gęstości zaludnienia w otoczeniu stacji i przystanków kolejowych oraz pętli tramwajowych,
- ograniczenie działań negatywnie wpływających na walory krajobrazowe i zwiększenie skuteczności ich ochrony,
- ograniczenie wprowadzania nowego zainwestowania na tereny otwarte, poprzez efektywne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych oraz kształtowanie i rozwijanie zwartych struktur osadniczych - minimalizujących koszty (ekonomiczne i środowiskowe) związane z ich obsługą,
- zmniejszenie podatności obszaru WrOF na warunki zmieniającego się klimatu, w tym wzrost poziomu bezpieczeństwa związanego z niedoborem wód i powodzią, poprzez wdrażanie planów: zarządzania ryzykiem powodziowym i przeciwdziałania skutkom suszy,
- zwiększenie zdolności retencyjnej obszaru, zwłaszcza terenów silnie zurbanizowanych,
- skoordynowany rozwój struktur osadniczych z dostępem do systemów infrastruktury technicznej, zapewniający optymalne koszty rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz warunki życia mieszkańców,
- kształtowanie struktur osadniczych w sposób minimalizujących zużycie energii niezbędnej do ich obsługi oraz sprawnie funkcjonująca sieć energetyczna, zapewniająca efektywne zaopatrzenie w ciepło, ograniczająca koszty produkcji i zużycia energii, a także wpływ systemów grzewczych na stan jakości powietrza i zdrowie mieszkańców,
- racjonalne wykorzystanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do rozmieszczenia instalacji opartych na odnawialnych źródłach energii,
- realizacja instalacji służących ograniczaniu ilości składowanych odpadów na terenie WrOF.

Tabela 27. Działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:	
1. Opracowanie strategii tworzenia i wdrażania Systemu Zielonej Infrastruktury Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia we współpracy z powiatami i gminami WrOF.	
Postulaty kierowane do Rządu RP:	
1. Wprowadzenie regulacji prawnych pozwalających na sprawną koordynację tworzenia i zarządzania systemem zielonej infrastruktury.	
Postulaty kierowane do powiatów:	
1. Współpraca przy opracowaniu strategii tworzenia i wdrażania Systemu Zielonej Infrastruktury Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia.	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo
2. Zintegrowanie przestrzenne Systemu Zielonej Infrastruktury Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia z systemem turystycznym WrOF.	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Współpraca przy opracowaniu strategii tworzenia i wdrażania Systemu Zielonej Infrastruktury WrOF.	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żmigród, Żórawina.
2. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI)*, wskazany na rysunku Planu nr 12, wprowadzanie ustaleń i wytycznych* pozwalających na unikanie kolizji kierunków rozwoju	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków,

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.

- przestrzennego gminy z funkcjami pełnionymi przez System Zielonej Infrastruktury.
3. Preferowanie w granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, następujących przeznaczeń terenów, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
- 1) tereny lasów,
  - 2) tereny zieleni urządzonej – takich jak: parki, ogrody, zieleńce, arboreta, alpinaria,
  - 3) tereny ogrodów działkowych,
  - 4) tereny rolnicze, w szczególności przeznaczane na uprawę ziół, kwiatów, owoców i warzyw,
  - 5) tereny usługowe – w zakresie:
    - a) opieki i zdrowia (zakłady opiekuńczo-lecznicze, obiekty i tereny zamieszkania zbiorowego dla osób starszych i niepełnosprawnych),
    - b) centrów zdrowia i urody (SPA, saunaria),
    - c) sportu i rekreacji (tereny boisk sportowych, sal sportowych, kąpielisk, basenów, kortów tenisowych, pól golfowych, stadniny koni, pól biwakowych i kempingowych, parków linowych, trasy i miejsca do jazdy konnej, trasy rowerowe, trasy do narciarstwa biegowego, górki saneczkowe, parkury, miasteczka rowerowe, skateparki, lotniska i tory wyścigowe dla modelarzy, miejsca dla baloniarzy, motolotniarzy, przystanie, łowiska dla wędkarzy, stawy rybne, miejsca do grillowania),
    - d) turystyki,
    - e) naukowo-dydaktycznym (kampusy szkół wyższych, szkolnictwo zawodowe),
    - f) naukowo-badawczym (jednostki naukowo-badawcze, w szczególności związane z produkcją żywności i produktów naturalnych),
  - 6) tereny zabudowy letniskowej,
  - 7) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym.
4. Realizowanie w granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, terenów usługowych sportowych, rekreacyjno-wypoczynkowych oraz turystycznych w formie ekstensywnej, rozporoszonej, na zasadzie uzupełnienia istniejącego zagospodarowania.
5. Promowanie rozwiązań zapobiegających nadmiernemu odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych powyżej naturalnego poziomu odpływu, np. poprzez stosowanie dołów chłonnych, studni chłonnych, zbiorników i innych rozwiązań naturalnych i technicznych retencjonujących wody opadowe i roztopowe.
6. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZB_1, PZB_2, PZB_3, PZB_WP_1, PZB_WP_2, PZB_WP_3, PZB_WT_2, PZB_WT_3
- Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żmigród, Żórawina
- Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żmigród, Żórawina
- Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Mietków, Miękinia, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Środa Śląska, Trzebnica, Wisznia Mała, Wołów,

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.

przeznaczanie gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej, tj. VI i VI w miarę możliwości pod zalesienia i zadrzewienia.

Wrocław, Żórawina

7. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_WT_2, PZA_WT_3, PZB_WT_2, PZB_WT_3, PZC_WT_2, PZC_WT_3, PZA_WT_WP_2, PZC_WT_WP_2, PZC_WT_WP_3 i PZC_MS_3 ustalenie wytycznych* pozwalających na wyznaczenie terenów umożliwiających uprawianie narciarstwa zjazdowego oraz całorocznych torów saneczkowych.

Brzeg Dolny, Długołęka, Dobroszyce, Oborniki Śląskie, Prusice, Sobótka, Trzebnica, Twardogóra, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia

8. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_3, PZB_3, PZC_3, PZB_WP_3, PZC_WP_3, PZA_WT_3, PZB_WT_3, PZC_WT_3, PZC_WT_WP_3, PZC_MS_3 ustalenie wytycznych* umożliwiających:

Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wołów, Zawonia, Żmigród, Żórawina

- 1) zachowanie terenów rolnych wolnych od zabudowy,
- 2) uzupełnianie i restaurację historycznych struktur przestrzennych.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wraz z zaleceniami*:

1. Uwzględnienie Systemu Zielonej Infrastruktury składającego się z jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12 – tworzących kliny, ringi oraz łączniki stanowiące ciągłą całość przestrzenną, umożliwiającą przepływy środowiskowe i przyrodnicze wokół Wrocławia oraz do wewnątrz i na zewnątrz miasta.
2. W granicach wszystkich jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, ustala się:
  - 1) zachowanie wolnej od zabudowy przestrzeni pomiędzy jednostkami osadniczymi umożliwiającej swobodne przemieszczanie się dziko żyjących zwierząt – przy czym zaleca się pozostawienie między miejscowościami wolnych od zabudowy (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) pasów terenu o szerokości co najmniej 500 m,
  - 2) zapewnienie połączenia jednostek Zielonej Infrastruktury systemem tras rowerowych – w szczególności na terenach Skarbu Państwa oraz samorządu terytorialnego,
  - 3) zapewnienie ciągłości korytarzy migracyjnych wzdłuż cieków naturalnych niebędących rzekami poprzez określenie wytycznych w zakresie minimalnych szerokości pasów lub pasa terenu wyłączonych spod zabudowy i zachowanych dla naturalnych procesów przyrodniczo-środowiskowych lub nasadzeń zielenią wysoką gatunkami rodzimymi – przy czym zaleca się, aby ich szerokość wynosiła co najmniej po 20 m po obu stronach cieków lub 30 m w przypadku pasa zlokalizowanego jedynie po jednej stronie cieku,
  - 4) zapewnienie ciągłości korytarzy migracyjnych wzdłuż rzek poprzez określenie wytycznych w zakresie minimalnych szerokości pasów lub pasa terenu wyłączonych spod możliwości zabudowy i zachowanych dla naturalnych procesów przyrodniczo-środowiskowych lub nasadzeń zielenią wysoką gatunkami rodzimymi – przy czym zaleca się, aby ich szerokość wynosiła co najmniej po 30 m po obu stronach rzeki lub 50 m w przypadku pasa zlokalizowanego jedynie po jednej stronie rzeki,
  - 5) na styku Wrocławia z poszczególnymi gminami wyznaczyć lub zachować, w ramach jednostek ZI, otwarte korytarze przewietrzające poprzez określenie wytycznych w zakresie ich zabezpieczenia przed zabudowaniem i ustalenia właściwego sposobu ich zagospodarowania – przy czym zaleca się, aby zagospodarowywać ich wnętrza zakrzewieniami, a obrzeża

Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żmigród, Żórawina

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.

<p>zielenią wysoką, gdzie wskazane jest by szerokość zewnętrznych pasów terenów zieleni wysokiej miała szerokość co najmniej 15 m, a udział zieleni wysokiej w obszarze zajmowanym przez korytarz przewietrzający wynosił co najmniej 25% jego powierzchni w odniesieniu do danej jednostki ZI,</p> <p>6) zachowanie istniejących cieków i zbiorników wodnych poprzez określenie wytycznych w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów zapewniających utrzymanie migracji i bioróżnorodności oraz pozwalających na zachowanie ich pierwotnych parametrów retencyjnych w zakresie pojemności i zdolności przepływowej, a w miarę możliwości umożliwiających zwiększenie ich zdolności retencyjnych,</p> <p>7) ograniczenie rozwoju przestrzennego zabudowy poprzez określenie wytycznych dotyczących maksymalnych zasięgów rozwoju przestrzennego zabudowy, przy czym zaleca się aby przeznaczać pod rozwój zabudowy tereny położone w odległości nie większej niż 300 m od granic terenów już zabudowanych,</p> <p>8) zachowanie ciągłości korytarzy złożonych z otwartych terenów poprzez określenie wytycznych w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów ustalających minimalne szerokości korytarzy złożonych z terenów otwartych, przy czym zaleca się, aby szerokość tych korytarzy wynosiła od 200 do 500 m,</p> <p>9) zapewnienie odpowiednich stosunków wodnych poprzez wprowadzenie wytycznych dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> zasad regulowania stosunków wodnych przed zlokalizowaniem zabudowy i dostosowania systemu melioracyjnego do nowych warunków zagospodarowania, zasad zachowania naturalnego poziomu retencji przy zmianie przeznaczenia terenu. 	
<p>3. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, ustala się:</p> <ol style="list-style-type: none"> wykluczenie możliwości lokalizacji wielkotowarowych gospodarstw rolnych, łączenie terenów jednostek ZI systemem tras rowerowych. 	<p>gminy (Strefy I WrOF): Czernica, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Siechnice, Wisznia Mała, Wrocław, Żórawina</p>
<p>4. Określenie wytycznych* w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla terenów jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, pozwalających na ograniczenie lub wykluczenie możliwości lokalizacji wielkotowarowych gospodarstw rolnych.</p>	<p>gminy (Strefy II WrOF): Borów, Brzeg Dolny, Dobroszyce, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kostomłoty, Mietków, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Sobótka, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, Zawonia, Żmigród</p>
<p>5. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_1, PZA_2, PZA_3, PZA_WP_1, PZA_WT_2, PZA_WT_3, PZA_WT_WP_2 ustala się:</p> <ol style="list-style-type: none"> bezwzględne utrzymanie zieleni wysokiej we wszystkich formach oraz na wszystkich terenach użytkowanych jako: użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, grunty leśne, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej, cmentarze oraz lasy gminne, z dopuszczeniem jej usunięcia jedynie na ważne cele publiczne z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zachowanie, uzupełnienie oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej wzdłuż cieków naturalnych oraz dróg publicznych, zachowanie i wprowadzenie nowych zadrzewień wzdłuż miedz. 	<p>Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Mietków, Miękinia, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Trzebnica, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żórawina</p>
<p>6. Określenie dla terenu jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_1, PZA_WP_1, PZB_1, PZB_WP_1, PZC_1, PZC_WP_1 wytycznych* w zakresie zachowania odpowiednich proporcji między publicznymi terenami zieleni* a terenami zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej lub usługowej wyrażonych przy pomocy wskaźnika. Zaleca się, aby wskaźnik określający proporcje ustalony był jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni* do powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów</p>	<p>gminy (Strefy I WrOF): Czernica, Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Siechnice, Wisznia Mała, Wrocław, Żórawina</p>

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.

zabudowy produkcyjnej lub usługowej i wynosił odpowiednio:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej – co najmniej 0,1, tj. co najmniej 1000 m² ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) dla terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej – co najmniej 0,01, tj. co najmniej 100 m² powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej.
7. Określenie dla terenu jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_2, PZA_WT_2, PZA_WT_WP_2, PZB_2, PZB_WP_2, PZB_WT_2, PZC_2, PZC_WT_WP_2, PZC_WT_2 wytycznych* w zakresie zachowania odpowiednich proporcji między publicznymi terenami zieleni* a terenami zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej lub usługowej wyrażonych przy pomocy wskaźnika. Zaleca się, aby wskaźnik określający proporcje ustalony był jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni* do powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej i wynosił odpowiednio:
- 1) terenów zabudowy mieszkaniowej – nie mniejszego niż 0,15, tj. co najmniej 1500 m² ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej – nie mniejszego niż 0,02, tj. co najmniej 200 m² powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej.
8. Określenie dla terenu jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu 12, oznaczonych symbolami: PZA_3, PZA_WT_3, PZB_3, PZB_WP_3, PZB_WT_3, PZC_3, PZC_MS_3, PZC_WP_2, PZC_WP_3, PZC_WT_3, PZC_WT_WP_3 wytycznych* w zakresie zachowania odpowiednich proporcji między publicznymi terenami zieleni* a terenami zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej lub usługowej wyrażonych przy pomocy wskaźnika. Zaleca się, aby wskaźnik określający proporcje ustalony był jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni* do powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej i wynosił odpowiednio:
- 1) terenów zabudowy mieszkaniowej – nie mniejszego niż 0,20, tj. nie mniej niż 2000 m² ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej – nie mniejszego niż 0,03, tj. nie mniej niż 300 m² powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni* na 1ha terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej.
9. Zachowanie zwartości jednostek osadniczych o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZB_1, PZB_2, PZB_3, PZB_WP_1, PZB_WP_2, PZB_WP_3, PZB_WT_2, PZB_WT_3 poprzez określenie wytycznych* w zakresie ograniczenia przeznaczania pod rozwój zabudowy terenów znajdujących się na zwartych kompleksach terenów otwartych, zlokalizowanych poza granicami jednostek osadniczych*.
10. Określenie wytycznych* dla terenów jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_WP_1, PZA_WT_WP_2, PZB_WP_1, PZB_WP_2, PZB_WP_3, PZC_WP_1, PZC_WP_2, PZC_WP_3, PZC_WT_WP_2, PZC_WT_WP_3 ograniczających możliwość lokalizacji działalności produkcyjnej zaliczonej do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
11. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na

gminy (Strefy II WrOF): Borów, Brzeg Dolny, Dobroszyce, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kostomłoty, Mietków, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Sobótka, Środa Śląska, Trzebnica

gminy (Strefy III WrOF): Bierutów, Dziadowa Kłoda, Kondratowice, Krośnice, Malczyce, Milicz, Syców, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wołów

Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Mietków, Miękinia, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Środa Śląska, Trzebnica, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Żórawina

Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kostomłoty, Malczyce, Mietków, Miękinia, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, Oława, m. Oława, Siechnice, Sobótka, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żórawina

gminy: Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Dobroszyce,

DZIAŁANIA Z ZAKRESU WDRAŻANIA SYSTEMU ZIELONEJ INFRASTRUKTURY.

rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_3, PZB_3, PZC_3, PZB_WP_3, PZC_WP_3, PZA_WT_3, PZB_WT_3, PZC_WT_3, PZC_WT_WP_3, PZC_MS_3 określenie *wytycznych** w zakresie ograniczenia przeznaczania pod rozwój zabudowy terenów otwartych, zlokalizowanych poza *terenami zabudowanymi**. W celu zachowania *zwarłości terenów zabudowanych** o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zaleca się wprowadzenie wytycznych w zakresie:

- 1) ograniczenia rozpraszania zabudowy poprzez jej lokalizację w formie uzupełnień pomiędzy istniejącą zabudową oraz w odległości do 100 m od istniejącej zabudowy,
- 2) zachowania użytkowania rolniczego na terenach dużych zwartych kompleksów rolniczej przestrzeni produkcyjnej o powierzchni powyżej 5 ha.

Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wołów, Zawonia, Żmigród, Zórawina

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 28. Działania z zakresu ograniczania negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU OGRANICZANIA NEGATYWNYCH SKUTKÓW ZJAWISK NATURALNYCH – POWODZI I SUSZY.	
Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego: brak	
Postulaty kierowane do Rządu RP: brak	
Postulaty kierowane do powiatów: brak	
Postulaty kierowane do gmin:	
1. Ograniczanie zabudowy na <i>obszarach szczególnego zagrożenia powodzią*</i> , w tym dostosowanie zagospodarowania i warunków technicznych zabudowy do stopnia zagrożenia oraz uwzględnieniem cyklicznych zalewów.	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długoleśka, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, m. Oława, Oława, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Środa Śląska, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Żmigród, Zórawina
2. Ograniczanie odpływu wód ponad poziom odpływu naturalnego (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencjonujące wody nawalne, itp.) przy wprowadzaniu nowego rodzaju zagospodarowywania na terenach dotychczas niezabudowanych.	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
3. Wprowadzenie w <i>lokalnych dokumentach planistycznych*</i> ustaleń zapewniających: <ol style="list-style-type: none"> 1) zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych na terenach zurbanizowanych, 2) możliwość zachowania i wprowadzania nowych zadrzewień śródpolnych oraz małych zbiorników wodnych na terenach rolniczych, 3) stosowanie rozwiązań, które spowalniają spływ wody w cieku (zakola, meandry) i prowadzą do renaturalizacji cieków, niekolidujących z działaniami w zakresie ochrony przeciwpowodziowej lub innymi ponadlokalnymi celami publicznymi, 4) utrzymanie, odtworzenie oraz budowę nowych systemów melioracyjnych w postaci cieków wodnych oraz drenaży (urządzenia melioracji podstawowej). 	
4. Określanie w <i>lokalnych dokumentach planistycznych*</i> obszarów o dużej zdolności retencyjnej i o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji.	
5. W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wyznaczanie w miarę możliwości, w lokalnych obniżeniach w bezpośrednim sąsiedztwie cieków naturalnych terenów pod lokalizację zbiorników małej retencji.	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długoleśka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Wrocław, Zawonia, Żmigród, Zórawina

DZIAŁANIA Z ZAKRESU OGRANICZANIA NEGATYWNYCH SKUTKÓW ZJAWISK NATURALNYCH – POWODZI I SUSZY.

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: zgodnie z ustaleniami Planu.

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych:

1. Uwzględnienie granic i funkcji polderów przeciwpowodziowych.	Oborniki Śląskie, m. Oława, Oława, Siechnice, Wołów, Wrocław
2. Określenie wytycznych* w zakresie zasad zatrzymywania i wykorzystania odpływu wód opadowych i roztopowych z dachów i powierzchni uszczelnionych celem zatrzymywania tych wód w miejscu ich wystąpienia, w szczególności zaleca się wprowadzenie ustaleń w ww. zakresie dla: <ol style="list-style-type: none"> 1) obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji*, 2) innych terenów przeznaczanych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o powierzchni większej niż 5 ha, 3) obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m². 	gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1
3. Określenie wytycznych* zapewniających zachowanie w stanie naturalnym terenów zależnych od wód i innych ekosystemów utrzymujących wysoką zdolność retencyjną typu: mokradła, bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska itp.	Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Kobierzyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Prusice, Przeworno, Siechnice, Sobótka, Środa Śląska, Trzebnica, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Zawonia, Żmigród, Żórawina
4. Wskazanie obszarów najbardziej odpornych na sytuacje kryzysowe pozwalających na zapewnienie ludności warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzenie działań z zakresu zarządzania kryzysowego – zgodnie z obowiązującymi planami zarządzania kryzysowego.	Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Czernica, Długołęka, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, Oleśnica, m. Oława, Oława, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Środa Śląska, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, m. Wrocław, Żmigród, Żórawina

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

Tabela 29. Działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WrOF odpornej na skutki zmian klimatu

DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁTOWANIA ZWARTEJ STRUKTURY OSADNICZEJ WROF ODPORNEJ NA SKUTKI ZMIAN KLIMATU

Ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego:

1. Wspieranie działań mających poprawić odporność struktur osadniczych na zmiany klimatu.

Postulaty kierowane do Rządu RP:

1. Określenie zasad planowania zagospodarowania przestrzennego pozwalających na zabezpieczenie struktur osadniczych przed skutkami zmian klimatu.

Postulaty kierowane do powiatów:

1. Wspieranie działań mających poprawić odporność struktur osadniczych na zmiany klimatu.	powiaty zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo

Postulaty kierowane do gmin:

gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

1. Ograniczanie potrzeb transportowych poprzez planowanie wielofunkcyjnego rozwoju terenów mieszkaniowych.
2. Preferowanie komunikacji pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego jako wiodących rodzajów transportu przy określaniu kierunków rozwoju w zakresie obsługi komunikacyjnej terenów.
3. Uwzględnianie zachodzących zmian klimatycznych oraz konieczności optymalnego bilansowania kosztów finansowych, czasowych i przestrzennych transportu oraz zaopatrzenia w energię przy ustalaniu kierunków oraz wytycznych dla rozwoju systemu osadniczego.
4. Kształtowanie struktury osadniczej jako sieci zwartych jednostek i osiedli, bez dopuszczania do powstawania luk w zabudowie i rozczłonkowania zwartych kompleksów otwartej przestrzeni.
5. Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD), czyli w ścisłym powiązaniu ze zbiorowym transportem publicznym, a w szczególności z transportem szynowym (kolejowym i tramwajowym).

Postulaty kierowane do sąsiednich województw i państw: brak

DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁTOWANIA ZWARTEJ STRUKTURY OSADNICZEJ WROF ODPORNEJ NA SKUTKI ZMIAN KLIMATU

Ustalenia obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium, w zakresie zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wraz z *zaleceniami**:
gminy zlokalizowane w granicach WrOF ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zawarte w wykazie nr 1

1. Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD). Zaleca się wprowadzenie wytycznych zapewniających mieszkańcom jednostki osadniczej pieszy dostęp o zasięgu do 800 m:
  - 1) do usług podstawowych z zakresu oświaty, handlu, gastronomii, zdrowia, sportu i rekreacji – pozwalających na zaspokojenie większości codziennych potrzeb mieszkańców jednostki,
  - 2) do węzła komunikacji zbiorowej, szczególnie opartego na komunikacji szynowej.
2. Powiązanie rozwoju osadnictwa z systemem transportowym, w szczególności z transportem szynowym – kolejowym i tramwajowym. W pierwszej kolejności zaleca się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wraz z związanymi z nią usługami w odległościach do:
  - 1) 800 m od stacji i przystanków kolejowych,
  - 2) 500 m od przystanków tramwajowych,
 przy czym w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych zaleca się lokalizowanie zabudowy o funkcjach usługowych, niezaliczonej do *zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem**.
3. W przypadku wypełnienia zabudową przestrzeni znajdujących się, w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych oraz do 500 m od przystanków tramwajowych – wypracowanie wytycznych pozwalających na ograniczanie lokalizowania zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi z nią usługami w odległości większej niż 2000 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych.
4. Lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przede wszystkim na terenie miast.
5. Ograniczenie lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej poza terenami miast do zabudowy niskiej, przy zaleceniu lokalizowania jej w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub szkół podstawowych.
6. Lokalizowanie nowej intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach obsługiwanych przez publiczny transport zbiorowy, w szczególności szynowy. Zaleca się, aby poza terenami miejskimi nową intensywną zabudowę mieszkaniową jednorodziną – szeregową, łańcuchową oraz zwartą – lokalizować w odległości do:
  - 1) 2000 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub
  - 2) 1200 m od szkół podstawowych.
7. Określenie *wytycznych** pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego *jednostek osadniczych** nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową. Zaleca się, aby w pierwszej kolejności pod rozwój przeznaczać tereny niezabudowane zlokalizowane pomiędzy istniejącą zabudową w granicach *jednostki osadniczej**, a w przypadku braku takich terenów – tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, lecz w odległości nie większej niż 100 m od granic obszarów *jednostki osadniczej** o wykształconej w pełni, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.
8. Zapewnienie mieszkańcom zwartych zespołów mieszkaniowych, w zakresie dojścia pieszo, dostępu do usług podstawowych – handlu, szkolnictwa, zdrowia, sportu i rekreacji. Zaleca się, aby odległość od miejsca zamieszkania do ww. terenów usług podstawowych wynosiła do:
  - 1) 800 m w jednostkach miejskich o wielkości przekraczającej 5 tys. mieszkańców,
  - 2) 1200 m w jednostkach osadniczych o wielkości od 1 tys. do 5 tys. mieszkańców.
9. Uwzględnienie lokalnych warunków nasłoneczniania terenu przy ustalaniu wytycznych dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej poprzez określenie zasad:
  - 1) kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
  - 2) kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich,
  - 3) dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
  - 4) nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką,
  - 5) ograniczania powstawania dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej,
  - 6) defragmentacji dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie.

10. Określenie wytycznych* kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki przewietrzania terenów poprzez określenie zasad:
  - 1) kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę,
  - 2) uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania,
  - 3) określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych.
11. Wprowadzanie szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej, czy pierzejowej w ścisłej zabudowie śródmiejskiej, stosowanie podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszanie się osób w tej przestrzeni.
12. Zachowywanie pomiędzy *jednostkami osadniczymi** wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych. Zaleca się, aby wolne od zabudowy i zagospodarowania przestrzenie otwarte lub zalesione miały szerokość co najmniej 500 m, a w przypadku gdy odległość ta jest mniejsza niż 500 m zaleca się ograniczenie rozwoju zabudowy na kierunkach, w których mógłby on doprowadzić do dalszego zmniejszenia przestrzeni wolnej od zabudowy pomiędzy *jednostkami osadniczymi**.

* pojęcie zdefiniowane w słowniku zamieszczonym w części A tekstu Planu.

F. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Przez inwestycję celu publicznego (ICP) należy rozumieć³⁵ działania o znaczeniu lokalnym (gminnym), ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym inwestycje międzynarodowe oraz ponadregionalne) oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny), stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624 i 820).

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się rozmieszczenie inwestycji celu publicznego (ICP) o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością³⁶. W związku z tym w Planie nie ustala się samych inwestycji ale zamieszcza się informację na temat tych inwestycji i dokumentów, w których zostały one ustalone. Ustaleniem planu jest rozmieszczenie tych inwestycji, które zostało określone w aneksie nr 1 jako wskazanie obszaru lokalizacji danej inwestycji. W odniesieniu do niektórych inwestycji wskazane zostało również rozmieszczenie na rysunku Planu nr 9. Rozmieszczenie tych inwestycji nie oznacza ustalenia przeznaczenia terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a wskazana na rysunku lokalizacja jest orientacyjna. Zgodnie z przepisami ww. ustawy³⁷. „Ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”. Zatem to dopiero w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustalane są linie rozgraniczające dla terenów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Gmina sporządzając studium ma obowiązek określić obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Wniosek w sprawie rozmieszczenia ICP będzie formułowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego na etapie składania wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodność z ustaleniami Planu w zakresie rozmieszczenia ICP będzie przedmiotem uzgadniania projektu studium lub jego zmiany.

Inwestycje celu publicznego zostały ustalone w następujących dokumentach krajowych, przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów lub właściwego ministra (Tabela A1.1., Tabela A1.2., Tabela A1.3):

- 1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLiŚ), przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 maja 2014 r.,
- 2) Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) (PBDK), przyjęty uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r.,
- 3) Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r. (MPTK), przyjęty uchwałą nr 277 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.,
- 4) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (PgwnodO) przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.,
- 5) Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PzrpdO) przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.,
- 6) Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. (KPK), przyjęty uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r.,
- 7) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego (KT), przyjęty uchwałą nr 6465/IV/144 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 14 listopada 2014 r. oraz uchwałą nr 221 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Dolnośląskiego,
- 8) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK), przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 r.,
- 9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (UGZŚ), (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554 z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (USP), (Dz. U. z 2018 poz. 404 z późn. zm.),
- 11) Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030 (ZdPRŚDW) przyjęte uchwałą nr 79 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2016 r.,
- 12) Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r., opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 18 grudnia 2017 r., poz. 1183 (AKPOŚK 2017),
- 13) Uchwała nr 173/2017 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, skonkretyzowana przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (WLKZP) - Dz. U. z 2019 r. poz. 899,
- 14) Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 – 2023.

³⁵ Art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

³⁶ Art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

³⁷ Art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

Inwestycje celu publicznego ustalone zostały również w następujących dokumentach wojewódzkich, przyjętych przez właściwy sejmik województwa (Tabela A1.4):

- 1) Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Chełmy” (PKCh), przyjęty uchwałą nr XVI/332/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.,
- 2) Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Sowich (PKGS), przyjęty uchwałą nr XVI/333/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.,
- 3) Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” (PKDJ), przyjęty uchwałą nr XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.,
- 4) Plan ochrony dla Przemkowskiego Parku Krajobrazowego (PPK), przyjęty uchwałą nr XXII/669/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 maja 2016 r.,
- 5) Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 (WPGO 2016), przyjęty uchwałą nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym, przyjęty uchwałą nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.,
- 7) Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. (POŚ), przyjęty uchwałą nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.

Inwestycje wynikające z ww. dokumentów zostały wyszczególnione jako ustalenia obowiązujące dla gmin w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w punkcie D. Kierunki. Dodatkowo lista inwestycji planowanych i realizowanych została zamieszczona w Aneksie nr 1. W zestawieniu nie umieszczono inwestycji zrealizowanych.

W Planie zostały uwzględnione również inwestycje celu publicznego zamieszczone w załączniku nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przyjętego uchwałą nr 749/VI/19 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 maja 2019 r., mimo, że nie spełniają one wymogu określonego w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³⁸, czyli nie zostały ustalone w dokumencie przyjętym przez sejmik województwa. Inwestycje te zostały wskazane w Planie jako informacja oraz stanowią postulat do gmin o uwzględnienie ich w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Tabela A1.5.).

³⁸ Art.39 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. (Dz.U. z 2018r. poz. 1945 z późn. zm.).

G. REALIZACJA PLANU

G.1. ZASADY REALIZACJI

Ustala się jako podstawową zasadę realizacji Planu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z różnymi podmiotami. Budowanie sieci współpracy jest niezbędne do realizacji celów ustalonych w Planie i może się odbywać na zasadzie prowadzenia dialogu, zawierania porozumień, tworzenia związków. W szczególności wprowadzanie postulatów do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin może być poprzedzone dialogiem, w którym wypracowane zostaną wspólnie z gminą zasady ich wprowadzania.

G.2. Ustalenia planu w zakresie polityki zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa dolnośląskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego i strategia rozwoju województwa dolnośląskiego, to dokumenty, w których wyrażona jest polityka rozwoju, w aspekcie społeczno-gospodarczym (strategia) oraz przestrzennym (plan). Oba dokumenty są spójne i stanowią podstawę prowadzenia polityki rozwoju przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego.

Ustalenia w zakresie polityki zagospodarowania przestrzennego Samorządu Województwa Dolnośląskiego stanowią zobowiązanie dla wszystkich organów oraz jednostek samorządu województwa. Zostały one wyszczególnione w części D. Kierunki oraz w części E. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, jako ustalenia w zakresie polityki Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Część tych ustaleń, możliwych do zlokalizowania, została również wskazana na rysunkach Planu.

G.3. Ustalenia planu obowiązujące dla gmin

Gminy są zobowiązane do uwzględniania ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego³⁹. Zarząd województwa jest organem, który składa wnioski do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uzgadnia projekt tego studium w zakresie jego zgodności z ustaleniami Planu.

Ustalenia Planu obowiązujące dla gmin przy sporządzaniu Studium zostały wyszczególnione w części D. Kierunki oraz w części E. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz w części F. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także na rysunkach Planu. Będą one podstawą formułowania wniosków do studium gminy oraz podstawą uzgadniania tego projektu przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

³⁹ Art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

W Planie zamieszczone zostały dwa rodzaje ustaleń obowiązujących dla gmin. Pierwszy z nich, to rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które określa się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa⁴⁰ oraz w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy⁴¹. Drugi stanowią granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych⁴². Granice wszystkich obszarów funkcjonalnych zostały ustalone na rysunkach Planu, a zasady ich zagospodarowania w tekście.

G.4. Postulaty wynikające z planu

Plan zawiera również postulaty, które wynikają z założonej wizji oraz ustalonych celów i kierunków polityki zagospodarowania przestrzennego, ale dotyczą działań nienależących do kompetencji Samorządu Województwa Dolnośląskiego i niestanowiących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ani zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych, a więc ustaleń obowiązujących dla gmin. Postulaty te zostały wyodrębnione w części D. Kierunki oraz w części E. Plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, a także na rysunkach Planu. Zostały zaadresowane do gmin, powiatów, Rządu RP oraz do sąsiednich województw i państw. Postulaty do gmin będą kierowane na etapie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale nie będą przedmiotem uzgadniania projektów studium pod kątem zgodności z ustaleniami Planu.

Postulaty do Rządu Rzeczpospolitej Polskiej, do sąsiednich województw i państw oraz do powiatów, będą kierowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego jako odrębne wnioski, a także w formie wniosków oraz opinii do projektów dokumentów w ramach prowadzonych procedur.

⁴⁰ Art. 39 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.

⁴¹ Art. 10 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy.

⁴² Art. 39 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy.

H. WYKAZY

H.1. Wykaz nr 1 – gminy w granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego

1. W granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF), ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zlokalizowane są następujące gminy: m. Wrocław oraz gminy podregionu wrocławskiego: Bierutów, Borów, Brzeg Dolny, Cieszków, Czernica, Długoleśka, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jelcz-Laskowice, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Międzybórz, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Oława, Oława, Prusice, Przeworno, Siechnice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Trzebnica, Twardogóra, Udanin, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Zawonia, Żmigród, Żórawina.
2. Rdzeń WrOF stanowi miasto Wrocław.

H.2. Wykaz nr 2 – gminy w granicach Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego

1. W granicach Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego (JOF), ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zlokalizowane są następujące gminy: Bolków, Gryfów Śląski, m. Jelenia Góra, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, m. Karpacz, m. Kowary, Lubomierz, Marciszów, Mirsk, Mysłakowice, m. Piechowice, Pielgrzymka, Podgórzyn, Stara Kamienica, Świerzawa, m. Szklarska Poręba, Wleń, m. Wojcieszów, m. Złotoryja, Złotoryja.
2. Strefa I Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalona na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, obejmuje następujące gminy: m. Jelenia Góra, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, m. Karpacz, Mysłakowice, m. Piechowice, Podgórzyn, Stara Kamienica, m. Szklarska Poręba, Wleń, m. Wojcieszów.
3. Rdzeń JOF stanowi miasto Jelenia Góra.

H.3. Wykaz nr 3 – gminy w granicach Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego

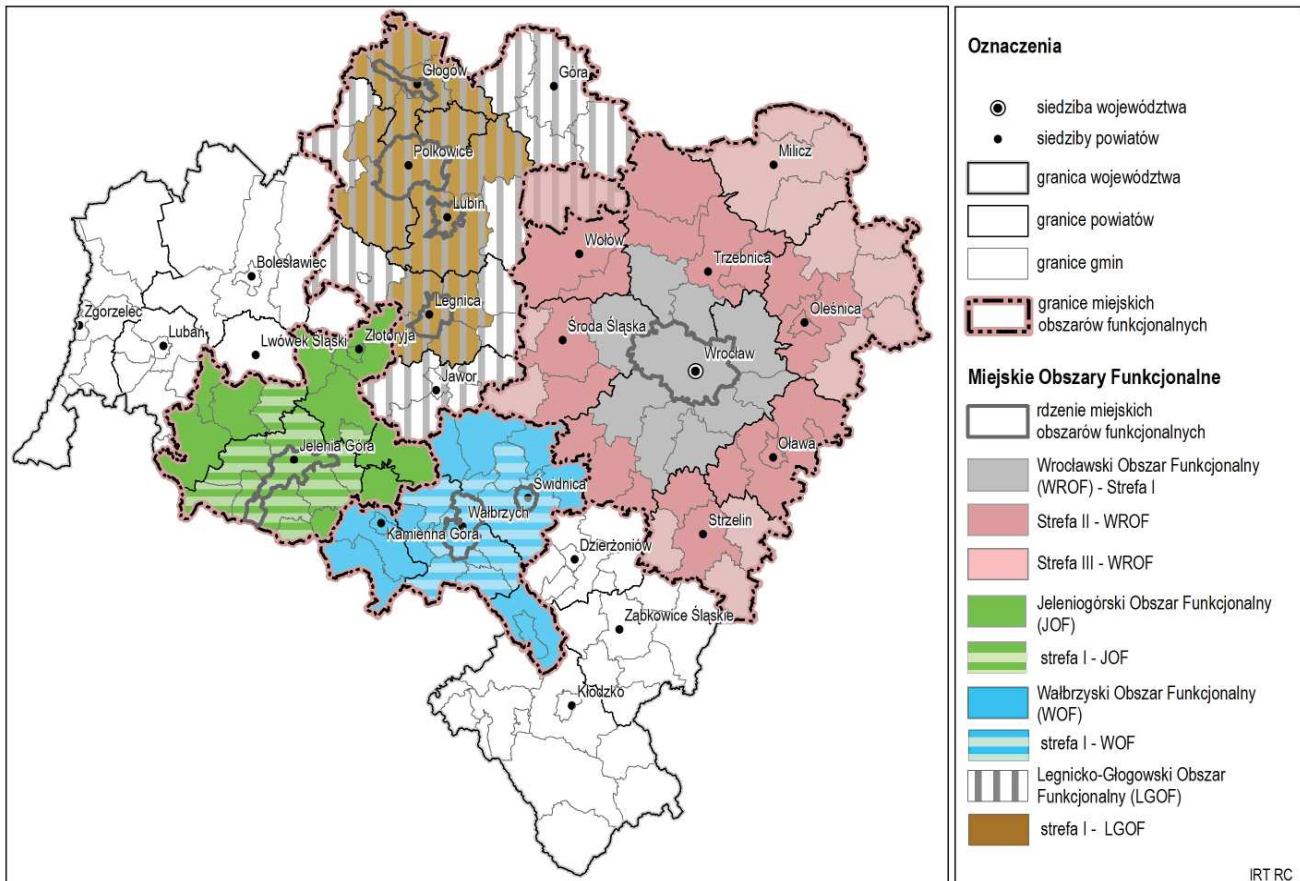
1. W granicach Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (LGO), ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zlokalizowane są następujące gminy: Chocianów, Chojnów, m. Chojnów, Gaworzyce, Głogów, m. Głogów, Góra, Grębocice, m. Jawor, Jemielno, Jerzmanowa, Kotla, Krotoszyce, Kunice, m. Legnica, Legnickie Pole, Lubin, m. Lubin, Męcinka, Miłkowice, Mściwojów, Niechlów, Paszowice, Pęcław, Polkowice, Prochowice, Przemków, Radwanice, Rudna, Ruja, Ścinawa, Wądroże Wielkie, Wąsosz, Wińsko, Żukowice.
2. Strefa I - Chocianów, Głogów, m. Głogów, Grębocice, Jerzmanowa, Kotla, Krotoszyce, Kunice, m. Legnica, Legnickie Pole, Lubin, m. Lubin, Miłkowice, Pęcław, Polkowice, Radwanice, Rudna, Żukowice.
3. Rdzeń LGO stanowią miasta: Głogów, Legnica, Lubin, Polkowice.

H.4. Wykaz nr 4 – gminy w granicach Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

1. W granicach Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, zlokalizowane są następujące gminy: m. Boguszów-Gorce, Czarny Bór, Dobromierz, Głuszyca, m. Jedlina-Zdrój, Jaworzyna Śląska, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka, Marcinowice, Mieroszów, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Stare Bogaczowice, Strzegom, m. Szczawno-Zdrój, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, Walim, m. Wałbrzych i Żarów.
2. Strefa I Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalona na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, obejmuje następujące gminy: m. Boguszów-Gorce, Głuszyca, Jaworzyna Śląska, m. Jedlina-Zdrój, Mieroszów, Stare Bogaczowice, Świdnica, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Szczawno-Zdrój, m. Wałbrzych, Walim.
3. Rdzeń WOF stanowią miasta: Wałbrzych i Świdnica.

Rysunek 6. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych.

Źródło: opracowanie własne.

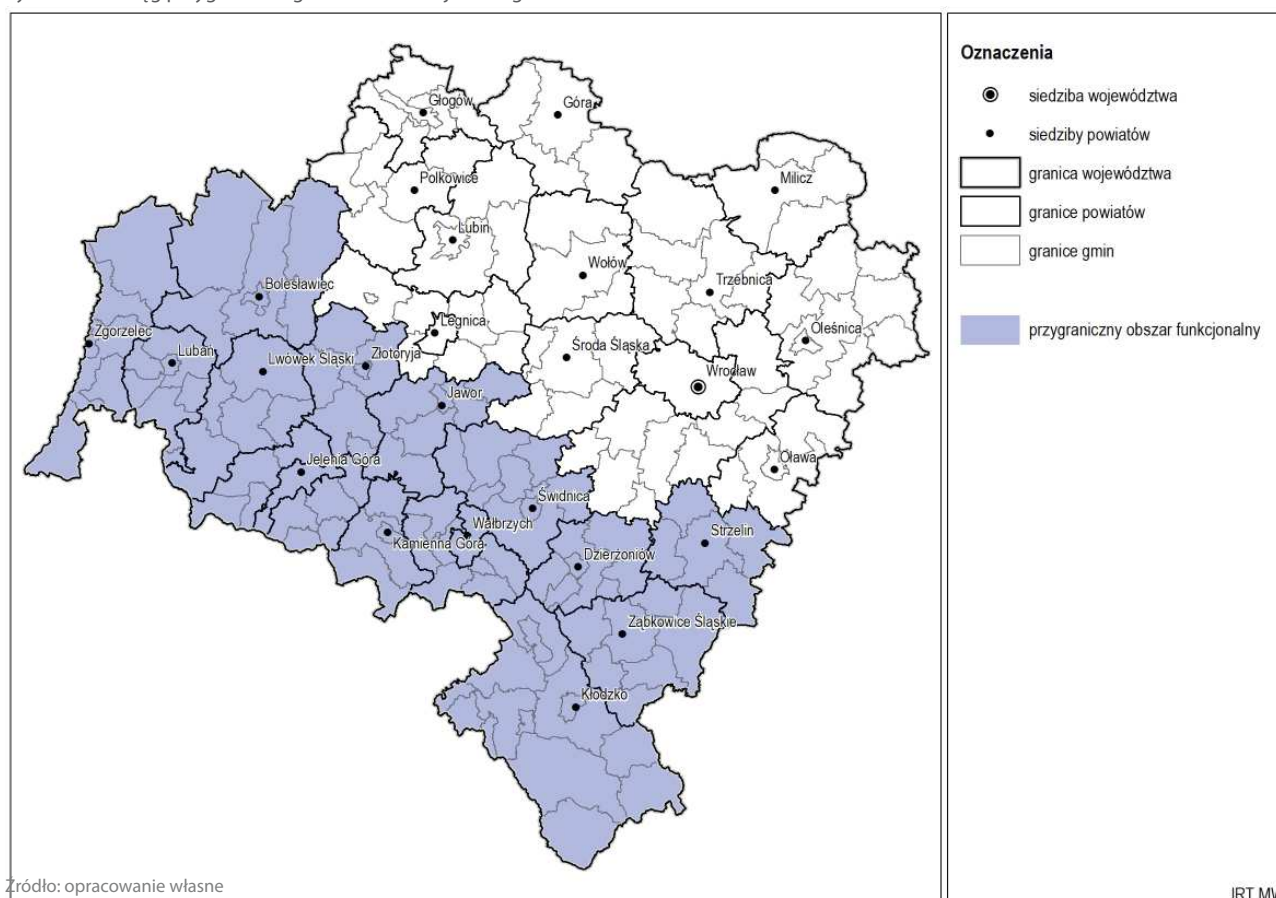
H.5. Wykaz nr 5 – gminy w granicach przygranicznego obszaru funkcjonalnego

W granicach przygranicznego obszaru funkcjonalnego, wskazanego na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo oraz na poniższym rysunku (Rysunek 7) zlokalizowane są następujące gminy:

- powiat zgorzelecki – gminy: Zawidów, Zgorzelec, Bogatynia, Pięńsk, Sulików, Węglińiec, m. Zgorzelec;
- powiat bolesławiecki – gminy: Bolesławiec, Gromadka, Nowogrodziec, Osiecznica, m. Bolesławiec, Warta Bolesławiecka;
- powiat złotoryjski – gminy: m. Wojcieszów, Złotoryja, Pielgrzymka, Świerzawa, Zagrodno, m. Złotoryja;
- powiat jaworski – gminy: m. Jawor, Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie;
- powiat jeleniogórski – gminy: m. Karpacz, m. Kowary, m. Piechowice, m. Szklarska Poręba, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica;
- powiat jelenia Góra: m. Jelenia Góra;
- powiat kamiennogórski – gminy: Kamienna Góra, Lubawka, Marciszów, m. Kamienna Góra;
- powiat wałbrzyski – gminy: m. Boguszów-Gorce, m. Jedlina-Zdrój, m. Szczawno-Zdrój, Czarny Bór, Głuszyca, Mieroszów, Stare Bogaczowice, Walim;
- powiat wałbrzyski: m. Wałbrzych;
- powiat lwówecki – gminy: Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Mirsk, Wleń;
- powiat lubański – gminy: Lubań, m. Lubań, m. Świeradów-Zdrój, Leśna, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn;
- powiat świdnicki – gminy: m. Świdnica, m. Świebodzice, Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Świdnica, Żarów;
- powiat dzierzoniowski – gminy: m. Bielawa, Pieszyce, m. Piława Górna, Dzierżonów, Łagiewniki, Niemcza, m. Dzierżonów;
- powiat strzeliński – gminy: Borów, Kondratowice, Przeworno, Strzelin, Wiązów;
- powiat ząbkowicki – gminy: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok;
- powiat kłodzki – gminy: m. Duszniki-Zdrój, Kłodzko, m. Kudowa-Zdrój, Nowa Ruda, m. Polanica-Zdrój, Bystrzyca Kłodzka, m. Kłodzko, Łądek-Zdrój, Lewin Kłodzki, Międzylesie, m. Nowa Ruda, Radków, Stronie Śląskie, Szczytina.

Rysunek 7. Zasięg przygranicznego obszaru funkcjonalnego

H.6. Wykaz nr 6 – gminy w granicach obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo

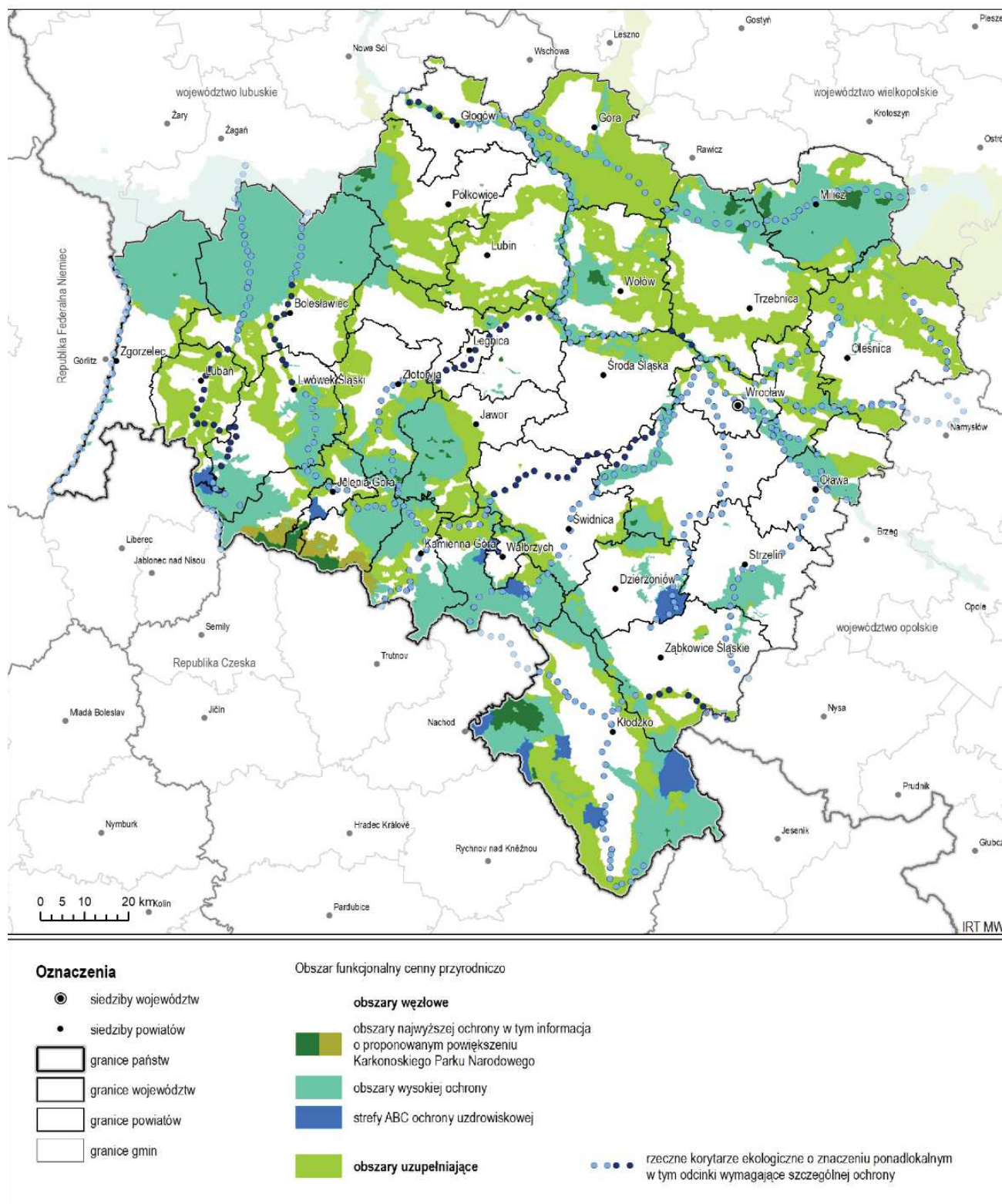
- 1) Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo obejmuje następujące obiekty, których rozmieszczenie zostało wskazane na rysunku Planu nr 3 oraz na Rysunku 8:
  - a) obszary węzłowe:
    - obszary najwyższej ochrony – obszary ochrony ścisłej (parki narodowe, w tym informacja o proponowanym powiększeniu Karkonoskiego Parku Narodowego i rezerwaty przyrody),
    - obszary wysokiej ochrony (parki krajobrazowe, obszary sieci NATURA 2000, strefy A, B i C ochrony uzdrowiskowej, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, parki kulturowe),
  - b) obszary uzupełniające:
    - obszary chronionego krajobrazu (OChK),
    - obszary pełniące funkcje stref buforowych (otuliny),
    - lądowe korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym,
    - lądowe korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym,
    - lądowe korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym,
    - główny międzynarodowy korytarz doliny Odry,
    - rzeczne korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym, w tym odcinki wymagające szczególnej ochrony.
- 2) Wykaz gmin, w których zlokalizowane są korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym (międzynarodowym, krajowym i regionalnym): Bardo, Bielawa, Bierutów, Bogatynia, Boguszów-Gorce, Bolesławiec, m. Bolesławiec, Bolków, Borów, Brzeg Dolny, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Cieszków, Czarny Bór, Czernica, Długołęka, Dobromierz, Dobroszyce, Duszniki-Zdrój, Dziadowa Kłoda, Dzierżoniów, Gaworzyce, Głogów, m. Głogów, Głuszyca, Góra, Gromadka, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, Jaworzyna Śląska, Jedlina-Zdrój, Jelcz-Laskowice, m. Jelenia Góra, Jemielno, Jeżów Sudecki, Jordanów Śląski, Kamiennic Ząbkowicki, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, Karpacz, Kąty Wrocławskie, Kłodzko, m. Kłodzko, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Kotła, Kowary, Krośnice, Krotoszyce, Kudowa-Zdrój, Kunice, Łądek-Zdrój, m. Legnica, Leśna, Lewin Kłodzki, Lubań, m. Lubań, Lubawka, Lubin, m. Lubin, Lubomierz, Lwówek Śląski, Łagiewniki, Malczyce, Marcinowice, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Mietków, Międzybórz, Międzylesie, Miękinia, Milicz, Miłkowice, Mirsk, Mysłakowice, Niechlów, Niemcza, Nowa Ruda, Nowa Ruda, Nowogrodziec, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Olszyna, Oława, m. Oława, Osiecznica, Paszowice, Pęcław, Piechowice, Pielgrzymka,

Pieńsk, Pieszyce, Piława Górna, Platerówka, Podgórzyn, Polanica-Zdrój, Polkowice, Prochowice, Prusice, Przemków, Radków, Radwanice, Rudna, Siechnice, Siekierczyn, Sobótka, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Stronie Śląskie, Strzegom, Strzelin, Sulików, Syców, Szczytna, Szklarska Poręba, Ścinawa, Środa Śląska, m. Świdnica, Świdnica, Świebodzice, Świeradów-Zdrój, Świerzawa, Trzebnica, Twardogóra, Walim, m. Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, Wąsosz, Węglińiec, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wleń, Wojcieszów, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, Zawonia, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, m. Zgorzelec, Ziębice, Złotoryja, m. Złotoryja, Złoty Stok, Żarów, Żmigród, Żórawina, Żukowice.

- 3) Wykaz gmin, w których zlokalizowane są lądowe korytarze ekologiczne: Bardo, Bielawa, Bierutów, Boguszów-Gorce, Bolesławiec, m. Bolesławiec, Bolków, Brzeg Dolny, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Cieszków, Czarny Bór, Czernica, Długoleś, Dobromierz, Dobroszyce, Duszniki-Zdrój, Dziadowa Kłoda, Dzierżoniów, Gaworzycy, Głogów, m. Głogów, Głuszycy, Góra, Gromadka, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, Jedlina-Zdrój, Jelcz-Laskowice, m. Jelenia Góra, Jemielno, Jeżów Sudecki, Kamieniec Ząbkowicki, Kamienna Góra, m. Kamienna Góra, Karpacz, Kłodzko, Kotła, Kowary, Krośnice, Kudowa-Zdrój, Kunice, Łądek-Zdrój, Leśna, Lewin Kłodzki, m. Legnica, Lubań, m. Lubań, Lubawka, Lubin, m. Lubin, Lubomierz, Lwówek Śląski, m. Oława, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Międzybórz, Międzyzylesie, Miękinia, Milicz, Miłkowice, Mirsk, Mysłakowice, Niechlów, Nowa Ruda, Nowa Ruda, Nowogrodziec, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Olszyna, Oława, Osiecznica, Paszowice, Piechowice, Pielgrzymka, Pieńsk, Pieszyce, Platerówka, Podgórzyn, Polanica-Zdrój, Polkowice, Prochowice, Prusice, Przemków, Radków, Radwanice, Rudna, Siekierczyn, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Stronie Śląskie, Sulików, Syców, Szczytna, Szklarska Poręba, Ścinawa, Świdnica, Świebodzice, Świeradów-Zdrój, Świerzawa, Trzebnica, Twardogóra, Walim, Warta Bolesławiecka, m. Wałbrzych, Wąsosz, Węglińiec, Wińsko, Wisznia Mała, Wleń, Wojcieszów, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, Zawonia, Zgorzelec, Ziębice, Złotoryja, Złoty Stok, Żmigród, Żukowice.

Rysunek 8. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo

Źródło: opracowanie własne.

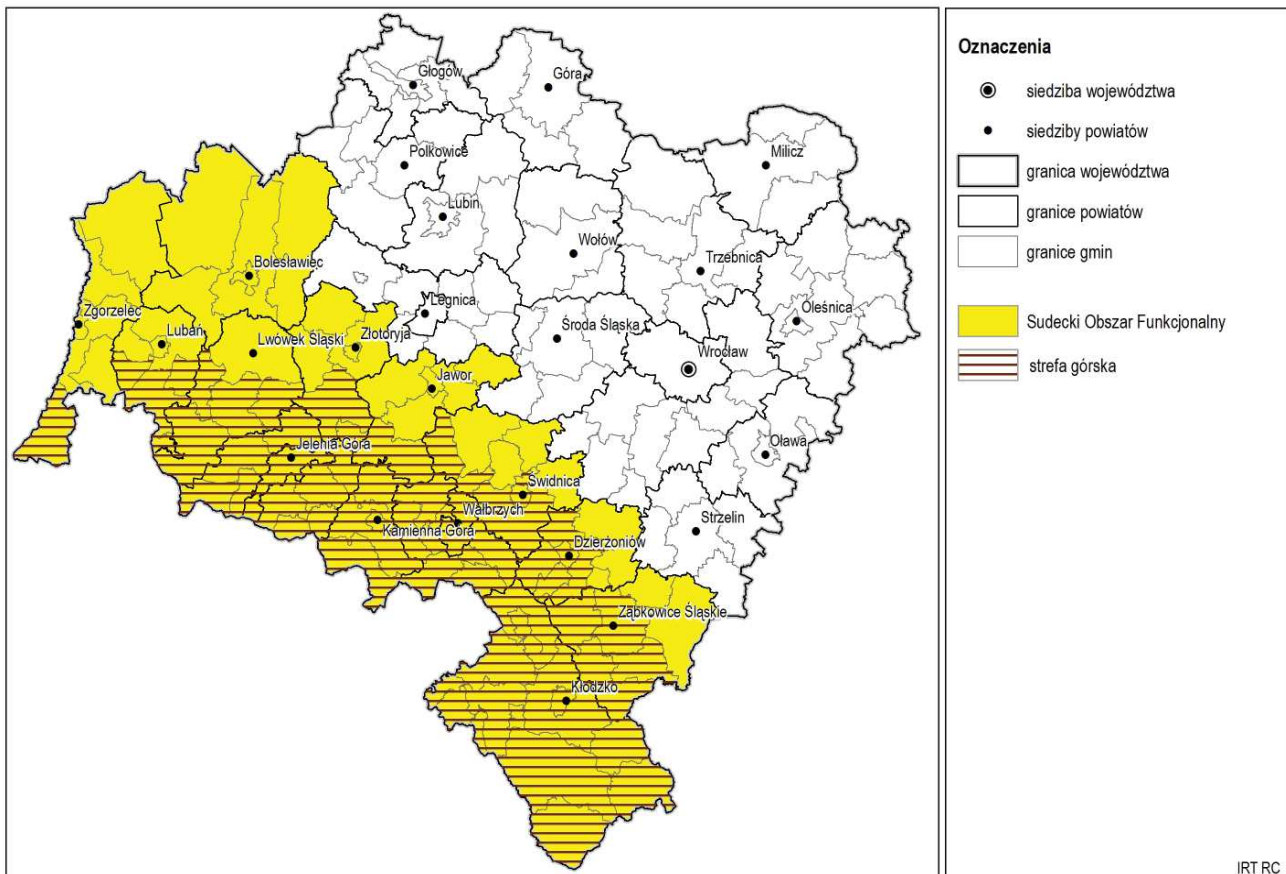
H.7. Wykaz nr 7 – gminy w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego

1. W granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo oraz wskazanych na poniższym rysunku (Rysunek 9), zlokalizowane są następujące gminy: Bardo, m. Bielawa, Bogatynia, m. Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Bolesławiec, m. Bolków, Bolków, Bystrzyca Kłodzka, Ciepłowody, Czarny Bór, Dobromierz, Duszniki-Zdrój, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Głuszyca, Gromadka, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamieniec Ząbkowicki, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, m. Karpacz, m. Kłodzko, Kłodzko, m. Kowary, m. Kudowa-Zdrój, Łądek-Zdrój, Leśna, Lewin Kłodzki, m. Lubań, Lubań, Lubawka, Lubomierz, Lwówek Śląski, Łagiewniki, Marciniowice, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Międzyzlesie, Mirsk, Mściwojów, Mysłakowice, Niemcza, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Nowogrodzic, Olszyna, Osiecznica, Paszowice, Piechowice, Pielgrzymka, Pieńsk, m. Pieszycy, m. Piława Górna, Platerówka, Podgórzyn, m. Polanica-Zdrój, Radków, Siekierczyn, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Stronie Śląskie, Strzegom, Sulików, m. Szczawno-Zdrój, Szczytna, m. Szklarska-Poręba, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, m. Świeradów-Zdrój, Świerzawa, Walim, m. Wałbrzych, Warta

Bolesławiecka, Wądroże Wielkie, Węgliniec, Wleń, m. Wojcieszów, Zagrodno, m. Zawidów, Ząbkowice Śląskie, m. Zgorzelec, Zgorzelec, Ziębice, m. Złotoryja, Złotoryja, Złoty Stok, Żarów.

2. W granicach strefy górskiej Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, ustalonych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo oraz wskazanych na poniższym rysunku (Rysunek 9), zlokalizowane są następujące gminy: Bardo, m. Bielawa, Bogatynia, m. Boguszów-Gorce, Bolków, Bystrzyca Kłodzka, Czarny Bór, Dobromierz, m. Duszniki-Zdrój, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Głuszyca, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, m. Jedlina-Zdrój, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamieniec Ząbkowicki, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, m. Karpacz, m. Kłodzko, Kłodzko, m. Kowary, m. Kudowa-Zdrój, Łądek-Zdrój, Leśna, Lewin Kłodzki, Lubawka, Lubomierz, Marciszów, Mieroszów, Międzyzlesie, Mirsk, Mysłakowice, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Olszyna, m. Piechowice, Pieszycy, Platerówka, Podgórzyn, m. Polanica-Zdrój, Radków, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Stronie Śląskie, m. Szczawno-Zdrój, Szczytna, m. Szklarska Poręba, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, m. Świeradów-Zdrój, Świerzawa, Walim, m. Wałbrzych, Wleń, m. Wojcieszów, Ząbkowice Śląskie, Złoty Stok.

Rysunek 9. Zasięg Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego i strefy górskiej.

Źródło: opracowanie własne.

H.8. Wykaz nr 8 – gminy w granicach których zlokalizowane są tereny zamknięte, strefy ochronne dla terenów zamkniętych, obszary ograniczonego użytkowania oraz kolejowe tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Wykaz terenów zamkniętych i ich stref ochronnych oraz wykaz obszarów ograniczonego użytkowania zawarty w Aneksie nr 2. Poniżej znajdują się wykazy gmin, w granicach których zlokalizowane są ww. obszary i strefy. Gminy te zostały wskazane na Rysunku 10.

1) Wykaz gmin na terenie których zlokalizowane są tereny zamknięte w rezerwacie obrony narodowej: m. Bolesławiec, Bolesławiec, Chocianów, Długołęka, m. Duszniki-Zdrój, m. Głogów, Głogów, Jerzmanowa, Kąty Wrocławskie, m. Kłodzko, Kłodzko, Łądek-Zdrój, Miękinia, Milicz, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Osiecznica, Radków, m. Szklarska Poręba, Wisznia Mała, m. Wrocław.

2) Wykaz gmin na terenie których zlokalizowane są strefy ochronne dla terenów zamkniętych w rezerwacie obrony narodowej: Bolesławiec, Chocianów, Kąty Wrocławskie, Osiecznica.

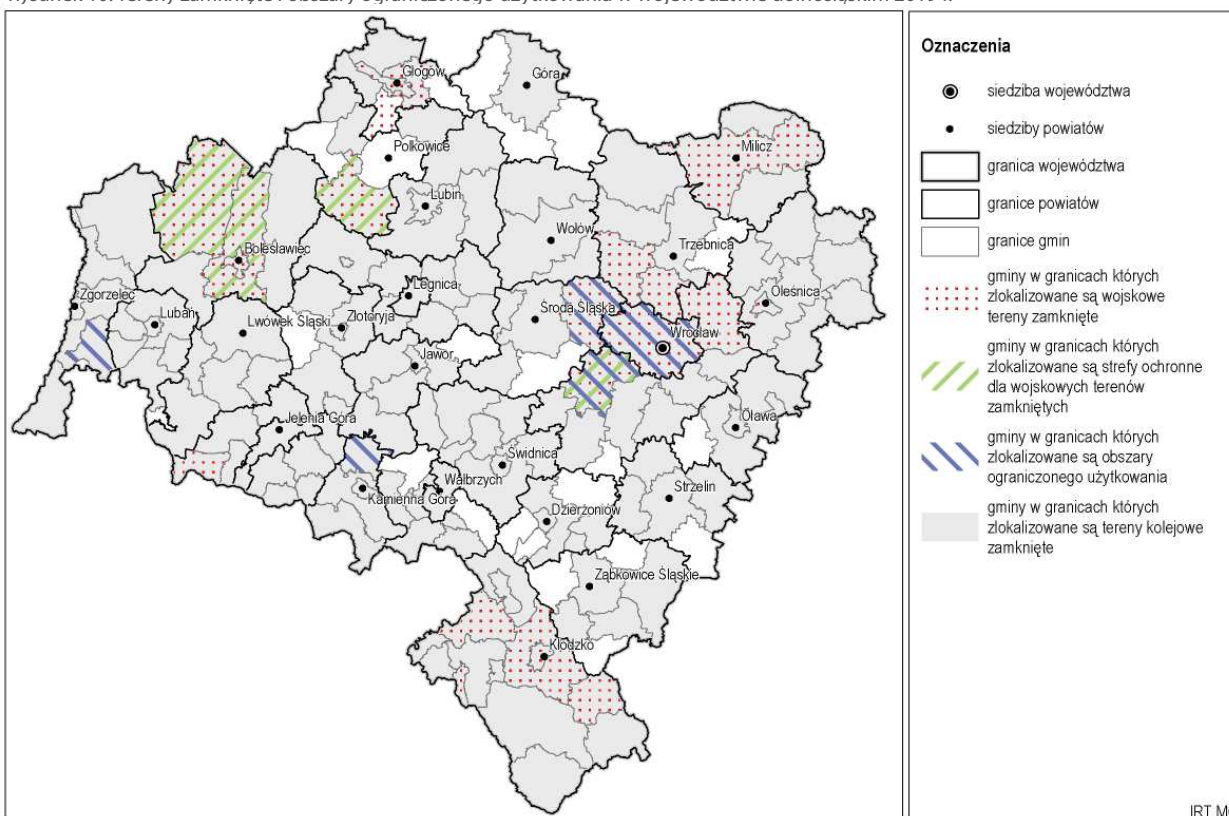
3) Wykaz gmin na terenie których wyznaczone zostały obszary ograniczonego użytkowania: Kąty Wrocławskie, Marciszów, Miękinia, Sulików, m. Wrocław.

4) Wykaz gmin przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa: m. Bardo, Bardo, m. Bierutów, Bierutów, m. Bogatynia, Bogatynia, Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Bolesławiec, m. Bolków, Bolków, Borów, m. Brzeg Dolny, Brzeg Dolny, m. Bystrzyca Kłodzka, Bystrzyca Kłodzka, m. Chocianów, Chocianów, m. Chojnów, Chojnów, Cieszków, Czarny Bór, Czernica, Długołęka, Dobromierz, Dobroszyce,

m. Duszniki Zdrój, Dziadowa Kłoda, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Gaworzycy, m. Głogów, Głogów, Głuszycy, Góra, Grębocice, Gromadka, m. Gryfów Śląski, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, m. Jawor, m. Jaworzyna Śląska, Jaworzyna Śląska, Jedlina-Zdrój, m. Jelcz Laskowice, Jelcz Laskowice, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamieniec Ząbkowicki, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, m. Karpacz, m. Kąty Wrocławskie, Kąty Wrocławskie, m. Kłodzko, Kłodzko, Koberzyce, Kondratowice, Kotla, m. Kowary, Krośnice, Krotoszyce, m. Kudowa Zdrój, Kunice, m. Łądek Zdrój, Łądek Zdrój, m. Legnica, Legnickie Pole, Leśna, Lewin Kłodzki, m. Lubań, Lubań, m. Lubawka, Lubawka, m. Lubin, Lubin, Lubomierz, m. Lwówek Śląski, Lwówek Śląski, Malczyce, Marcinowice, Marciszów, Męcinka, m. Mieroszów, Mieroszów, Mietków, m. Międzybórz, Międzybórz, m. Międzylesie, Międzylesie, Miękinia, m. Milicz, Milicz, Miłkowice, m. Mirsk, Mirsk, Mściwojów, Mysłakowice, Niemcza, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, m. Nowogrodzic, Nowogrodzic, m. Oborniki Śląskie, Oborniki Śląskie, m. Oleśnica, Oleśnica, m. Olszyna, Olszyna, m. Oława, Oława, Osiecznica, Paszowice, m. Pieńsk, Pieńsk, m. Piława Górna, Platerówka, Podgórzyn, m. Polanica-Zdrój, Prochowice, Prusice, Radków, Radwanice, Rudna, Ruja, Siechnice, Siekierczyn, m. Sobótka, Sobótka, Stara Kamienica, m. Stronie Śląskie, Stronie Śląskie, m. Strzegom, Strzegom, m. Strzelin, Strzelin, Sulików, m. Syców, Syców, Szczawno-Zdrój, m. Szczytna, Szczytna, m. Szklarska Poręba, m. Ścinawa, Ścinawa, m. Środa Śląska, Środa Śląska, m. Świdnica, Świdnica, m. Świebodzice, Świerzawa, m. Trzebnica, Trzebnica, m. Twardogóra, Twardogóra, Udanin, m. Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, m. Węgliniec, Węgliniec, Wińsko, Wisznia Mała, m. Wleń, Wleń, m. Wojcieszów, m. Wołów, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, m. Ząbkowice Śląskie, Ząbkowice Śląskie, m. Zgorzelec, Zgorzelec, m. Ziębice, Ziębice, m. Złotoryja, Złotoryja, m. Żarów, Żarów, m. Żmigród, Żmigród, Żorawina, Żukowice.

5) Wykaz kolejowych terenów zamkniętych znajduje się w załączniku do obecnie obowiązującej Decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. z późn. zm., w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Decyzja ta zawiera spis działek ewidencyjnych i powierzchnię terenów zamkniętych.

Rysunek 10. Tereny zamknięte i obszary ograniczonego użytkowania w województwie dolnośląskim 2019 r.

Źródło: opracowanie własne, na podstawie Strategii Rozwoju Sudety 2030

H.9. Wykaz nr 9 – gminy w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz obszary ochrony zbiorników wód podziemnych

- 1) Gminy, w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym: Bardo, Bierutów, Bogatynia, Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Bolesławiec, Bolków, Borów, Brzeg Dolny, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Ciepłowody, Cieszków, Czarny Bór, Czernica, Długołęka, Dobromierz, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Dzierżoniów, Gaworzyce, m. Głogów, Głogów, Głuszyca, Góra, Grębocice, Gromadka, Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, Jawor, Jaworzyna Śląska, Jedlina-Zdrój, Jelcz-Laskowice, Jelenia Góra, Jemielno, Jerzmanowa, Jeżów Sudecki, Jordanów Śląski, Kamieniec Ząbkowicki, Kamienna Góra, Kąty Wrocławskie, m. Kłodzko, Kłodzko, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Kotla, Krośnice, Krotoszyce, Kudowa-Zdrój, Kunice, Lądek-Zdrój, Legnica, Legnickie Pole, Leśna, Lewin Kłodzki, Lubań, Lubań, Lubawka, m. Lubin, Lubin, Lubomierz, Lwówek Śląski, Łagiewniki, Malczyce, Marcinowice, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Mietków, Międzybórz, Międzyzlesie, Miękinia, Milicz, Miłkowice, Mirsk, Mściwojów, Mysłakowice, Niechlów, Niemcza, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Nowogrodziec, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Olszyna, m. Oława, Oława, Paszowice, Piechowice, Pielgrzymka, Pieńsk, Pieszyce, Piława Górna, Platerówka, Polanica-Zdrój, Polkowice, Prochowice, Prusice, Przemków, Przeworno, Radków, Radwanice, Rudna, Ruja, Siechnice, Siekierczyn, Sobótka, Stara Kamienica, Stare Bogaczowice, Stoszowice, Stronie Śląskie, Strzegom, Strzelin, Sulików, Szczawno-Zdrój, Szczytna, Szklarska Poręba, Ścinawa, Środa Śląska, m. Świdnica, Świdnica, Świebodzice, Świeradów-Zdrój, Świerzawa, Trzebnica, Twardogóra, Udanin, Walim, Wałbrzych, Warta Bolesławiecka, Wądroże Wielkie, Wąsosz, Węglińiec, Wiązów, Wińsko, Wisznia Mała, Wleń, Wojcieszków, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, Zawidów, Zawonia, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, Ziębice, m. Złotoryja, Złotoryja, Złoty Stok, Żarów, Żmigród, Żukowice.
- 2) Gminy, w granicach których zlokalizowane są obszary ochrony Zbiorników Wód Podziemnych wskazane na rysunku Planu nr 4. Zasoby środowiska: Bierutów, Bogatynia, m. Bolesławiec, Bolesławiec, Brzeg Dolny, Bystrzyca Kłodzka, Chocianów, Chojnów, Cieszków, Czarny Bór, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Duszniki-Zdrój, m. Głogów, Głogów, Góra, Grębocice, Gromadka, Jelcz-Laskowice, Jemielno, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Kąty Wrocławskie, m. Kłodzko, Kłodzko, Kobierzyce, Kostomłoty, Kotla, Krośnice, Krotoszyce, Kudowa-Zdrój, Kunice, Legnica, Lewin Kłodzki, Lubań, Lubawka, m. Lubin, Lubin, Lwówek Śląski, Malczyce, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Międzybórz, Międzyzlesie, Miękinia, Milicz, Niechlów, Nowogrodziec, m. Oleśnica, Oleśnica, Oława, Osiecznica, Pęcław, Pielgrzymka, Polanica-Zdrój, Prochowice, Prusice, Przemków, Radków, Radwanice, Rudna, Ruja, Siechnice, Stronie Śląskie, Sulików, Węglińiec, Syców, Szczytna, Ścinawa, Środa Śląska, Świerzawa, Trzebnica, Twardogóra, Udanin, Warta Bolesławiecka, Wąsosz, Wińsko, Wołów, m. Wrocław, Zagrodno, Zawonia, m. Złotoryja, Złotoryja, Żmigród, Żukowice.

I. BIBLIOGRAFIA

1. „Badania i analizy potencjału Dolnego Śląska dla wykorzystania odnawialnych źródeł energetycznych oraz badania i analizy wzajemnego oddziaływania sektora OZE i rynku pracy pod wpływem zmiany gospodarczej”, Praca zbiorowa, Wrocław 2010 r.
2. Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, opracowana dla potrzeb Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju, Przemysław Śleszyński, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, lipiec 2016 r.
3. Demograficzne i gospodarcze aspekty rozwoju miast Dolnego Śląska, Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2015 r.
4. Diagnoza poziomu rozwoju sfery społecznej i gospodarczej gmin województwa dolnośląskiego, Instytut Rozwoju Terytorialnego, lipiec 2017 r.
5. Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), przyjęty Uchwałą Nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.
6. Dolnośląska Polityka Rowerowa, przyjęta Uchwałą Nr 23847/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 maja 2017 r., Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2017 r.
7. Komisja Europejska, Biała Księga Transportu, Plan utworzenia jednolitego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2011 r.
8. Komisja Europejska, Europa 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 2010 r.
9. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA, Praca zbiorowa pod redakcją naukową dr Anny Liro, Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995 r.
10. Koncepcja kształtowania i racjonalnego wykorzystania terenów otwartych we Wrocławskim Obszarze Metropolitalnym, City Regions, Instytut Rozwoju Terytorialnego.
11. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 27 kwietnia 2012 r., poz. 252.
12. Koncepcja sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego, przyjęta uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 r., Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2018 r.
13. Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego (KT), przyjęty uchwałą nr 6465/IV/144 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 14 listopada 2014 r. oraz uchwałą nr 221 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Dolnośląskiego.
14. Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 144/2016 z dnia 23 listopada 2016 r.
15. Obszary wypoczynku sezonowego jako element ochrony środowiska w obszarach metropolitalnych, Hanna Hrehorowicz Gaber, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, 2007 r.
16. Ocena potencjału miast powiatowych pod względem liczby ludności, rynku pracy i usług, Instytut Rozwoju Terytorialnego, luty 2017 r.
17. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce, materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Redaktorzy: W. Jędrzejewski, D. Ławreszuk, Białowieża, 20-22 XI 2008 r.
18. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław, Listopad 2005 r.
19. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym – dokument przyjęty Uchwałą Nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.
20. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.
21. Plan inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych ze środków EFRR 2014-2020, przyjęty Uchwałą Nr 4709/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2017 r.
22. Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Chełmy” (PKCh), przyjęty uchwałą nr XVI/332/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.
23. Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” (PKDJ), przyjęty uchwałą nr XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.

24. Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Sowich (PKGS), przyjęty uchwałą nr XVI/333/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.
25. Plan ochrony dla Przemkowskiego Parku Krajobrazowego (PPK), przyjęty uchwałą nr XXII/669/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 maja 2016 r.
26. Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry, Izery, Metuje, Łaby i Ostrożnicy (Upa), Orlicy i Morawy, RZGW we Wrocławiu, Warszawa, sierpień 2017 r.
27. Plan rozwoju sieci drogowej województwa dolnośląskiego do 2020 w zakresie dróg wojewódzkich, przyjęty Uchwałą Nr 1324/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 października 2015 r.
28. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego przyjęty Uchwałą Nr LV/2107/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.
29. Planowanie strategiczne rozwoju funkcji turystycznej na obszarach metropolitalnych - przykład Poznania, Piotr Zmysłony, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, wyd. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego We Wrocławiu nr 157.
30. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.), przyjęty Uchwałą nr 105/2017 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2017 r.
31. Program budowy i uruchomienia przewozów Kolejami Dużych Prędkości w Polsce, przyjęty Uchwałą Nr 276/2008 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.
32. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. , przyjęty uchwałą nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.
33. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLIŚ), przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2014 r.
34. Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego, przyjęty Uchwałą Nr XXIII/687/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 czerwca 2016 r.
35. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce Opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska (Umowa nr 13/N/2004 z dn 29 XII 2004 r.) w ramach realizacji programu Phare PL0105.02 „Wdrażanie Europejskiej Sieci Ekologicznej na terenie Polski”. Zakład Badania Ssaków Polska Akademia Nauk Białowieża 31 I 2005 r. Aktualizacja opracowania w 2012 r. w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce” realizowanego przez Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.
36. Przebieg połączeń ostatniej mili przez węzły miejskie sieci bazowej TEN-T – Raport końcowy. Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie MliB przez zespół pod kierownictwem Dr hab. Piotra Rosika, prof. IGiPZ PAN.
37. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2015 r., WIOŚ we Wrocławiu, 2016 r.
38. Raport o stanie zachowania zabytków nieruchomych w Polsce. Zabytki wpisane do rejestru zabytków (księgi rejestru A i C), Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa 2017 r.
39. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego, przyjęty Uchwałą Nr 3916/V/2017 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 czerwca 2017 r.
40. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, przyjęty uchwałą nr 2024/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 marca 2016 r.
41. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE.
42. Standardy projektowe i wykonawcze dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego, przyjęte Uchwałą Nr 4710/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. IRT, Wrocław 2016 r.
43. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r., opublikowana w Monitorze Polskim z dnia 15 marca 2017 r., poz. 260.
44. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, przyjęta Uchwałą Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.

45. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023, przyjęta przez Komitet Sterujący i zaakceptowana przez Prezydenta Miasta Jelenia Góra 22 września 2015 r.
46. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej, przyjęta przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha w dniu 21 stycznia 2016 r.
47. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, przyjęta przez Komitet Sterujący Uchwałą nr 40/2016 z dnia 11 października 2016 r.
48. Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym, praca zbiorowa wykonana w ramach ogłoszonego w 2013 r. przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych”.
49. Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym, wytyczne dla ochrony środowiska i rozwoju rekreacji, działanie 4., częściowo finansowany przez Unię Europejską w ramach programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 – 2013, Wrocław 2015 r.
50. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, zatwierdzone uchwałą Nr L/1177/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 r.
51. Studium wydobywania i transportu surowców skalnych. Stan i perspektywy, przyjęte Uchwałą Nr 2197/IV/12 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2012 r.
52. Tereny intensywnego rozwoju osadnictwa, Instytut Rozwoju Terytorialnego, luty 2017 r.
53. Uchwała nr 2199/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie wyrażenia woli przejścia odcinków nieczynnych linii kolejowych w granicach województwa dolnośląskiego.
54. Umowa Partnerstwa, zatwierdzona przez Komisję Europejską 23 października 2017 r. na podstawie decyzji wykonawczej C (2017) 6964 (notyfikowana 24 października 2017 r.).
55. Uszczegółowienie oraz wypracowanie zasad wdrażania optymalnego układu zielonej infrastruktury we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WROF); zespół pod kierunkiem dr hab. inż. arch. Ireny Niedźwieckiej-Filipiak, Wrocław 2016 r.
56. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, opracowanie sporządzone na potrzeby planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, Instytut Rozwoju Terytorialnego, grudzień 2017 r.
57. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 – dokument przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLIII/1450/17 z dnia 21 grudnia 2017 r.
58. Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań – Wizja 2030, przyjęta przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej do spraw Współpracy Regionalnej i Przygranicznej w dniu 1 grudnia 2016 r.
59. Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030 przyjęte uchwałą nr 79 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2016 r.
60. Zasięg (delimitacja) górskiego obszaru funkcjonalnego, Instytut Rozwoju Terytorialnego, styczeń 2017 r.
61. Zasięg (delimitacja) miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych, Instytut Rozwoju Terytorialnego, styczeń 2017 r.
62. Zasięg (delimitacja) przygranicznego obszaru funkcjonalnego, Instytut Rozwoju Terytorialnego, styczeń 2017 r.
63. Zasoby środowiska i systemy ich ochrony, turystyka, Instytut Rozwoju Terytorialnego, kwiecień 2017 r.

J. SPIS RYSUNKÓW ŚRÓDTEKSTOWYCH

Rysunek 1. Schemat prac nad Planem.....	16
Rysunek 2. Rodzaj treści zawartych w tekście Planu.....	17
Rysunek 3. Gminy, w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym.....	48
Rysunek 4. Gminy województwa dolnośląskiego, w których są przesłanki występowania obszarów perspektywicznych i prognostycznych złóż kopalin.....	48
Rysunek 5. Gminy wymagające podjęcia pilnych działań łagodzących skutki suszy.....	58
Rysunek 6. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych.....	104
Rysunek 7. Zasięg przygranicznego obszaru funkcjonalnego.....	105
Rysunek 8. Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo.....	107
Rysunek 9. Zasięg Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego i strefy górskiej.....	108
Rysunek 10. Tereny zamknięte i obszary ograniczonego użytkowania w województwie dolnośląskim 2019 r.	109

K. SPIS TABEL

Tabela 1. Obszary funkcjonalne ustalone w Planie.....	15
Tabela 2. Podział na różne kategorie treści w tekście Planu w części D. Kierunki oraz na rysunkach Planu.....	22
Tabela 3. Cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego.....	23
Tabela 4. Działania służące realizacji Kierunku 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego i ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi.....	25
Tabela 5. Działania służące realizacji Kierunku 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją.....	31
Tabela 6. Działania służące realizacji Kierunku 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.....	34
Tabela 7. Działania służące realizacji Kierunku 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób z ograniczoną sprawnością.....	35
Tabela 8. Działania w ramach kierunku 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich.....	37
Tabela 9. Działania w ramach Kierunku 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.....	43
Tabela 10. Działania w ramach kierunku 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych.....	49
Tabela 11. Działania w ramach kierunku 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz energetyki odnawialnej opartej na wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu.....	50
Tabela 12. Działania w ramach kierunku 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.....	53
Tabela 13. Działania w ramach kierunku 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.....	56
Tabela 14. Działania w ramach kierunku 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych.....	57
Tabela 15. Działania w ramach kierunku 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.....	59
Tabela 16. Działania w ramach kierunku 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców.....	61
Tabela 17. Działania w ramach kierunku 4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T.....	62
Tabela 18. Działania w ramach kierunku 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa.....	66
Tabela 19. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania węzła miejskiego na sieci TEN-T.....	76
Tabela 20. Działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowowego w transporcie WroF.....	77
Tabela 21. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WroF.....	78
Tabela 22. Działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania.....	82
Tabela 23. Działania z zakresu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WroF.....	84
Tabela 24. Działania z zakresu kształtowania wysokiej jakości <i>obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji*</i>	85
Tabela 25. Działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.....	87
Tabela 26. Działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych.....	89
Tabela 27. Działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury.....	91
Tabela 28. Działania z zakresu ograniczania negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy.....	96
Tabela 29. Działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WroF odpornej na skutki zmian klimatu.....	97

Spis tabel w aneksie nr 1

Tabela A1. 1. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych.....	118
Tabela A1. 2. Inwestycje celu publicznego ustalone w Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.....	129
Tabela A1. 3. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych i wojewódzkich.....	137
Tabela A1. 4. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach wojewódzkich	137
Tabela A1. 5. Inwestycje celu publicznego ustalone w załączniku nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (SZOOP RPO).....	143

Spis tabel w aneksie nr 2

Tabela A2. 1. Wykaz terenów zamkniętych pozostających w trwałym zarządzie lub użytkowaniu Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Zielonej Górze oraz Rejonowego Zarządu Infrastruktury we Wrocławiu. Tereny zamknięte resortu obrony narodowej zostały ustalone na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej. (Decyzja Nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r. z późn. zm.).....	144
Tabela A2. 2. W granicach województwa dolnośląskiego ustalone zostały strefy ochronne dla terenów zamkniętych resortu obrony narodowej, stanowiących następujące kompleksy wojskowe: (Wojewódzki Sztab Wojskowy we Wrocławiu postanowienie Nr 410/IRT/18 z dnia 19 grudnia 2018 r.).....	147
Tabela A2. 3. Wykaz obszarów ograniczonego użytkowania.....	147
Tabela A2. 4. Wykaz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR).....	148
Tabela A2. 5. Wykaz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR).....	148

Spis tabel w aneksie nr 3

Tabela A3. 1. Inwestycje wynikające z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych.....	150
--	-----

Spis tabel w aneksie nr 4

Tabela A4. 1. Zestawienie niezagospodarowanych złóż kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym.....	155
---	-----

Spis tabel w aneksie nr 5

Tabela A5. 1. Zestawienie zbiorników retencyjnych zawartych w Programie Małej Retencji Wodnej uchylonego Uchwałą nr X/280/19 SWD z dnia 12.09.2019.....	157
---	-----

L. ANEKSY

L.1. ANEKS NR 1. ZESTAWIENIE INWESYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Skróty nazw dokumentów zastosowane w poniższych tabelach:

POIiŚ - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,

PBDK - Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.),

MPTK - Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r.,

PgwnodO - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,

PrzpdO - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry,

KPK - Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.,

KT - Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego,

KPZK - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,

UGZŚ - Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu,

USP - Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych,

PKCh - Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Chełmy”,

PKGS - Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Sowich,

PKDJ - Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”,

PPK - Plan ochrony dla Przemkowskiego Parku Krajobrazowego,

WPGO 2016 - Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022,

PGOWW - Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym,

SZOOP RPO - Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,

POŚ - Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r.,

ZdPRŚDW - Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030,

AKPOŚK 2017 - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,

Wlkzp - Wykaz linii kolejowych o znaczeniu państwowym,

PID - Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 - 2023,

R - inwestycja w trakcie realizacji,

P - inwestycja planowana do realizacji.

Tabela A1. 1. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
TRANSPORT					
K1	Modernizacja linii kolejowej E 30, etap II. Wdrożenie ERTMS/ETCS i ERTMS/GSM-R w Polsce na odcinku Legnica – Wrocław – Opole	Kunice, m. Legnica, Malczyce, Miękinia, m. Oława, Oława, Prochowice, Ruja, Siechnice, Środa Śląska, m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	POIiŚ, KPK, MPTK
K2	Prace na linii kolejowej C-E 59 na odcinku Kamieniec Żąbkowicki - Międzyzlesie	Bardo, Bystrzyca Kłodzka, Kamieniec Żąbkowicki, Kłodzko, m. Kłodzko, Międzyzlesie	R	PKP PLK S.A.	POIiŚ, KPK, MPTK
K3	S3 Bolków - granica państwa	Bolków, Czarny Bór, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka, Stare Bogaczowice	R	GDDKiA	KT, POIiŚ, PBDK
K4	Budowa obwodnicy Głogowa w ciągu drogi krajowej nr 12	Głogów, m. Głogów, Jerzmanowa, Kotla, Żukowice,	P	GDDKiA	KT, POIiŚ, PBDK
K5**	Budowa łączników aglomeracyjnych między drogą ekspresową S3 a aglomeracją Wałbrzyską oraz Jeleniogórską wraz z dokończeniem południowej obwodnicy Jeleniej Góry	m. Boguszów-Gorce, Bolków, Czarny Bór, Dobromierz, Janowice Wielkie, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamienna Góra, Marciszów, Stare Bogaczowice, m. Świebodzice, m. Wałbrzych	P	GDDKiA	KT
K6	Budowa drogi ekspresowej S8 na odcinku Wrocław (Magnice) - Kłodzko	Bardo, Ciepłowody, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Jordanów Śląski, m. Kłodzko, Kłodzko, Kamieniec Żąbkowicki, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Łagiewniki, Marcinowice, Niemcza, m. Piława Górna, Sobótka, Świdnica, Żąbkowice Śląskie, Złoty Stok	P	GDDKiA	PBDK
K7	Budowa obwodnicy Bolkowa w ciągu drogi krajowej nr 3 i 5	Bolków	R	GDDKiA	PBDK
K8	Prace przygotowawcze: prace na linii kolejowej nr 137 Kędzierzyn Koźle – Kamieniec Żąbkowicki - Legnica wraz z elektryfikacją	m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, Kamieniec Żąbkowicki, m. Legnica, Legnickie Pole, Męcinka, Mściwojów, Niemcza, Paszowice, m. Piława Górna, Strzegom, m. Świdnica, Świdnica, Żąbkowice Śląskie, Ziębice	R	PKP PLK S.A.	POIiŚ, KPK, KT
K9	Budowa drogi ekspresowej S3 Nowa Sól - Legnica (inwestycja zrealizowana z wyłączeniem odcinka Lubin – Polkowice)	Gaworzyce, Jerzmanowa, m. Legnica, Lubin, m. Lubin, Miłkowice, Polkowice, Radwanice	P	GDDKiA	KT, PBDK
K10	Elektryfikacja linii kolejowych nr 274, 278 na odcinku Węglińiec - Zgorzelec	Pieńsk, Węglińiec, m. Zgorzelec, Zgorzelec	R	PKP PLK S.A.	KT, MPTK, KPK
K11**	Obwodnice na drogach krajowych: Milicza, Oławy, Świdnicy	Milicz, m. Oława, m. Świdnica	P	GDDKiA	KT
K12	Zabudowa ERTMS/ETCS na liniach sieci bazowej TEN-T na odcinku Wrocław - Poznań	Oborniki Śląskie, Prusice, Żmigród, m. Wrocław	P	PKP PLK S.A.	KPK
K13**	Przystosowanie Portu Lotniczego Wrocław do systemu nawigacji CAT II	m. Wrocław	P	Port Lotniczy Wrocław S.A.	KT
K14	Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska: prace na linii kolejowej nr 274 Wrocław – Zgorzelec na odcinku Wrocław – Jelenia Góra oraz przyległych łącznicach	Janowice Wielkie, Jaworzyna Śląska, m. Jelenia Góra, Kąty Wrocławskie, Marciszów, Mysłakowice, Świebodzice, m. Wałbrzych, m. Wrocław, Żarów	R	PKP PLK S.A.	KPK
K15	Rewitalizacja linii nr 322 Kłodzko Nowe - Stronie Śląskie	m. Kłodzko, Kłodzko, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie	P	PKP PLK S.A.	KPK
K16	Rewitalizacja linii nr 316 Chojnów - Rokitki	m. Chojnów, Chojnów	P	PKP PLK S.A.	KPK
K17	Rewitalizacja linii kolejowej nr 309 na odcinku Kłodzko Nowe - Polanica-Zdrój	m. Kłodzko, Kłodzko, m. Polanica-Zdrój	P	PKP PLK S.A.	KPK
K18	Prace przygotowawcze: Studium Wykonalności dla projektu; prace na liniach kolejowych nr 14, 815, 816 na odcinku Ostrów Wlkp.- (Krotoszyn) -Leszno - Głogów wraz z elektryfikacją odcinka Krotoszyn - Durzyn - Leszno - Głogów	Głogów, m. Głogów, Kotla	R	PKP PLK S.A.	POIiŚ, KPK
K19	Budowa autostrady A18, odcinek Olszyna – Golnice (przebudowa jezdni południowej)	Bolesławiec, Osiecznica	P	GDDKiA	PBDK, KT
K20	Przebudowa infrastruktury obsługi podróżnych na stacjach i przystankach – prace związane z poprawą przepustowości na stacji Wrocław Główny poprzez przebudowę peronu 6	m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	KPK
K21	Prace przygotowawcze dla inwestycji: Prace na linii kolejowej nr 143 (projektowanie) na odcinku Kluczbork - Oleśnica - Wrocław Mikołajów	Bierutów, Długołęka, Oleśnica, m. Oleśnica, m. Wrocław	P	PKP PLK S.A.	POIiŚ, KT, KPK

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K22	Prace przygotowawcze dla inwestycji: Prace na linii kolejowej C-E 30 (projektowanie) na odcinku Opole Groszowice - Jelcz - Wrocław Brochów	Czernice, Jelcz-Laskowice, Oława, Siechnice	P	PKP PLK S.A.	POliŚ, KT, KPK
K23	Prace na linii kolejowej C-E 59 na odcinku Wrocław Brochów / Grabiszyn - Głogów - Zielona Góra - Rzeplin - Szczecin Podjuchy - na terenie województwa dolnośląskiego	Brzeg Dolny, Głogów, m. Głogów, Grębocice, Miękinia, Rudna, Ścinawa, Wińsko, Wołów, m. Wrocław, Żukowice	P	PKP PLK S.A.	POliŚ, KT, KPK
K24	Prace na linii kolejowej C-E 59 na odcinku Wrocław - Kamieniec Żąbkowicki	Borów, Kamieniec Żąbkowicki, Siechnice, Strzelin, m. Wrocław, m. Ziębice, Żórawina	P	PKP PLK S.A.	POliŚ, KT, KPK
K25	Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na linii 277 Opole Groszowice – Wrocław Brochów wraz z łącznicami	Czernica, Jelcz-Laskowice, Oława, Siechnice, m. Wrocław	P	PKP PLK S.A.	KPK
K26	Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na linii na linii 276 w rejonie stacji Kłodzko	m. Kłodzko	R	PKP PLK S.A.	KPK
K27	Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na linii na linii 286 w rejonie stacji Kłodzko	m. Kłodzko	P	PKP PLK S.A.	KPK
K28*	Zwiększenie przepustowości wybranych linii kolejowych poprzez optymalizację urządzeń sterowania ruchem kolejowym i układów stacyjnych: prace na linii kolejowej nr 14 na odcinku Leszno – Głogów w ramach zwiększenia przepustowości	Głogów, m. Głogów, Kotla	R	PKP PLK S.A.	KPK
K29*	Zwiększenie przepustowości wybranych linii kolejowych poprzez optymalizację urządzeń sterowania ruchem kolejowym i układów stacyjnych: prace na linii nr 137 wraz z odbudową mijanki na szlaku Jawor - Legnica	m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, Kamieniec Żąbkowicki, m. Legnica, Legnickie Pole, Męcinka, Mściwojów, Niemcza, Paszowice, m. Piława Górna, Strzegom, m. Świdnica, Świdnica, Żąbkowice Śląskie, Ziębice	R	PKP PLK S.A.	KPK
K163	Rewitalizacja linii kolejowej nr 286 na odcinku Wałbrzych – Jedlina Zdrój – Głuszycza – Nowa Ruda – Kłodzko	Głuszycza, m. Jedlina-Zdrój, Kłodzko, m. Kłodzko, Nowa Ruda, m. Nowa Ruda, Radków, m. Wałbrzych	P	PKP PLK S.A.	KT, KPK
K166	Budowa obwodnicy Wałbrzycha w ciągu drogi krajowej nr 35	m. Wałbrzych	P	Gmina Wałbrzych/ GDDKiA	KT, PBDK
K170**	Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN - T, na terenie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego: Aleja Wielkiej Wyspy we Wrocławiu, Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94	m. Wrocław	P	Miasto Wrocław	KT
K171	Prace na linii kolejowej nr 289 na odcinku Legnica - Rudna Gwizdanów (odcinek Legnica - Lubin zrealizowany)	m. Lubin, Lubin, Rudna	R	PKP PLK S.A.	KT, KPK
K172	Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska - Prace na liniach kolejowych nr 281,766 na odcinku Oleśnica/ Łukanów - Krotoszyn - Jarocin - Września - Gniezno	Dobroszyce, m. Oleśnica, Oleśnica, Twardogóra	R	PKP PLK S.A.	KPK
K173	Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska - Prace na linii kolejowej nr 273 na odcinku Wrocław - Głogów	Brzeg Dolny, Głogów, m. Głogów, Grębocice, Miękinia, Rudna, Ścinawa, Wińsko, Wołów, m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	KPK
K302	Modernizacja wybranych dworców przy linii kolejowej nr 274 na odcinku Wrocław - Boguszów Gorce Zachód wraz z przedłużeniem przy linii 311, wybranych dworców przy linii kolejowej nr 282 wraz z dworcem na st. Malczyce położonym przy linii 275	m. Boguszów-Gorce, m. Bolesławiec, Malczyce, m. Szklarska Poręba, m. Wałbrzych, Węglińiec, Żarów	P	PKP S.A.	POliŚ, PID
K303	Przebudowa dworca kolejowego Kąty Wrocławskie, przebudowa dworca kolejowego Smolec	Kąty Wrocławskie	P	PKP S.A.	PID
K304	Budowa linii kolejowych dla potrzeb Centralnego Portu Komunikacyjnego: - linia kolejowa nr 86: Poniatowice – Wrocław Brochów - linia kolejowa nr 267 Żarów – Bolesławice Świdnickie - linia kolejowa nr 268 Świdnica Miasto – Sędziszów		P	CPK	Wlkzp

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K312	Budowa drogi ekspresowej S5 na odcinku Sobótka (S8) – Bolków (S3)	Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Marcinowice, Mietków, Sobótka, Świdnica, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych	P	GDDKiA	PBDK
OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA, MAŁA RETENCJA I BEZPIECZEŃSTWO					
K31	Remont i modernizacja zabudowy regulacyjnej Odry swobodnie płynącej - odbudowa i modernizacja zabudowy regulacyjnej - w celu przystosowania odcinka Odry od Malczyce do ujścia Nisy Łużyckiej do III klasy drogi wodnej	Głogów, m. Głogów, Jemielno, Kotła, Malczyce, Niechlów, Pęcław, Prochowice, Rudna, Ścinawa, Środa Śląska, Wińsko, Wołów, Żukowice	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	KT, POLiŚ, PzrpdO
K32	Modernizacja stopnia wodnego Rędziny na Odrze w km 260,7 - przystosowanie do III klasy drogi wodnej	m. Wrocław	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	KT, PgwnodO, PzrpdO
K34	Stoczek - odbudowa koryta ciekłu, gm. Lwówek Śląski	Lwówek Śląski	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K35	Średzka Woda - modernizacja koryta rzeki, gm. Środa Śl.	Malczyce, Środa Śląska	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K36	Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w obrębie zlewni rzeki Brochówki	Siechnice, m. Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K37	Ochrona przeciwpowodziowa doliny Nisy Kłodzkiej (Nysa Kłodzka od Różanki do Białej Łądeckiej, Nysa Kłodzka od Białej Łądeckiej do Ścinawki)	Bystrzyca Kłodzka, m. Kłodzko, Kłodzko, Międzyzlesie	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K38	Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Ścinawki (Ścinawka od Bożanowskiego Potoku do Nisy Kłodzkiej)	Kłodzko, m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K39	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - Potok Kamienica. Wariant II - ochrona bierna i czynna (prace regulacyjne na długości 13,6 km)	Stara Kamienica	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K40	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - Potok Jedlica. Wariant II - ochrona bierna i czynna (prace regulacyjne na długości 4,0 km)	Mysłakowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K41	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - Potok Wrzosówka. Wariant I - ochrona bierna (prace regulacyjne na długości 11,131 km)	m. Jelenia Góra	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K42	Szprotawa - modernizacja koryta i wałów, gm. Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce	Chocianów, Gaworzyce, Polkowice, Przemków, Radwanice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K43	Srebrna - odbudowa koryta ciekłu, gm. Lwówek Śląski	Lubomierz, Lwówek Śląski	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K44	Parowa - odbudowa koryta potoku gm. Strzegom i Dobromierz	Dobromierz, Strzegom	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K45	Budowa stopnia wodnego Malczyce - etap II	Wołów	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K305	Długomost - budowa zbiornika retencyjnego na rzece Widawie, gm. Dziadowa Kłoda	Dziadowa Kłoda	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K306	Rudna - budowa zbiornika na rzece Rudna	Rudna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO
K307	Maleszów - budowa zbiornika retencyjnego gm. Kondratowice	Kondratowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K308	Ochrona przed powodzią Zlewni rzeki Kwisy - Zbiornik Oleszna, potok Oldza	Gryfów Śląski	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K309	Czarna Woda - zbiornik Kątki, gm. Marcinowice	Marcinowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K310	Pielgrzymka - budowa zbiornika na rz. Skora, gm. Pielgrzymka	Pielgrzymka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K311	Ochrona przed powodzią Zlewni rzeki Kwisy - Zbiornik Mirsk, potok Czarny Potok	Mirsk	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K46	Wały rzeki Piławy - Mościsko budowa wałów przeciwpowodziowych gm. Dzierżonów	Dzierżonów	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K47*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego gm. Prochowice ze szczególnym uwzględnieniem m. Lisowice. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	Prochowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K48*	WWW Widawa - przebudowa systemu zabezpieczeń przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław. A. Modernizacja i przebudowa istniejących obwałowań wraz z budowlami wałowymi, budowa nowych odcinków wałów. Łączna długość - 26,475 km. B. Przebudowa koryta Widawy w km 10+70 - 9+00 polegająca na budowie kanału rozdzielającego wody w obszarze międzywała	Czernica, Długołęka, Wisznia Mała, m. Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K50	Fragmentaryczna modernizacja wałów przeciwpowodziowych rz. Odry, w km 270+400 do 281+600, wał cofkowy stopnia Brzeg Dolny	Brzeg Dolny	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K54	Wał Strzegomki - Kruków - budowa wału p. powodziowego gm. Żarów	Żarów	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K55*	Odra - przebudowa wału Wp-5(S), gm. Oława	Oława	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K56*	Odra - przebudowa wału W-1(S), powiat oławski, gm. Oława	Jelcz-Laskowice, Oława	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K57*	Odra - przebudowa wału W-3(S), gm. Oława i Jelcz-Laskowice	Oława	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K58	Odra - modernizacja wałów, gm. Brzeg Dolny	Brzeg Dolny, Wińsko	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K59	Orla - modernizacja obwałowań, gm. Żmigród	Żmigród	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K60	Sąsiedzka - modernizacja obwałowań, gm. Żmigród	Trzebnica, Żmigród	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K61	Sąsiedzka, Krępa, Struga II - modernizacja obwałowań gm. Żmigród	Żmigród	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K62	Kwiatkowie- Rogów Legnicki- odbudowa wałów p/pow., gm. Prochowice	Prochowice	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K63	Szymanowski Potok - odbudowa koryta potoku gm. Strzegom i Dobromierz	Dobromierz, Strzegom	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K64	Odra - modernizacja wału, gm. Środa Śl. i Miękinia	Malczyce, Miękinia, Środa Śląska	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K65*	Modernizacja wału P-1 rz. Odry gm. Głogów i Kotla	Głogów, Kotla	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K66	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Świecie, potok Bruśnik	Leśna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K67*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Krosno Odrzańskie, Raduszec i Osiecznica. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	Osiecznica	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K68	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Jurków, potok Grabiszówka	Leśna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K69	Udrożnienie i odtworzenie zabudowy regulacyjnej Czarnego Potoku na odcinku od 0+000 do 12+500 wraz ze zlewnią w m. Mirsk, Czerniawa, Wolimierz, Pobiedna	Leśna, m. Świeradów-Zdrój	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K71	Udrożnienie i ubezpieczenie koryta Długiego Potoku od 0+000 do 11+000	Gryfów Śląski, Lubomierz, Mirsk	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K72	Udrożnienie i fragmentaryczna odbudowa rzeki Kwisy w km 60+00-73+500 w m. Nowogrodzic-Lubań	Lubań, m. Lubań, Nowogrodzic	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K76*	Ochrona przed powodzią gminy Lubawka - potok "A" w m. Chełmsko Śląskie (prace na długości 2 km)	Lubawka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K77	Jawornik-Mysłibórz gm. Paszowice, odbudowa i udrożnienie koryta rz. Jawornik	m. Jawor, Męcinka, Paszowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K78	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - potok Laska (regulacja koryta ciekłu na długości ok 3 km)	Szczytna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K79	Budowa suchego zbiornika Pawłowice (powyżej Kamieńca Ząbkowickiego)	Ząbkowice Śląskie	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K80*	Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Nysy Kłodzkiej od km 179+500 do km 113+000 i strefy cofkowe dopływów. Pracami objęty zostanie odcinek o długości 66,5 km. Planowane prace związane są z przebudową i remontem ubezpieczeń brzegowych oraz zwiększeniem przepustowości koryta, budową obwałowań i murów ochronnych na odcinku o długości około 14,5 km, przebudowa obwałowań i murów ochronnych na odcinku o długości około 6,5 km, zwiększeniem przepustowości 38 budowli mostowych i kładek pieszych, zwiększeniem przepustowości 13 jazów i stopni regulacyjnych oraz przeniesieniem 145 zabudowań poza granice zalewów powodziowych		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K81	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Szalejów Górny na rzece Bystrzycy Dusznickiej. Zadanie w ramach ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej. Budowa zapory ziemnej w km 8+900 rz. Bystrzycy Dusznickiej wraz z urządzeniami upustowymi i przelewem stokowym. Maks. pojemność 9,9 mln m ³ , powierzchnia zalewu 48 ha.	Kłodzko	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K82	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Boboszków na rzece Nysie Kłodzkiej. Zadanie w ramach ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej. Budowa zapory ziemnej w km 179+800 Nysy Kłodzkiej wraz z urządzeniami upustowymi w postaci sztolni wraz z zamknięciami w postaci zasuw urządzenia przelewowe w postaci przelewu stokowego. Maks. pojemność 1,4 mln m ³ , powierzchnia zalewu 21 ha.	Międzyzlesie	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K83	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Roztoki Bystrzyckie na potoku Goworówka. Zadanie w ramach ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej. Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w tym budowa zapory ziemnej z urządzeniami upustowymi w postaci sztolni wraz z zamknięciami w postaci zasuw, urządzenia przelewowe w postaci dwóch rurociągów. Maks. pojemność 2,7 mln m ³ , powierzchnia zalewu 48 ha.	Międzyzlesie	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K84*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego - Modernizacja zbiornika wodnego Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap II. Opracowanie w I cyklu planistycznym analizy efektywności ekonomicznej realizacji II etapu modernizacji zbiornika wodnego Nysa		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K85	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na pot. Duna m. Krosnowice. Zadanie w ramach ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej. Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Krosnowice na potoku Duna w km 1+380 licząc od ujścia potoku do rzeki Nysy Kłodzkiej. Maks. pojemność 1,9 mln m ³ , powierzchnia zalewu 44 ha.	Kłodzko	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K86*	WWW Marszowice - modernizacja wałów rz. Bystrzycy, m. Wrocław, modernizacja (przebudowa, rozbudowa, odbudowa) na dł. 0,9 km budowa nowych wałów przeciwpowodziowych na dł. 0,8 km	m. Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K87*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Chojnów. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	m. Chojnów	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K88*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Strzegom. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	Strzegom	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K89*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta i gminy Świdnica. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	m. Świdnica, Świdnica	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K91	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - zbiornik Kamienica, pot. Kamienica. Zadanie w ramach przedsięwzięcia Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej. Budowa suchego zbiornika Kamienica w km 12+370 pot. Kamienica, pow. Zalewu ok. 29,5 ha, maks. pojemność 3,22 mln m ³	Stara Kamienica	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K92*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Zgorzelec wraz z ujściowym odcinkiem rz. Czerwona Woda. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego	m. Zgorzelec	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K93*	Ochrona Przeciwpowodziowa m. Krzewina Zgorzelecka po stronie polskiej i m. Ostritz po stronie niemieckiej. Zadanie obejmuje: 1. Budowę nowego wału przeciwpowodziowego (ścianki p/pow.) wzdłuż trasy kolejowej Krzewina Zgorzelecka - Bogatynia na odcinku rzeki Nysy Łużyckiej od km 176+400 do km 176+793 na długości ok. 550mb wraz z budową bramy p/pow przez drogę powiatową. 2. Zabezpieczenie prawego brzegu rzeki Nysy Łużyckiej na odcinku od km 175+870 do km 176+400 na długości 530 mb. 3. Uporządkowanie przeciwpowodziowego kanału ulgi na rzece Nysie Łużyckiej pomiędzy km 174+800 do km 175+870 na długości 300 mb.	Bogatynia	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K94*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego zlewni górnego Bobru. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K95*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego zlewni górnej Kwisy ze szczególnym uwzględnieniem m. Mirsk - Gryfów Śląski - Leśna - Lubań - Nowogrodziec. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K96	Budowa zbiornika Kamieniec Ząbkowicki. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zbiornika Kamieniec Ząbkowicki wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K97*	Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego Doliny Baryczy ze szczególnym uwzględnieniem m. Żmigród. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego		P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K98	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - zbiornik Stara Białka, pot. Świdnik. Zadanie w ramach przedsięwzięcia Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej. Budowa suchego zbiornika Stara Białka w km. 1+700 pot. Świdnik, pow. Zalewu ok. 30,1 ha, maks. pojemność 1,09 mln m ³	Lubawka, Kamienna Góra	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K99	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - zbiornik Sędziszów, pot. Lesk. Zadanie w ramach przedsięwzięcia Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej. Budowa suchego zbiornika Sędziszów w km 1+050 pot. Lesk, pow. Zalewu ok. 71,0 ha, maks. pojemność 3,80 mln m ³	Kamienna Góra, Marciszów, Czarny Bór	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K100	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - zbiornik Kostrzyca, pot. Jedlica. Zadanie w ramach przedsięwzięcia Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej. Budowa suchego zbiornika Kostrzyca w km 1+770 pot. Jedlica, pow. Zalewu ok. 52,1 ha, maks. pojemność 3,41 mln m ³	Mysłakowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PzrpdO
K101	Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Białej Łądeckiej i rzeki Morawki. Zadanie obejmuje odcinek rzeki Białej Łądeckiej od źródeł do ujścia rzeki do Nysy Kłodzkiej, odcinek potoku Morawka od km 6+900 do km 0+000 a także strefy cofkowe ich dopływów. Poza korytem cieku głównego planowane jest wykonanie szeregu prac w obrębie doliny rzeki (między innymi obwałowania, przebudowa mostów, przesiedlenia itp.) oraz podobny zakres robót na dopływach wyżej wymienionych cieków w obrębie obcinka objętego zadaniem (zlewanie cieków). Planowane prace związane są z przebudową i remontem ubezpieczeń brzegowych oraz zwiększeniem przepustowości koryta, budową i przebudową obwałowań i murów ochronnych, zwiększeniem przepustowości budowli mostowych i kładek dla pieszych, zwiększeniem przepustowości jazów i progów regulacyjnych oraz przeniesieniem zabudowań mieszkalnych i gospodarczych poza granice zalewów powodziowych	Kłodzko, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K102	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - zbiornik Karpniki, Karpnicki Potok. Zadanie w ramach przedsięwzięcia Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej. Budowa suchego zbiornika Karpniki w km 1+140 pot. Karpnicki Potok, pow. Zalewu ok. 49,3 ha, maks. pojemność 1,13 mln m ³	Mysłakowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K103	Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Bystrzycy Dusznickiej i rzeki Kamienny Potok. Zadanie obejmuje odcinek Bystrzycy Dusznickiej od m. Duszniki-Zdrój do ujścia rzeki Nysy Kłodzkiej, rzeki Kamienny Potok od km 9+900 do km 0+000 a także strefy cofkowe ich dopływów. Poza korytem cieku głównego planowane jest wykonanie szeregu prac w obrębie doliny rzeki (między innymi obwałowań, przebudowa mostów, przesiedlenia itp.) oraz podobny zakres robót na dopływach wyżej wymienionych cieków w obrębie odcinka objętego zadaniem (zlewnia cieków). Planowane prace związane są z przebudową i remontem ubezpieczeń brzegowych oraz zwiększeniem przepustowości koryta, budowa i przebudową obwałowań i murów ochronnych, zwiększeniem przepustowości budowli mostowych i kładek pieszych, zwiększenie przepustowości jazów i progów regulacyjnych oraz przeniesienia zabudowań mieszkalnych i gospodarczych poza granice zalewów powodziowych	m. Duszniki-Zdrój, Kłodzko, m. Polanica-Zdrój, Szczytna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K104	Siekierka - zwiększenie retencji i poprawa bioróżnorodności	m. Lubań, Siekierzyn	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K105	Potok Grzędzki - odbudowa koryta potoku gm. Czarny Bór	Czarny Bór	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K108	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Domaszkowski (regulacja koryta cieku na długości ok 6,2 km)	Międzylesie	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K109	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Wilczka (regulacja koryta rzeki na długości ok. 14 km)	Bystrzyca Kłodzka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K110	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Bystrzyca Kłodzka (regulacja koryta cieku na długości 5,7 km)	Bystrzyca Kłodzka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K111	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Pławna (regulacja koryta cieku na długości 13 km)	Bystrzyca Kłodzka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K112	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Jaskówka (odcinkowa regulacja koryta cieku głównego w danej JCWP na długości 8 km)	m. Kłodzko, Kłodzko	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K113	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Jodłownik (odcinkowa regulacja koryta cieku głównego na długości 6 km)	m. Kłodzko, Kłodzko	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K114	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Włodzica (odcinkowa regulacja koryta na długości ok 15 km)	m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K115	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Posna (odcinkowa regulacja koryta na długości ok 11 km)	m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K116	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Dzik (odcinkowa regulacja na całej długości cieku głównego w danej JCWP czyli 12 km)	m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K117	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Jugowski Potok (regulacja koryta cieku na długości ok 7 km)	Nowa Ruda	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K118	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Woliborka (regulacja koryta cieku na długości ok 7 km)	Nowa Ruda	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K119	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Waliszowska Woda (odcinkowa regulacja koryta dopływu cieku głównego w danej JCWP na długości 6 km)	Bystrzyca Kłodzka, Łądek-Zdrój	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO
K120	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej - Potok Cicha (regulacja koryta cieku na długości ok 8 km)	Kłodzko, Szczytna	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpdO

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K121	Regulacja rzeki Bóbr w km 243+200-249+750 w m. Marciszów	Marciszów	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K122	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - rzeka Bóbr. Wariant II - ochrona bierna i czynna (prace regulacyjne na długości 65,897 km)	Janowice Wielkie, m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka, Marciszów, Mysłakowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K124	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - Potok Zadrna. Wariant I - ochrona bierna (prace regulacyjne na długości 16,746 km)	m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K126	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - Potok Łomnica. Wariant I - ochrona bierna (prace regulacyjne na długości 15,95 km)	m. Karpacz, Mysłakowice, Podgórzyn	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K127	Ochrona przed powodzią Kotliny Jeleniogórskiej - potok Piastówka. Wariant I - ochrona bierna (prace na długości 4,5 km)	m. Piechowice	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K128	Ochrona przed powodzią gminy Jelenia Góra - potok Radomierka w m. Jelenia Góra (prace na długości 8 km)	m. Jelenia Góra	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K129	Ochrona przed powodzią gminy Lubawka - potok Opawa w m. Opawa (prace na długości 2,5 km)	Lubawka	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K130	Ochrona przed powodzią gminy Kamienna Góra - potok Złotna w m. Miskowice i Jarkowice (prace na długości 6,6 km)	Kamienna Góra	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K131	Ochrona przed powodzią gminy Stara Kamienica - potok "B" w m. Kopaniec (prace na długości 4 km)	Stara Kamienica	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K135	Regulacja i udrożnienie Przecznickiego Potoku w km 0+000 do 2+000 i dopływu w km 0+000 do 1+500 w m. Przeczница	Mirsk	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K136	Ochrona przed powodzią gminy Kamienna Góra - potok Wilczyniec w m. Leszczyńiec (prace na długości 2,1 km)	Kamienna Góra	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K137	Ochrona przed powodzią gminy Podgórzyn - potok Sośniak w m. Sosnówka (prace na długości 2,3 km)	Podgórzyn	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	PgwnodO, PzrpDO
K138	Stopień wodny Brzeg Dolny - roboty modernizacyjne na stopniu, etap II	Brzeg Dolny, Miękinia	R	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	POliŚ
K139	Budowa stopni wodnych na Odrze w Lubiążu i Ścinawie	Ścinawa, Wołów	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	ZdPRŚDW ⁴³
K140	Przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va	województwo dolnośląskie	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	ZdPRŚDW ⁴⁴
K141*	Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych	10 nadleśnictw z RDLP Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	POliŚ
K142*	Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich	16 nadleśnictw z RDLP Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	POliŚ
K143*	Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	7 nadleśnictw z RDLP Wrocław	P	PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	POliŚ
OCHRONA ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
K144**	Renowacja Kościoła Pokoju w Jaworze i Świdnicy przykładem ratowania świątyni należnej zabytkom z listy Światowego Dziedzictwa UNESCO	m. Jawor, m. Świdnica	R	Parafia Ewangelicko – Augsburgska	KT
K145*	Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000		R	GDOŚ	POliŚ
K146	Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry Białskie i Grupa Śnieżnika PLH020016	Bystrzyca Kłodzka, Łądek-Zdrój, Międzyzlesie, Stronie Śląskie	R	RDOŚ	POliŚ

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K147	Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037	Bolków, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Marciszów, Męcinka, Paszowice, Świerzawa, Wojcieszów, Złotoryja	R	RDOŚ	POliŚ
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA					
K148**	Rozwój kompleksu Hali Stulecia: przebudowa wnętrza Hali Stulecia - Etap II; rewitalizacja terenów przyległych w kompleksie Hali Stulecia.	m. Wrocław	P	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	KT
K149**	Budowa Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie - Jakuszycach	m. Szklarska Poręba	P	Samorząd Województwa Dolnośląskiego	KT
K167**	Utworzenie i rozwój „Centrum kompetencji naturalnych surowców strategicznych”. Adaptacja istniejącej infrastruktury badawczej oraz doposażenia w aparaturę specjalistyczną.	m. Wrocław	P	Wrocławskie Centrum Badań EIT+ Sp. z o.o.	KT
K168**	Ponadregionalne Centrum Zaawansowanych badań Biologicznych (PCZBB)	m. Wrocław	P	Konsorcjum: Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu – LIDER oraz: Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Przyrodniczy, Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, Akademia Wychowania Fizycznego, Politechnika Wrocławska, Wrocławskie Centrum Badań EIT +	KT
K169**	Dolnośląski Ośrodek Medycyny Innowacyjnej - DOMI - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu	m. Wrocław	P	Partnerstwo podmiotów leczniczych z liderem - Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu. Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu w partnerstwie z podmiotami leczniczymi.	KT
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA					
K150	Budowa gazociągu Tworóg - Kędzierzyn - Zdieszowice - Wrocław wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw śląskiego, opolskiego i dolnośląskiego.	Czernica, Długołęka, Oława, m. Oława	R	OGP Gaz System S.A.	POliŚ, KPZK, UGZŚ
K151	Modernizacja stacji 220/110 kV Żukowice	Żukowice	R	PSE S.A.	POliŚ
K152	Przebudowa stacji 110/20/10 kV R-128 Wrocław Krzywoustego, oraz 110/20 kV Oława	Oława, m. Wrocław		TAURON Dystrybucja	POliŚ
K153	Modernizacja systemu przesyłowego na Dolnym Śląsku w celu poprawy jego funkcjonalności oraz optymalnego wykorzystania połączenia Polska – Niemcy: gazociągu granica Rzeczypospolitej Polskiej (Lasów)-Taczalin-Radakowice-Gałów-Wierzchowice wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województwa dolnośląskiego (inwestycja zrealizowana z wyłączeniem odcinka Jeleniów - Taczalin)	m. Bolesławiec, Bolesławiec, Chojnów, Krotoszyce, m. Legnica, Legnickie Pole, Nowogrodzic, Warta Bolesławiecka, Zagrodno, Złotoryja	R	OGP Gaz-System S.A.	POliŚ, UGZŚ, KPZK
K154	Budowa GPO 20/110 kV wraz z siecią dystrybucyjną 110 kV w celu przyłączenia jednostek generacji OZE o mocy 28 MW w gminie Bogatynia	Bogatynia	R	GEPOL Dystrybucja Sp. z o.o.	POliŚ
K155	Budowa linii 400 kV Mikułowa - Czarna wraz z rozbudową/modernizacją stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.)	Krotoszyce, Legnickie Pole, Lubań, Lubin, Lwówek Śląski, Męcinka, Nowogrodzic, Pielgrzymka, Prochowice, Ruja, Siekierczyn, Sulików, Ścinawa, Złotoryja	R	PSE S.A.	POliŚ, USP

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
K156	Budowa dwutorowej linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.)	Bolków, m. Lubań, Lubań, Lwówek Śląski, Nowogrodzic, Paszowice, Pielgrzymka, Platerówka, Siekierczyn, Stare Bogaczowice, Sulików, Świdnica, Świebodzice, Świerzawa, Wleń	P	PSE S.A.	USP, KPZK
K157	Budowa linii 400 kV Czarna – Pasikowice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.)	Długołęka, Lubin, Malczyce, Miękinia, Oborniki Śląskie, Prochowice, Ruja, Ścinawa, Środa Śląska, Wisznia Mała	R	PSE S.A.	POliŚ, USP
K158*	Linia 400 kV Polkowice – Zielona Góra (inwestycja przewidziana do realizacji poza horyzontem planu rozwoju operatora elektroenergetycznego systemu przesyłowego)	Gaworzycze, Jerzmanowa, Polkowice, Radwanice	P	PSE S.A.	KPZK
K159*	Linia 400 kV „Plewiska Bis”- Pasikowice (operator elektroenergetycznego systemu przesyłowego nie przewiduje realizacji inwestycji)	Długołęka, Góra, Jemielno, Niechlów, Oborniki Śląskie, Prusice, Trzebnica, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów	P	PSE S.A.	KPZK
K160*	Linia 400 kV Świebodzice – Ząbkowice - Dobrzeń (operator elektroenergetycznego systemu przesyłowego nie przewiduje realizacji inwestycji)	m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Pieszycze, m. Piława Górna, Stoszowice, Świdnica, Ząbkowice Śląskie, Ziębice	P	PSE S.A.	KPZK
K161	Rozbudowa podziemnego magazynu gazu Wierzchowice	Krośnice	R	PGNiG S.A.	UGZŚ
K162	Budowa gazociągu Jeleniów – Dziwiszów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województwa dolnośląskiego (w ramach inwestycji realizowane będą włączenia do gazociągu w miejscowości: Gryfów Śląski, Leśna, Lwówek Śląski)	Gryfów Śląski, Leśna, Lwówek Śląski	P	OGP Gaz-System S.A.	UGZŚ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

*inwestycje niewskazane na rysunkach Planu

**inwestycje stanowią przedsięwzięcia warunkowe, których realizacja uzależniona jest od dostępności środków finansowych w ramach właściwego krajowego programu operacyjnego

inwestycje zlokalizowane we WrOF

⁴³Dokument ma charakter ogólny i nie przesądza o realizacji inwestycji

⁴⁴Dokument ma charakter ogólny i nie przesądza o realizacji inwestycji

Tabela A1. 2. Inwestycje celu publicznego ustalone w Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Instytucja odpowiedzialna
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH (na podstawie AKPOŚK 2017)				
K174*	I. Wrocław: Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie m. Wrocławia II. Kobierzyce: Bieżąca rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy III. Miękinia: Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Wrocław w części Gminy Miękinia - etap II IV. Siechnice: Rozbudowa sieci na terenie Gminy V. Wisznia Mała: BUDOWA SYSTEMU GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ W AGLOMERACJI WROCŁAW - PSARY. SZYMANÓW, KRZYŻANOWICE - projekt obejmuje działania szczegółowe: 1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku Psary-Wrocław (Widawa) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (ETAP IC); 2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków w miejscowości Psary, gmina Wisznia Mała – ETAP I A Psary Wschodnie; 3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków w miejscowości Psary, gmina Wisznia Mała – ETAP I B Psary Zachodnie; 4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków w miejscowości Krzyżanowice, gmina Wisznia Mała (ETAP II); 5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków w miejscowości Szymanów gmina Wisznia Mała (ETAP III) oraz kanalizacji deszczowej w ul. Lotniczej w m. Szymanów.	Czernica, Kobierzyce, Miękinia, Siechnice, Wisznia Mała, Wrocław	31.12.2021	Gminy: Czernica, Kobierzyce, Miękinia, Siechnice, Wisznia Mała, Wrocław
K175*	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Wałbrzych poprzez budowy kolektorów sanitarnych	Boguszków-Gorce, Stare Bogaczowice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice, Wałbrzych	31.10.2021/ 31.12.2021	Gminy: Boguszków-Gorce, Stare Bogaczowice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice, Wałbrzych
K176*	Gmina Lubin: Opracowanie Dokumentacji Projektowo-Kosztorysowej Budowy Sieci Kanalizacyjnych; Budowa Sieci Kanalizacyjnych; Likwidacja Istniejących Oczyszczalni Ścieków. Modernizacja: Opracowanie Dokumentacji Projektowo-Kosztorysowej Przebudowy I Rozbudowy Przepompowni Ścieków; Przebudowa I Rozbudowa Przepompowni Ścieków. Gmina Miejska Lubin: Sieć Kanalizacji Sanitarnej W Ul. Małomickiej, Ślusarskiego, Ścinawskiej, Szafirowej, Brzeskiej, Jana Pawła II, Stamma, Deyny, Górskiego, Spacerowej, Zielonogórskiej - Gmina Miejska Lubin. Modernizacja: Bezwykopowa Modernizacja Kolektora Sanitarnego 1200- Gmina Miejska Lubin	m. Lubin, Lubin	30.11.2021	Gminy: m. Lubin, Lubin
K177*	Optymalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry	Janowice Wielkie, Jelenia Góra, Stara Kamienica,	31.12.2021	Gminy: Janowice Wielkie, Jelenia Góra, Stara Kamienica
K178*	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej ul. Rubinowa w Ruszowicach, Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami Przedmoście „Bytnik”	m. Głogów, Głogów, Jerzmanowa	31.12.2019	Gminy: m. Głogów, Głogów, Jerzmanowa
K179*	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego - etap II – WIK Dzierżoniów, Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej Oczyszczalni Piława Dolna, Budowa kanalizacji sanitarnej Bielawy	Bielawa, Dzierżoniów	31.12.2020/ 31.12.2021	Gminy: Bielawa, Dzierżoniów

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Institucja odpowiedzialna
K180*	Legnica-Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Legnica Legnickie Pole-Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków na terenie gminy Legnickie Pole wraz z elementami sieci kanalizacji deszczowej	Krotoszyce, Kunice, Legnica, Legnickie Pole, Ruja,	31.12.2021	Gminy: Kunice, Krotoszyce, Ruja, Legnickie Pole, Legnica
K181*	Projekty zgodnie z Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie działania związku międzygminnego Bóbr	m. Bolesławiec, Bolesławiec	31.12.2021	Gminy: m. Bolesławiec, Bolesławiec
K182*	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	m. Zgorzelec, Zgorzelec	31.12.2021	Gminy: m. Zgorzelec, Zgorzelec
K183*	Budowa kanalizacji sanitarnej dn. 400 od ul. 3 Maja do ul. Hallera. Budowa kanalizacji sanitarnej osiedle ul. Jarzynowa - ul. Rabarbarowa, osiedle ul. Rutkiewicz- ul. Diamentowa, ul. Belgijska, osiedle ul. Malinowskiego - ul. Kusocińskiego	m. Oleśnica	30.08.2021	Gmina m. Oleśnica
K184*	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego - etap II	m. Dzierżoniów, Pieszycy	31.12.2020	Gminy: m. Dzierżoniów, Pieszycy
K185*	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej	m. Oława, Oława	01.10.2021	Gminy: m. Oława, Oława
K186*	1. Modernizacja międzygminnej oczyszczalni ścieków w Ścinawce Dolnej oraz rozbudowa kanalizacji sanitarnej dla Miasta i Gminy Nowa Ruda 2. Kanały rozdzielcze kanalizacji sanitarnej w Tłumaczowie 3. Kanały rozdzielcze kanalizacji sanitarnej w Radkowie etap V, VI, VII 4. Kanały rozdzielcze kanalizacji sanitarnej w Ścinawce Średniej i Górnej - etap III 5. Kanały rozdzielcze kanalizacji sanitarnej w Ścinawce Średniej i Górnej - etap IV 6. Kanały rozdzielcze kanalizacji sanitarnej w Radkowie etap VII, IX, X 7. Budowa kanalizacji sanitarnej w Jugowie 8. Budowa kanalizacji sanitarnej w Przygórzu - etap II 9. Budowa kanalizacji sanitarnej w Ludwikowicach Kłodzkich - etap II.	m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków	31.12.2021	Gminy: m. Nowa Ruda, Nowa Ruda, Radków
K187*	Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej	Jawor, Męcinka, Paszowice	31.12.2020	Gminy: Jawor, Męcinka, Paszowice
K188*	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Srebrna Góra, Budzów, Stoszowice, Stolec, Strąkowa i Braszowice	Stoszowice, Ząbkowice Śląskie	31.12.2020	Gminy: Stoszowice, Ząbkowice Śląskie
K189*	Budowa rurociągu tranzytowego Smolec - Jurczyce. Budowa uzupełniającej kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Smolec, Kąty Wrocławskie, Sadków i Baranowice - Bliż	Kąty Wrocławskie	31.12.2021	Gmina Kąty Wrocławskie
K190*	1. budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej przy ul. Kasztanowej w Kowarach 2. budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej przy ul. Św. Anny w Kowarach 3. budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej przy Al. Kasztanowej w Kowarach (Wojków) 4. budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej przy ul. Lipowej w Kowarach	Kowary	31.12.2021	Gmina Kowary
K191*	Modernizacja sieci na terenie miejscowości Henryków	Ziębice	30.06.2021	Gmina Ziębice
K192*	Uzbrojenie terenu - budowa dróg, kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz oświetlenia na osiedlu Lipowa w miejscowości Góra	Góra	31.12.2020	Gmina Góra
K193*	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Trzebnica - ETAP II	Trzebnica	01.12.2019	Gmina Trzebnica
K194*	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Ossolińskiego i Al. Jerozolimskich” „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Topolowej, Akacyjnej, Jaworowej i Grabowej w Brzegu Dolnym; Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Rajdowej, Zbożowej w Brzegu Dolnym; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na os. Warzyń, Fabryczne i Stare Miasto w Brzegu Dolnym.	Brzeg Dolny	01.12.2020/ 01.12.2021	Gmina Brzeg Dolny
K195*	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Kamiennej Górze: Zadanie 1) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Wiejskiej w Kamiennej Górze Zadanie 2) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Legnickiej, Ptasiej w Kamiennej Górze Zadanie 3) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Jedwabnej (Magazynowej) w Kamiennej Górze Zadanie 4) Rozdział kanalizacji ogólnospławnej w zlewni kolektora głównego w ul. Kościuszki w Kamiennej Górze	m. Kamienna Góra	31.12.2021	Gmina m. Kamienna Góra

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Instytucja odpowiedzialna
K196*	1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stare Rochowice 2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wierzchosławice 3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sady Górne i Sady Dolne 4. Rozdział i modernizacja sieci kanalizacyjnych na terenie miasta Bolków	Bolków	30.10.2021/ 31.12.2021	Gmina Bolków
K197*	Budowa przesyłu z Dobroszowa do Goliszowa, Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej i deszczowej, pompowni ścieków wraz z zasilaniem energetycznym w ul. Wyspiańskiego w Chojnowie, Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej ogólnospławnej z przykanalikami oraz przebudowa sieci wodociągowej z przyłączami w ul. Niemcewicza, Małachowskiego, Pl. Konstytucji 3 Maja, Dąbrowskiego, Rejtana, Komuny Paryskiej, Witosy i Boh. Getta Warszawskiego	m. Chojnów, Chojnów	31.12.2021	Gminy: m. Chojnów, Chojnów
K198*	Modernizacja sieci kanalizacyjnej w ulicy Wspólnej w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Krakowskiej w Bogatyni; Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ulicach Spółdzielczej i Bojowników w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Matejki w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 1-go Maja w Bogatyni; Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ulicach Krótkiej, Żymierskiego i Puszkina w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach Chrobrego, Mieszka I, Bema, Zwycięstwa, Dzikiej, Sienkiewicza, Ludowej w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Szytgarskiej w Bogatyni; Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ulicy Polnej w Bogatyni; Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ulicy Zamkniętej w Bogatyni; Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ulicy Prusa i Konopnickiej w Bogatyni; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach Sportowej, Kusocińskiego, Okrzei, Sawickiej i 22-go lipca w Bogatyni.	Bogatynia	31.12.2021	Gmina Bogatynia
K199*	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej	Polanica-Zdrój	31.12.2021	Gmina Polanica-Zdrój
K200*	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy etap II,III,IV	Milicz	31.12.2021	Gmina Milicz
K201*	1) Rozbudowa istniejącego systemu sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta i gminy Strzelin 2) Renowacja istniejących kanałów kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Strzelina	Strzelin	31.12.2021	Gmina Strzelin
K202*	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Lwówek Śląski Przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z przyłączami na terenie miasta Lwówek Śląski	Lwówek Śląski	31.12.2021	Gmina Lwówek Śląski
K203*	Karkonoski system Wodociągów i Kanalizacji etap II	Mysłakowice, Podgórzyn	31.12.2021	Gminy: Mysłakowice, Podgórzyn
K204*	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Aglomeracji Żarów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łażany, Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Mrowiny, Sieć wodociągowa oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Talowskiego w Żarowie, Budowa zbiorników wody o pojemności V=2000 m ³ wraz z budynkiem technicznym na Górze Krukowskiej oraz infrastrukturą techniczną na terenie WSSE w Żarowie, Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Pastuchów oraz Piotrowice Świdnickie.	Jaworzyna Śląska, Żarów	31.12.2021	Gminy: Jaworzyna Śląska, Żarów
K205*	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Walim	Głuszycza, Jedlina-Zdrój, Walim	31.12.2020	Gminy: Głuszycza, Jedlina-Zdrój, Walim
K206*	1. Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Środa Śląska Osiedle Ogrodnicke, Osiedle Północne, Osiedle za rzeką Średzka Woda, Osiedle Winna Góra. 2. Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej z rozdziałem na sanitarną i deszczową w Środzie Śl., ul. Kopernika, ul. M.C. Skłodowskiej, ul. Boya-Zeleńskiego, ul. Łanowa, ul. Rakoszycka, 3. Budowa k.s. na nowych terenach inwestycyjnych	Środa Śląska	31.12.2021	Gmina Środa Śląska

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Institucja odpowiedzialna
K207*	1. Budowa kanalizacji sanitarnej w Miłocicach, 2. Budowa kanalizacji sanitarnej w Minkowicach Oławskich, 3. Budowa kanalizacji sanitarnej w Biskupicach Oławskich i Celinie, 4. Budowa kanalizacji sanitarnej w Wójcicach, 5. Budowa kanalizacji sanitarnej w Brzezinkach, Mościsku i Grędzinie.	Jelcz-Laskowice	31.12.2021	Gmina Jelcz-Laskowice
K208*	Rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Wołów	Wołów	31.12.2021	Gmina Wołów
K209*	Rozbudowa sieci w m. Kiełczów i Mirków	Długołęka	31.12.2021	Gmina Długołęka
K210*	Ul. Kościuszki i Pstrążna w Kudowie Zdroju od przejścia granicznego w Czermernej do przejścia granicznego w Pstrążnej - Kanalizacja Sanitarna, Kanalizacja sanitarna ul. Boczna w Kudowie Zdroju, Sieć kanalizacyjna Dańczów-Gołaczów-Darnków, Modernizacja głównego kolektora kanalizacji sanitarnej w Kudowie Zdroju.	Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki	31.12.2021	Gminy: Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki
K211*	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej rozdzielczej oraz przebudowa i rozbudowa komunalnej oczyszczalni ścieków w Aglomeracji Syców	Syców	31.12.2020/ 31.12.2021	Gmina Syców
K212*	1.Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji. Modernizacja i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego gminy Piechowice 2.Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Piechowice	Piechowice	31.12.2021	Gmina Piechowice
K213*	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 pn.: Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno- ściekowej w Aglomeracji Bystrzyca Kłodzka 2016-2020 Kontrakt 1- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Stara Bystrzyca, Kontrakt 2- Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w ul. Wojska Polskiego w Bystrzycy Kłodzkiej, Kontrakt 3- Przebudowa i budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w ul. Międzyłęskiej, Placu Szpitalnym i Kolejowej w Bystrzycy Kłodzkiej	Bystrzyca Kłodzka	31.12.2021	Gmina Bystrzyca Kłodzka
K214*	Rozwiązanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Leśna	Leśna	31.12.2021	Gmina Leśna
K215*	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Ścinawa	Ścinawa	30.06.2021	Gmina Ścinawa
K216*	1. Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Olszyna- etap II 2. Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Olszyna- etap III	Gryfów Śląski, Olszyna	31.12.2020	Gminy: Gryfów Śląski, Olszyna
K217*	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Świeradów-Zdroju	Świeradów-Zdrój	15.10.2021	Gmina Świeradów-Zdrój
K218*	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej	Mirsk	31.12.2021	Gmina Mirsk
K219*	1. Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sobótka 2. Budowa kanalizacji sanitarnej - Sobótka ul. Modrzewiowa	Sobótka	31.12.2021	Gmina Sobótka
K220*	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Twardogóra	Twardogóra	31.12.2021	Gmina Twardogóra
K221*	1. Budowa gminnej sieci kanalizacji sanitarnej Kamieniec Ząbkowicki - etap V 2. Budowa spięcia kanalizacji sanitarnej w obrębie ulic Kolejowej i Mostowej w Kamieńcu Ząbkowickim	Kamieniec Ząbkowicki	31.12.2021	Gmina Kamieniec Ząbkowicki
K222*	Budowa sieci kanalizacyjnej etap VB w Wojcieszowie	Wojcieszów	30.11.2020	Gmina Wojcieszów
K223*	Rozbudowa sieci kanalizacji na terenach inwestycyjnych	Oborniki Śląskie	31.12.2021	Gmina Oborniki Śląskie
K224*	Oleszna - budowa sieci kanalizacyjnej	Łagiewniki	31.12.2021	Gmina Łagiewniki
K225*	Uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie Aglomeracji Stanowice w gminie Oława	Oława	31.12.2020	Gmina Oława

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Instytucja odpowiedzialna
K226*	Sieć kanalizacji sanitarnej z przyłączami Krzyżowa, Różniewicz, Osła z przesyłem Osła - Gromadka , wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków w Gromadce - etap I , etap II	Gromadka	31.12.2020	Gmina Gromadka
K227*	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Aglomeracji Mieroszów	Mieroszów	31.12.2020	Gmina Mieroszów
K228*	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy - etap II, III i IV	Żmigród	31.12.2021	Gmina Żmigród
K229*	1. Remont przepompowni ul. Lubelska w Zawidowie. 2. Remont odcinków sieci: ul. Konopnickiej-Słowackiego, ul. Spokojna-Lubelska, ul. Budowlanych. 3. Skanalizowanie nowych osiedli mieszkaniowych w Zawidowie.	Zawidów	31.12.2021	Gmina Zawidów
K230*	Kompleksowe porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Krosnowice (m.in. Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w Krosnowicach do cmentarza oraz dla Czerwonej Góry, budowa odcinka sieci kanalizacyjnej w Żelaźnie oraz w Jaszkowej Dolnej i Górnej)	Kłodzko	31.12.2021	Gmina Kłodzko
K231*	Kompleksowe porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Ołdrzychowice Kłodzkie (m.in. Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w Ołdrzychowicach Kłodzkich przy ul. Zielonej i Wodnej)	Kłodzko	31.12.2021	Gmina Kłodzko
K232*	Budowa kanalizacji sanitarnej dla miasta Międzybórz	Międzybórz	31.12.2021	Gmina Międzybórz
K233*	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Mieszków	Gaworzyce	01.05.2020	Gmina Gaworzyce
K234*	1. Bieżąca rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy 2. Budowa przesyłowej sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej z oczyszczalni ścieków Pustków Żurawski do oczyszczalni ścieków Kobierzyce wraz z likwidacją istniejącej oczyszczalni ścieków w Pustkowie Żurawskim	Kobierzyce	31.12.2021	Gmina Kobierzyce
K235*	Budowa kan. sanitarnej wraz z przyłączami do bud. mieszk. dla całej miejscowości Wilczków	Malczyce	30.09.2019	Gmina Malczyce
K236*	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w rejonie ulic Bolesława Chrobrego i Granicznej w Międzyzlesiu	Międzyzlesie	31.12.2021	Gmina Międzyzlesie
K237*	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej w miejscowościach: Mędlów, Rzeplin, Żórawina, Szukalice, Karwiany, Komorowice	Żórawina	31.12.2021	Gmina Żórawina
K238*	1) Budowa odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej osiedle przy ul. Jana Pawła II w Radwanicach, 2) Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Jarzębinowej w Radwanicach, 3) Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Akacyjnej w Radwanicach, 4) Budowa odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Jakubowie gmina Radwanice, 5) Budowa odcinków sieci wodociągowej w Łagoszowie Wielkim gmina Radwanice 6) Budowa odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Dobromilu gmina Radwanice, 7) Budowa kanalizacji sanitarnej w Radwanicach - przekierowanie ścieków z miejscowości Jakubów, Przesieczna Dobromil, Drożów, 8) Przebudowa sieci kanalizacyjnej w Radwanicach na odcinku ul. Szkolna - oczyszczalnia ścieków. Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w planowanej drodze od ul. Włókienniczej dz. nr 484, do drogi krajowej nr 12 dz. nr 787 w Radwanicach	Radwanice	31.12.2021	Gmina Radwanice
K239*	Rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej Mościsko	Dzierżoniów	30.09.2020	Gmina Dzierżoniów
K240*	Budowa kanalizacji sanitarnej dla obsługi nieruchomości zlokalizowanej przy ulicy Sanatoryjnej, Kwiatowej, Sportowej miejscowości Krośnice	Krośnice	31.12.2021	Gmina Krośnice
K241*	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Janowice Wielkie; Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Trzczańsko	Janowice Wielkie	31.12.2021	Gmina Janowice Wielkie
K242*	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy etap II,III,IV	Milicz	31.12.2021	Gmina Milicz
K243*	Kompleksowa kanalizacja Gminy Kostomłoty, miejscowości Kostomłoty i Piotrowice wraz z budową sieci wodociągowej	Kostomłoty	31.12.2021	Gmina Kostomłoty
K244*	Rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej w Aglomeracji Lubiąż	Wołów	31.12.2021	Gmina Wołów
K245*	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej do budynków w Złotym Stoku przy ulicy Staszica	Złoty Stok	15.10.2019	Gmina Złoty Stok

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Institucja odpowiedzialna
K246*	Budowa sieci kanalizacyjnych do nowo wybudowanych budynków: Udanin, Gościślaw	Udanin	31.12.2021	Gmina Udanin
K247*	Modernizacja i rozbudowa sieci kan. sanitarnej, wodociągowej i sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy Legnickie Pole oraz modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Biskupicach, gmina Legnickie Pole	Legnickie Pole	nieokreślony	Gmina Legnickie Pole
K248*	Budowa kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Gniewków, gmina Dobromierz – I etap, zadanie 1: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Czernicy, Gniewkowie i Dzierzkowie, II etap, zadanie 1: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Borowie, Roztoce i Jugowej	Dobromierz	30.11.2021	Gmina Dobromierz
K249*	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Gryfów Śląski	Gryfów Śląski	30.06.2020	Gmina Gryfów Śląski
K250*	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych na terenie gminy Duszniki-Zdrój	Duszniki-Zdrój	31.12.2020/ 21.12.2021	Gmina Duszniki-Zdrój
K251*	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w aglomeracji Lutomia Dolna	Świdnica	30.09.2021	Gmina Świdnica
K252	Rozbudowa i modernizacja Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków	Wrocław	31.12.2021	Gminy: Czernica, Kobierzyce, Miękinia, Siechnice, Wisznia Mała, Wrocław
K253	Modernizacja gospodarki osadowej oraz modernizacja przelewów burzowych wraz z budową obiektu retencjonowania ścieków na wypadek nawałnych opadów atmosferycznych (fal powodziowych)	Świebodzice (Oczyszczalnia Ciernie)	31.12.2021	Gminy: Boguszów-Gorce, Stare Bogaczowice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice, Wałbrzych
K254	Przebudowa części mechaniczno-biologicznej i rozbudowa części osadowo-biogazowej istniejącej oczyszczalni ścieków w Lubinie	m. Lubin	30.09.2020	Gminy: m. Lubin, Lubin
K255	Optymalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry	Jelenia Góra	31.12.2021	Gminy: Janowice Wielkie, Jelenia Góra, Stara Kamienica
K256	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego - etap II	Bielawa	31.12.2020	Gminy: Bielawa, Dzierżoniów
K257	Brak nazwy projektu - likwidacja oczyszczalni ścieków	Dzierżoniów (Oczyszczalnia Piława Dolna)	31.12.2021	Gminy: Bielawa, Dzierżoniów
K258	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Legnica - etap II, etap III: 1. Modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Legnicy w części ściekowej, 2. Modernizacja stacji odwadniania i zagęszczania osadu oraz układu napowietrzania bloku biologicznego, 3. Budowa instalacji fotowoltaicznej, 4. Optymalizacja gospodarki osadowej na Oczyszczalni Ścieków w Legnicy	Legnica	31.12.2021	Gminy: Krotoszyce, Kunice, Ruja, Legnica, Legnickie Pole
K259	Przebudowa gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków w Bolesławcu	Bolesławiec	30.12.2020	Gminy: m. Bolesławiec, Bolesławiec
K260	Brak nazwy projektu – inwestycje w Zakładzie Oczyszczania Ścieków i Zagospodarowania Osadów w Jędrzychowicach	Zgorzelec	31.12.2021	Gmina m. Zgorzelec, Zgorzelec
K261	Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach w ramach II osi priorytetowej POIŚ 2014-2020	Oleśnica	30.11.2019	Gmina m. Oleśnica
K262	Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej	Męcinka	31.12.2021	Gmina: Jawor, Męcinka, Paszowice
K263	Brak nazwy projektu – likwidacja oczyszczalni ścieków	Stoszowice (Budzów)	31.12.2021	Gminy: Stoszowice, Ząbkowice Śląskie
K264	Modernizacja gospodarki osadowej	Czarny Bór	31.08.2020	Gmin: Boguszów-Gorce, Czarny Bór

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Institucja odpowiedzialna
K265	Modernizacja ciągu higienizacji osadu. Budowa urządzeń zabezpieczenia przed odorem	Góra	31.12.2020	Gmina Góra
K266	Budowa stacji dozowania koagulantu, Budowa stacji biofiltracji odgazów, Modernizacja systemu DCS dla CO ₂ , Budowa poletek osadowych, Budowa monitoringu ścieków, Budowa kraty mechanicznej przed zbiornikami Sed. - Uśred., Modernizacja stacji korekty pH, Modernizacja pompowni recyrkulatu, Modernizacja systemu napowietrzani Komór Osadu Czynnego.	Brzeg Dolny (Z.CH. Rokita)	31.12.2021	Gmina Brzeg Dolny
K267	Budowa oczyszczalni ścieków	Brzeg Dolny (Oczyszczalnia ścieków Gminy Brzeg Dolny)	01.12.2021	Gmina Brzeg Dolny
K268	Przebudowa i rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków w Goliszowie dla aglomeracji Chojnów	Chojnów (Oczyszczalnia ścieków w Goliszowie)	31.12.2020	Gminy: m. Chojnów, Chojnów
K269	Inwestycja modernizacji obiektów i urządzeń części ściekowej - Bogatynia; Inwestycja modernizacji obiektów i urządzeń części osadowej - Oczyszczalnia Bogatynia (GSPOŚ)	Bogatynia	31.12.2021	Gmina Bogatynia
K270	Modernizacja istniejących obiektów oczyszczalni ścieków w Chociwelu i centralnej przepompowni ścieków w Strzelinie wraz z częścią mechaniczną oczyszczalni (w zakresie piaskownik, kraty)	Strzelin (Oczyszczalnia ścieków w Chociwelu)	31.12.2021	Gmina Strzelin
K271	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mysłakowicach	Mysłakowice (oczyszczalnia ścieków Orzeł)	31.12.2020	Gminy: Mysłakowice, Podgórzyn
K272	Poprawa efektywności energetycznej oczyszczalni ścieków w Żarowie	Żarów	31.12.2021	Gminy: Jaworzyna Śląska, Żarów
K273	Modernizacja części mechanicznej i osadowej oczyszczalni ścieków	Jelcz-Laskowice	31.12.2020	Gmina Jelcz-Laskowice
K274	1. Optymalizacja pracy oczyszczalni ścieków w Mirkowie 2. Rozbudowa instalacji do oczyszczania ścieków dla gminy Długoleka	Długoleka (Mirków)	31.12.2021	Gmina Długoleka
K275	Gospodarka osadowa Oczyszczalni Ścieków w Kudowie Zdroju, Modernizacja komór fermentacyjnych Oczyszczalni Ścieków w Kudowie Zdroju	Kudowa-Zdrój	01.12.2021	Gmina Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki
K276	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej rozdzielczej oraz przebudowa i rozbudowa komunalnej oczyszczalni ścieków w Aglomeracji Syców	Syców	31.12.2019	Gmina Syców
K277	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Pn.: Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Aglomeracji Bystrzyca Kłodzka 2016-2020 Kontrakt 4- Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Bystrzycy Kłodzkiej w celu poprawy efektywności energetycznej oraz w celu poprawy jej funkcjonowania technicznego	Bystrzyca Kłodzka	31.12.2021	Gmina Bystrzyca Kłodzka
K278	Brak nazwy projektu – modernizacja oczyszczalni	Lubawka	13.12.2021	Gmina Lubawka
K279	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Ścinawa	Ścinawa	30.06.2021	Gmina Ścinawa
K280	1.Modernizacja Gospodarki Osadowej na Oczyszczalni Ścieków w Twardogórze 2. Rozbudowa oczyszczalni o obiekt retencjonowania ścieków na wypadek nawałnych opadów atmosferycznych 3.Budowa magazynu na składowanie odpadów: Odwodnionych osadów, skratek, zawartości piaskowników (budowa zadaszanej wiaty)	Twardogóra	31.12.2021	Gmina Twardogóra
K281	Budowa oczyszczalni ścieków w Wojcieszowie	Wojcieszów	30.11.2020	Gmina Wojcieszów
K282	Sokolniki-Modernizacja Oczyszczalni	Łagiewniki (Sokolniki)	31.12.2021	Gmina Łagiewniki
K283	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni, w systemie Partnerstwa Publiczno Prywatnego	Łądek-Zdrój	31.12.2019	Gmina Łądek-Zdrój
K284	Brak nazwy projektu – likwidacja oczyszczalni ścieków	Piława Górna	31.12.2019	Gmina Piława Górna

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Termin zakończenia realizacji zgodnie z AKPOŚK 2017	Instytucja odpowiedzialna
K285	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Mieroszów	Mieroszów (Golińsk)	31.12.2020	Gmina Mieroszów
K286	Modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Grębocice	Grębocice	31.12.2020	Gmina Grębocice
K287	Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Szklarskiej Porębie przy ul. Hofmana pod kątem usuwania biogenów	Szklarska Poręba	31.12.2020	Gmina Szklarska Poręba
K288	Likwidacja oczyszczalni ścieków w Pustkowie Żurawskim w ramach zadania „Budowa przesyłowej sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej z oczyszczalni ścieków Pustków Żurawski do oczyszczalni ścieków Kobierzyce wraz z likwidacją istniejącej oczyszczalni ścieków w Pustkowie Żurawskim”	Kobierzyce (Pustków Żórawski)	01.04.2020	Gmina Kobierzyce
K289	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dobroszycach	Dobroszyce	30.09.2020	Gmina Dobroszyce
K290	Modernizacja instalacji osadu, ścieku dowożonego z opomiarowania	Międzyzlesie	31.12.2019	Gmina Międzyzlesie
K291	Inwestycja modernizacji obiektów i urządzeń części ściekowej - Oczyszczalnia Sieniawka	Bogatynia (Oczyszczalnia Ścieków w Sieniawce)	31.12.2021	Gmina Bogatynia
K292	Modernizacja i przebudowa Oczyszczalni Mościsko wraz z zakupem sprzętu i wyposażenia do obsługi zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków Gminy Dzierżoniów	Dzierżoniów (Mościsko)	30.09.2020	Gmina Dzierżoniów
K293	Zakup prasy filtracyjnej na oczyszczalnię ścieków w Janowicach Wielkich	Janowice Wielkie	31.12.2021	Gmina Janowice Wielkie
K294	Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Wiązowie	Wiązów	31.12.2021	Gmina Wiązów
K295	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Płonicy - remont poszczególnych obiektów oczyszczalni, modernizacja reaktora biologicznego wraz z przebudową systemu napowietrzania oraz modernizacja części osadowej oczyszczalni	Złoty Stok (Płonica)	31.12.2021	Gmina Złoty Stok
K296	Modernizacja i rozbudowa sieci kan. sanitarnej, wodociągowej i sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy Legnickie Pole oraz modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Biskupicach, gmina Legnickie Pole	Legnickie Pole (Oczyszczalnia ścieków w Biskupicach)	nieokreślony	Gmina Legnickie Pole
K297	Brak nazwy projektu – modernizacja oczyszczalni	Bierutów	31.12.2021	Gmina Bierutów
K298	Budowa kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Gniewków, gmina Dobromierz – I etap, zadanie 2: Budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Czernica II etap, zadanie 2: Rozbudowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Czernica	Dobromierz (Czernica)	30.11.2021	Gmina Dobromierz
K299	Modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Rudna	Rudna	31.12.2020	Gmina Rudna
K300	Remont i przebudowa oczyszczalni ścieków	Wleń	30.06.2020	Gmina Wleń
K301	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w aglomeracji Lutomia Dolna	Świdnica (Oczyszczalnia ścieków w Lutomi Dolnej)	30.09.2021	Gmina Świdnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

* inwestycje niewskazane na rysunkach Planu

Tabela A1. 3. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych i wojewódzkich

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
TRANSPORT					
KW2	Rewitalizacja linii kolejowej nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce - Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów pasażerskich we WROF	Czernica, Jelcz-Laskowice, m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	KT, KPK, SZOOP RPO
KW3	Rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Legnica - Dzierżoniów	m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, m. Jawor, Jaworzyna Śląska, m. Legnica, Legnickie Pole, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Strzegom, m. Świdnica, Świdnica	P	PKP PLK S.A.	KT, KPK, SZOOP RPO
KW4	Rewitalizacja linii kolejowej nr 274 na odcinku Jelenia Góra - Zgorzelec wraz z łącznicą kolejową linia nr 778 Etap I	Gryfów Śląski, m. Jelenia Góra, Lubań, m. Lubań, Lubomierz, Mirsk, Olszyna, Platerówka, Siekierzyn, Stara Kamienica, Sulików, Zgorzelec, m. Zgorzelec	P	PKP PLK S.A.	KT, KPK, SZOOP RPO
KW6	Rewitalizacja linii kolejowej nr 285 na odcinku Wrocław Gł. - Świdnica Przedmieście wraz z linią nr 771 Świdnica Przedmieście - Świdnica Miasto	Kobierzyce, Marcinowice, Sobótka, m. Świdnica, Świdnica, m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK
KW7	Przebudowa linii kolejowej nr 285 na odcinku Świdnica Kraszowice - Jedlina Zdrój	m. Jedlina-Zdrój, Świdnica, m. Świdnica, Walim	R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK
KW8	Dostosowanie linii kolejowej nr 274 do obsługi przewozów pasażerskich we WrOF poprzez budowę przystanku kolejowego Mokronos Górny	Kąty Wrocławskie	R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK
KW9	Dostosowanie linii kolejowej nr 273 do obsługi przewozów pasażerskich we WrOF poprzez modernizację przystanku kolejowego Wrocław Muchobór	m. Wrocław	R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK
KW10	Dostosowanie linii kolejowej nr 276 do obsługi przewozów pasażerskich we WrOF poprzez budowę przystanku kolejowego Iwiny	Siechnice	R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK
KW11*	Budowa przystanków kolejowych w ciągu linii kolejowej Wrocław-Jelenia Góra nr 274 i 311/ Kolei Aglomeracyjnej		R	PKP PLK S.A.	SZOOP RPO, KPK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

* inwestycje niewskazane na rysunkach Planu

**inwestycje stanowią przedsięwzięcia warunkowe, których realizacja jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach właściwego krajowego programu operacyjnego

	inwestycje zlokalizowane we WrOF
--	----------------------------------

Tabela A1. 4. Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach wojewódzkich

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
OCHRONA ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
W17	Projektowany rezerwat przyrody "Swarna Góra"	Paszowice	P	RDOŚ	PKCh
W18	Projektowany rezerwat przyrody "Łąki Muchowskie"	Męcinka	P	RDOŚ	PKCh
W19	Projektowany rezerwat przyrody "Rataj"	Paszowice	P	RDOŚ	PKCh
W20	Powiększenie rezerwatu przyrody "Wąwóz Myśluborski"	Paszowice	P	RDOŚ	PKCh
W21	Projektowany rezerwat przyrody "Lasek Kondratowski"	Męcinka	P	RDOŚ	PKCh
W22	Projektowany rezerwat przyrody "Jezierzyca"	Wińsko, Wołów	P	RDOŚ	PKDJ
W23	Projektowany rezerwat przyrody "Boraszyńskie Oczka"	Wołów	P	RDOŚ	PKDJ

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
W24	Projektowany rezerwat przyrody "Torfowisko pod Sową"	Nowa Ruda	P	RDOŚ	PKGS
W25	Powiększenie rezerwatu przyrody "Torfowisko Borówki"	Gromadka	P	RDOŚ	PPK
W26	Opracowanie planu ochrony Książańskiego Parku Krajobrazowego	Dobromierz, Stare Bogaczowice, m. Szczawno-Zdrój, Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych	P	Samorząd Województwa Dolnośląskiego - DZPK	POŚ
W27	Opracowanie planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy	Kąty Wrocławskie, Mietków, Miękinia, Sobótka, m. Wrocław, Żarów	P	Samorząd Województwa Dolnośląskiego - DZPK	POŚ
W28	Opracowanie planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy	Cieszków, Krośnice, Milicz, Prusice, Trzebnica, Twardogóra, Żmigród	P	Samorząd Województwa Dolnośląskiego - DZPK	POŚ
W29	Opracowanie planu ochrony Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego	Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie, Międzyzlesie, Złoty Stok	P	Samorząd Województwa Dolnośląskiego - DZPK	POŚ
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA					
W33	Budowa instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, gmina Kąty Wrocławskie, Sośnica	Kąty Wrocławskie	P	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A.	WPGO 2016
W34	Modernizacja instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów - budowa dodatkowych reaktorów technologicznych, rozbudowa powierzchni placu dojrzwania, Rudna Wielka, 56-210 Wąsosz	Wąsosz	P	Chemeko-System Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów, Wrocław	WPGO 2016
W35	Przystosowanie lub budowa reaktora do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów, Gać 90, 55-200 Oława	Oława	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Gać	WPGO 2016
W36	Modernizacja instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, Ścinawka Dolna 86, 57-410 Ścinawka Średnia	Radków	P	FBSerwis Dolny Śląsk Sp. z o.o. Ścinawka Dolna	WPGO 2016
W37	Budowa Instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, ul. Jerzmanowska 4-6, 54-519 Wrocław	m. Wrocław	P	Przedsiębiorstwo Rodzinne Merta&Merta Sp. z o.o. Wrocław	WPGO 2016
W38	Modernizacja i rozbudowa kompostowni polegającej na budowie dodatkowej infrastruktury technicznej (placu magazynowego, boksów, wiaty magazynowej na potrzeby magazynowania kompostu (środka poprawiającego właściwości gleby), zakup dodatkowego sprzętu - np. mieszalnik do uzdatniania wytwarzanego kompostu, Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	Świdnica	p	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	WPGO 2016
W39	Rozbudowa instalacji do kompostowania selektywnie zbieranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, gmina Mysłakowice, Ściegny - Kostrzyca	Mysłakowice	P	Związek Gmin Karkonoskich Bukowiec, Mysłakowice	WPGO 2016
W40	Modernizacja kompostowni (zakup wyposażenia kompostowni, pojazdów do obsługi i zbiórki odpadów), Jędrzychowice, 59-900 Zgorzelec	Zgorzelec	P	Gmina Zgorzelec (m.)	WPGO 2016
W41	Modernizacja instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów w ramach projektu pn. "Rozbudowa Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu o infrastrukturę podstawową instalacji do przyjmowania i sortowania odpadów komunalnych oraz o niezbędną infrastrukturę towarzyszącą na potrzeby obsługi wybudowanych instalacji zagospodarowania odpadów", ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubañ	m. Lubañ	P	Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Lubañ	WPGO 2016
W42*	Rozbudowa instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów kuchennych, ul. Janowska 51, 54-067 Wrocław	m. Wrocław	P	Gmina Wrocław (m.p.)	WPGO 2016

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
W43	Modernizacja kompostowni mająca na celu polepszenie jakości kompostu oraz ewentualnie w przyszłości uzyskanie produktu tracącego status odpadu, ul. Ceglana 10, Bielawa	m. Bielawa	P	Zakład Usług Komunalnych Tadeusz Drozdowski Pieszycy	WPGO 2016
W44	Rozbudowa kompostowni polegająca na rozbudowie placu kompostowego o część placu z napowietrzaniem do stabilizacji Odpadów zielonych, ul. Zielona 30, 58-420 Lubawka	Lubawka	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "SANIKOM" Sp. z o.o. Lubawka	WPGO 2016
W45	Modernizacja instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	Polkowice	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	WPGO 2016
W46	Modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów zielonych, 59-623 Lubomierz	Lubomierz	P	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych "Izery" Sp. z o.o. w Lubomierzu	WPGO 2016
W47	Modernizacja kompostowni polegająca na dobudowaniu dwóch bioreaktorów oraz budowie placu z odciekami na odpady kuchenne biodegradowalne wraz z zakupem pojazdu do odbioru w/w odpadów oraz pojemników na odpady biodegradowalne kuchenne, Szalejów Górny	Kłodzko	P	Miejski zakład Komunalny w Polanicy-Zdroju Sp. z o.o.	WPGO 2016
W48	Modernizacja instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych - budowa obiektów kubaturowych z odpowiednim wyposażeniem technologicznym, Rudna Wielka, 56-210 Wąsosz	Wąsosz	P	Chemeko-System Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów Wrocław	WPGO 2016
W49	Modernizacja instalacji MBP, Rusko 66, 58-120 Jaroszków	Strzegom	P	ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. Rusko	WPGO 2016
W50	Modernizacja instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, Zielona 3, 59-300 Lubin	m. Lubin	P	Ekopartner Sp. z o.o. Lubin	WPGO 2016
W51	Modernizacja istniejącego MBP poprzez wykonanie zamknięcia (w hali) części mechanicznej instalacji, ul. Zgorzelecka, 59-920 Bogatynia	Bogatynia	P	Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Bogatyni	WPGO 2016
W52	Modernizacja istniejącego MBP ul. Komunalna 3, 67-200 Głogów	m. Głogów	P	GPK-SITA Głogów Sp. z o.o. w Głogowie	WPGO 2016
W53	Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę części do biologicznego przetwarzania odpadów oraz modernizację części do mechanicznego przetwarzania odpadów, ul. Rzeszotarska, Legnica	m. Legnica	P	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	WPGO 2016
W54	Modernizacja instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, Ścinawka Dolna 86, 57-410 Ścinawka Średnia	Radków	P	FB Serwis Dolny Śląsk Sp. z o.o. Ścinawka Dolna	WPGO 2016
W55	Wykonanie zamknięcia obiektu zasobni wraz z systemem wentylacyjnym i systemem odpylającym w hali sortowniczej MBP, Trzebień, ul. Spacerowa 24, 59-700 Bolesławiec	m. Bolesławiec	P	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu	WPGO 2016
W56	Modernizacja instalacji do mechanicznego (linia do segregacji z zastosowaniem separatorów optycznych, balistycznych, żelaza i metali kolorowych) przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Beethovena w Wałbrzychu	m. Wałbrzych	P	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., Wałbrzych	WPGO 2016
W57	Modernizacja instalacji MBP: w części mechanicznej - wyposażenie hali sortowni, poprawienie skuteczności działania w części biologicznej - dobudowie dodatkowych tuneli kompostowych do stabilizacji frakcji 0-80 mm i ewentualnego podsuszenia paliwa alternatywnego, bez zwiększania mocy przerobowych określonych w posiadanych decyzjach, wyposażenie kompostowni w węzeł doczyszczania stabilizatu, zakup przetrucarki do kompostu, zakup ładowarki do kompostowni i na plac do odpadów zielonych, rozbudowa placu do kompostowania odpadów zielonych z boksami napowietrzanymi oraz modułem do kompostowania odpadów pożywieniowych, Zielona 30, 58-420 Lubawka	Lubawka	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "SANIKOM" Sp. z o.o. Lubawka	WPGO 2016
W58	Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania ZGO (budynki socjalno-administracyjne, magazyny opadów, waga samochodowa, place manewrowe, ogrodzenie, oświetlenie, drogi dojazdowe do Zakładu), ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	Polkowice	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	WPGO 2016

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
W59	Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania ZGO (budynki socjalno-administracyjne) oraz wyposażenie w urządzenia stacjonarne i mobilne (zakup rozrywarki do worków, taśmociągów, rozdrabniarki), ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	Polkowice	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	WPGO 2016
W60	Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę węzła mechanicznego - dodatkowe sito, zmiana technologii części biologicznej, bez zwiększenia mocy przerobowych określonych w posiadanych decyzjach, Kryniczno 93, 55-300 Środa Śląska	Środa Śląska	P	Przedsiębiorstwo Higieny Komunalnej TRANS-FORMERS Wrocław Sp. z o.o.	WPGO 2016
W61	Modernizacja istniejącego MBP poprzez budowę placów magazynowych na potrzeby magazynowania kompostu niespełniającego wymagań, Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	Świdnica	P	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	WPGO 2016
W62	Modernizacja linii technologicznej na potrzeby możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów selektywnie zebranych z zastosowaniem separacji balistycznej, optopneumatycznej, modernizacja części mechanicznej, Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	Świdnica	P	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	WPGO 2016
W63	Modernizacja istniejącego MBP poprzez zastosowanie separacji powietrznej i dodatkowych separatorów optopneumatycznych oraz urządzeń do produkcji paliwa alternatywnego, Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	Świdnica	P	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	WPGO 2016
W64	Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę punktu przyjęcia zmieszanych odpadów komunalnych w ramach projektu pn. "Rozbudowa Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu o infrastrukturę podstawową instalacji do przyjmowania i sortowania odpadów komunalnych oraz o niezbędną infrastrukturę towarzyszącą na potrzeby obsługi wybudowanych instalacji zagospodarowania odpadów", ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubań	m. Lubań	P	Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Lubań	WPGO 2016
W65	Modernizacja instalacji do fermentacji: a) doczyszczanie frakcji ciężkiej - zastosowanie urządzeń takich jak: separator w module przygotowania wsadu, b) budowa zbiornika biogazu, c) budowa linii do doczyszczania odpadów ulegających biodegradacji i innych - zastosowanie urządzeń takich jak: rozdrabniacz, przenośniki, kabina doczyszczająca, Gać 90, 55-200 Oława	Oława	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Gać	WPGO 2016
W66	Modernizacja stabilizacji tlenowej - rozbudowa placu dojrzwania, bez zwiększania mocy przerobowych określonych w posiadanych decyzjach, Gać 90, 55-200 Oława	Oława	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Gać	WPGO 2016
W67	Modernizacja sortowni: a) nadawa i doczyszczanie frakcji 0-60 mm - zastosowanie urządzeń takich jak: przenośniki, separator powietrzny, b) doczyszczanie frakcji surowcowej - zastosowanie urządzeń takich jak: dodatkowa kabina odzysku, separator na folię i PET, c) przebudowa odbioru odpadów po krótkiej linii sortowniczej - zastosowanie urządzeń takich jak przenośniki taśmowe, Gać 90, 55-200 Oława	Oława	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Gać	WPGO 2016
W68	Modernizacja procesu MBP poprzez ulepszenie procesu biologicznego oraz mechanicznego (urządzeń stacjonarnych i mobilnych, budynków hali, namiotów kompostowych), ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa	m. Bielawa	P	Zakład Usług Komunalnych Tadeusz Drozdowski Pieszcyce	WPGO 2016
W69	Modernizacja istniejącego MBP poprzez zabudowę istniejącego półotwartego punktu przyjęć odpadów komunalnych oraz rozbudowa części biologicznej MBP, Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice	Mysłakowice	P	Związek Gmin Karkonoskich Bukowiec, Mysłakowice	WPGO 2016
W76	Modernizacja istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Ściegnach-Kostrzyca (budowa drogi dojazdowej do kwater 3 i 4 składowania, odgazowanie kwater 3 i 4 składowania odpadów wraz z zakupem gazomotorów, instalacja do oczyszczania/ podczyszczania odcieków), Ściegny-Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice	Mysłakowice	P	Związek Gmin Karkonoskich Bukowiec, Mysłakowice	WPGO 2016
W77	Budowa kwatery III na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Rusko 66, 58-120 Jaroszków	Strzegom	P	ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. Rusko	WPGO 2016

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
W78	Modernizacja składowiska poprzez budowę podczyszczalni odcieków pochodzących ze składowiska, Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	Świdnica	P	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	WPGO 2016
W79	Modernizacja istniejącego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Rudna Wielka, gm. Wąsosz	Wąsosz	P	Chemeko-System Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów Wrocław	WPGO 2016
W80	Modernizacja składowiska poprzez zakup urządzeń mobilnych (zakup kompaktora, spycharki) oraz modernizacja systemu odgazowania, ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	Polkowice	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	WPGO 2016
W81	Budowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Głogowie, Głogów	m. Głogów	P	GPK-SITA Głogów Sp. z o.o. w Głogowie	WPGO 2016
W82	Składowisko w Bogatyni - rekultywacja	Bogatynia	P	Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Bogatyni	WPGO 2016
W83	Składowisko w Trzebieniu - rekultywacja	Bolesławiec	P	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu	WPGO 2016
W84	Składowisko w Chocianowie - rekultywacja	Chocianów	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W85	Składowisko w Łuczynie - rekultywacja	Dobroszyce	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W86	Składowisko w Głogowie - rekultywacja	m. Głogów	P	GPK-SITA Głogów Sp. z o.o. w Głogowie	WPGO 2016
W87	Składowisko w Grębocicach - rekultywacja	Grębocice	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W88	Składowisko w Jaworze - rekultywacja	m. Jawor	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o.	WPGO 2016
W89	Składowisko w Starym Jaworowie - rekultywacja	Jaworzyna Śląska	P	Gmina Świebodzice	WPGO 2016
W90	Składowisko w Kłodzku - rekultywacja	m. Kłodzko	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W91	Składowisko w Nawojowie Łużyckim - rekultywacja	Lubań	P	ZGIUK Sp. z o.o. w Lubaniu	WPGO 2016
W92	Składowisko w Lubawce - rekultywacja	Lubawka	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o.	WPGO 2016
W93	Składowisko Kwaterna nr I i II - rekultywacja	m. Lubin	P	MUNDO Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.	WPGO 2016
W94	Składowisko w Rusku - rekultywacja	Małczyce	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W95	Składowisko w Międzybórze - rekultywacja	Międzybórz	P	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o. gmina Międzybórz, ZGKiM Sp. z o.o.	WPGO 2016
W96	Składowisko w Międzylesiu - rekultywacja	Międzylesie	P	Gmina Międzylesie	WPGO 2016
W97	Składowisko w Karłowcu - rekultywacja	Mirsk	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W98	Składowisko w KCGO - rekultywacja	Mysłakowice	P	Związek Gmin Karkonoskich	WPGO 2016
W99	Składowisko w Gołędzinowie	Oborniki Śląskie	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W100	Rekultywacja kwatery nr 2 (Gać 90)	Oława	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Gać Sp. z o.o.	WPGO 2016
W101	Składowisko w Białolęce - rekultywacja	Pęcław	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W102	Składowisko w Stojanowie - rekultywacja	Pieńsk	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W103	Składowisko w Krościnie Wielkiej - rekultywacja	Prusice	P	Gmina Prusice	WPGO 2016
W104	Składowisko w Ścinawce Dolnej - rekultywacja	Radków	P	Radkowskie Usługi Komunalne Sp. z o.o.	WPGO 2016
W105	Składowisko w Rudnej - rekultywacja	Rudna	P	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Rudnej	WPGO 2016
W106	Rekultywacja kwatery II a (Rusko 66)	Strzegom	P	Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W107	Składowisko w Wąwolnicy - rekultywacja	Strzelin	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
W108	Składowisko w Słoszowie - rekultywacja	Szczytna	P	Dusznicki Zakład Komunalny Sp. z o.o., Gmina Duszniki-Zdrój	WPGO 2016
W109	Składowisko w Grabownie Wielkim - rekultywacja	Twardogóra	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W110	Składowisko w m. Jarosław - rekultywacja	Udanin	P	Gmina Udanin	WPGO 2016
W111	Składowisko w Budziszowie Wielkim - rekultywacja	Wądroże Wielkie	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W112	Składowisko w Wądrożu Małym - rekultywacja	Wądroże Wielkie	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W113	Składowisko w Starym Wiązowie - rekultywacja	Wiązów	P	Zakład Gospodarowania Odpadami Gać Sp. z o.o.	WPGO 2016
W114	Składowisko w Mienicach - rekultywacja	Wisznia Mała	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W115	Składowisko w Piotrkowiczkach - rekultywacja	Wisznia Mała	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W116	Składowisko w Wojcieszowie	Wojcieszów	P	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o.	WPGO 2016
W117	Składowisko w Skotnikach - rekultywacja	Zawonia	P	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o.	WPGO 2016
W118	Składowisko Odpadów Komunalnych w Guzowicach - rekultywacja	Cieszków	P	Gmina Cieszków	PGOWW
W119	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Międzybórz - rekultywacja	Międzybórz	P	Gmina Międzybórz/ZZO Olszowa Sp. z o.o.	PGOWW

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

*inwestycje niewskazane na rysunkach Planu

inwestycje zlokalizowane we WrOF

Tabela A1. 5. Inwestycje celu publicznego ustalone w załączniku nr 5 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 (SZOOP RPO)

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Stan realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Nazwa dokumentu
TRANSPORT					
R1	Budowa drogi wojewódzkiej nr 451 - wschodniej obwodnicy Oleśnicy	m. Oleśnica, Oleśnica	P	DSDiK	SZOOP RPO
R2	Budowa drogi wojewódzkiej nr 372 - od drogi nr 455 do drogi krajowej nr 98	Czernica, Długoleś	R	DSDiK	SZOOP RPO
R3	Rozbudowa ul. Osobowickiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 327 we Wrocławiu	m. Wrocław	P	Miasto Wrocław	SZOOP RPO
R4	Przebudowa ulicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 we Wrocławiu	m. Wrocław	R	Miasto Wrocław	SZOOP RPO
R6	Poprawa dostępności transportowej dróg wojewódzkich nr 343, nr 342, nr 340 w miejscowości Oborniki Śląskie	Oborniki Śląskie	P	DSDiK	SZOOP RPO
R7	Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota-Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)	Kobierzyce, Siechnice, m. Wrocław	P	DSDiK	SZOOP RPO
R9	Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Ciechanów-Góra wraz z obwodnicą Góry w zakresie: Budowa obwodnicy Góry w ciągu drogi wojewódzkiej 323 – jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę	Góra, Jemielno	R	DSDiK	SZOOP RPO
R10	Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Ciechanów-Góra wraz z obwodnicą Góry w zakresie: Przebudowy drogi wojewódzkiej nr 323 km ok. 32+060-36+888 na odcinku Luboszyce - Ciechanów - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę	Jemielno	P	DSDiK	SZOOP RPO
R11	Budowa obejścia m. Złotoryja - etapami	m. Złotoryja, Złotoryja	P	DSDiK	SZOOP RPO
R13	Realizacja projektu Trasa Sudecka - przebudowa drogi wojewódzkiej nr 379 od ronda ul. Uczniowskiej w m. Stary Julianów do ronda ul. Wałbrzyska m. Świdnica	m. Świdnica, Świdnica, Walim	P	DSDiK	SZOOP RPO
R14	Przebudowa dróg wojewódzkich nr 367 i 381 na obszarze gmin Boguszów-Gorce i Wałbrzych wraz z budowa obwodnicy Boguszowa-Gorc i dzielnicy Sobięcin w Wałbrzychu ("Droga Sudecka")	m. Boguszów Gorce, m. Wałbrzych	P	Miasto Wałbrzych	SZOOP RPO
R15	Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 382 ul. Jana Kilińskiego wraz z rondem do włączenia w drogę wojewódzką nr 382 ul. Świdnicka)	m. Dzierżoniów, Pieszyce	R	DSDiK	SZOOP RPO
R16	Modernizacja ul. Dobroszyckiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340 od ul. Wojska Polskiego do węzła drogi S8	m. Oleśnica	P	DSDiK	SZOOP RPO
R18	Rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów – Bielawa Zachodnia	m. Bielawa, m. Dzierżoniów	R	DSDiK	SZOOP RPO

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

*inwestycje niewskazane na rysunkach Planu

 inwestycje zlokalizowane we WrOF

L.2. Aneks nr 2. Zestawienie terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, obszarów ograniczonego użytkowania oraz zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

Poniższy wykaz dotyczy terenów zamkniętych pozostających w trwałym zarządzie lub użytkowaniu Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Zielonej Górze oraz Rejonowego Zarządu Infrastruktury we Wrocławiu. Tereny zamknięte resortu obrony narodowej zostały ustalone na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej. Terenami zamkniętymi, o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, są również tereny, na których są usytuowane linie kolejowe. Wykaz tych terenów zamkniętych znajduje się w załączniku do obecnie obowiązującej Decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. z późn. zm., w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Decyzja ta zawiera spis działek ewidencyjnych i powierzchnię terenów zamkniętych. Wykaz gmin, w granicach których znajdują się kolejowe tereny zamknięte zamieszczony został w wykazie H8 w tekście Planu.

Tabela A2. 1. Wykaz terenów zamkniętych pozostających w trwałym zarządzie lub użytkowaniu Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Zielonej Górze oraz Rejonowego Zarządu Infrastruktury we Wrocławiu. Tereny zamknięte resortu obrony narodowej zostały ustalone na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej. (Decyzja Nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r. z późn. zm.)

L.p.	L.p.*	Powiat	Miejscowość	Obręb i numery działek
1	71	bolesławiecki	Kozłów	KOZŁÓW, dz. 1/4, 1/6, 2/1, 2/2, 2/4, 10/4, 110, 112/2, 113/2, 116, 132, 185, 292 ŁAWSZOWA dz. 155/536, 156/540, 157/543, 158/546, 159/564, 167/537, 168/541, 169/544, 183/542, 798, 160/563, 162/569, 163/568, 170/547, 171/574, 172/573, część 184/545, 185/548, 186/578, 187/577, 197/552, 198/557, 199/582, 200/581, 205/553, 206/558, 207/585, 213/559, 152/531, 797, część 180/532, 182/538, 194/535, 195/539, część 196/549, 204/550, 211/551, 212/554, 221/555, 201/580, 202/731, 208/584, 761, 799, 215/587, 216/735, 222/560, 224/589, 229/593, 230/592, 753, 247/595, 248/739, 757, 227/596, 228/561 PARKOSZÓW dz. 330/1, 330/2, 227, część 249/398, 253/311, 254/359, 254/361, 255/315, 407, 261/368, 406, 264/353, 264/354, 264/376, 266/374; PSTRAŻE dz. 56, 57, 61, 53, 65, 66, 60/2, 225/29, 226/24, 235, 193/52, 203/58, 203/59, część 203/84, 210/47, 217/79, 218/30, 219/28, 220/48, 147/14, 148/13, część 149/12, 234, 176/82, 177/83, 178/43, 179/16, 180/15, 192/44 PRZEMKÓW, dz. 6/1 ŚWIĘTOSZÓW, dz. część 608, 617, część 620, 44/315, 619, 36/189, część 52/191, 53/190, 45/178, 611, 48/188, 57/173, 58/177, 59/180, 612, 76/175, 77/181, 63/192, 609, 82/198, 97/267, 78/182, 79/195, 91/258, 92/259, 93/266, 616, 111/257, 112/260, 113/265, 69/172, 73/239, 74/246, 75/247, 72/238, 84/222, 85/231, 86/237, 87/240, 88/245, 89/248, 90/251, 103/224, 104/223, 105/232, 106/235, 107/241, 108/244, 109/249, 110/252, 613, 116/228, 117/229, 120/234, 121/242, 122/243, 123/250, 614, 615, 129/255, 621/1 i część 621/2, 128/254 TRZEBIEŃ MAŁY dz. 243/303, 234/302, 235/301, 369, 372, 373, 370, 371, 241/305, 242/304, 244/353, 374, 375, 250/316, 368
2	72	bolesławiecki	Dobre nad Kwisą	ŚWIĘTOSZÓW, dz. 398/1, 399/1, 400/1, 401/1, 421, 422, 423, 443, 444, 445, 462/508, 463/506
3	318	głogowski	Głogów	CHROBRY, AM 2, dz. 58/2; AM 3, dz. 63/7
4	319	głogowski	Głogów	FABRYCZNY, AM 3, dz. 14; AM 4 dz. 17
5	320	głogowski	Głogów	JACZÓW, AM 3, dz. 777/7, 777/8
6	323	m. Wrocław	Wrocław	RATYŃ, AM 8, dz. 1/4, 1/6
7	327	kłodzki	Kłodzko	CENTRUM, AM 2, dz. 53
8	328	kłodzki	Kłodzko	ZACISZE, AM 3, dz. 9
9	329	kłodzki	Kłodzko	ZACISZE, AM 4, dz. 47/4, 47/5, 47/6
10	330	kłodzki	Kłodzko	JASZKOWA DOLNA, AM 4, dz. 926/121, 926/116, 926/114, 926/119 KUKUŁKA, AM 5, dz. 1/10
11	331	kłodzki	Kłodzko	PTASIA GÓRA, AM 3, dz. 8/14, 107/17, 107/18
12	366	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 11, dz. 370
13	375	m. Wrocław	Wrocław	GRABISZYN, AM 44, dz. 11/5
14	376	m. Wrocław	Wrocław	KOWALE, AM 21, dz. 16/4
15	377	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 8, dz. 4/25, 4/28, 4/32, część 4/33
16	378	m. Wrocław	Wrocław	STRACHOWICE, AM 15, dz. 1/196, 1/197, 1/60, 1/61

Lp.	L.p.*	Powiat	Miejscowość	Obręb i numery działek
17	379	m. Wrocław	Wrocław	POŁUDNIE, AM 33, dz. 41
18	380	m. Wrocław	Wrocław	GRABISZYN, AM 43, dz. 2/4, 2/5, 3/4, 3/5
19	381	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 8, dz. 13/3, 11/3, część 4/33
20	382	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 16, dz. 13/2
21	383	m. Wrocław	Wrocław	GAJ, AM 12, dz. 1/2
22	384	m. Wrocław	Wrocław	STARE MIASTO, AM 26, dz. 94
23	385	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 8, dz. 1, część 4/33
24	386	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 10, dz. 297/2, 315/2
25	387	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 11, dz. 377
26	388	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 3, dz. 66/7, 66/13
27	389	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 10, dz. 323
28	390	kłodzki	Lądek Zdrój	STARY ZDRÓJ, AM 10, dz. 320/1
29	391	m. Wrocław	Wrocław	OSOBOWICE, AM 14, dz. 2/4, 2/5, 2/8; AM 19, dz. 39/1, 39/2, 39/3
30	392	m. Wrocław	Wrocław	BOREK, AM 6, dz. 3/8, 3/9
31	409	oleśnicki	Oleśnica	OLEŚNICA, AM 10, dz. 8/15; AM 11 dz. 2/67
32	410	oleśnicki	Oleśnica	OLEŚNICA, AM 29, dz. część 8/23
33	411	bolesławiecki	Bolesławiec	BOLESŁAWIEC 12, AM 3, dz. część 299/73, 299/57 ŁAZISKA, AM 2, dz. 1005/10
34	412	bolesławiecki	Bolesławiec	BOLESŁAWIEC 15, AM 1, dz. 2, 507/3, 527, 528, 513/1, 522/1
35	413	bolesławiecki	Bolesławiec	BOLESŁAWIEC 12, AM 3, dz. część 299/73, 520, 521, 522, 536/1, 537, 538, 539, 529/2
36	414	bolesławiecki	Bolesławiec	ŁAZISKA, AM 2, dz. nr 1005/125, 1005/137, 1005/146, 1005/147, 1005/7, 1005/8 BOLESŁAWIEC, AM 3, dz. 299/18, 299/62, 299/63, 299/64, 299/65, 299/66, 299/21, 299/22, 299/23, 299/25, 299/26, 299/52, 299/53
37	419	milicki	Milicz	MILICZ, AM 14, dz. 44/2, 44/4, 45/2
38	494	średzki	Wrocław - Raków	KRYNICZNO, AM 1, dz. 199/14, 199/15
39	495	średzki	Źródła	ŹRÓDŁA, AM 2, dz. 250/11
40	499	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 5, dz. 2/8
41	504	głogowski	Głogów	SERBY, AM 3, dz. 655/17, 655/6, 673/278
42	550	trzebnicki wrocławski	Wilczyn Leśny	WILCZYN, AM 1, dz. 230/3 MIENNICE, AM 2, dz. 312/2
43	559	kłodzki	Duszniki-Zdrój	PODGÓRZE, AM 1, dz. 3, część 204/121 WAPIENNIKI, AM 8, dz. 101, 104, 107/1, 106/2, 107/3 ; AM 9, dz. 112, 116
44	580	m. Wrocław	Wrocław	POŁUDNIE, AM 34, dz. 44
45	582	wrocławski	Pietrzykowice	PIETRZYKOWICE, AM 2, dz. 107/1, 107/3
46	610	głogowski	Głogów	SERBY STARE, AM 1, dz. 140/1
47	634	m. Wrocław	Wrocław	POŁUDNIE, AM 33, dz. 19/2
48	657	kłodzki	Ostra Góra	PASTERKA, AM 2, dz. 154, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248
49	666	m. Wrocław	Wrocław	GAJ, AM 6, dz. 18/49, 18/50
50	711	m. Wrocław	Wrocław	29 JARNOŁTÓW, AM 9, dz. 1/1 STRACHOWICE, AM 15, dz. 1/30, 1/118, 1/119, 1/120, 1/121, 1/122, 1/123, 1/124, 1/125, 1/126, 1/127, 1/128, 1/129, 1/35, 1/36, 1/37, 1/69 KRZEPTÓW, AM 1, dz. 111/24, 111/27, 111/29, 111/32, 111/42, 111/43

L.p.	L.p.*	Powiat	Miejscowość	Obręb i numery działek		
51	718	oleśnicki	Oleśnica	OLEŚNICA, AM 13, dz. 10/2; AM 29, dz. część 8/23; SPALICE, AM 1, dz. 382/11		
52	761	kłodzki	Zieleniec	ZIELENIEC, AM 3, dz. 19/2, 28/3, 19/4, 27/4, 24/8, 24/10, 27/12, AM 4 dz. 3/1, część 2/1, część 3/2		
53	762	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 218/4, 80/45, 80/44, 80/42		
54	763	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 573/5, 573/19, 573/23		
55	764	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 1, dz. 565; AM 32, dz. 199, 567, 568, 80/4, 566/1, 566/2, 569, 570, 571, 574, część 575		
56	765	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. część 575		
57	766	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 80/53, 80/36		
58	767	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 80/13, część 575		
59	768	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 206/4		
60	769	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 74, 75/9		
61	770	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 213		
62	771	bolesławiecki	Pstrąże	PSTRAŻE, AM – 441.434.3, dz. 49, 50, 51		
63	772	polkowicki	Duninów	CHOCIANOWIEC, AM 19, dz. 2286/26		
64	775	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 85/2		
65	776	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 16, dz. 222		
66	837	m. Wrocław	Wrocław	RÓŻANKA, AM 8, dz. 4/17, 4/22, 4/21, 4/20, 4/19, 4/18, 4/31		
67	846	m. Wrocław	Wrocław	KARŁOWICE, AM 15, dz. 2/4 POŚWIĘTNE, AM 17, dz. 3/1 SOŁTYSOWICE, AM 9, dz. 4/56, 4/57		
68	847	trzebnicki	Cienin	CIENIN, AM 1, dz. 1/1 MALIN, AM 1, dz. 331/2 RAKÓW, AM 1, dz. 1/1		
		wrocławski		PASIKUROWICE, AM 2, dz. 668		
69	849	bolesławiecki	Osiecznica	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 100/502, 15/160, 25/202, 26/203, 37/208, 40/211, 54/212, 573/15, 573/16, 573/17, 573/18, 573/8, 576, 606, 622, 623, 64/219, 67/499, 68/500, część 101/503, część 140/504, część 620, część 621, część 145/546		
70	853	kłodzki	Kłodzko	PTASIA GÓRA, AM 3, dz. 108/4		
71	859	m. Wrocław	Wrocław	KARŁOWICE, AM 15, dz. 2/5, 2/3 POŚWIĘTNE, AM 15, dz. 1 POŚWIĘTNE, AM 16 dz. 6/67 POŚWIĘTNE, AM 17, dz. 3/2, 3/4, 3/5 SOŁTYSOWICE, AM 9, dz. 4/58 0028 GRABISZYN, AM 14, dz. 19		
				trzebnicki	Raków	RAKÓW, AM 1, dz. 1/4, 1/5
					Cienin	CIENIN, AM 1, dz. 1/5
					Krynicy	KRYNICZNO, AM 1, dz. 199/10, 199/12
72	867	jeleniogórski	Szklarska Poręba	SZKLARSKA PORĘBA 1, AM 7, dz. 245/10		
73	877	bolesławiecki	Świątoszów	ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 80/2		
74	895	bolesławiecki	Świątoszów	0010 ŚWIĘTOSZÓW, AM 32, dz. 573/9, 573/10, 573/11, 573/12, 573/21		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 marca 2019 roku, poz. 46

* liczba porządkowa z Załącznika do decyzji Nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r.

Tabela A2. 2. W granicach województwa dolnośląskiego ustalone zostały strefy ochronne dla terenów zamkniętych resortu obrony narodowej, stanowiących następujące kompleksy wojskowe: (Wojewódzki Sztab Wojskowy we Wrocławiu postanowienie Nr 410/IRT/18 z dnia 19 grudnia 2018 r.)

Lp.	Nr kompleksu	Gmina	Miejscowość	Nazwa obiektu generującego strefę ochronną	Uwagi
1	K-3014	Bolesławiec	Bolesławiec	Strefa ochronna strzelnicy garnizonowej w Bolesławcu	Strefa obejmuje tereny wsi Bożejowice, na których znajduje się zabudowa mieszkaniowa, która stanowi konflikt ze strefą ochronną.
2	K-4576	Kąty Wrocławskie	Pietrzykowice	Strefa ochronna stacji radiolokacyjnej w Pietrzykowicach	Dla obiektu technicznego wydana została przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów decyzja lokalizacyjna nr 02/78 z dnia 10 stycznia 1978 r., która wprowadziła trzy strefy ochronne: I strefa – bezpośrednio przy obiekcie, II strefa – 900 m wokół obiektu, III strefa – 3000 m wokół obiektu. Strefa II i III wykracza poza granice terenu zamkniętego i swym zasięgiem obejmuje tereny rolnicze i obszary zabudowy wiejskiej.
3	K-7795	Chocianów	Duninów	Strefa ochronna wokół Składu Środków Bojowych w Duninowie	Strefa swym zasięgiem obejmuje tereny Lasów Państwowych oraz tereny rolnicze. Ograniczenia w strefie dotyczą zakazu budowy obiektów użyteczności publicznej.
4	K-0550		Żagań	Strefa ochronna składu środków bojowych oraz ASP (Ammunition Supply Point) w Żaganiu	Strefa ochronna zlokalizowana jest w województwie lubuskim, jednakże część wykracza poza granice województwa i leży na terenie gminy Osiecznica.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego

Tabela A2. 3. Wykaz obszarów ograniczonego użytkowania.

Lp.	Gmina	Nazwa obszaru ograniczonego użytkowania	Podstawa prawna
1	Marciszów	obszar ograniczonego użytkowania w Pastewniku dla radaru meteorologicznego	Uchwała Nr VI/36/99 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 8 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w Pastewniku
2	Kąty Wrocławskie	obszar ograniczonego użytkowania dla wojskowego kompleksu 4576 w Pietrzykowicach	71 Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 stycznia 2003 r. w sprawie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania
3	Wrocław, Kąty Wrocławskie, Miękinia	obszar ograniczonego użytkowania dla Lotniska Wrocław – Strachowice we Wrocławiu	3693 Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla Lotniska Wrocław – Strachowice we Wrocławiu
4	Sulików	obszar ograniczonego użytkowania dla drogi powiatowej nr 2383D Zgorzelec – Tylice – Mała Wieś Dolna na odcinku w miejscowości Mała Wieś Dolna	Uchwała Nr L/349/2014 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla drogi powiatowej nr 2383D Zgorzelec – Tylice – Mała Wieś Dolna na odcinku w miejscowości Mała Wieś Dolna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z dokumentów

Tabela A2. 4. Wykaz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR).

Lp.	Gmina	Nazwa zakładu	Adres
1	Brzeg Dolny	PCC Rokita S.A.	ul. H. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny
2	Brzeg Dolny	"ADAMA Manufacturing Poland Sp. z o.o."	ul. H. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny
3	Brzeg Dolny	Vita Polymers Poland Sp. z o.o.	ul. H. Sienkiewicza 31/33, 56-120 Brzeg Dolny
4	m. Oława	ZM „Silesia” S.A. ul. Konduktorska 8, 40-155 Katowice – Oddział HUTA OŁAWA w Oławie	ul. Gen. W. Sikorskiego 2, 55-200 Oława
5	m. Wrocław	3 M Wrocław Sp. z o.o.	ul. Kowalska 143, 51-424 Wrocław
6	Krośnice	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie – ODDZIAŁ W ZIELONEJ GÓRZE, ul. Bohaterów Westerplatte 15, 65-034 Zielona Góra - Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice Czarnogoździce 28	Czarnogoździce 28, 56-320 Krośnice
7	m. Wrocław	Terminal Paliw we Wrocławiu BP 111 PKN ORLEN S.A.	ul. Swojczycka 44, 51-501 Wrocław
8	Brzeg Dolny	PCC Exol S.A.	ul. H. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny
9	Brzeg Dolny	PCC MCAA S.A.	ul. H. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny
10	Prochowice	Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o. w Płocku - Baza Paliw nr 10 w Kawicach	59-230 Kawice
11	m. Głogów	KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. w Lubinie, Oddział Huta Miedzi „GŁOGÓW”	ul. Żukowicka 1, 67-231 Głogów
12	Chocianów	Maxam Polska Sp. z o.o.	Duninów 3, 59-140 Chocianów
13	m. Legnica	Energetyka Sp. z o.o. w Lubinie, Wydział W - 4 Legnica	ul. Złotoryjska 194 a, 59-220 Legnica
14	m. Legnica	KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. w Lubinie, Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy	ul. Złotoryjska 194, 59-220 Legnica
15	m. Nowa Ruda	Orion PU Sp. z o. o., Zakład nr 2 w Nowej Rudzie	ul. Spacerowa 26, 57-402 Nowa Ruda
16	Dzierżoniów	ORION PU Sp. z o.o. w Dzierżoniowie	ul. Pieszycza 4, 58-200 Dzierżoniów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, 18 lutego 2019 r.

Tabela A2. 5. Wykaz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR).

Lp.	Gmina	Nazwa zakładu	Adres
1	Brzeg Dolny	Linpac Packaging Production Sp. z o.o.	Bukowice 39, 56-120 Brzeg Dolny
2	Brzeg Dolny	Malborskie Zakłady Chemiczne Organika S.A. w Malborku, Zakład w Pogalewie Wielkim	Pogalewo Wielkie, 56-120 Brzeg Dolny
3	Sobótka	SSE Polska Sp. z o.o., Skład Materiałów Wybuchowych w Rogowie Sobóckim	ul. Wrocławska 58, Rogów Sobócki, 55-050 Wojnarowice
4	m. Wrocław	WRATISLAVIA - BIODIESEL S.A.	ul. Monopolowa 4, 51-501 Wrocław
5	m. Oleśnica	DOSER Sp. z o.o.	Poniatowice 98 G, 56-400 Oleśnica
6	m. Wrocław	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. ZAKŁAD PRODUKCJI WODY nr 1 – Mokry Dwór, ul. Starodworska	ul. Na Grobli 14/16, 50-421 Wrocław
7	m. Wrocław	PPG Deco Polska Sp. z o.o.	ul. Kwidzyńska 8, 51-416 Wrocław
8	Jelcz Laskowice	Faurecia Wałbrzych Sp. z o.o., Zakład w Jelczu Laskowicach	ul. Europejska 6, 55-220 Jelcz Laskowice
9	Miękinia	„Gazela” Andrzej Cichy Rozlewnia Gazu Propan-Butan	ul. Marszowicka 12, 55-330 Wilkszyn
10	Kobierzyce	Linde Gaz Polska Sp. z o.o., Zakład Separacji Powietrza (ASU Kobierzyce)	ul. LG 2, 55-040 Biskupice Podgórne
11	Twardogóra	PERN S.A., ul. Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock – Baza Paliw nr 19 Grabowno Wielkie (poprzednia nazwa - Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o. Płock)	Grabowno Wielkie, 56-416 Twardogóra
12	Brzeg Dolny	Wal-Mar Sp. z o.o.	ul. H. Sienkiewicza 35, 56-120 Brzeg Dolny
13	m. Wrocław	DeLaval Operations Sp. z o.o.	ul. Robotnicza 72, 53-608 Wrocław
14	m. Wrocław	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A.	ul. Łowiecka 24, 50-220 Wrocław
15	Brzeg Dolny	AIR PRODUCTS Sp. z o.o. Oddział Brzeg Dolny	ul. H. Sienkiewicza 29, 56-120 Brzeg Dolny
16	Bogatynia	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie – Oddział Elektrownia TURÓW w Bogatyni	ul. Młodych Energetyków 12, 59-920 Bogatynia

17	Bolesławiec	Polski Koncern Naftowy „ORLEN” S.A. w Płocku – Terminal Paliw PKN „ORLEN” S.A. w Bolesławcu (BP 112)	ul. Kościuszki 24, 59-700 Bolesławiec
18	Lwówek Śląski	BAŁTYKGAZ, Spółka z o.o. w Rumii, Centrum Regionalne Zachód, Magazyn i Rozlewnia Gazu w Rakowicach Małych, Rakowice Małe 50, 59-600 Lwówek Śląski	Rakowice Małe 50, 59-600 Lwówek Śląski
19	m. Głogów	AIR PRODUCTS Sp. z o.o. ul. Pory 59, 02-757 Warszawa – Oddział w Głogowie, ul. Żukowicka 1, 67-200 Głogów	ul. Żukowicka 1, 67-200 Głogów
20	Złotoryja	NITROERG SERWIS Sp. z o.o.	Wilków, skr. poczt 140, 59-500 Złotoryja
21	m. Głogów	AIR LIQUIDE POLSKA Sp. z o.o. Oddział w Głogowie	ul. Żukowicka 1, 67-200 Głogów
22	Stronie Śląskie	MINEX-Invest Sp. z o.o. - Huta Szkła „Violetta”	ul. Hutnicza 12, 57-550 Stronie Śląskie
23	m. Nowa Ruda	P.W. Extra Gaz S.C. Krystyna Pijarowska I Danuta Kraus – rozlewnia gazu płynnego	ul. Kłodzka 31, 57-402 Nowa Ruda
24	Żarów	Daicel Safety Systems Europe Sp. z o.o.	ul. Strefowa 6, 58-130 Żarów
25	m. Wałbrzych	Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Viktoria” S.A., ul. Kosteckiego 9, 58-305 Wałbrzych	ul. Karkonoska 9, 58-305 Wałbrzych
26	Złoty Stok	„PROCHEMIST” Sp. z o.o.	Chwalisław 1, 57-250 Chwalisław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, 18 lutego 2019 r.

L.3. Aneks nr 3. Zestawienie inwestycji ponadlokalnych zaplanowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne

Tabela A3. 1. Inwestycje wynikające z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych.

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
GAZOWNICTWO		
Instytucja odpowiedzialna: Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA		
1.	Budowa gazociągów systemowych relacji: – Zdzieszowice – Wrocław*, – Lwówek – Odolanów*, – Lwówek Śląski – punkt włączeniowy do gazociągu Jeleniów – Dziwiszów*, – Gryfów Śląski – punkt włączeniowy do gazociągu Jeleniów – Dziwiszów*, – Leśna - punkt włączeniowy do gazociągu Jeleniów – Dziwiszów*.	Gminy: Czernica, Długołęka, m. Oława, Oława Gminy: Cieszków, Milicz Gminy: Gryfów Śląski, Lwówek Śląski Gmina Gryfów Śląski Gminy: Leśna, Olszyna
2.	Budowa połączenia rewersowego na tłoczni gazu Jeleniów I.	Gmina Nowogrodzic
3.	Budowa: – stacji pomiarowych: – stacji redukcyjno-pomiarowych w ramach budowy gazociągu Jeleniów – Dziwiszów.	Kielczów kierunek Oleśnica (gm. Długołęka) Lwówek Śląski (gm. Lwówek Śląski), Gryfów Śląski (gm. Gryfów Śląski) oraz Mirsk/Krzewie (gm. Mirsk)
4.	Przebudowa i modernizacja stacji redukcyjno-pomiarowych.	Góra (gm. Góra), Rzeczycza (gm. Grębocice), Leśna (gm. Leśna), Zimna Woda – Etap II (gm. Lubin), Stanowice (gm. Oława), Lasów (gm. Pieńsk), Polkowice (gm. Polkowice), Środa Śląska (gm. Środa Śląska), Świebodzice ul. Kamiennogórska – Etap II (m. Świebodzice), Biernatki (gm. Wądroże Wielkie),
5.	Budowa wyjścia Wałbrzych ul. Uczniowska – zasilanie Kotliny Kłodzkiej.	m. Wałbrzych
6.	Przyłączenie sieci dystrybucyjnej PSG Sp. z o.o. do sieci przesyłowej	na terenie miejscowości Czeszów (gm. Zawonia)
7.	Przyłączenie obiektów Energetyki Lubin EC Legnica.	m. Legnica
Instytucja odpowiedzialna: Polska Spółka Gazownictwa		
8.	Budowa stacji redukcyjno-pomiarowej wysokiego ciśnienia oraz gazociągu przyłączeniowego wysokiego ciśnienia do KGHM Kwielice gm. Grębocice	Gmina Grębocice
9.	Modernizacja stacji redukcyjno-pomiarowej wysokiego ciśnienia w Oławie przy ul. Opolskiej	Gmina Oława
10.	Modernizacja sieci gazowej podwyższonego średniego ciśnienia wspomagającej zasilanie rejonu Wałbrzycha	Gminy: Wałbrzych, Szczawno-Zdrój, Boguszów-Gorce, Czarny Bór
11.	Modernizacja sieci gazowej średniego ciśnienia okolic Wrocławia – gazociąg relacji Stanowice – Iwiny – Święta Katarzyna	Gminy: Wrocław, Święta Katarzyna
12.	Modernizacja gazociągów wysokiego ciśnienia relacji: - Jelcz-Laskowice – Nieciszów - Kębłowice – Kąty Wrocławskie	Gminy: Jelcz-Laskowice, Oleśnica Gmina Kąty Wrocławskie
13.	Modernizacja gazociągów podwyższonego średniego ciśnienia relacji: - Biernatki – Legnica za Hutą - Godzięcin – Siemianice oraz Godzięcin – Wołów	Gminy: Legnica, Legnickie Pole, Krotoszyce, Wądroże Wielkie Gminy: Wołów, Oborniki Śląskie
14.	Gazyfikacja miejscowości: - Wisznia Mała	Gmina Wisznia Mała

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
	- Osiecznica	Gmina Osiecznica
	- Kowalowa, Sokołowsko	Gmina Mieroszów
	- Długołęka, Domaszczyn, Kamień, Szczodre	Gmina Długołęka
	- Krępicze, Wróblowice, Lutynia, Kokorzyce, Mrozów, Żurawiniec	Gmina Miękinia
	- Prusice z wykorzystaniem stacji przewożnej LNG Gmina Prusice	Gmina Prusice
	- Kamieniec Ząbkowicki – gazyfikacja LNG	Gmina Kamieniec Ząbkowicki
	- Wądroże Wielkie, Biernatki, Postolice, Budziszów Mały i Budziszów Wielki	Gminy: Wądroże Wielkie, Udanin
	- Godzięcín, Bukowice	Gmina Brzeg Dolny
	- Spalice, Boguszyce, Cieśle Gmina Oleśnica	Gmina Oleśnica
15.	Gazyfikacja osiedla: Osiedle Zwierzyniec Duży w Oławie	Gmina Oława
16.	Przylączenie do sieci dystrybucyjnej Biogazowni Szczepanów (źródło gazu)	Gmina Środa Śląska
17.	Przylączenie zakładu produkcyjnego Tarczyński w miejscowości Ujeździec Mały	Gmina Trzebnica
Instytucja odpowiedzialna: G.EN. GAZ Energia S.A.		
18.	Rozbudowa sieci gazowej rozdzielczej.	Gminy: Czernica, Dobroszyce, Jelcz Laskowice, Prochowice, Ścinawa, Twardogóra i Zawonia
Instytucja odpowiedzialna: DUON Dystrybucja Sp. z o.o.		
19.	Budowa stacji regazyfikacji LNG:	
	- stacja LNG Kuźnica w miejscowości Kuźnica Czeszycka	Gmina Krośnice
	- stacja LNG Stary Wołów w miejscowości Stary Wołów	Gmina Wołów
Instytucja odpowiedzialna: PGNiG S.A. Oddział w Zielonej Górze		
20.	Rozbudowa Podziemnego Magazynu Gazu (PMG) Wierzchowice.	Gminy: Krośnice, Milicz
21.	Inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego.	Wszystkie gminy
ELEKTROENERGETYKA		
Instytucja odpowiedzialna: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.		
22.	Budowa lub rozbudowa połączeń transgranicznych – budowa dwutorowych linii 400 kV:	
	– Mikułowa – Pasikowice (Mikułowa – Czarna – Pasikowice)*,	Gminy: Długołęka, Krotoszyce, Legnickie Pole, Lubań, Lubin, Lwówek Śląski, Malczyce, Męcinka, Miękinia, Nowogrodziec, Oborniki Śląskie, Pielgrzymka, Prochowice, Ruja, Siekierzyn, Sulików, Ścinawa, Środa Śląska, Wisznia Mała, Złotoryja,
	– Mikułowa – Świebodzice*.	Gminy: Bozków, m. Lubań, Lubań, Lwówek Śląski, Nowogrodziec, Paszowice, Pielgrzymka, Platerówka, Siekierzyn, Stare Bogaczowice, Sulików, Świdnica, m. Świebodzice, Świerzawa, Wleń.
23.	Przylączenie do sieci przesyłowej: – rozbudowa stacji 400/220/110 kV Mikułowa dla przylączenia bloku nr 11 El. Turów, – rozbudowa rozdzielni 220 kV w stacji 400/220/110 kV Mikułowa dla przylączenia FW Mikułowa.	Gmina Sulików
24.	Budowa i rozbudowa stacji i linii elektroenergetycznych:	
	– rozbudowa i modernizacja stacji 400/220/110 kV Mikułowa z wprowadzeniem linii 400 kV*,	Gmina Sulików
	– rozbudowa stacji 400/220/110 kV Świebodzice dla wprowadzenia linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice*,	Gminy: Świdnica, m. Świebodzice
	– rozbudowa stacji 400/110 kV Pasikowice w związku z wprowadzeniem linii 400 kV i wymianą transformatora 400/110 kV*,	Gmina Długołęka
	– przebudowa linii 400 kV Pasikowice-Dobrzeń-Trębaczew-Joachimów	Gminy: Bierutów, Długołęka, Oleśnica, m. Oleśnica

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
25.	Modernizacja stacji i linii elektroenergetycznych:	
	– modernizacja linii 220 kV Mikułowa – Leśniów,	Gminy: Nowogrodziec, Pieńsk, Sulików, Siekierczyn, Węgliniec, Zgorzelec
	– modernizacja stacji 220/110 kV Żukowice*,	Gmina: Żukowice
	– modernizacja linii 220 kV Mikułowa – Polkowice,	Gminy: Bolesławiec, Chocianów, Chojnów, Lubań, Nowogrodziec, Platerówka, Polkowice, Siekierczyn, Sulików, Warta Bolesławiecka
	– modernizacja linii 220 kV Mikułowa-Cieplice w celu dostosowania do zwiększonych przesyłów mocy,	Gminy: Leśna, m. Jelenia Góra, Mirsk, Platerówka, Stara Kamienica, Sulików
	– modernizacja linii 220 kV Groszowice-Ząbkowice w celu dostosowania do zwiększonych przesyłów mocy.	Gminy: Ząbkowice Śląskie, Ziębice
26.	Realizacja potencjalnych kierunków rozbudowy sieci przesyłowej zapewniających niezawodność systemu elektroenergetycznego, wynikających z:	
	Nowe powiązania sieci OSP i OSD: - 400/110 kV Czechnica (Oława) - 400/110 kV Pawłowice	Dokładna lokalizacja zostanie określona na etapie realizacji.
Instytucja odpowiedzialna: TAURON Dystrybucja S.A.		
27.	Budowa linii 110 kV relacji:	
	– do zasilania projektowanej stacji GPZ Wińsko,	Gminy: Wińsko, Żmigród
	– Pasikurowice – Walecznych,	Gminy: Długołęka, m. Wrocław
	– Wrocław – Kąty Wrocławskie,	Gminy: Kąty Wrocławskie, Kobierzyce
	– projektowany GPZ Bolesławiec – Modłowa – GPZ Krzywa,	Gminy: m. Bolesławiec, Bolesławiec, Gromadka, Warta Bolesławiecka
	– Bartoszówka – projektowany GPZ Orłowice,	Gminy: Leśna, Mirsk
	– Jelenia Góra – projektowany GPZ Wojcieszów – GPZ Złotoryja,	Gminy: m. Jelenia Góra, Jezów Sudecki, Pielgrzymka, Świerzawa, m. Wojcieszów, m. Złotoryja, Złotoryja
	– Lubawka – Boguszów,	Gminy: m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Lubawka
	– Krzywa – Konrad,	Gminy: Gromadka, Warta Bolesławiecka
	– Brochocin – wcinka w linię S-430,	Gminy: Zagrodno, m. Złotoryja, Złotoryja
	– Brochocin – S430 w kierunku Pawłowic,	Gminy: Zagrodno, Złotoryja
	– wcinka w linię S-494 – stacja Ustronie,	Gminy: m. Lubin, Lubin
	– Ustronie – Lubin Wschodni – Lubin Główny,	Gmina m. Lubin
	– Kalinówka – wcinka w linię S-452,	Gminy: Grębocice, Rudna
	– Kalinówka – wcinka w linię S-420,	Gmina Rudna
	– Linie zasilające planowaną stację 110/6 kV Rynarce,	Gminy: Lubin, Rudna
	– trzecia linia do stacji Huta Legnica,	Gmina m. Legnica
	– Żarków – Brzegowa,	Gmina m. Głogów
	– Linie zasilające planowaną stację 110/20kV Jawor Strefa,	Gminy: m. Jawor, Męcinka
	– Linie zasilające planowaną stację 110/20kV Jawor Mercedes,	Gminy: m. Jawor, Męcinka
	– Linia S-212 – stacja Jaworzyna Śląska,	Gmina Jaworzyna Śląska
	– R-Świebodzice – R-Wałbrzych-Uczniowska,	Gminy: Świdnica, Wałbrzych
	– R-Kłodzko – R-Przyłek,	Gminy: Bardo, m. Kłodzko, Kłodzko
	– R-Kłodzko do linii L-S-200,	Gminy: m. Kłodzko, Kłodzko, Złoty Stok
	– Bielawa – Ząbkowice (Bielawa – Dzierżoniów – Ząbkowice),	Gminy: m. Bielawa, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie
	– Ząbkowice – Przyłek,	Gminy: Ząbkowice Śląskie, Bardo
	– Walecznych – Łowiecka – do linii S-166,	Gmina m. Wrocław
	– Oleśnica – Bierutów – Namysłów (linia kablowa),	Gminy: Bierutów, m. Oleśnica, Oleśnica
	– Wrocław (Małuszów) – Biskupice (linia kablowa),	Gmina Kobierzyce
	– GPZ Walecznych – GPZ Mennicza – GPZ Wieczysta (linia kablowa),	Gmina m. Wrocław
	– Wrocław Wilcza – Wrocław Wieczysta.	Gmina m. Wrocław

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
28.	Modernizacja lub przebudowa linii 110 kV:	
	– GPZ Bolesławiec Miasto – GPZ Świętoszów – GPZ Jankowa Żagańska (przebudowa z dwutorowej na jednotorową)	Gminy: m. Bolesławiec, Bolesławiec, Osiecznica
	– Szklarska Poręba – Piechowice,	Gminy: m. Piechowice, m. Szklarska Poręba
	– Jelenia Góra ul. Hallerczyków – Miedzianka – Marciszów,	Gminy: Janowice Wielkie, m. Jelenia Góra, Marciszów
	– Mikułowa – Bartoszków – Pilchowice – Cieplice,	Gminy: Gryfów Śląski, m. Jelenia Góra, Leśna, Lubomierz, Mirsk, Platerówka, Stara Kamienica, Sulików
	– Kowary – Cieplice,	Gminy: m. Jelenia Góra, Mysłakowice, Podgórzyn
	– Cieplice – Jelenia Góra Zabobrze,	Gminy: m. Jelenia Góra, Jeżów Sudecki
	– Marciszów – Kamienna Góra,	Gminy: m. Kamienna Góra, Kamienna Góra, Marciszów
	– Kamienna Góra – Boguszów,	Gminy: m. Boguszów-Gorce, Czarny Bór, m. Kamienna Góra, Kamienna Góra
	– Mikułowa – Bolesławiec M. – Bolesławiec T.,	Gminy: m. Bolesławiec, Bolesławiec, Lubań, Nowogrodziec, Platerówka, Siekierzyn, Sulików
	– Żukowice – Łagoszów (Potoczek),	Gminy: Jerzmanowa, Żukowice
	– S-435 relacji Złotoryja – słup nr 54,	Gminy: Krotoszyce, m. Legnica, m. Złotoryja, Złotoryja
	– Żukowice – Głogów Brzegowa,	Gminy: m. Głogów, Głogów, Żukowice
	– Pawłowice – Jawor – Paszowice,	Gminy: m. Jawor, Krotoszyce, m. Legnica, Męcinka, Paszowice
	– R-Podzamcze – R-Boguszów oraz Boguszów – do słupa nr 24,	Gminy: m. Boguszów-Gorce, Stare Bogaczowice, m. Szczawno Zdrój
	– S-212 relacji R-Świebodzice – R-Żarów,	Gminy: Jaworzyna Śląska, Świdnica, m. Świebodzice, Żarów
	– S-223 relacji R-Boguszów do R-Marciszów,	Gminy: m. Boguszów-Gorce, Czarny Bór, Marciszów, Stare Bogaczowice
	– S-260 relacji R-Skałeczno – R-Kłodzko,	Gminy: m. Kłodzko, Kłodzko, Radków
	– S264 w kier. R-Duszyniki,	Gminy: m. Duszniki-Zdrój, m. Kłodzko, Kłodzko, m. Polanica-Zdrój, Szczytna
	– S-262 relacji R-Bystrzyca – R-Kłodzko,	Gminy: Bystrzyca Kłodzka, m. Kłodzko, Kłodzko
	– S-281 relacji R-Dzierżoniów w kier. R-Świdnica,	Gminy: m. Bielawa, m. Dzierżoniów, Dzierżoniów, m. Pieszcyce, m. Świdnica, Świdnica
	– S-228/S-256 w kierunku R-Boguszów,	Gminy: m. Boguszów-Gorce, m. Wałbrzych
	– S-249a w kierunku R-Rusinów,	Gmina m. Wałbrzych
– S-221 relacji R-Podzamcze – R-Świebodzice,	Gminy: m. Szczawno-Zdrój, Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych	
– S-226/S-224S215/S216/S219 relacji R-Świebodzice – R-Graby,	Gminy: Dobromierz, m. Jawor, Krotoszyce, m. Legnica, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Strzegom, m. Szczawno-Zdrój, Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych	
– S-143 Czechnica – Oleśnica,	Gminy: Czernica, Długołęka, m. Oleśnica, Oleśnica, Siechnice	
– Klecina – Kąty Wrocławskie – Przybków,	Gminy: Kąty Wrocławskie, Kostomłoty, m. Legnica, Legnickie Pole, Malczyce, Ruja, Środa Śląska, Wądroże Wielkie, m. Wrocław	
– S-136 Żmigród – Rawicz,	Gmina Żmigród	
– S-418a od stacji Legnica Górka do linii S-418 na dwutorową linię napowietrzną	Gminy: m. Legnica, Legnickie Pole, Kunice	
29.	Budowa stacji 110 kV.	Grębocice (gm. Grębocice), Jawor Strefa, Jawor Mercedes (m. Jawor), Orłowice (gm. Mirsk), Pełcznica (m. Świebodzice), Wińsko (gm. Wińsko), Wojcieszów (m. Wojcieszów), Wrocław Mennicza (m. Wrocław)
30.	Modernizacja lub przebudowa stacji 110 kV.	Kąty Wrocławskie (gm. Kąty Wrocławskie), Miedzianka, Marciszów (gm. Marciszów), Oława* (m. Oława), Oborniki Śląskie (gm. Oborniki Śląskie), Świętoszów (m. Osiecznica), Paszowice (gm. Paszowice), Kalinówka (gm. Rudna), Zacharzyce (gm. Siechnice), Strzelin (gm. Strzelin), Krzywoustego*, Leśnica, Łowiecka/Kurkowa, Mennicza, Swojec, Walecznych, (m. Wrocław), Żukowice (gm. Żukowice)

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
Instytucja odpowiedzialna: ENEA Operator Sp. z o.o.		
31.	Budowa linii napowietrznej 110 kV Rawicz – Góra.	Gmina Góra
32.	Modernizacja stacji WN - 110kV/SN Góra.	Gmina Góra
33.	Modernizacja stacji 110/20 kV w związku z przyłączeniem: FW Góra Północ, EF Jemielno.	Gminy: Góra, Jemielno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji od przedsiębiorstw energetycznych

*inwestycje, które zostały ujęte w aneksie nr 1, jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

L.4. Aneks nr 4. Zestawienie niezagospodarowanych złóż kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym

Tabela A4. 1. Zestawienie niezagospodarowanych złóż kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym.

L.p.	Nazwa	Kopalina	Lokalizacja	Zasoby
Surowce energetyczne				
1	Dębina	Gaz ziemny	gm. Kotła	189,71 mln m3
2	Grabówka W	Gaz ziemny	gm. Milicz	170,00 mln m3
3	Lipowiec	Gaz ziemny	gm. Niechlów, Góra	100,00 mln m3
4	Legnica pole Północne	Węgiel brunatny	gm. Lubin (wiejska), Prochowice	1 723 049 tys. ton
5	Legnica pole Wschodnie	Węgiel brunatny	gm. Kunice, Lubin (wiejska), Prochowice	839 312 tys. ton
6	Legnica pole Zachodnie	Węgiel brunatny	gm. Legnica, Lubin (wiejska), Miłkowice	863 638 tys. ton
7	Radomierzycy	Węgiel brunatny	gm. Sulików, Zgorzelec	349 087 tys. ton
8	Ruja	Węgiel brunatny	gm. Ruja	345 147 tys. ton
9	Ścinawa7	Węgiel brunatny	gm. Lubin (miejska), Lubin (wiejska), Ścinawa	1 766 983 tys. ton
10	Nowa Ruda pole Piast	Węgiel kamienny	gm. Nowa Ruda (miejska), Nowa Ruda (wiejska)	179 311 tys. ton
11	Nowa Ruda Rejon Waclaw-Lech	Węgiel kamienny	gm. Nowa Ruda (miejska), Nowa Ruda (wiejska)	j.w.
12	Wałbrzych - Gaj	Węgiel kamienny	gm. Boguszów, Mieroszów, Wałbrzych	45 967 tys. ton
Surowce metaliczne				
13	Bytom Odrzański	Rudy miedzi	gm. Głogów (miejska), Głogów (wiejska), Kotła, Żukowice	2 247 tys. ton
14	Głogów	Rudy miedzi	gm. Głogów (miejska), Głogów (wiejska), Grębocice, Jerzmanowa	pozabilansowe
15	Radwanice - Gaworzyce	Rudy miedzi	gm. Gaworzyce, Radwanice, Żukowice	344 300 tys. ton
16	Retków	Rudy miedzi	gm. Grębocice, Polkowice, Rudna	137 288 tys. ton
17	Niecka Grodziecka	Rudy miedzi	gm. Warta Bolesławiecka, Zagrodno	10 291 tys. ton
18	Wartowice	Rudy miedzi	gm. Bolesławiec, Warta Bolesławiecka	79 316 tys. ton
19	Szklary I	Rudy niklu	gm. Ciepłowody, Ząbkowice Śl.	4 371 tys. ton
20	Szklary - Szklana Góra	Rudy niklu	gm. Ząbkowice Śl.	6 173 tys. ton
21	Szklary - Wzgórza Kozmickie	Rudy niklu	gm. Ciepłowody, Ząbkowice Śl.	1 693 tys. ton
22	Szklary - Wzgórza Siodłowe	Rudy niklu	gm. Ząbkowice Śl.	4 975 tys. ton
23	Gierczyn	Rudy cyny	gm. Mirsk	pozabilansowe
24	Krobica	Rudy cyny	gm. Mirsk, Świeradów Zdrój	pozabilansowe
25	Złoty Stok	Rudy złota i arsenu	gm. Złoty Stok	537 tys. ton
26	Grzmiąca	Rudy uranu	-	-
27	Okrzeszyn	Rudy uranu	-	-
Surowce skalne i inne				
28	Gronów	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Zgorzelec	20 041 tys. ton
29	Liściasta Góra	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Leśna, Platerówka	18 780 tys. ton
30	Mszana - Obłoga	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Męcinka, Paszowice	67 822 tys. ton
31	Paszowice	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Paszowice	8 513 tys. ton
32	Sichów	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Męcinka	11 193 tys. ton
33	Targowica - Wschód	Kamienie łamane i bloczne (bazały)	gm. Ciepłowody	16 516 tys. ton
34	Ołobola	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	11 679 tys. ton

L.p.	Nazwa	Kopalina	Lokalizacja	Zasoby
35	Osiecznica - Stanisława	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	2 082 tys. ton
36	Parowa	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	13 546 tys. ton
37	Władysława	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	14 519 tys. ton
38	Krzyszówek I	Piaski szklarskie	gm. Kamienna Góra	3 129 tys. ton
39	Parowa I pole II	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	21 549 tys. ton
40	Osiecznica I	Piaski szklarskie	gm. Osiecznica	1 166 tys. ton
41	Kamienica Mała	Surowce skaleniowe	gm. Stara Kamienica	21 695 tys. ton
42	Kopaniec	Surowce skaleniowe	gm. Stara Kamienica	13 823 tys. ton
43	Proszowa - Kwieciszowice	Surowce skaleniowe	gm. Mirsk	7 597 tys. ton
44	Antoni (Kalno)	Surowce kaolinowe	gm. Żarów	19 904 tys. ton
45	Julia (Dzierżków – Roztoka)	Surowce kaolinowe	gm. Dobromierz	6 900 tys. ton
46	Kazimierz (Godziszówek – Tomkowice)	Surowce kaolinowe	gm. Strzegom	36 755 tys. ton
47	Michał	Surowce kaolinowe	gm. Strzegom	20 980 tys. ton
48	Monika	Surowce kaolinowe	gm. Strzelin	2 968 tys. ton
49	Stefan (Bolesławiec)	Surowce kaolinowe	gm. Jaworzyna Śl.	3 641 tys. ton
50	Śmiałowice	Surowce kaolinowe	gm. Marcinowice, Świdnica, Żarów	12 234 tys. ton
51	Zofia (Czerwona Woda)	Surowce kaolinowe	gm. Marcinowice	14 456 tys. ton
52	Żarów	Surowce kaolinowe	gm. Żarów	4 298 tys. ton
53	Bolko II	Surowce ilaste białowypalające się	gm. Nowogrodzic	404 tys. ton
54	Janina - Zachód	Surowce ilaste białowypalające się	gm. Bolesławiec	567 tys. ton
55	Nowe Jaroszowice	Surowce ilaste białowypalające się	gm. Bolesławiec	41 187 tys. ton
56	Ocice	Surowce ilaste białowypalające się	gm. Bolesławiec, Lwówek Śl., Nowogrodzic	14 702 tys. ton
57	Lusina Udanin pole Południowe	Surowce ilaste ceramiczne ogniotrwałe	gm. Udanin	29 016 tys. ton
58	Lusina Udanin pole Północne	Surowce ilaste ceramiczne ogniotrwałe	gm. Udanin	6 117 tys. ton
59	Różana	Surowce ilaste ceramiczne ogniotrwałe	gm. Udanin	6 961 tys. ton
60	Grochów	Magnezyty	gm. Bardo, Ząbkowice Śl.	2 718 tys. ton
61	Wiry	Magnezyty	gm. Marcinowice	4 110 tys. ton
Surowce chemiczne				
62	Stanisławów	Baryt i fluoryt	gm. Męcinka	5 156 i 542 tys. ton

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

L.5. Aneks nr 5. Zestawienie postulowanych zbiorników małej retencji

Poniższa tabela zawiera wykaz zbiorników, które były zawarte w Programie małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim. Program obowiązywał do dnia 12 września 2019 r. i został uchylony Uchwałą nr X/280/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12.09.2019 r. w związku z przejęciem kompetencji w zakresie małej retencji przez Wody Polskie. Zabezpieczenie lokalizacji poniższych zbiorników małej retencji stanowi postulat Samorządu Województwa Dolnośląskiego kierowany do gmin.

Tabela A5. 1. Zestawienie zbiorników retencyjnych zawartych w Programie małej retencji wodnej uchylonym Uchwałą nr X/280/19 SWD z dnia 12.09.2019 r.

L.p.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja
1	Zbiornik Zagrodno rz. Zimnik	Zagrodno
2	Zbiornik Grodzisk	Pielgrzymka
3	Zbiornik Usza	Ruja
4	Grobla - budowa zbiornika na rzece Nysa Mała gm. Paszowice	Paszowice
5	Zbiornik Skąła	Mściwojów, Wądroże Wielkie
6	Zbiornik Udanin	Udanin
7	Zbiornik Chwalimierz	Środa Śląska
8	Zbiornik Smolna	Oleśnica
9	Zbiornik Sokołowice	Oleśnica
10	Zbiornik Jamnik	Żmigród
11	Zbiornik Słupice	Łagiewniki
12	Zbiornik Ratajno	Łagiewniki
13	Zbiornik Unisław Śl.	Mieroszów
14	Zbiornik Drozdowice Wielkie	Wąsosz
15	Zbiornik Bystrzyca	Wleń
16	Zbiornik Kwietniki	Paszowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim